

**Pöytäkirja: Kouvola Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024****Aika** 08.05.2024 klo 16:00 - 17:38**Paikka** Kokoushuone P097 Kasarminmäki**Asiat**

| Asia | Liitteet | Otsikko                                                                                                          | Sivu |
|------|----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|
| § 22 |          | Laillisuus ja päätösvaltaisuus                                                                                   | 4    |
| § 23 |          | Pöytäkirjan tarkastajat                                                                                          | 5    |
| § 24 |          | Suunnittelutarveratkaisupäätös (MRL 137 §), 286-425-24-1, 286-425-25-1, Hatin aurinkovoimala, osa-alue A         | 6    |
| § 25 |          | Suunnittelutarveratkaisupäätös (MRL 137 §), 286-425-1-13, 286-425-1-43, Hatin aurinkovoimala, osa-alue B         | 45   |
| § 26 |          | Suunnittelutarveratkaisupäätös (MRL 137 §), 286-425-24-1, 286-425-7-48, Hatin aurinkovoimala, osa-alue C         | 86   |
| § 27 |          | Suunnittelutarveratkaisupäätös (MRL 137 §), 286-425-1-160, Hatin aurinkovoimala, osa-alue D                      | 125  |
| § 28 |          | Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle valituksesta koskien teknisen lautakunnan lupajaoston päätöstä 17.1.2024 § 3 | 155  |
| § 29 |          | Maa-aineslupahakemus kiinteistöille 286-409-6-32 ja 286-409-6-74                                                 | 162  |
| § 30 | 1        | Rakennuslupapäätös, 286-10-4-20, kuljetustermiinaali, Moreenitie 2, 45200 Kouvola                                | 176  |
| § 31 |          | Teknisen lautakunnan lupajaoston kokoontumisaika ja -paikka syyskaudella 2024                                    | 177  |
| § 32 |          | Ilmoitusasiat                                                                                                    | 178  |
| § 33 |          | Muut asiat                                                                                                       | 179  |

## Osallistujat

|       | Nimi             | Tehtävä           | Lisätiedot |
|-------|------------------|-------------------|------------|
| Läsnä | Vainikka Toni    | puheenjohtaja     |            |
|       | Melkko Sari      | varapuheenjohtaja |            |
|       | Arola Sami       | jäsen             |            |
|       | Koskinen Jari    | jäsen             |            |
|       | Rantakaulio Juha | jäsen             |            |
|       | Rouvari Sinikka  | jäsen             |            |
|       | Sundström Garita | jäsen             |            |

|     | Nimi            | Tehtävä                                 | Lisätiedot                                                                  |
|-----|-----------------|-----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
| Muu | Varjola Liisa   | kaupunginhallituksen edustaja           |                                                                             |
|     | Friman Hannu    | esittelijä, ympäristöjohtaja            |                                                                             |
|     | Mikkola Risto   | asiantuntija, rakennusvalvontapäällikkö |                                                                             |
|     | Ruokonen Olli   | asiantuntija, kaavoitusinsinööri        | Paikalla kokouksessa § 24, 25, 26 ja 27 käsittelyn aikana klo 16.00 - 16.48 |
|     | Kaalinpää Kirsi | sihteeri, hallintosihteeri              |                                                                             |

|        | Nimi              | Tehtävä                    | Lisätiedot |
|--------|-------------------|----------------------------|------------|
| Poissa | Kaasalainen Jenna | nuorisovaltuuston edustaja |            |

**Pöytäkirjan tarkastus**

Toni Vainikka, puheenjohtaja

Kirsi Kaalinpää, sihteeri

Juha Rantakaulio, pöytäkirjan tarkastaja

Sinikka Rouvari, pöytäkirjan tarkastaja

Pöytäkirja on tarkastettu 13.5.2024.

Pöytäkirja on sähköisesti allekirjoitettu.

**Pöytäkirja on nähtävänä**

Yleisessä tietoverkossa, Kouvolan kaupungin verkkosivuilla 15.5.2024 lähtien

**Laillisuus ja päätösvaltaisuus****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 22**

Hallintosäännön 137 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä sen, onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kuntalain (410/2015) 103 § 2 mom. mukaan muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 129 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Kokouskutsu lähetetään, mikäli mahdollista vähintään neljä päivää ennen kokousta jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus toimielimen päättämällä tavalla.

**Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Puheenjohtaja toteaa läsnäolijat sekä kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Läsnäolotarkastuksen tultua suoritetuksi teknisen lautakunnan lupajaosto totesi kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

---

**Pöytäkirjan tarkastajat****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 23**

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaisesti toimielimen kokouksista pidetään pöytäkirjaa.

Hallintosäännön 148 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla.

Hallintosäännön 149 §:ssä todetaan, että pöytäkirja pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kaupungin verkkosivuilla kuntalain 140 §:n mukaisesti salassapitosäännökset huomioiden.

**Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää valita tämän pöytäkirjan tarkastajiksi tarkastusvuorossa olevat jäsenet Juha Rantakaulion ja Sinikka Rouvarin.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto valitsi pöytäkirjan tarkastajiksi Juha Rantakaulion ja Sinikka Rouvarin.

---

**Suunnittelutarveratkaisupäätös (MRL 137 §), 286-425-24-1, 286-425-25-1, Hatin aurinkovoimala, osa-alue A****6375/10.03.00.03/2023****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 24**

**Valmistelija:** kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi

**Selostus ja perustelut**

Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee aurinkovoimalan rakentamista. Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu MRL 137 §:ssä säädettyjen rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset.

**Hakija**

Ilmatar Solar Development Oy, hankekehityspäällikkö Sanni Kontinen, sanni.kontinen(at)ilmatar.fi, puh. +358 40 675 6088

**Rakennuspaikka**

Hankealue sijaitsee Vuohijärven kaupunginosassa Anttilan kylän itäpuolella. Hankealueen (A) pinta-ala on n. 13,2 ha ja se sijaitsee kiinteistöillä 286-425-24-1 ja 286-425-25-1, jotka Ilmatar Solar Development Oy on vuokrannut aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikalla ei ole osoitetta. Hakemuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku Anttilantieltä.

**Rakennushanke**

Ilmatar Solar Development Oy (myöhemmin 'hakija') hakee Kouvolan kaupungilta suunnittelutarveratkaisua maa-asenteisen aurinkosähkön tuotantoalueen, eli aurinkovoimalan rakentamiseksi. Aurinkovoimala koostuu aurinkopaneelikentistä, keskijännitemuuntajakonteista, huoltoteistä ja kaapeloinneista. Ilmatar Solar Development Oy:n tavoitteleva voimalakokonaisuus käsittää kaikkiaan neljä toisistaan erillistä osa-aluetta, joista jokaiselle haetaan omaa suunnittelutarveratkaisua. Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee osa-aluetta A, jonka pinta-ala on n. 13,2 ha.

**Kohteen tiedot**

### Kaavatiedot

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa.

Alueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040.

Rakennuspaikalle ei kohdistu maakuntakaavassa aluevarauksia eikä rakentamisrajoituksia. Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-alueeseen liittyviä mm. Kymijoen, rannikon ja saariston tulvaherkkiä alueita, vesistöjen yhtenäisen rantaviivan säästämistä, uusiutuvan energian järjestelmien edellytysten selvittämistä, tuulivoimaa, vaelluskaloja, seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksiköjä, Natura2000-alueita, muinaisjäännöksiä, kestäviä liikkumistapoja sekä reitistöjen jatkuvuutta koskevia suunnittelumääräyksiä.

Kouvolan kaavoituskatsauksessa ja -ohjelmassa 2024 ei ole esitetty kaavasunnittelukohteita hakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle

### Rakennusjärjestys

Kouvolan rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.2.2021. Muulle kuin asutokäyttöön tarkoitetulle rakennuspaikalle rakennusten/rakennelmien lukumäärä ja rakennusten enimmäiskoko harkitaan rakennuspaikan käyttötarkoituksen ja olosuhteiden perusteella rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

Rakennusjärjestyksessä ei ole erityisiä suuren mittakaavan aurinkovoimarakentamista koskevia määräyksiä.

### **Mistä päätöstä haetaan**

Haetaan MRL 137 §:n mukaista suunnittelutarveratkaisua. Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Hankkeessa ei ole poikkeamisluvan tarvetta.

### **Päätösvallan peruste**

Suunnittelutarveratkaisu käsittää MRL 137 §:n mukaisen rakennusluvan erityisten edellytysten arvioinnin suunnittelutarvealueella ennen rakennusluvan myöntämistä.

Kouvolan kaupungin 1.6.2023 voimaan tulleen hallintosäännön mukaan teknisen lautakunnan lupajaosto päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä (suunnittelutarveratkaisu) suunnittelutarvealueella MRL 137 §:n mukaisesti. Teknisen lautakunnan lupajaosto on siirtänyt suunnittelutarveratkaisuja koskevaa toimivaltaansa kaupunginarkkitehdille lukuun ottamatta tuuli- ja aurinkovoimaloita koskevia suunnittelutarveratkaisuja. Näin ollen teknisen lautakunnan lupajaosto on päätösvaltainen aurinkovoimalaa koskevassa

rakennusluvan erityisten edellytysten arvioinnissa, eli suunnittelutarveratkaisusta päättämisessä.

### **Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset**

Tässä kappaleessa kuvatus hakijan lyhyen selostuksen rakentamistoimenpiteistä, perusteluista ja vaikutuksista lisäksi hakija on liittänyt hakemukseen kattavan hakemussuunnitelman (Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun hakemussuunnitelma, Kouvola Hatti, 15.12.2023, WSP Finland Oy) sekä muita selvityksiä. Hakemussuunnitelma on raporttimuotoinen kuvaus hankkeesta ja suunnitelmassa on seikkaperäinen kuvaus suunnitellusta rakennushankkeesta.

Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset:

*Ilmatar Solar Development Oy rakentaa Hatin aurinkovoimapuiston (aurinkovoimalaitos) Kouvolaan. Hankekokonaisuus koostuu neljästä toisistaan irrallisesta alueesta, joille haetaan suunnittelutarveratkaisuja erillisillä hakemuksilla. Osa-alueet on nimetty kirjaintunnuksin A-D. Tämä hakemus koskee hankealuetta A.*

*Hankealue A sijoittuu kiinteistöille 286-425-24-1 ja 286-425-25-1 ja sen likimääräinen keskipiste 6768331 N, 494514 E koordinaatistossa ETRS-TM35FIN.*

*Aurinkovoimapuisto koostuu aurinkopaneeleista, niitä tukevista paneelitelineistä perustuksineen, inverttereistä, stepup-muuntamoista ja niitä yhdistävistä maakaapeleista sekä huoltoteistä ja näitä alueita mahdollisesti ympäröivistä suoja-aidoista. Aurinkovoimapuisto sijoittuu kokonaisuudessaan liitteessä esitetylle noin 67,9 ha kokoiselle toimenpidealueelle, josta hankealue on 13,2 ha.*

*Suunnittelutarveratkaisu ei ole ristiriidassa alueen muun maankäytön kanssa, eikä se johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen.*

*Aurinkovoimala ei aiheuta haittaa Kouvola kaupungin asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle (MRL 137 §).*

*Aurinkovoimala on yhteensovittavissa muiden maankäytön toimintojen kanssa niin, että se ei haittaa yhdyskuntatekniikan kehittämistä, liikenneväylien toteuttamista tai kunnan palveluiden kehittämistä eikä aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä (MRL 137 §).*

*Aurinkovoimala ei aiheuta merkittävää maisemahaittaa sen jäädessä hyvin paikalliseksi, eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden*



*turvaamista. Aurinkovoimala ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. (MRL 137 §).*

*Hankkeen toteutuminen edesauttaisi Suomen energiahuollon omavaraisuutta ja nopeuttaisi siirtymää päästöttömiin energialähteisiin.*

### **Naapureiden kuuleminen ja muistutukset**

Ennen asian ratkaisemista naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Kaupunki on kuullut rakennuspaikan lähinaapurit kirjeitse. Kuuleminen tehtiin sekä suunnittelutarveratkaisua että rakennuslupaa varten. Kaakkois-Suomen ELY-keskusta kuultiin sekä rakennuspaikan naapurina että lausunnon antajana.

Hakemuksesta oli MRL 173 § 1 momentissa tarkoitettujen asianosaisten lisäksi tarve kuulla osallisia laajemmin, joten hakemuksesta kuulutettiin Kouvola Sanomissa ja Kouvola kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 17.1.2024. Osallisilla oli mahdollisuus ilmaista mielipiteensä hakemuksesta 16.2.2024 mennessä. Hakemusaineisto oli 17.1.-16.3.2024 välisenä aikana tutustuttavissa Kouvola kaupungintalon info-pisteessä (Torikatu 10) sekä Kouvola kaupungin verkkosivuilla osoitteessa [www.kouvola.fi/suunnitelmat](http://www.kouvola.fi/suunnitelmat)

**Muistutus 1:** Huomautus koskien alustavaa sähkönsiirtoreittiä.

Pyydämme ystävällisesti teitä huomioimaan punaisella merkityn kohdan alustavassa sähkönsiirtoreitin suunnittelussa, toivoisimme että reitti ei kulkisi tästä kohdasta sillä se on yksityishenkilön piha-aluetta.

Kyseisellä alueella on yksityistie jota pitkin reitti on piirretty, yksityistien reunassa on muun muassa kiinteistön oma käyttövesikaivo ja siihen liittyvät vesijohtovedot. Lisäksi kiinteistö vastaa yksin myös tiestä joka alkaa Aholankaaresta ja jatkuu talon ohi.

Eikö olisi mahdollista siirtää tuota reittiä kulkemaan kohti yölammin kangasta jolloin reitti olisi lyhyempikin.

Muistutus sisälsi karttaliitteen.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava. Sähkönsiirron linjaus suunnitellaan tarkemmin hankkeen myöhemmässä vaiheessa ja maakaapelin sijoittamiseen haetaan tarvittavat luvat erikseen.

Suunnittelutarveratkaisuhakemusta koskeva päätös koskee vain hankealuetta. Sähkönsiirtoa koskevat muistutukset otetaan huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa.

**Muistutus 2:** Haluan tuoda esiin muutamia asioita koskien suunniteltua alustavaa siirtokaapelireittiä. Aholankaaren 123-126 kohdalla kaapelin sijoittaminen maastoon tulee olemaan erittäin hankalaa. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee em. kiinteistöjen välistä Aholankaaren tietä pitkin. Kyseisen tiealueen kohdalla kulkee useita sähkökaapeleita, useita lämmönkeruuputkistoja, vesijohto- ja viemäriputkistoja, salaojia sekä valokuituverkko. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkisi näiden kaikkien kaapelien ja putkien kohdalla, eikä niitä ole mahdollista kiertää. Näiden ohittaminen/ylittäminen ilman vaurioita on erittäin haasteellista, ellei mahdotonta.

Toinen huomiotava asia on, että kyseisellä tiealueella kallio tulee hyvin lähelle maan pintaa. Tien molemmin puolin kallio on pinnassa. Tämä tuo lisähaasteita ja -kustannuksia siirtokaapelin vetämiseen.

Pyydänkin ystävällisesti, että tutkisitte myös muita vaihtoehtoja siirtokaapelin vetämiseen. Esimerkiksi Torasjoen eteläpuolen kautta kulkevaa reittiä hyödyntäen kenties Vierulantietä ja Yölammentietä siirtoreitti lyhenisi ja olisi myös siltä osin kustannuksiltaan edullisempi vaihtoehto.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava. Sähkönsiirron linjaus suunnitellaan tarkemmin hankkeen myöhemmässä vaiheessa ja maakaapelin sijoittamiseen haetaan tarvittavat luvat erikseen.

Suunnittelutarveratkaisuhakemusta koskeva päätös koskee vain hankealuetta. Sähkönsiirtoa koskevat muistutukset otetaan huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa.

**Muistutus 3:** Maankäyttö- ja rakennusasetuksen §86 mukainen muistutus koskien Ilmatar Solar Development Oy:n Hatin aurinkovoimalaitoksen suunnittelutarveratkaisu- ja rakennuslupahakemuksia.

Ilmatar Solar Development Oy:lle ei tule myöntää lupaa voimalaitoksen rakentamiseen seuraavien seikkojen vuoksi:

1. Kouvola kaupungin toimeksiannosta hankkeesta toteutettu luontoselvitys suosittaa, että hanketta ei toteuteta alueille 1-4. (Osa-alueet A, B ja C).
2. Luontoselvityksen mukaan kohteesta on tehty havainto liito-oravista, ja löydetty niiden jätöksiä. Liito-orava on uhanalainen laji, ja luonnonsuojelualin perusteella tiukasti suojeltu.
3. Alueen läheisyydessä sijaitseva luonnontilainen noro on vesilain 11 § mukaisesti suojeltava kohde.
4. Suomen voimassa oleva hallitusohjelma suosittaa, että aurinkovoimaa ei rakenneta viljelyskelpoisille pelloille. (Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.5.2023)
5. Anttilan alue ja Pihlajasaaren kylä on Kymenlaakson liiton maisema-alueiden inventoinnissa vuonna 2014 todettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.
6. Kymenlaakson maakuntakaavassa myös Pihlajasaaren kylä on merkitty nimikkeellä ”Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue”.
7. Kymmenien hehtaarien alueen kattavista useita metrejä korkeista aurinkopaneelirivistoista aiheutuu asukkailla pysyvä ja merkittävä maisemahaitta. Näin suuren voimala-alueen maisemointi ei ole mahdollista.
8. Kohdealueen mahdollisesta aitaamisesta alueen asukkaille aiheutuva pysyvä estehaitta.
9. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi paikalliselle hiekkatiestölle ja tietä reunustavalle puustolle merkittävää rakentamisaikaista ympäristöhaittaa. Rakennusvaihe vaatii myös alueen puuston hakkuita.
10. Kiinteistön [REDACTED] rakennusaikainen melu- ja estehaitta. Pirttiahontie kulkee kiinteistön pihapiirin läpi n. 15 metrin etäisyydellä asuinrakennuksesta ja 2 metrin etäisyydellä autokatoksesta. Pihapiirin tieosuus ei kestä hankkeen rakennusvaiheen raskasta liikennettä, ja raskas rekkaliikenne heikentäisi pihapiirin turvallisuutta.
11. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi merkittävän haitan alueen virkistyskäytölle. Alue on asukkaiden säännöllisessä virkistyskäytössä.
12. Hankkeen taustalla on ulkomainen venture capital -sijoitusyhtiö Omnes Capital. Toimiala on uusi ja volatiili, joka lisää hankkeen taloudellisia riskejä.
13. Mahdollisessa konkurssitilanteessa varaton konkurssipesä ei vastaa miljoonien eurojen kustannuksista, jotka se jättää jälkeensä. ”Ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 1 §:n mukaan ympäristövahinkona korvataan tietyllä alueella harjoitetusta toiminnasta

aiheutunut vahinko, joka on ympäristössä aiheutunut mm. veden tai maaperän pilaantumisesta. – Lain 7 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan korvausvelvollisuus on sillä, jonka harjoittamisesta toiminnasta ympäristövahinko johtuu. Vallitsevan tulkinnan mukaan konkurssipesä ei olisi massavelkaisessa vastuussa velallisen toiminnassa aiheutetusta ympäristövahingosta.” (Lainauksen lähde: Poliisiammattikorkeakoulun Ympäristöseminaari, konkurssiylitarkastaja Antti Kurikka 28.11.2019.)

14. Yrityksen taloudellisten ongelmien tai toimialan murroksen aiheuttaman toiminnan lakkaamisen myötä lasku lankeaa Kouvolan asukkaille maksettavaksi, ja haitat jäävät paikallisille asukkaille kärsittäväksi.

15. Alue ja sen ympäristö on ollu viime vuosina Puolustusvoimien säännöllisessä harjoituskäytössä.

16. Maankäyttö- ja rakennuslain 4 § säättää kansallisesta turvallisuudesta alueidenkäytössä seuraavaa: ”Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavallvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä.”

17. Aurinkopaneelien kierrätys ei ole tällä hetkellä taloudellisesti kannattavalla tavalla lainkaan mahdollista. Paneelien oikeaoppinen kierrätys ei ole mahdollista ilman paneelien purkamista osiin, joka on erittäin kallista.

18. Aurinkopaneelien telineet vaativat betoniset perustukset peltomaahan upotettuna. Hankkeen suunnitelmassa on esitelty paneelien maanpäälliset rakenteet, mutta peltomaahan paalutettavien perustusten rakennetta ei ole selvitetty.

19. Suomen huoltovarmuus heikentyy, jos hanke toteutetaan. Jos oletettavasti tuhansia betonisia perustusrakenteita ei pureta, pelloilla ei voida enää koskaan viljellä mitään.

20. Aurinkopaneelien epäeettisyys ja tuotantoon liittyvä pakkotyön riski. Kiinassa tuotettu paneelimateriaali polypii on lisätty Yhdysvaltojen työministeriön ylläpitämälle listalle pakkotyöllä tuotetuista tuotteista.

21. Yhdenvertaisuuslaki 5 § - Viranomaisen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Viranomainen ei voi asettaa yhden kiinteistönomistajan etuja alueen muiden kiinteistönomistajien etujen edelle.

22. Alueen muiden kiinteistöjen arvo alenee merkittävästi, jos hanke toteutetaan. Alueen omakotitalokiinteistöt eivät ole houkuttelevia ostokohteita, jos naapurissa on kymmenien hehtaarien aurinkovoimala.

23. Teollisen mittakaavan aurinkovoimaloiden vaikutuksista ihmisten terveyteen ei ole pitkäkestoissa tutkimuksissa tutkittua tietoa.

24. Rikkoitunut aurinkopaneeli on jätettä, eikä jäte kuulu luontoon. Yrityksen ei kuitenkaan ole taloudellisesti kannattavaa poistaa tai korjata yksittäisiä paneeleita voimalassa, joka käsittää kymmeniä tuhansia paneeliyksiköitä. Aurinkopaneelien jäteongelmat tulevat tietoisuuteen ja suureksi ongelmaksi lähivuosikymmeninä.

25. Suomen perustuslaki 20 §: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

**Valmistelijan vastine:** Vastine on kirjattu vastaamaan muistutuksen numerointia. *Päätöksen perustelut* -osio sisältää kattavat perustelut suunnittelutarveratkaisulle.

1-3.: Alueelle on tehty luontoselvitys, jonka hakija Ilmatar Solar Development Oy on tilannut ja liittänyt suunnittelutarveratkaisuhakemukseen. Kouvola kaupunki ei ole antanut toimeksiantoa luontoselvityksen tekemisestä. Luontoselvityksessä arvokkaiksi havaitut kohteet on jätetty rakentamistoimenpiteiden ulkopuolelle, eivätkä ne ole vaarassa suunnitellun rakentamisen myötä.

4. Hallitusohjelma ei muodosta valtakunnallisia rajoitteita aurinkovoimaloiden sijoittelulle, eikä hallitusohjelmaa voida ottaa huomioon lupaharkinnassa esimerkiksi siten, että yksinomaan hallitusohjelmaan vedoten jonkin rakennushankkeen lupa evättäisiin. Kielteisen lupapäätöksen perusteleminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa lupa-asioissa hallitusohjelman kirjauksilla olisi selkeä menettelyvirhe.

5-6.: Maiseman arvoalueet sijaitsevat tämän suunnittelutarveratkaisuhakemuksen alueen ulkopuolella, eikä suunniteltu rakentaminen uhkaa muistutuksessa mainittujen kulttuuriympäristöjen arvoja.

7. Muistuttajan asuinrakennus sijaitsee useiden satojen metrien päässä voimala-alueesta. Muistuttajan pihapiirin ja voimalaitosalueen välissä on runsaasti metsää, eikä asuinpihapiiristä ole näköyhteyttä voimala-alueelle. Maisemavaikutukset muistuttajan asuinpaikalle ovat vähäisiä.

8. ja 11. Suunnitellut voimalat sijaitsevat pelloilla. Viljelyspelloilla liikkuminen kasvukauden aikana ei kuulu

jokaisenoikeuksiin. Voimalat eivät muodosta kovin laajoja maastoesteitä ja ne on mahdollista kiertää. Liikkuminen alueella virkistystarkoituksissa voi käytännössä tapahtua kasvukauden ulkopuolella ja talviaikaan. Voimala-alueet on helppo kiertää esim. hiihtäen liikkuesssa.

9-10. Rakentamisaikaisia hättävähäikutuksia voi esiintyä. Rakentamisaikaisista kuljetusreiteistä yms. on neuvoteltava erikseen.

12-14. Suunnittelutarveratkaisua koskevassa harkinnassa käsitellään maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaisia rakennuslupan erityisiä edellytyksiä. Kaikkeen rakentamiseen liittyy taloudellinen riski. Taloudellisen riskin arviointi ei kuulu MRL 137 §:n mukaiseen rakennuslupan erityisten edellytyksien harkintaan.

15-16. Puolustusvoimilta on pyydetty lausunto suunnittelutarvehakemuksesta, eikä Puolustusvoimilla ole lausuttavaa asiasta. Hanke ei vaikeuta Puolustusvoimien toimintaa, rajavalvontaa, väestönsuojelua tai huoltovarmuutta. Toteutuessaan aurinkovoimala parantaa Suomen kansallista huoltovarmuutta, sillä alueella tuotettaisiin kotimaista sähköä.

17-19. Rakennusten ja rakenteiden omistaja vastaa niiden käyttöiän päättymisen jälkeisestä purkamisesta ja kierrätyksestä.

20. Käytettyjen materiaalien eettisyyden arviointi ei kuulu MRL 137 §:n mukaiseen rakennuslupan erityisten edellytyksien harkintaan.

21-22. Tämän suunnittelutarveratkaisun harkinnassa on arvioitu, että aurinkovoimalan toteuttaminen ko. alueelle ei aiheuta kohtuutonta hättää naapurikiinteistöjen maanomistajille.

23. Aurinkovoimaloista ei aiheudu sellaisia häiriöitä, joilla olisi suoraa ihmisten terveyteen tai turvallisuuteen kohdistuvia hättöjä kuten melu-, tärinä-, pöly-, ilmansaaste- tai hajuhättöjä.

24. Rakennuksen ja rakenteiden omistaja vastaa niiden turvallisuudesta.

25. Suunnittelutarveratkaisua koskevassa arvioinnissa on huomioitu luonnon monimuotoisuus ja kulttuuriperintöarvot. Osallistaminen on suoritettu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, mikä takaa

oikeuden ja mahdollisuuden vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

**Hakijan vastine:** Alustavalla hankealueella ja sen ympäristössä toteutettiin Ilmatar Oy:n toimesta luontoselvitykset kesällä 2023. Luontoselvityksen tuloksien perusteella on suunnittelusta rajattu pois alueita (STR-hakemuksessa nimetty 1–3), jotka jätetään rakentamisen ulkopuolelle eikä hankkeella arvioida olevan niihin vaikutusta. Hankkeessa ei siis toteuteta rakentamista liito-oravan elinympäristöön. Luontoselvitys on ollut nähtävillä hakemuksen liitteenä. A-alueen koillispuolelle sijoittuva luonnontilaisen kaltainen noro ei sijoitu hankealueelle eikä hankkeella ole siihen vaikutuksia.

Hankkeesta on laadittu maisemaselvitys, joka on ollut hakemuksen liitteenä nähtävillä. Selvityksessä hankkeella ei ole todettu olevan vaikutuksia maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. Metsäpalstat estävät näkymiä hankealueen ympäristössä ja osa-alueen A pohjoispuolelle on suunniteltu maisemointivyöhyke.

Mahdollisen aitaamisen ei katsota aiheuttavan alueen asukkaille merkittävää este- tai virkistyskäyttöhaittaa, koska viljelykäytössä olevilla pelloilla liikkuminen ei jokaisenoikeuksien mukaan ole sallittua.

Alueen kaikkiin maanvuokrasopimuksiin on kirjattu ennallistamisvakuus, joka kattaa energiantuotannon päättymisen jälkeisen alueen ennallistamisen, sekä myös konkurssin kaltaisen poikkeustilanteen.

Ilmatar Solar Development Oy sopii yksityisteiden käytöstä tienhoitokuntien kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta koko hankkeen elinkaaren ajan. Toiminta-aikana aurinkovoimaloilla käydään harvakseltaan huoltokäynneillä.

Hankealue ei ole Puolustusvoimien käyttämää harjoitusaluetta. Puolustusvoimilta on pyydetty lausunto hankkeen suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta, ja Puolustusvoimat on arvioinut aurinkovoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimilla ei ollut lausuttavaa Hatin aurinkovoimahankkeeseen. Uusiutuvan energian tuotanto edesauttaa Suomen huoltovarmuutta ja kasvattaa Suomen energiaomavaraisuutta.

Aurinkovoimapaneelien telineet ovat pääosin sinkittyä terästä, ja ne voidaan kierrättää käyttöön päätteeksi. Maahan asennetut kaapelit voidaan poistaa maasta ja kierrättää. Paneeleista eroteltu pii, alumiini, hopea ja lasi saadaan hyvin kierrätettyä, mutta muiden osien kierrätyksessä on vielä kehitettävää. Paneeleista ei synny vaaralliseksi luokiteltavaa jätettä, ja niiden kierrätyksestä säädetään sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivissä (ns. SER/WEEE-direktiivi). Käytöstä poistettujen aurinkopaneelien kierrätys kehittyy jatkuvasti. Hankkeen pitkä elinkaari huomioiden, ei voida täysin ennustaa materiaalien kierrätettävyyttä 40 vuoden kuluttua, mutta oletus on, että materiaalien kierrätettävyyden tehostuu tulevaisuudessa nykytilanteeseen verrattuna. Käyttöön päätyttyä paneelit ja laitteistot voidaan uusia ja aurinkoenergian tuotantoa jatkaa tai rakenteet voidaan purkaa ja alueet ennallistaa.

Paneelien toimintaa ja kuntoa valvotaan tarkasti. Mahdolliset violliset paneelit tai komponentit vaihdetaan viipymättä uusiin, jotta alueen energiantuotanto pysyy mahdollisimman korkeana.

Ilmatar Solar Development Oy noudattaa kaikessa toiminnassaan (mm. aurinkopaneelien hankinnassa) yrityksen eettistä ohjeistusta. Osana laaduntarkkailua ja ympäristö- ja yritys vastuuta valvotaan laite- ja komponenttien toimittajia sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Paneelien tuotantoa ja laatua valvotaan tarkasti. Ilmattaren yritys vastuun periaatteet on nähtävillä yrityksen verkkosivuilla osoitteessa <https://ilmatar.fi/meista/vastuullisuus/>.

**Muistutus 4:** Rakennusvaiheesta aiheutuvat haitat. Rakentamisen alkuvaiheessa käynnistyvä rekkojen liikenne tulee aiheuttamaan ongelmia kapealla Pirttiahonttiellä, jota ei ole tarkoitettu raskaan liikenteen käyttöön.

Pirttiahontie kulkee kiinteistön [REDACTED] pihapiirin läpi n. 15 metrin etäisyydellä asuinrakennuksesta ja 2 metrin etäisyydellä navetasta joka toimii autokatoksena ja varastona.

Pihapiirin tieosuus ei kestä hankkeen rakennusvaiheen raskasta liikennettä, ja raskas rekkaliikenne heikentäisi pihapiirin turvallisuutta.

Maataloutta harjoittavan tilan tiellä liikkuu tilan omia, tilan yhteistyökumppaneiden sekä muiden alueen viljelijöiden traktoreita sekä maatalouskoneita, joten rekkaliikenne tulee häiritsemään näitä toimintoja.



Omalla piha-alueellamme, sekä Pirttiahonttiellä liikkuu lapsia, ulkoilijoita, pyöräilijöitä, sekä muuta kevyttä liikennettä, joten lisääntyvä liikenne tiellä heikentää tien turvallisuutta.

Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi paikalliselle hiekkatiestölle ja tietä reunustavalle puustolle merkittävää rakennusaikaista ympäristöhaittaa. Rakennusvaihe vaatii myös alueen puuston hakkuuta.

Rakennusvaiheessa paneelien betonipylväiden maahan upottamisesta koituu välttämättä melu- ja sekä tärinähaittaa.

Pysyvät haitat. Kymmenien hehtaarien alueen kattavista useista metrejä korkeista aurinkopaneelirivistöistä aiheutuu pysyvä ja merkittävä maisemahaitta. Näin suuren voimala-alueen maisemointi ei ole mahdollista.

Kohdealueen mahdollisesta aitaamisesta aiheutuva pysyvä estehaitta asukkaille.

Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi merkittävän haitan alueen virkistyskäytölle. Alue on asukkaiden säännöllisessä virkistyskäytössä.

Kiinteistöjen arvo alenee merkittävästi, jos hanke toteutetaan. Alueen omakotitalokiinteistöt eivät ole houkuttelevia ostokohteita, jos naapurissa on kymmenien hehtaarien aurinkovoimala.

Myöskään mahdollista uudisrakentamista voimalan tulo alueelle ei edistä.

Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloiden vaikutuksista ihmisten terveyteen ei ole pitkäkestoisissa tutkimuksissa tutkittua tietoa, joten luonnollisesti sellaisen sijoittaminen asutuksen välittämään läheisyyteen aiheuttaa ahdistusta.

Olemme valinneet asua maaseudulla rauhassa luonnon keskellä, emme teollisuusalueen naapurissa, ja siksi vetoankin Suomen perustuslain 20 §: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

**Valmistelijan vastine:** Huomautuksessa mainittuja rakennusaikaisia väliaikaisia haittoja voi esiintyä. Rakentamisvaiheen jälkeen liikennöinti alueelle on melko vähäistä.

Maiseman muutos on hankkeen pysyvä vaikutus. Viereisiltä asuinrakennuspaikoilta voi olla osittainen näkymä hankealueelle. Asuinrakennuspaikkojen ja voimalan välillä oleva puusto pehmentää vaikutusta jonkin verran.

Suunnitellut voimalat sijaitsevat pelloilla. Viljelyspelloilla liikkuminen kasvukauden aikana ei kuulu jokaisenoikeuksiin. Voimalat eivät muodosta kovin laajoja maastoesteitä ja ne on mahdollista kiertää. Liikkuminen alueella virkistystarkoituksissa voi käytännössä tapahtua kasvukauden ulkopuolella ja talviaikaan. Voimala-alueet on helppo kiertää esim. hiihtäen liikkeessä.

Aurinkovoimalasta ei aiheudu suoraan ihmisen terveydelle tai turvallisuudelle haitallisia vaikutuksia kuten melua, tärinää tai ilmansaasteita. Voimalan aiheuttama viihtyisyyshaitta liittyy palautteessa esiin tuotuun maisemahaittaan ja alueen luonteen muutokseen. Päätöksen perusteluissa on arvioitu hankkeen vaikutuksia.

**Hakijan vastine:** Ilmatar sopii yksityisteiden käytöstä ja kunnossapidosta tienhoitokunnan kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta aurinkopuiston koko elinkaaren ajan. Rakennusvaiheen lisääntynyt liikenne sekä rakentamisesta mahdollisesti aiheutuva melu on väliaikaista. Rakennusvaiheessa liikennettä voidaan tarvittaessa ohjata ja rajoittaa nopeusrajoituksin ja varoitusmerkinnöin. Toiminta-aikana voimala-alueella käydään muutamia kertoja vuodessa.

Maisemointivyyhyke on suunniteltu A-alueen pohjoispuolelle ja metsäkaistaleet A- ja B-alueiden ympäristössä vähentävät paneelien näkymistä ympäristöön. Viljelyksessä olevat peltoalueet eivät ole tarkoitettu kulkureiteiksi tai virkistyskäyttöön, joten hankealueen käyttötarkoituksen muuttumisen ei katsota aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia virkistyskäyttöön eikä aiheuttavan merkittävää estehaittaa lähiseudun asukkaille.

Hankealueelle on laadittu kattava luontoselvitys, jonka tulosten perusteella tietyt alueet jätetään rakentamisen ulkopuolelle. Asukkaille on annettu mahdollisuus vaikuttaa hankkeen suunnitteluun järjestämällä hankkeesta asukastilaisuus. Lisäksi osallisilla on ollut mahdollisuus jättää muistutus suunnittelutarveratkaisuhakemukseen.

Pirttiahon yksityistien hoitokunta ilmoitti, että sillä ei ole huomautettavaa hankkeesta.

### **Lausunnot**

Tässä osiossa on esitetty tiivistelmät hakemusta koskeneista lausunnoista. Lausunnot välittyvät hakijalle sekä Kouvolan kaupungin rakennusvalvonnalle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle

jatkotoimenpiteitä varten tämän päätöksen myötä. Lausunnoissa on jatkosuunnittelun ja -rakentamisen sekä luvituksen kannalta hakijalle ja muille viranomaisille olennaista tietoa.

Hakijalle annettiin mahdollisuus antaa vastineensa lausuntoihin. Lausuntojen yhteydessä on esitetty suunnittelutarveratkaisun valmistelijan sekä hakijan vastineet.

Useat viranomaislausunnot oli laadittu siten, että ne käsittelivät kaikkia hankkeen erillisinä päätöksinä käsiteltäviä osa-alueita A-D. Tähän osioon on poimittu tiivistetysti osa-aluetta A koskevat asiat.

**Kaakkois-Suomen ELY-keskus:** ELY-keskuksen lausunto ja naapurin kuuleminen koskee kaikkia hankkeen neljää nimettyä osa-aluetta A, B, C ja D.

#### *Maankäyttö ja kaavoitus*

Aurinkovoimakenttien suunnittelussa tulee pyrkiä hallittuun alueidenkäyttöön ja arvioida tarvetta ratkaista maankäyttö kaavoituksen kautta. Aurinkovoimakenttien sijoituessa alueelle, jonne kohdistuu myös muuta maankäyttöpainetta, on kaavoitus aina ensisijainen suunnittelukeino. Laajempialaisella maankäytön suunnittelulla voidaan edistää uusiutuvan energiatuotannon mahdollisuuksia ja potentiaalia koko kunnan alueella tai laajemminkin alueellisesti.

Käytettäessä suunnittelutarveratkaisua aurinkovoimaloiden rakennuslupan perusteena tulee erityisesti huomioida, että rakentaminen ei saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Lisäksi rakentamisen tulee täyttää muut maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n asettamat ehdot. Suunnittelutarveratkaisun valmistelua ohjaavat soveltuvien osin poikkeamismenettelyä koskevat säännökset (MRL 173 ja 174 § ja MRA 14 luku). Maanomistajia tulee kohdella kaikessa alueidenkäytön ratkaisuissa yhdenvertaisesti. Hankealueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 15.6.2020. Maakuntakaavassa hankealueen C-osa sijoittuu osittain Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen aluevaraukselle. Muilta osin hankealue sijoittuu alueille, joille ei ole osoitettu kaavamerkintöjä. Hankealueella ei ole voimassa yleis- eikä asemakaavaa.

#### *Luonto*

Hankealueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita eikä metsälakikohteita. Hankealue ei sijaitse IBA-, FINIBA- eikä MAALI-alueilla. ELY-keskuksen tiedossa ei ole sellaisia luontoon liittyviä arvoja, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja luvituksessa.

#### *Maaperä, pohjavesi ja pintavedet*

Hankkeen hakemusasiakirjojen ja karttatarkastelun perusteella ELY-keskuksella ei geologian näkökulmasta ole kommentoitavaa. Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hankkeen eri osa-alueille ei osu mitään geologisesti merkittävää.

#### *Torasjoen vesistö*

Hankealue sijaitsee osittain Torasjoen yläosan varrella. Torasjoki toimii vastaanottavana vesistönä hankealueen hulevesille. Torasjoen ekologinen tila on välttävä. Suunnitelman mukaan hankealueelle ei ole suunnitteilla rakenteita tai toimintoja, jotka lisäävät pintavaluntaa alueella. Selvityksen mukaan hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta hulevesien määrään. Hankkeen voidaan siten olettaa vähentävän Torasjoen kuormitusta maankäyttömuodon vaihtuessa pois aktiivisesta viljelykäytöstä. Torasjokea varjostavaa reunakasvillisuutta suositellaan säilytettäväksi. Mikäli hankkeen edetessä nousee esiin tarve uudisojittaa tai perata vanhoja ojia, tulee vaikutukset sekä vesilainmukainen luvantarve arvioida. Torasjoella ja siihen laskevilla uomilla on ojitusyhteisöjä, ja mahdollisista muutoksista näihin uomiin tehdessä tulee kuulla ojitusyhteisöä. Jos aurinkopaneelikentältä johdetaan lisävesiä yhteisön uomaan, tulee hankevastaavan osallistua uoman kunnossapitoon ja tarvittaessa suurentaa uoma riittävän suureksi siten, että se pystyy vastaanottamaan lisävedet, mikäli vesimäärä sitä edellyttää. Torasjoen rannalle rakennettaessa (osa-alue C) tulee huomioida, ettei joen mahdollisesta tulvimisesta aiheudu vaaraa.

#### *Ilmastovaikutukset*

Suunniteltu aurinkovoimahanke vastaa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä Kymenlaakson maakuntakaavan tavoitteisiin edistämällä uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuutta. Suunnittelutarvehakemuksen mukainen hanke edistää siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan.

#### *Maisemavaikutukset*

Aurinkovoimakentän kaapeloinnit on suunniteltu rakennettavan maakaapeleilla, jolloin maisemaan ei lisätä ilmakaapeleita. Maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia. ELY-keskuksen mielestä hankkeella ei ole vaikutuksia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin eikä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin.

#### *Paloturvallisuudesta huolehtiminen*

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on laatinut aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjeen ([https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien\\_paloturvallisuus](https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien_paloturvallisuus)

ohje\_S\_18012023.pdf) hyödynnettäväksi hankkeiden suunnittelussa. Ohjeen mukaisesti tulee arvioida paloturvallisuusriskit ja mm. huoltotieyhteyksien tarve.

*Tie ja liikenne, lausunto ja naapurin kuuleminen*

Kulku alueelle A tapahtuu maantieltä 14628 kohdasta noin 14628/1/4278. Liittymän nykyinen käyttötarkoitus on tierekisterin mukaan maa- ja metsätalouskäytön ojan yli kulkulaite. Mikäli liittymään tulee aurinkovoimalatoiminnoista aiheutuen muutakin liikennettä kuin voimalan rakentamiseen ja/tai huoltoon liittyvää liikennettä, tulee liittymän käyttötarkoitukseen hakea muutosta Pirkanmaan ely-keskuksen keskitetystä lupapalvelusta. Asiasta löytyy tarkempaa tietoa ohjeineen osoitteesta <https://www.ely-keskus.fi/liittymat>. Kulku muille aurinkovoimalan alueille tapahtuu paikallisen yksityistieverkon kautta.

**Valmistelijan vastine:** Kouvola kaupungilla ei ole alueella maankäyttötärpeitä, joka puoltaisi toimintojen yhteensovittamista kaavoituksen keinoin. Tämän suunnittelutarveratkaisun Päätöksen perustelut -osiossa on seikkaperäisesti käyty läpi MRL 137 §:n mukaiset rakennusluvan erityiset edellytykset ja arvioinnin perusteella voidaan todeta, että merkittäviä vaikutuksia aiheuttavaa rakentamista ei suunnittelutarveratkaisun myötä muodostu. Näin ollen suunnittelutarveratkaisun myöntämiselle ei ole esteitä. Muut ELY-keskuksen lausunnossa esille tuomat seikat kirjataan tiedoksi ja hakijalle ja muille viranomaisille jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston aurinkosähköjärjestelmiä koskeva paloturvallisuusohje ei sellaisenaan täysin sovellu suuren mittakaavan aurinkovoimaloiden suunnittelun ohjeeksi. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto aikoo päivittää ohjetta laajojen voimaloiden osalta.

**Hakijan vastine:** Hatin hankealue sijoittuu pääosin peltoalueelle, jolle ei ole tiedossa muuta maankäyttöpainetta. Hankkeen vaikutukset on arvioitu suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa eikä hankkeen ole arvioitu aiheuttavan merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Hankkeen C-osa sijoittuu vähäiseltä osin Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen aluevaraukselle. Turvetuotantoaluetta voidaan muilta osin tulevaisuudessa hyödyntää turvetuotantoon, vaikka Hatin aurinkovoimahanke toteutuisi suunnitellun mukaisesti.

Torasjokea varjostavaa reunakasvillisuutta ei ole aurinkovoimahankkeen takia tarpeen poistaa ja se voidaan säilyttää nykyisellään. Mahdolliset vaikutukset, vesilain mukainen luvantarve sekä ojitussyhteisöt tullaan huomioimaan, mikäli uudisojittamiselle, ojien perkaamiselle tai vesien johtamiselle ojiin ilmenee tarvetta. Torasjoen mahdollinen tulviminen on huomioitu hankkeen C-osan suunnittelussa.

Pelastuslaitoksen kanssa on käyty keskustelua paloturvallisuuden huomioimisesta hankkeessa.

**Kymenlaakson liitto:** Suunnitelluilla aurinkovoimalan osa-alueilla (A-D) on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Aurinkovoimalan osa-alueet sijaitsevat pääosin maakuntakaavan nk. valkoisella alueella. Lisäksi aurinkovoimalan osa-alue C menee osittain päällekkäin Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen kanssa, joka on turvetuotannolle soveltuva alue. Kymenlaakson maakuntakaava 2040 ja siihen liittyvät merkinnät ja määräykset on hyvin huomioitu suunnitellun aurinkovoimalan hankesuunnitelmassa.

Kymenlaakson liitto katsoo, ettei suunnitellun aurinkovoimalan osa-alueet A-D ole ristiriidassa Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 kanssa. Lisäksi Kymenlaakson liitto haluaa tuoda tiedoksi, että liitto on laatinut Kymenlaakson Vetylaakso-innovaatioalustan investointien edistämiseksi alueidenkäytön suunnittelun keinoin -selvityksen (2023), jossa on tunnistettu mm. maakunnan aurinkovoimalle soveltuvia alueita. Kymenlaakson liitolla ei ole muuta lausuttavaa asiasta.

**Valmistelijan vastine:** Kymenlaakson liiton lausunto kirjataan tiedoksi.

**Kymenlaakson museo:** Museon lausunto käsittää kaikki hankkeen neljä nimettyä osa-aluetta A-D.

#### *Arkeologinen kulttuuriperintö*

Museoviraston ylläpitämän Kulttuuriympäristön palveluikkunan (ks. <https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>) tietojen perusteella suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Lähimmät tunnetut arkeologiset kohteet sijaitsevat alueesta vajaan kahden kilometrin etäisyydellä. Historiallisen kartta- ja ilmapalokuvamateriaalin perusteella aurinkovoimahankkeelle varatut alueet ovat olleet suurimmalta osaltaan metsää ja suota aina 1900-luvulle saakka, jolloin hankealueet on raivattu pelloiksi.

Hankealueilla ei ole suoritettu arkeologisia selvityksiä. Paneelikentiksi suunniteltujen peltoalueiden käyttöhistorian perusteella voi niiden arkeologista potentiaalia pitää kuitenkin vähäisenä. Tästä syystä

Kymenlaakson museo ei edellytä arkeologisia selvityksiä paneelientäyttöalueilla hankkeen valmistelun yhteydessä.

Museolle toimitettujen suunnittelutarveratkaisu- ja rakennuslupahakemusten aineistot ovat tienparannustöiden ja sähkönsiirtoreittien osalta vielä alustavia suunnitelmia. Tästä syystä museoon tulee olla yhteydessä arkeologisen selvitystarpeen arvioimiseksi edellä mainituista työhankkeista hyvissä ajoin ennen maaperään kajoavien töiden aloittamista, kun tarkemmat suunnitelmat ovat valmistuneet.

#### *Rakennettu kulttuuriympäristö*

Hankealueita ei ole yleis- tai asemakaavoitettu, eikä seudulta ei ole olemassa ajantasaista rakennetun kulttuuriympäristön selvitystä. Hankealueita lähellä sijaitsevat kolme vanhaa kyläkokonaisuutta, Anttila, Mietunaho ja Pihlajasaari, on nostettu kohteina esiin Kymenlaakson rakennuskulttuuri -inventoinnissa vuodelta 1992 (Kymenlaakson rakennuskulttuuri, Seutukaavaliitto 1992). Hatin aurinkovoimaloiden rakentamisalueet A-D sijoittuvat Anttilan ja Mietunahon kylien kaakkois- ja Pihlajasaaren kylän lounaispuolelle, vanhoille peltoalueille. Kaikki kolme kylää sijaitsevat hankealueista noin 1,4 km päässä.

Anttila on tiiviikhö, rakenteensa hyvin säilyttänyt kyläkokonaisuus Toisen Salpausselän eteläpuoleisella mäkialueella. Kylässä oli useita taloja jo 1700-luvulla. Mietunaho on peltojen ympäröimälle mäelle tiiviisti rakentunut kylä, jolla inventoinnissa katsotaan olevan huomattava maisemallinen arvo. Myös Mietunahossa on ollut asutusta jo 1700-luvulla. Pihlajasaaren kylän kulttuurimaisemaa leimaavat suuret korkeuserot. Kylä on rakentunut rivimäisesti harjumuodostumalle, jota kylätie seurailee. Inventoinnin mukaan erityistä arvoa on kylien kylärakenteilla sekä vanhoilla rakennuksilla, mutta myös vanhat peltoalueet sekä niityt ovat oleellinen osa alueen kulttuurimaisemaa.

Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun maisemaselvityksen (WSP Finland, 2.11.2023) mukaan hankealueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä ei sijaitse arvokkaita valtakunnallisia tai maakunnallisia rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman kohteita.

Maisemaselvityksessä ei käsitellä tarkemmin hankealueiden tai niiden lähiseudun paikallisia kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoja.

Maisemaselvityksen kappaleessa 3.2 Arvio maisemavaikutuksista kuitenkin todetaan, että hankkeen suurimmat vaikutukset kohdistuvat paikalliseen viljelymaisemaan sekä asutukseen. Taulukossa 1 sivulla 12/15 todetaan, että viljelymaiseman luonne sekä viljelymaiseman ja asuinkiinteistöjen näkymät tulevat aurinkovoimaloiden myötä muuttumaan merkittävästi ja aurinkovoimalat muuttaisivat paikallisen viljelymaiseman luonteen osin ”energiateollisuusmaisemaksi”.

Museo toteaa, että voimaloille suunnitellut alueet eivät sijaitse vanhojen kylien välittömässä läheisyydessä, joten voimala-alueista ei aiheudu maisemallista haittaa kylien kulttuurimaisemille. Museo kuitenkin katsoo, että paikallisesti arvokas, seudun satojen vuosien päähän ulottuva asutus- ja viljelyhistoria tulee myös tuoda esiin suunnittelutarveratkaisu- ja lupahakemusten aineistoissa.

Kymenlaakson museolla ei ole muuta huomioitavaa hankkeesta arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta.

**Valmistelijan vastine:** Maaseutumaisemaan tyypillisesti liitettäviä positiivisia arvoja alueella on koettavissa. Hankealueen ulkopuolella olevat kylät muodostavat arvokkaita kulttuuriympäristöjä, mutta niihin suunnitelluilla rakentamistoimenpiteillä ei ole negatiivisia vaikutuksia. Tieto seudun pitkästä asutus- ja viljelyshistoriasta välittyy tämän suunnittelutarveratkaisun kautta, mutta tässä päätöksessä (kts. kohta *Päätöksen perustelut*) on arvioitu, että suunnitellulla hankkeella ei ole asutus- ja viljelyshistoriaa merkittävästä heikentävää vaikutusta.

**Hakijan vastine:** Hankkeen edetessä Kymenlaakson museolle toimitetaan tarkennetut suunnitelmat sähkön-siirtoreitistä ja tienparannustöistä niiden valmistuessa.

Paikallista maisemaa, hankkeen vaikutuksia ja maisemavaikutusten lievennyskeinoja on kuvattu maisemaselvityksessä. A-alueen pohjoispuolelle on jätetty aluevaraus maisemoinnille. Muuten hankekokonaisuuden läheisyydessä olevan asutuksen ja paikallisen tiestön väliin jää useissa kohdissa metsää ja aurinkopaneelien näkyvyys paikallisessa maisemassa rajoittuu pelloille johtaville yksityisteille.

Koska aurinkopaneelikenttien näkyvyys rajoittuu lähimaisemaan, on arvioinnissa keskitytty läheisen viljelymaiseman muutokseen, kauempana sijaitsevien arvokohteiden sijaan. Maisemaselvityksessä on kuitenkin tuotu esiin hankealueen läheisyydessä sijaitsevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt sekä niihin kohdistuvat muutokset.

**Kymenlaakson hyvinvointialue, Kymenlaakson pelastuslaitos:**

Pelastusviranomainen kehottaa huomioimaan alueiden suunnittelussa pelastustoiminnan edellytykset, kuten pelastusteiden riittävyyden sekä alueiden saavutettavuuden. Pelastuslaitoksen näkökulmasta lohkot on hyvä jakaa riittävän pieniin alueisiin, jotta palo ei pääse leviämään



isommalle alueelle. Lohkojen koko voi pelastuslaitoksen näkökulmasta olla yli 80 metriä, mutta toiminnanharjoittajan on syytä huomioida mahdollisen palon sammutus. Mikäli pelastuslaitoksen vesitykkien kantama ei ulotu palo alueelle, niin pelastuslaitoksen tehtäväksi jää palon rajaaminen lohkoon.

Alueille on oltava kaksi toisistaan riippumatonta reittiä eri suunnista. Tällä varmistetaan, että alue on pelastustoiminnan näkökulmasta käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Alueilla olevien pelastusteiden on oltava riittävän leveitä, jotta ne soveltuvat myös pelastuslaitoksen yksiköille. Pelastusteiden pitää olla riittävän etäällä paneeleista, jotta teillä on turvallista liikkua. Pelastusteiden suunnittelussa on huomioitava myös tien kantavuus.

Asemapiirustuksiin oli piirretty mahdolliset aidat. Pelastusviranomaisen suosittelee aitaamista ilkeiden vuoksi. Lisäksi aidalla varmistetaan se, että kukaan ei vahingossa pääse alueelle. Pelastusviranomaisen pääsy alueelle on huomioitava esimerkiksi putkilukolla. Tällä varmistetaan, että pelastustehtävissä ei synny viiveitä. Lisäksi pelastuslaitokselle on syytä toimittaa kartat, joista selviää kriittisimmät alueet sekä turvakytkimet. Erillisen voimalakentän vaihtosuuntaajat ja kytkimet tulisi sijoittaa paneelikentän reunalle helposti saavutettavaan paikkaan, riittävälle etäisyydelle aurinkopaneeleista.

Alueella olevat turvakytkimet on merkittävä selkeillä ja riittävän isoilla opasteilla. Lisäksi niistä on selvittävä, minkä alueen turvakytkin kattaa.

Alueen suunnittelussa tulee varmistaa sammutusveden saatavuus pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Sammutusveden ottoapaikoiksi voidaan katsoa esimerkiksi luonnonvesilähteet, palopostit sekä sammutusvesiasemat.

Alueiden aluskasvillisuus on hyvä huomioida suunnittelussa. Mikäli paneelien alla ja lähetyvillä on paljon kasvillisuutta on mahdollista, että maastopalo pääsee leviämään paneeleihin.

Muilta osin pelastusviranomaisella ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa suunnitelmiin. Pelastusviranomaisen toivoo vielä suunnittelupalaveria, jossa voisimme käydä läpi alueiden suunnitelmia.

**Valmistelijan vastine:** Pelastusviranomaisen toimiva suunnittelupalaveri järjestettiin 2.2.2024. Kokoukseen osallistui Ilmatar Solar Development Oy:n, Kymenlaakson pelastuslaitoksen ja Kouvolan kaupungin kaavoituksen ja rakennusvalvonnan edustajat. Kokouksessa käytiin läpi pelastuslaitoksen lausunnossa esille tuomat asiat.

**Hakijan vastine:** Pelastustoiminnan edellytykset on huomioitu hankkeen suunnittelussa. Pelastuslaitoksen

kanssa on pidetty erillinen palaveri, jossa on käyty läpi hankkeen paloturvallisuutta.

Pelastuslaitoksen kanssa järjestettiin palaveri 2.2.2024 paloturvallisuusasioiden huomioimisesta hankkeessa. Alustavasti pelastuslaitoksen kanssa keskusteltiin pelastusteiden osalta siitä, että kullekin alueelle (A, B, C ja D) järjestetään yksi käyntitie, mutta lisäksi huoltotie ympäröisi sekä halkoisi jokaisen alueen. Näin jokainen hankkeen alue olisi hyvin ja useammasta suunnasta saavutettavissa. Huoltotiet tehdään riittävän leveiksi ja kantaviksi myös pelastustoimintaa ajatellen.

Hankealueet aidataan tarvittaessa. Pelastuslaitokselle tullaan toimittamaan tarvittavat kartat ja tiedot hankkeen edetessä. Turvakytkimet merkitään asianmukaisesti. Pelastuslaitoksen pääsy alueelle varmistetaan (esim. putkilukko).

Sammutusvesien hankinta selvitetään hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Hankealueen lähellä virtaa Torasjoki, jonka hyödyntämismahdollisuutta sammutusvesilähteenä selvitetään tarkemmin.

Aluskasvillisuutta niitetään hankealueilta säännöllisesti.

Tarvittaessa pelastusviranomaisen kanssa järjestetään uusi suunnittelupalaveri.

**Puolustusvoimat, 1. logistiikkarykmentti:** Puolustusvoimat on arvioinut aurinkovoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimilla ei ole lausuttavaa aurinkovoimahankkeeseen.

**Valmistelijan vastine:** Puolustusvoimien 1. logistiikkarykmentin lausunto kirjataan tiedoksi.

**Kouvolan Vesi Oy:** Kaikki hankkeen osa-alueet ovat Kouvolan Veden toiminta-alueen ulkopuolella. Lähin Kouvolan Veden omistama vesijohto sijaitsee osa-alue D:stä noin 2 kilometriä länteen. Hankkeen osa-alueiden läheisyydessä on Keski-Valkealan vesihuolto-osuuskunnan verkostoja. Mikään osa-alueista ei sijaitse pohjavesialueella. Hakemuksen perusteella aurinkovoimaloita ei liitetä viemäriverkostoon ja Kouvolan Vesi olettaa, että niitä ei myöskään liitetä vesijohtoverkostoon. Koska hankealueet sijaitsevat kaukana Kouvolan Veden verkostoista eikä aurinkovoimaloita liitetä vesihuoltoverkostoihin, ei Kouvolan Vedellä ole hankkeeseen huomautettavaa.

**Valmistelijan vastine:** Kouvolan Vesi Oy:n lausunto kirjataan tiedoksi.

**KSS Verkko Oy:** Liitemateriaalissa esitetyllä osa-alueella A kulkee KSS Verkko Oy:n 20 kV ja 400 V ilmajohtoja. Muilla osa-alueilla (B, C ja D) ei sijaitse KSS Verkko Oy:n sähköverkkoa. Materiaalissa esitetty alustava sähkönsiirtoreitti risteää KSS Verkko Oy:n jakeluverkkoa eri kohdissa.

#### *Johtoalue*

20 kV ilmajohto sijaitsee 14 metrin johtoalueella, johtoalueen leveys tulee huomioida aurinkovoimalan suunnittelussa. Ilmajohdon ympärillä oleva johtoalue on jätettävä tyhjäksi eikä sille alueelle tule sijoittaa aurinkovoimalaan liittyviä rakenteita. Johtoaluetta ei saa aidata ja johtoalueelle tulee olla vapaa pääsy.

Johtoalueella sijoitettavien aurinkovoimalaan liittyvien kaapeleiden suojauksesta ja niihin liittyvät sähkötekniset vaatimukset tulee tarkentaa KSS Verkon kanssa suunnitelmien tarkennuttua ennen rakentamista.

KSS Verkko Oy pidättää oikeuden tehdä muutoksia kaapeleiden asentamiseen ja aitarakenteisiin, mikäli ne eivät täytä voimassa olevia sähköturvallisuutta koskevia määräyksiä.

Johtoalueella ei saa varastoida mitään.

#### *Sähkönsiirtoreitti*

Liitemateriaalissa oli esitetty alustava sähkönsiirtoreitti. Suunniteltu kaapeleiden sijoitus risteää KSS Verkon sähköverkon kanssa.

Suunniteltavien kaapeleiden tarkemmat suunnitelmat, josta ilmenee sijaintiedot ja kaapeleiden sijoittuminen tulee käydä läpi KSS Verkon kanssa ennen niiden rakentamista. Siirtoreittiin ei pystytä ottamaan kantaa tarkemmin liitemateriaalin pohjalta.

#### *Maadoitukset*

20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *Työskentely ja rakentaminen sähköverkon läheisyydessä*

##### *20 kV / 400 V – ilmajohdot*

20 kV ilmalinjan läheisyydessä työskenneltäessä tulee ilmalinjaan säilyttää pystysuora turvaetäisyys 2 metriä ja vaakasuora etäisyys 3 metriä ja 400 V ilmajohtoon vähintään 0,5 metrin vaaka- ja pystysuuntainen turvaetäisyys. Ilmalinjarakenteille ei saa aiheutua haittaa. Ilmalinjan rakenteiden läheisyydessä mahdolliset luiskat on muotoiltava niin loivaksi, ettei niiden sortumisesta ole vaaraa pylväsrakenteille (luiskan kaltevuus 1:2). Luiskia ei saa tehdä 3 metriä lähemmäs pylväsrakenteita. 20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maa-

doitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *20 kV / 400 V – maakaapelit*

Kaivutyö on suoritettava niin, ettei maakaapelit vahingoitu ja työturvallisuus vaarannu. Maakaapelin läheisyydessä on kaivutyö suoritettava lapiolla. KSS Verkko edellyttää kaapelinäyttöä ennen kaivantojen kaivamista. Kaapeleita ei saa roikottaa tai liikuttaa ja niitä tulee tukea tarpeen vaatiessa. Töiden keskeytyessä päivän päätteeksi jännitteisiä kaapeleita ei saa jäädä näkyviin, vaan ne on peitettävä tai suojattava esimerkiksi halkaistulla suojaputkella. KSS Verkon urakoitsijalta saa tarvittaessa apua kaapeleiden tukemiseen ja suojaamiseen. Yhteydenotto tarvittaessa KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Yhdensuuntaista tekniikkaa tai sen rakenteita ei saa sijoittaa sähkökaapelien päälle tai niin, että se estää maakaapeleiden uusimisen samaan syvyyteen. Asennuksen ja konekaivuun vähimmäisetäisyys sähkömaakaapeleihin on vaakasuorassa vähintään 0,3 metriä (auraamalla 1 metri). Risteämät tulee suorittaa lyhyellä matkalla sähkökaapeleihin nähden ja niiden pystysuora vähimmäisetäisyys on 0,2 metriä. Kaapelinäytöstä saatavan sijaintitiedon tarkkuuden, työturvallisuuden, sähkökaapelin sähkönjakelun kriittisyyden ja vian vaikutusalueen laajuuden myötä, mikäli kyseessä on 20 kV sähkömaakaapeli, on konekaivuun suositeltava vaakasuora vähimmäisetäisyys 1 metri. Risteämät tulisi lähtökohtaisesti suorittaa sähkökaapelien alakautta.

Esiin kaivettuja kaapeleita peitettäessä kaapelia ympäröivän rakennekerroksen oikeellisuus on varmistettava. Mikäli ympäröivä maa-aines ei täytä suojatäytön vaatimuksia, korvaa työn toteuttaja maa-ainekset ohjeistuksen mukaisilla. Suojatäyttö 200 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa) ja pohjatäyttö 100 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa). Maakaapelin ympärille ei saa jäädä kiviä. Suojatäytön päälle tuleva pintakerros voi olla kaivumaata. Suojatäytön päälle asennetaan varoitusnauha. Vahingoittunut kaapelinvaroitussnauha tulee korvata uudella. Maakaapelin upotussyvyys tulee olla kaivutöiden jälkeenkin 0,7 m kaapelin päältä mitattuna. Jos rakentaessa huomataan, että maakaapelien upotussyvyys jää alle 0,7 m, tulee siitä olla yhteydessä KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Maadoituskupari on asennettu saattomaadoitukseksi suurimmalle osalle 20 kV maakaapeleita ja osalle 400 V maakaapeleita. Maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *400 V jakokaapit*

Jakokaapit tulee kiertää vähintään 1 metrin etäisyydeltä jakokaapin edestä (avautumissuunta) tai 0,5 metrin etäisyydeltä sen takaa. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet jakokaapin luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Jakokaapin tukirakenteen alapuolista maa-ainesta ei saa poistaa ja jakokaapin ympäröimä maatayttö on tarvittaessa ennallistettava. Maatäytössä tulee huomioida maan tiivistymisen vaikutus.

#### *Muuntamot*

Muuntamoiden ympärillä kulkee maadoituskupari, eikä se saa vahingoittua. Putkia tai kaivoja ei saa asentaa 3 m lähemmäs muuntamoita. Maadoitukset kulkevat 2 m etäisyydellä muuntamoiden seinästä. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet muuntamon luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Muuntamoiden vieressä voi olla varattu tila huoltoajoneuvolle esimerkiksi nostotöitä varten. Suunnitellun tekniikan sijoittamisen tulee mahdollistaa tämän tilan käyttö.

Lausunnon vastaanottajan tulee huolehtia, että edellä esitetyt ohjeet otetaan huomioon ja tulevat työmaalla työskentelevien tietoon mukaan lukien aliurakoitsijat.

Mikäli tapahtuu sähköverkkoon liittyvä vahinko, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkko Oy:n vikailmoitusnumeroon 05 8851800.

#### *Lausunnon voimassaolo*

Lausunto on voimassa toistaiseksi. Mikäli lait tai vaatimukset sähköturvallisuuden osalta edellyttävät muutoksia lausunnossa annettuihin ehtoihin, johdon omistajalla on oikeus muuttaa lausuntoa.

**Valmistelijan vastine:** Lausunto liitetään osaksi suunnittelutarveratkaisua, jotta sen tiedot välittyvät rakennusvalvonnalle ja hankkeeseen ryhtyvälle.

**Hakijan vastine:** Johtoalue on huomioitu hankkeen suunnitelmissa ja se tullaan jättämään tyhjäksi ja aitaamattomaksi siten, että johtoalueelle on vapaa pääsy. Kaapeleiden suojauksesta ja sähköteknisistä vaatimuksista ollaan KSS:ään yhteydessä hankkeen edetessä.

Hakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava ja se tarkentuu hankkeen edetessä. Tarkemmat suunnitelmat käydään KSS Verkko Oy:n kanssa läpi ennen rakentamista.

Maadoitusjohtimet huomioidaan suunnittelu- ja rakennustöissä. Sähköverkon läheisyydessä työskentelyä ja rakentamista koskevat ohjeet otetaan huomioon ja

huolehditaan, että ne tulevat kaikkien työmaalla työskentelevien tietoon.

**Fingrid Oyj:** Ei tarvetta antaa risteämälausuntoa, koska hankealueen lähetyville ei sijoitu Fingridin voimajohtoja.

**Valmistelijan vastine:** Fingrid Oyj:n lausunto kirjataan tiedoksi.

**MTK-Kaakkois-Suomi ja MHY Kymenlaakso:** Hulevesien hallinnassa tulee tarkasti huomioida vaikutukset ympäröiviin peltoihin ja metsiin. Miten estetään veden nouseminen ympäröiville pelloille ja metsiin?

Hankealue sijaitsee valkoposkikihanhien ja tundrahanhien (Anser albinfors, läpimuuttaja) syksyn päämuuttoreitillä sekä tundrahanhien ja metsähanhien (Anser fabalis, VU) kevään päämuuttoreitillä. Valkoposkikihanhien voivat laiduntaa pelloilta erilaisia kasveja ravinnokeeseen. Myös tundrahanhi ja metsähanhi saattavat muuttoaikoina etsiä ravintoa pelloilta.

Hankkeen toteuttamisesta huolimatta lähiseudulla sijaitsee kuitenkin edelleen laajoja peltoalueita. Hanhiparvet etsivät uudet ruokailukohteet ja ohjautuvat lähiympäristön aktiiviviljelyksessä oleville pelloille, voimala-alueen perustaminen ei ole ratkaisu hanhiongelmiaan, mutta vaikuttaa asiaan.

Paneelientien ja niitä mahdollisesti ympäröivän puuston väliin jätetään suojavyöhyke, jolta puusto on poistettu. Kuuluuko vuokrasopimukseen/suunnittelualueeseen riittävästi suojavyöhykealaa?

Hiililaskelma: Voimalan elinkaaren eri vaiheiden päästöissä ei ole huomioitu maankäytön muutoksesta aiheutuneita päästöjä. Hiililaskelmissa on syytä ottaa huomioon myös alueelta hakattavan puuston ja peltoviljelyn loppumisesta aiheutuvat päästöt.

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin ja ekologiin yhteyksiin: Hankealueen C-osa sijoittuu hyvin lähelle siniviheryhteystarvemerkinä, mutta välttämällä yksittäisten puiden poistoa tien ja peltojen laidoilta sini-viheryhteystarvemerkin läheisyydessä haitallisten vaikutusten muodostuminen voidaan kokonaan estää.

Siniviheryhteystarvemerkin läheisyydessä sijaitsevalle pelto- ja metsämaalle ei tule asettaa käytön rajoituksia eikä erityisiä ohjausta.

**Valmistelijan vastine:** Hakemuksessa ei ole esitetty voimala-alueen maapinta-alan kattamista vettä läpäisemättömillä pinnoilla, joten voidaan arvioida, että hanke ei lisää tulvimisvaaraa.

Vaikutuksista hanhien muuttoreitteihin tai laiduntamiseen ei ole tässä yhteydessä tarkkaa tietoa. Kouvola kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria, joten tämän hankealueen vaikutus hanhien käyttäytymiseen on oletettavasti melko vähäinen.

Suunnittelutarveratkaisu ei anna oikeutta poistaa puustoa suojavyöhyketarkoituksiin naapurikiinteistön puolelta. Rakennuspaikkana on Ilmatar Solar Development Oy:n vuokraama alue.

Siniviheryhteystarvemerkinillä viitattaneen Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 merkintöihin. Yhteystarvemerkinä on viitteellinen, eikä aurinkovoimalahanke luo laajaa maakuntatasoista liikkumisestettä eläimille. Tällä suunnittelutarveratkaisulla käsitellään ainoastaan rakennuspaikaksi vuokratun alueen rakentamisen erityisiä edellytyksiä, eikä tällä suunnittelutarveratkaisulla voida muodostaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia toimenpiderajoituksia po. rakennuspaikan ulkopuolisille kiinteistöille.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemukseen sisältyy hulevesivaikutusten arviointi. Arvion mukaan hulevesien määrä ei nouse merkittävästi rakentamisen myötä. Pelto-ojien toimivuus tullaan huomioimaan sekä rakennustöiden suunnittelussa että käytönaikaisessa toimivuudessa.

Hatin hankealueen ympäristössä on runsaasti peltopinta-alaa, jota muuttolinnut voivat käyttää levähdysalueinaan.

Mahdolliset suojavyöhykkeet toteutetaan hankealueen sisälle ja suojavyöhykkeiden tilantarve on huomioitu hankkeen suunnittelussa.

Hankkeen toteuttaminen ei vaadi puuston poistoa, minkä takia sitä ei ole huomioitu hiilitaselaskelmassa. Paneelitelien perustustapa suunnitellaan kiinteistön maaperäolosuhteiden mukaan. Maaperä jätetään nurmi-/niittypeitteiseksi, jota niitetään säännöllisesti. Hankealue jää huoltoteitä lukuun ottamatta kasvillisuuden peittämäksi eikä hankealuetta päällystetä. Tämän takia peltoviljelyn loppuminen ei ole sellainen merkittävä asia, joka olisi katsottu tarpeelliseksi huomioida hiilitaselaskennassa.

**Maataloustuottajain Valkealan yhdistys MTK Valkeala ry:** Mtk-Valkeala kannattaa aurinkoenergiaa ja muita biopohjaisia energian tuotantomuotoja. Mielestämme ne tulee kuitenkin sijoittaa ja rakentaa

olemassa olevien ruoantuotantoon soveltuvien peltojen ulkopuolelle. Onhan uusien peltojen raivaaminen käytännössä jo estetty nykyisessä cap-tuki järjestelmässä. Siksi näemme huoltovarmuuden ja paikkakuntamme kestävän maatalous rakenteen kannalta tärkeäksi säilyttää nykyiset pellot viljelykelpoisina. Mikäli hanketta viedään eteenpäin, pidämme tärkeänä huomioida seuraavia asioita hankkeen ympärillä:

- Hanke ei saa häiritä alueen naapureita. Esimerkiksi puita ei saa vaatia kaatamaan naapureiden alueelta mahdollisen varjostuksen takia.
- Hanke ei saa haitata metsästystä alueen ympärillä.
- Hanke ei saa rajoittaa yksityisteiden käyttöä. Alueen rakentajien ja huoltajien tulee osallistua tienpidon kustannuksiin ja tarvittaessa korjata aiheuttamansa vahingot.
- Hanke ei saa aiheuttaa metsäkatoa. Metsän kaatoa aurinkovoimalan ympäriltä ja sähkönsiirtolinjojen alta tulee välttää.
- Hanke ei saa aiheuttaa vahinkoa vesistöön. Hankealueiden läpi virtaa Torasjoki, johon ei saa päästä rakentamisvaiheessa tai sen jälkeen haitallisia aineita. Alueen rakentaminen ei saa muuttaa alueen muiden peltojen ja metsien vesitaloutta huonompaan suuntaan. Rakentajan tulee korjata mahdollisesti aiheuttamansa vahingot.
- Sähkön siirtolinjan rakentamisesta aiheutuneet vauriot tulee korvata täysimääräisesti maanomistajille ja sähkölinjan sijoittamisesta tulee maksaa maanomistajalle kunnollinen korvaus.
- Aurinkovoimalan alle jäävät pellot menettävät maataloustukikelpoisuuden ja ovat pois tuotantokäytöstä vuokra-ajan päättymisen jälkeen. Samalla menetetään Kouvolan alueelle tulevaa maataloustukirahaa sekä peltojen viljelystä tulevaa tuottoa, millä on merkitystä alueen muille maatalouteen liittyville elinkeinoille, esim. Kouvola on merkittävä maatalouskauppojen ja huoltoliikkeiden keskittymä.

**Valmistelijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisu ei itsessään oikeuta poistamaan puustoa naapurikiinteistöiltä. Hankealue sijoittuu pelloille, joten se ei aiheuta metsäkatoa. Hanke sijoittuu pelloille. Kouvolan kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria. Hankekokonaisuuden (osa-alueet A-D) osuus Kouvolan peltoalasta on n. 0,15 %. Näin ollen voidaan katsoa, että viljelyksestä poistuvan peltoalan määrä on hyvin vähäinen. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa. Voimansiirtolinjojen tai -kaapeleiden sijaintia ei ratkaista



suunnittelutarveratkaisussa, eikä tällä päätöksellä voida päättää sähkönsiirtolinjoista mahdollisesti aiheutuvista korvauksista. Alueen yksityisteiden hoitokuntia on tiedotettu hankkeesta ja hoitokunnilta on pyydetty lausunnot.

Maataloustukiin liittyviä asioita ei käsitellä suunnittelutarveratkaisussa. Tukien osalta kyse on maanomistajan tahtotilasta omistamansa maa-alueen käytöstä.

**Hakijan vastine:** Hankkeen toteuttaminen ei vaadi puuston poistoa hankealueelta eikä naapurikiinteistöiltä. Naapureilta ei siis tulla vaatimaan puiden kaatamista eikä sellaiseen ole lainsäädännöllistä oikeutta.

Hankkeella ei nähdä olevan vaikutusta lähialueen metsästykseseen eikä hanke rajoita lähialueen yksityisteiden käyttöä.

Ilmatar Solar Development Oy sopii yksityisteiden käytöstä tiekunnan kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta aurinkopuiston koko elinkaaren ajan.

Hankkeella ei arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia Torasjoen vesistöön. Vaikutukset virtavesiin on käsitelty suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa. Alueen rakentamisella ei ole vaikutusta muiden peltojen ja metsäalueiden vesitalouteen. Torasjoen ranta-alue jätetään rakentamisen ulkopuolelle.

Sähkönsiirtolinja suunnitellaan tarkemmin ja sille haetaan tarvittavat luvat hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Hankkeessa ei ole tarkoitus rakentaa uusia suurjännitteisiä voimajohtoja. Hankkeen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan keskijännitemaakaapeleilla, joiden sijoituksesta ja siitä maksettavista korvauksista sovitaan maanomistajien kanssa tehtävillä sijoitussopimuksilla, ellei asiasta ole sovittu maanvuokrasopimuksella. Kaapelit pyritään ensisijaisesti sijoittamaan olemassa olevien teiden viereen tai kiinteistöjen reuna-alueille

Aurinkovoimalat tuottavat koko elinkaarensa ajan maanomistajille maanvuokratuloja sekä kaupungille kiinteistöverotuloja. Maanomistaja voi myös halutessaan palauttaa pellot viljelykäyttöön vuokra-ajan päättymisen jälkeen.

### **Päätöksen perustelut**

Alueella ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavamuotoa, eli asemakaavaa tai sellaista yleiskaavaa, jota voitaisiin käyttää rakennusluvan perusteena. Alue ei ole kaupungin rakennusjärjestyksessä tai yleiskaavassa määriteltyä suunnittelutarvealuetta, mutta rakentamiseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu rakennushankkeen MRL 137 §:ssä säädetyt rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset.

Myönteinen suunnittelutarveratkaisu edellyttää, että rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta ja on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Tämän päätöksen mukainen aurinkovoimalan osa-alue A kuuluu laajempaan hakijan tavoittelemaan yhteensä n. 67 ha voimalakokonaisuuteen, joka käsittää kaikkiaan neljä toisistaan erillistä osa-aluetta (A, B, C ja D), joista jokaiselle on haettu ja joista jokaiselle tehdään itsenäinen suunnittelutarveratkaisu ja rakennuslupa. Kaikkien osa-alueiden muodostaman aurinkovoimalakokonaisuuden maksimiteho on yhteensä 71,4 MWp ja keskimääräinen sähköntuotanto noin 70 GWh vuodessa. Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee osa-alueen A rakennusluvan erityisten edellytysten arviointia. Hakija on toimittanut hakemusten liitteeksi selvitysaineistoa, jonka perusteella hankkeen osa-alueiden vaikutuksia on voitu arvioida. Selvitykset auttavat hahmottamaan myös neljästä osa-alueesta koostuvan voimalakokonaisuuden yhteisvaikutuksia. Rakennuspaikalle tehtiin maastokäynti 5.12.2023.

#### *Rakennuspaikan vaatimukset asemakaava-alueen ulkopuolella*

MRL 136 §:n mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueen ulkopuolella on, että:

- 1) rakennuspaikka täyttää 116 §:n vaatimukset;
- 2) rakentaminen täyttää sille 117 §:ssä säädetyt sekä muut tämän lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset;
- 3) rakentaminen täyttää 135 §:n 3–6 kohdassa asetetut vaatimukset;

4) teiden rakentaminen tai vedensaannin taikka viemäröinnin järjestäminen ei saa aiheuttaa kunnalle erityisiä kustannuksia; sekä

5) maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat 33 ja 43 §:n mukaiset mahdolliset rajoitukset otetaan huomioon.

#### 1) Rakennuspaikan MRL 116 § vaatimukset

MRL 116 §:n mukaan rakennuspaikan tulee asemakaava-alueen ulkopuolella olla tarkoitukseen sovelias, rakentamiseen kelvollinen ja riittävän suuri, kuitenkin vähintään 2 000 neliometriä. Rakennuspaikan soveliaisuutta ja kelvollisuutta harkittaessa on muun muassa otettava huomioon, ettei rakennuspaikalla ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Lisäksi rakennukset on voitava sijoittaa riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta.

Rakennuspaikka muodostuu kahdesta kiinteistöstä 286-425-24-1 ja 286-425-25-1, jotka Ilmatar Solar Development Oy on vuokrannut aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikan maapohja on yksityisomistuksessa. Rakennuspaikan pinta-ala on yhteensä n. 13,2 ha. Rakennuspaikka on sovelias, kelvollinen ja riittävän suuri suunniteltua rakentamista varten. Rakennuspaikan soveltuvuutta arvioitiin maastokäynnillä 5.12.2023. Maastokäynnin perusteella alueen todettiin soveltuvan aurinkovoimalan rakennuspaikaksi.

Rakennuspaikka sijaitsee sisämaassa peltoaukealla, eikä sillä ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Aurinkovoimalan rakenteet on esitetty sijoitettavan riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta. Voimala-aluetta mahdollisesti ympäröivä aita on esitetty kaikkialla vähintään viiden metrin päähän rakennuspaikaksi vuokratun alueen reunoista, mikä täyttää MRA 57 §:n vaatimukset.

Paneelimuoduuleita sijoittuu rakennuspaikan sisäisten kiinteistörajojen päälle, mikä ei aiheuta poikkeamisen tarvetta sillä hakija on vuokrannut alueet aurinkovoimalan rakentamista varten ja alueen maanomistajat ovat antaneet siihen suostumuksensa. Lähimpään asuinrakennukseen on matkaa noin 50 metriä. Asuinrakennuksen ja voimala-alueen välille on esitetty maisemointialuetta.

#### 2) Rakentamisen MRL 117 § vaatimukset

MRL 117 §:ssä säädetään rakentamiselle asetettavista vaatimuksista. Osa MRL 117 §:n teknisistä vaatimuksista käsitellään rakennusluvan yhteydessä. Rakennuksen soveltuminen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimusten täyttäminen käsitellään päätöksen perustelujen kohdassa *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*.

#### 3) Rakentamisen MRL 135 §:n 3–6 kohtien vaatimukset

MRL 135 § kohdat 3-6 rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä, joita tulee noudattaa myös asemakaava-alueen ulkopuolella:

3) rakennus soveltuu paikalle;

4) rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen;

5) vedensaanti ja jätevedet voidaan hoitaa tyydyttävästi ja ilman haittaa ympäristölle; sekä

6) rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeettomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.

Rakennus soveltuu paikalle. Alueella ei ole aurinkovoimalan toteuttamista rajoittavia kaavamuotoja tai alueen ympäristöstä johtuvia seikkoja.

Rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie kts. päätöksen perustelujen kohta *Liikenne*.

Aurinkovoimalaa varten ei tarvita vedensaantia eikä alueelta muodostu jätevesiä.

Aurinkovoimalan rakenteet ovat suunniteltu siten, että ne eivät vaikeuta naapurikiinteistöjen rakentamista. Voimalan rakennuspaikan pohjoispuolella on kiinteistö, jolla sijaitsee asuinrakennus. Muutoin ympäröivät kiinteistöt ovat maa- tai metsätalouskäytössä.

#### 4) Teiden, vedensaannin tai viemäroinnin järjestäminen

MRL 136 §:n 4. kohdassa viitatut teiden rakentamiseen tai vedensaantiin taikka viemäroinnin järjestämiseen liittyvät seikat on käsitelty päätöksen perustelujen kohdissa *Liikenne* ja *Yhdyskuntatekniset verkostot*.

#### 5) Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset

Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset on käsitelty päätöksen perustelujen kohdassa *Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*.

Johtopäätelmänä todettakoon, että suunniteltu rakennuspaikka täyttää MRL 136 §:n mukaiset asemakaavan ulkopuolelle sijoittuvan rakennuspaikan vaatimukset.

#### *Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*

Alueella voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 ei ole osoitettu rakennuspaikalle aluevarauksia. Maakuntakaava ei osoita rakennuspaikalle MRL 33 §:n mukaisia rakentamisrajoituksia.

Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä. Rakennuspaikkaa ja suunniteltua rakentamista koskee erityisesti määräys: "*Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee selvittää edellytyksiä uusiutuvaan energiaan perustuvien järjestelmien käyttöön.*" Hatin aurinkovoimalan

suunnittelutarvehakemuksessa ja sen liitteissä on selvitetty alueen edellytyksiä uusiutuvan energian käyttöön. Hakemusalueen ulkopuolella pohjoisessa on maakuntakaavassa merkitty Anttilan maakunnallinen maisema-alue (ma/m). Maisema-aluetta kuvataan seuraavasti: *Anttilan maisema-alue rajoittuu pohjoisessa toisen Salpausselän deltamuodostelmaan, Anttilankankaaseen. Anttilan kylän eri viljelyaukeita jakaa aluetta halkovat maantiet. Kylän asutus on pääosin sijoittunut harjumuodostelman suuntaisesti kapean kylätien varteen ja mäkien lakialueille.* Hakemuksen mukainen rakentaminen ei uhkaa maakuntakaavan maisema-alueen arvoja. Rakennuspaikan itäpuolelle on merkitty pohjoiseteläsuunnassa sini-viheryhteystarve, jota kuvataan seuraavasti: *Pohjoisten ja itäisten metsävyöhykkeiden sini-viheryhteystarve. Yhdistää Repoveden kansallispuiston sekä laajat, osin erämaiset metsäalueet, harjualueita, Väliväylän puhdasvetisen, ekologisesti, luontomatkailun ja virkistyskannalta merkittävän vesistöalueen sekä muita luonnon, matkailun ja virkistysalueita. Luo ylimaakunnallisen yhteyden Etelä-Savon luontoalueille.* Tavoiteltu aurinkovoimakokonaisuus ei muodosta laajoja eläinten liikkumisesteitä tai aiheuta metsäkatoa, mikä voisi uhata sini-viheryhteystarpeen toteutumista.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteisia yleiskaavoja, joten aluetta ei koske MRL 43 §:n rakentamis- tai toimenpiderajoitukset.

Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta hyväksyi Kouvolan kaavoituskatsauksen ja -ohjelman 2024 kokouksessaan 20.12.2023. Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle ei ole osoitettu yleis- tai asemakaavoitettavia kohteita. Kouvolan kaupungilla ei ole aikomusta tai tarpeita suunnitella Anttilan kylän itäpuolen alueen maankäyttöä kaavoituksen keinoin. Alueelle ei suuntaudu merkittävää rakennuspainetta, jonka vuoksi olisi tarve laatia yleis- tai asemakaavaa alueidenkäytön tarpeiden yhteensovittamiseksi.

Hakemuksessa esitetty suunniteltu rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle, maakuntakaavan toteutumiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

#### *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*

Rakennuspaikalla ei ole olemassa olevia rakennuksia. Rakennuspaikan lähiympäristössä ei sijaitse kulttuuriympäristön arvokohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY-alue) sijaitsee n. 7 km päässä. Rakennuspaikalla ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä. Pihlajasaaren, Mietunahon ja Anttilan seudulla on pitkä ja rikas viljelyshistoria, mitkä ovat hyvin havaittavissa 1800-luvun Senaatin kartastoissa. Olennaiset säilyneet ja arvokkaat kylämiljööt jäävät hankealueen ulkopuolelle.

Hakija on liittänyt hakemukseen maisemaselvityksen (Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun maisemaselvitys, Kouvola Hatti, 2.11.2023, WSP Finland Oy) sekä havainnekuvia. Rakennuspaikka ei sijaitse valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaaksi arvioitulla alueella. Anttilan kylä on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Hankkeella ei ole vaikutusta maiseman arvokohteisiin, vaan maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia kohdistuen lähinnä alueen asukkaisiin ja muihin alueella liikkuviin. Paneelimuodut asetellaan eteläsuuntaisesti riveihin. Paneelimuodut korkeus maasta mitattuna on enintään 4,5 metriä. Maan tasalta katsottuna voimala muodostaa etelä-pohjois-suunnassa selkeän näköesteen ja itä-länsisuunnassa osittaisen näköesteen. Hankkeella ei ole vaikutuksia kaukomaisemaan.

Hatin hankekokonaisuuden kohdalla maisemarakenne on selänteiden ja laaksojen muodostamaa vaihtelevaa ja pienipiirteistä maisemaa. Hankealue sijoittuu laajemmalle alavalle peltoaukealle, jota reunustaa metsäiset selänteet. Maisemaselvityksessä hankealuetta A kuvataan seuraavasti: *Hankealue sijaitsee tasaisella peltoaukealla, jonka keskellä kulkee keskijännitteinen sähkölinja. Alueen pohjoispuolella sijaitsee yksi asuinkiinteistö ja yksityinen Anttilantie. Hankealueelle jätetään aluevaraus maisemoinnille pihapiirin suuntaan. Pohjoisessa ja lännessä alue rajautuu metsänreunaan. Idässä ja etelässä alue rajautuu avoimeen peltoaukeaan, jonka yli aukeaa näkymät viereiselle hankealueelle B. Alueen merkittävin vaikutus kohdistuu alueen pohjoispuolella sijaitsevaan yksittäiseen pihapiiriin, mutta hankealueelle jätetään pihapiirin ja paneelien väliin maisemointia varten aluevaraus. Lisäksi hankealue muuttaa paikallista viljelymaisemaa. Hankealue ulottuu nykyisen metsänreunan päälle Anttilantien varressa. Mikäli paneelit ulotetaan metsään, rikkoo se alueen luontaista maisemarakennetta, ja johtaa puuston kaatamiseen, mikä avaa näkymiä tieltä hankealueelle. A-alueen pohjoispuolelta jätetään myös luontoselvityksessä suositeltu aluevaraus rakentamisen ulkopuolelle.*

Rakennuspaikka on kaikilta ilmansuunnilta kaakkoa lukuun ottamatta metsän rajaama. Aurinkovoimalan rakennuspaikalle on osittainen suora näkymä yhdeltä asuinrakennuspaikalta aurinkovoimalan pohjoispuolelta. Voimala on mahdollista nähdä Anttilantieltä ja osittain Pirttiahontieltä. Voimalan ja teiden välissä on kuitenkin jonkin verran metsää, joten näkymä näiltä väyliltä on rajoittunutta. Rakennuspaikan peltöjen kautta ei muodostu pitkiä näkymiä, sillä alue on rikkonaista metsä- ja peltosaarekkeiden muodostamaa maisemaa.

Rakennuspaikan sijainnin (metsien rajaama peltoalue) ja ominaisuuksien (alueen asutuksen vähäisyys, alueella ei ole maiseman tai kulttuuriympäristön arvokohteita) perusteella voidaan todeta, että rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä se vaikeuta kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä. Rakennus soveltuu

ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää riittävällä tavalla kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset.

#### *Ympäristö- ja luonnonarvot*

Hakija on toimittanut hiilitaselaskelman rakennushankkeesta. Hiilitaselaskelmassa on laskettu aurinkovoimalakokonaisuuden (osa-alueet A,B, C ja D) koko elinkaaren aikana tuottamat hiilipäästöt. Laskelmassa ei huomioida mahdollista materiaalien kierrätystä. Koko Hatin aurinkovoimalakokonaisuuden elinkaaren aikaiset päästöt ovat yhteensä n. 102 000 t CO<sub>2</sub>e, josta 43 % aiheutuu itse aurinkopaneeleista. Selvityksen mukaan aurinkovoimalla tuotetun kWh:n päästökerroin on n. 36 g CO<sub>2</sub>e, kun taas Suomen sähkötuotannon päästökerroin on keskimäärin 128,5 g CO<sub>2</sub>e (vuoden 2019 tieto, Energiavirasto). Päästökertoimella tarkoitetaan syntyvän päästön määrää suhteessa tuotetun tuotteen tai palvelun määrään. Nykypäivän sähköntuotantotapoihin verratessa Hatin aurinkovoimalakokonaisuuden sähköntuotannon päästövähennys on vuodessa noin 6 500 t CO<sub>2</sub>e ja oletetun käyttöajan aikana 40 vuodessa noin 259 000 t CO<sub>2</sub>e. Päästöjä voidaan pienentää kierrättämällä. Hakemuksen mukaan aurinkopaneelit sisältävät mm. lasia, alumiinia, kuparia, piitä ja vähäisiä määriä hopeaa. Hakemuksen hiilitaselaskentaselvityksen mukaan piipohjaisten aurinkokennojen materiaalista suuri osa voidaan kierrättää ja käyttää esimerkiksi uusien paneelien valmistuksessa. Aurinkopaneelien asennustelineet ovat sinkittyä terästä, jota voidaan kierrättää. Myös kuparia ja alumiinia sisältävät kaapelit voidaan kierrättää. Hankkeen ilmastovaikutukset ovat positiivisia.

Hankealueelle on laadittu luontoselvitys (Kouvola, Hatti Aurinkopuistohankkeen luontoselvitys 2023, 28.11.2023 Luontoselvitys Kotkansiipi). Selvityksessä osa-alue A kuvataan mm. seuraavasti: ”--lähes kokonaan nurmitähkiötä kasvavaa (*Phleum pratense*) heinäpeltoa ja kesantoa (kuva 5), jossa kasvaa paljon isonokkosta (*Urtica dioica*) ja niittyjuolaa (*Elytrigia repens*) sekä monin paikoin pujoa (*Artemisia vulgaris*), karhunputkea (*Angelica sylvestris*) ja pelto-ohdaketta (*Cirsium arvense*).” Alueen pohjoispuolelta hankealueen suuntaan virtaa luonnontilaisen kaltainen noro. Hankealueella noro muuttuu kaivetuksi ojaksi. Noron ympäristön lehto on todettu selvityksessä liito-oravan elinalueeksi. Liito-oravan elinalue sijoittuu osittain voimalaa varten vuokratulle maa-alueelle, mutta alue on jätetty asemapiirustuksessa rakentamisen ulkopuolelle. Lehdon läpi kulkee olemassa oleva kulkutie, jota voidaan käyttää hankealueelle pääsemiseen. Luontoselvitys antaa tarkan kuvan alueen luonnonoloista, jonka arvokohteet on otettu huomioon jo hankkeen suunnitteluvaiheessa. Rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura2000-alueita. Lähin pohjavesialue (Yölamminkangas, 2-luokan pohjavesialue) sijaitsee n. 1,5 km päässä rakennuspaikasta. Rakentaminen vaikuta

pohjavesialueeseen. Rakennuspaikan alueella ei ole suojelunarvoisia geologisia muodostumia. Hanke ei aiheuta ympäristö- tai luonnonarvojen vähenemistä tai heikkenemistä.

#### *Liikenne*

Liikennöinti alueelle on vähäistä, kun aurinkovoimala on aloittanut sähköntuotannon. Aurinkovoimala-alueelle ei muodostu vakituisia työpaikkoja, vaan liikennöinti koostuu lähinnä paikalla satunnaisesti vierailevasta huolintahenkilöstöstä. Hakemuksessa on esitetty voimala-alueen sisäiset huolto- ja pelastustiet sekä aiottu kulkuyhteys rakennuspaikalle.

Asemapiirustuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku pohjoisesta Anttilantieltä. Anttilantie on valtion maantie. Anttilantie on hyvin vähäliikenteinen maantie. Anttilantien maantien suoja-alue ulottuu vähäisiltä osin kiinteistön 286-425-24-1 alueelle. Lain liikennejärjestelmästä ja maanteistä mukaan rakennusta ei saa pitää suoja-alueella. Suoja-alueelle ei ole suunniteltu rakentamista.

Reitti Anttilantieltä rakennuspaikalle kiinteistölle 286-425-24-1 kulkee kiinteistön 286-425-3-81 kautta ja kulkua varten on olemassa oleva kiinteistörekisteriin merkitty tieoikeus.

Aurinkovoimalan rakentaminen ei aiheuta kunnalle velvoitteita, tarpeita tai kustannuksia teiden rakentamisesta. Rakentaminen on sopivaa liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden kannalta.

#### *Yhdyskuntatekniset verkostot*

Aurinkovoimalan toteutumisen kannalta olennaista on liittymismahdollisuus sähköverkkoon. Aurinkovoimala on tarkoitus liittää 33 kV:n maakaapelilla KSS Energia Oy:n Korja-Valkeala 110 kV linjaan noin 7 km päähän. Hakemuksen liitteenä on esitetty alustava sähkönsiirtoreitti. Suunnitellut reitit noudattelisivat olemassa olevia ajoväyliä ja kulku-uria. Tällä tavoin toteutettuna rakennuspaikan ulkopuolelle sijoittuvista maakaapeloinneista aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa mm. muille maanomistajille ja metsänkäytölle.

Rakennuspaikkaa halkoo KSS Energia Oy:n 20 kV ilmajohto. Kiinteistörekisteriotteen perusteella ilmajohdolle ei ole perustettu rasiitetta. Aurinkovoimalan paneelimoduulit eivät ulotu ilmajohdon alueelle. Rakentaminen on sopivaa sähköverkon kannalta. Sähkönsiirron toteutustapaa ja -paikkaa aurinkovoimalalta liityntäpisteelle ei kuitenkaan ratkaista tällä suunnittelutarveratkaisulla.

Aurinkovoimalan alueella ei käytetä vettä eikä alueelta muodostu jätevesiä. Voimala-aluetta varten ei ole tarve rakentaa vesi- tai viemärijohtoja. Kouvola Vesi Oy totesi lausunnossaan, että hankealueet sijaitsevat kaukana Kouvola Veden verkostoista eikä



aurinkovoimaloita liitetä vesihuoltoverkostoihin, eikä Kouvola Vedellä ole hankkeeseen huomautettavaa.

Rakennuspaikaksi vuokratun alueen pohjoiskulmaan sijoittuu Keski-Valkealan vesihuolto-osuuskunnan vesihuollon verkostoja.

Kiinteistörekisteriotteen perusteella vesi- ja viemärijohdoille ei ole perustettu rasitteita. Aurinkovoimalan rakenteita ei ole suunniteltu vesihuoltorakenteiden alueelle. Keski-Valkealan vesihuolto-osuuskunnalle varattiin mahdollisuus lausunnon antamiseen. Voimalan toteuttaminen ei aiheuta haittaa vesihuollolle.

Rakentaminen on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen toteuttamisen kannalta.

#### *Palvelujen saavutettavuus*

Suunnittelutarveratkaisulla ei ole haettu rakentamista vakituista tai vapaa-ajanasumista tai työpaikka-aluetta varten, mistä aiheutuisi palvelujen saavutettavuusvaatimuksia tai jotka muodostaisivat asiakashakuisia palveluja alueelle. Suunnitellulla rakentamisella ei ole merkitystä palvelujen saavutettavuuden suhteen.

#### *Virkistystarpeiden turvaaminen*

Rakennuspaikan alueella ei ole virallisia kaupungin tai valtion virkistyskäyttöön osoittamia alueita, eikä sellaisia ole suunnitteilla. Rakennuspaikka on yksityisomistuksessa olevaa peltoa, jolla liikkuminen virkistystarkoituksissa voi tapahtua jokaisenoikeuksien turvin. Koska kyseessä on pelto, tarkoittaa virkistystarkoituksissa liikkuminen kasvukauden ulkopuolista aikaa ja lähinnä lumipeitteistä talviaikaa. Jokaisenoikeudet ovat tapaoikeutta, eikä niitä käyttämällä saa haitata maanomistajan maankäyttöä tai kulkea viljelyksessä olevilla pelloilla. Aurinkovoimalan rakentamisen jälkeen alueella liikkuminen on rajoitettua. Valkealan pohjoisalue on harvaan asuttua maaseutua, eikä jokaisenoikeuksien perusteella tapahtuva liikkuminen aurinkovoimalan rakentamisen myötä kohtuuttomasti hankaloitu. Seudulle jää erittäin runsaasti pelto-, metsä- ja suomaata samoiltavaksi jatkossakin. Alueella ei ole tarpeita perustaa virkistysalueita. Rakentaminen ei vaikeuta virkistystarpeiden turvaamista.

#### *Vaikutukset ihmisiin ja muut sosiaaliset vaikutukset*

Valtaosa edellä arvioituista vaikutuksista kohdistuvat monilta osin suoraan ihmisiin. Osa-alue A lähimmät lähin asunto sijaitsee suoraan hankealueen kiinteistöön rajautuvalla alueella. Muut lähimmät asuinrakennuspaikat ovat luoteessa n. 160 metrin päässä sijaitseva pihapiiri, pohjoisessa Anttilantien toisella puolella n. 120 metrin päässä sijaitseva pihapiiri ja koillisessa n. 250 metrin päässä sijaitseva pihapiiri. Hankealueen pohjoisreunalle on asemapiirustuksessa näytetty maisemointialue. Lähimmältä asuinrakennukselta on suora näköyhteys

hankealueen pellolle. Muista yli sadan metrin päässä olevista on osittainen näköyhteys. Asutus on keskittynyt peltotasankoja reunustaville harjanteille. Aasukkaiden henkilökohtainen kokemus aurinkovoimalasta ja siitä aiheutuvasta elinympäristön muutoksesta voi vaihdella.

#### *Muut vaikutukset*

Hakemuksen mukaan aurinkovoimaloiden palot ovat harvinaisia ja paikallisia. Palot etenevät yleensä maastopaloina paneelikenttien alla. Aurinkovoimalan lasi- ja metallimateriaalit eivät ole erityisen paloherkkiä. Pelastuslaitokselle on varattu pelastustiet. Hankkeen ei arvioida aiheuttavan erityistä paloriskiä.

Hanke sijoittuu peltoalueelle. Hankkeen kokonaislaajuus on noin 68 hehtaaria, josta osa-alueen A laajuus on noin 13,2 hehtaaria. Kouvola kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria. Hankkeen osuus Kouvola peltoalasta on 0,15 %. Rakentamisella ei ole vaikutusta ruokahuoltoon tai merkittävää vaikutusta viljelyalan pienenemiseen.

Metsästämiseen tarvitaan maanomistajan lupa. Maanomistajalla ei ole velvollisuutta sallia metsästystä omistamillaan maa-alueilla, eikä viereisillä kiinteistöillä mahdollisesti tapahtuva metsästysharrastus voi olla peruste rajoittaa toisen maanomistajan maankäyttöä. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa. Seudulla sijaitsee myös haja-asutusta ja muihin maaseutuelinkeinoin liittyviä rakennuksia, mitkä tulee vastaavalla tavalla huomioida metsästyksen turvallisuudessa. Seutu on harvaan rakennettua, mistä johtuen metsästysharrastukselle on edellytyksiä aurinkovoimalan mahdollisesta rakentamisesta huolimatta. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta metsästysharrastuksen jatkuvuuteen.

Aurinkovoimalasta ei aiheudu pienhiukkaspäästöjä tai muita suoria terveyteen vaikuttavia ympäristövaikutuksia.

Aurinkovoimalat eivät sisälly sellaisinaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 hankeluettelo, joten ne eivät automaattisesti vaadi YVA-menettelyä. Päätöksen YVA-menettelyn soveltamistarpeesta tekee hankkeen toimialueen ELY-keskus (Kouvolassa Kaakkois-Suomen ELY-keskus). Kaakkois-Suomen ELY-keskus ei tätä suunnittelutarveratkaisua koskevassa lausunnossaan viitannut mahdolliseen YVA-menettelyn soveltamiseen. Tässä yhteydessä selvytyden vuoksi todettakoon, että YVA-menettelyyn liittyvät asiat ovat kokonaisuudessaan hankkeeseen ryhtyvän ja ELY-keskuksen vastuulla. Kouvola kaupunki on ELY-keskuksen lausunnon perusteella tehnyt johtopäätöksen, että YVA-lainsäädännön näkökulmasta ei ole esteitä suunnittelutarveratkaisun tekemiselle.

### *Yhteenveto*

Suunnittelutarvehakemus ja sen liiteselvitykset antavat selkeän kuvan aiotusta rakentamisesta ja siitä aiheutuvista vaikutuksista.

Hakemusasiakirjojen avulla on voitu arvioida vaikutukset sekä rakennuspaikkakohtaisesti osa-alueittain että kaikki osa-alueet kattavan voimalakokonaisuuden yhteisvaikutusten osalta. Selvitysten perusteella on voitu arvioida, että Hatin aurinkovoimalan osa-alueen A rakentaminen ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä siitä aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Suunnittelutarvealuetta koskevat rakennusluvan erityiset edellytykset on tutkittu ja todettakoon, että rakennusluvan myöntämiselle on olemassa edellytykset, kun huomioidaan päätöksessä luetellut ehdot.

Pääpiirustukset (asemapiirustus, indeksikartta, muuntamon julkisivu-, pohja- ja leikkauspiirustukset, aidan tyyppiin piirustus, paneelimuodulien tyyppikuva), hakemussuunnitelma, maisemaselvitys ja havainnekuvat, hiilitaselaskenta, luontoselvitys, sijaintikartta **ohesmateriaalina**.

### **Maksut ja niiden määräytyminen**

Maksut määräytyvät Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan 13.12.2022 (§ 264) hyväksymän kaavoituksen palvelumaksut ja taksat mukaan (tullut voimaan 1.1.2023).

Suunnittelutarveratkaisupäätös 590 €

Kuuleminen hakemuksen johdosta 70 €/kuultava

Lisäksi peritään kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaisina.

Asiantuntijana kokouksessa ja vastaamassa kysymyksiin on kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi ja kaupunginarkkitehti Anne Kangasniemi-Kuikka, anne.kangasniemi-kuikka(at)kouvola.fi, puh. 020 615 9138

### **Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää myöntää suunnittelutarveratkaisun hakemuksen mukaiselle rakentamiselle seuraavin ehdoin:

- a) Rakennuspaikan pohjoisosaan naapurikiinteistön 286-425-3-81 vastaiselle rajalle asemapiirustuksessa osoitetulle alueelle tulee toteuttaa maisemointi viimeistään rakentamiseen ryhdyttäessä. Maisemointi tulee toteuttaa istutusvyöhykkeenä siten, että alueelle istutetaan monikerroksellinen vyöhyke puu- ja/tai pensaslajeja. Maisemointialuetta tulee käsitellä osana aurinkovoimalan

rakennuspaikkaa rakennuslupakäsittelyssä ja alueen kunnossapidossa.

- b) Hakemuksen rakennuspaikalla sen pohjoisosassa sijaitsevaa liito-oravan elinaluetta ja luonnontilaisen kaltaista noroa ei saa vaarantaa.
- c) Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunnossa esitetyt asiat tulee huomioida rakennushankkeen jatkosuunnittelussa ja luvituksessa.
- d) Voimala-alue voidaan aidata tarpeellisin osin turvallisuusnäkökulma huomioiden
- e) Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja alueella työskentelyssä tulee huomioida alueella sijaitseva sähkönsiirtoverkko. Sähkönsiirtoverkon ja siihen kuuluvien rakenteiden ja laitteiden läheisyydessä toimiessa tulee noudattaa KSS Verkko Oy:n lausunnon mukaista toimintaohjeistusta.

Suunnittelutarveratkaisu on voimassa kaksi vuotta antopäivästä lukien. Sanotun ajan kuluessa on haettava tätä suunnittelutarveratkaisua vastaava rakennuslupa.

#### **Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Teknisen lautakunnan lupajaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Olli Ruokoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

---

**Suunnittelutarveratkaisupäätös (MRL 137 §), 286-425-1-13, 286-425-1-43, Hatin aurinkovoimala, osa-alue B****6376/10.03.00.03/2023****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 25**

**Valmistelija:** kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, oli.ruokonen(at)kouvola.fi

**Selostus ja perustelut**

Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee aurinkovoimalan rakentamista. Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu MRL 137 §:ssä säädettyjen rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset.

**Hakija**

Ilmatar Solar Development Oy, hankekehityspäällikkö Sanni Kontinen, sanni.kontinen(at)ilmatar.fi, puh. +358 40 675 6088

**Rakennuspaikka**

Hankealue sijaitsee Vuohijärven kaupunginosassa Anttilan kylän itäpuolella. Hankealueen (B) pinta-ala on n. 21,1 ha. Rakennuspaikka muodostuu kiinteistöistä 286-425-1-13 ja 286-425-1-43, jotka Ilmatar Solar Development Oy on vuokrannut aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikalla ei ole osoitetta. Hakemuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku Pirttiahontieltä.

**Rakennushanke**

Ilmatar Solar Development Oy (myöhemmin 'hakija') hakee Kouvolan kaupungilta suunnittelutarveratkaisua maa-asenteisen aurinkosähkön tuotantoalueen, eli aurinkovoimalan rakentamiseksi. Aurinkovoimala koostuu aurinkopaneelikentistä, keskijännitemuuntajakonteista, huoltoteistä ja kaapeloinneista. Hakijan tavoittelema voimalakokonaisuus käsittää kaikkiaan neljä toisistaan erillistä osa-aluetta, joista jokaiselle haetaan omaa suunnittelutarveratkaisua. Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee osa-aluetta B, jonka pinta-ala on n. 21,1 ha.

**Kohteen tiedot**

### Kaavatiedot

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa.

Alueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040.

Rakennuspaikalle ei kohdistu maakuntakaavassa aluevarauksia eikä rakentamisrajoituksia. Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-alueeseen liittyviä mm. Kymijoen, rannikon ja saariston tulvaherkkiä alueita, vesistöjen yhtenäisen rantaviivan säästämistä, uusiutuvan energian järjestelmien edellytysten selvittämistä, tuulivoimaa, vaelluskaloja, seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksiköjä, Natura2000-alueita, muinaisjäännöksiä, kestäviä liikkumistapoja sekä reitistöjen jatkuvuutta koskevia suunnittelumääräyksiä.

Kouvolan kaavoituskatsauksessa ja -ohjelmassa 2024 ei ole esitetty kaavasunnittelukohteita hakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle

### Rakennusjärjestys

Kouvolan rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.2.2021. Muulle kuin asutokäyttöön tarkoitetulle rakennuspaikalle rakennusten/rakennelmien lukumäärä ja rakennusten enimmäiskoko harkitaan rakennuspaikan käyttötarkoituksen ja olosuhteiden perusteella rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

Rakennusjärjestyksessä ei ole erityisiä suuren mittakaavan aurinkovoimarakentamista koskevia määräyksiä.

### **Mistä päätöstä haetaan**

Haetaan MRL 137 §:n mukaista suunnittelutarveratkaisua. Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Hankkeessa ei ole poikkeamisluvan tarvetta.

### **Päätösvallan peruste**

Suunnittelutarveratkaisu käsittää MRL 137 §:n mukaisen rakennusluvan erityisten edellytysten arvioinnin suunnittelutarvealueella ennen rakennusluvan myöntämistä.

Kouvolan kaupungin 1.6.2023 voimaan tulleen hallintosäännön mukaan teknisen lautakunnan lupajaosto päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä (suunnittelutarveratkaisu) suunnittelutarvealueella MRL 137 §:n mukaisesti. Teknisen lautakunnan lupajaosto on siirtänyt suunnittelutarveratkaisuja koskevaa toimivaltaansa kaupunginarkkitehdille lukuun ottamatta tuuli- ja aurinkovoimaloita koskevia suunnittelutarveratkaisuja. Näin ollen teknisen lautakunnan lupajaosto on päätösvaltainen Hatin aurinkovoimalan rakennusluvan

erityisten edellytysten arvioinnissa, eli suunnittelutarveratkaisusta päättämisessä.

### **Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset**

Tässä kappaleessa kuvatus hakijan lyhyen selostuksen rakentamistoimenpiteistä, perusteluista ja vaikutuksista lisäksi hakija on liittänyt hakemukseen kattavan hakemussuunnitelman (Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun hakemussuunnitelma, Kouvola Hatti, 15.12.2023, WSP Finland Oy) sekä muita selvityksiä. Hakemussuunnitelma on raporttimuotoinen kuvaus hankkeesta ja suunnitelmassa on seikkaperäinen kuvaus suunnitellusta rakennushankkeesta.

Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset:

*Ilmatar Solar Development Oy rakentaa Hatin aurinkovoimapuiston (aurinkovoimalaitos) Kouvolaan. Hankekokonaisuus koostuu neljästä toisistaan irrallisesta alueesta, joille haetaan suunnittelutarveratkaisuja erillisillä hakemuksilla. Osa-alueet on nimetty kirjaintunnuksin A-D. Tämä hakemus koskee hankealuetta B.*

*Hankealue B sijoittuu kiinteistöille 286-425-1-13 ja 286-425-1-43 ja sen likimääräinen keskipiste 6768010 N, 495150 E koordinaatistossa ETRS-TM35FIN.*

*Aurinkovoimapuisto koostuu aurinkopaneeleista, niitä tukevista paneelitelineistä perustuksineen, inverttereistä, stepup-muuntamoista ja niitä yhdistävistä maakaapeleista sekä huoltoteistä ja näitä alueita mahdollisesti ympäröivistä suoja-aidoista. Aurinkovoimapuisto sijoittuu kokonaisuudessaan liitteessä esitetylle noin 67,9 ha kokoiselle toimenpidealueelle, josta hankealue B on 21,1 ha.*

*Suunnittelutarveratkaisu ei ole ristiriidassa alueen muun maankäytön kanssa, eikä se johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen.*

*Aurinkovoimala ei aiheuta haittaa Kouvola kaupungin asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle (MRL 137 §).*

*Aurinkovoimala on yhteensovittavissa muiden maankäytön toimintojen kanssa niin, että se ei haittaa yhdyskuntatekniikan kehittämistä, liikenneväylien toteuttamista tai kunnan palveluiden kehittämistä eikä aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä (MRL 137 §).*

*Aurinkovoimala ei aiheuta merkittävää maisemahaittaa sen jäädessä hyvin paikalliseksi, eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden*

*turvaamista. Aurinkovoimala ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. (MRL 137 §).*

*Hankkeen toteutuminen edesauttaisi Suomen energiahuollon omavaraisuutta ja nopeuttaisi siirtymää päästöttömiin energialähteisiin.*

### **Naapureiden kuuleminen ja muistutukset**

Ennen asian ratkaisemista naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Kaupunki on kuullut rakennuspaikan lähinaapurit kirjeitse. Kuuleminen tehtiin sekä suunnittelutarveratkaisua että rakennuslupaa varten. Kaakkois-Suomen ELY-keskusta kuultiin sekä rakennuspaikan naapurina että lausunnon antajana.

Hakemuksesta oli MRL 173 § 1 momentissa tarkoitettujen asianosaisten lisäksi tarve kuulla osallisia laajemmin, joten hakemuksesta kuulutettiin Kouvola Sanomissa ja Kouvola kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 17.1.2024. Osallisilla oli mahdollisuus ilmaista mielipiteensä hakemuksesta 16.2.2024 mennessä. Hakemusaineisto oli 17.1.-16.3.2024 välisenä aikana tutustuttavissa Kouvola kaupungintalon info-pisteessä (Torikatu 10) sekä Kouvola kaupungin verkkosivuilla osoitteessa [www.kouvola.fi/suunnitelmat](http://www.kouvola.fi/suunnitelmat)

**Muistutus 1:** Huomautus koskien alustavaa sähkönsiirtoreittiä.

Pyydämme ystävällisesti teitä huomioimaan punaisella merkityn kohdan alustavassa sähkönsiirtoreitin suunnittelussa, toivoisimme että reitti ei kulkisi tästä kohdasta sillä se on yksityishenkilön piha-aluetta.

Kyseisellä alueella on yksityistie jota pitkin reitti on piirretty, yksityistien reunassa on muun muassa kiinteistön oma käyttövesikaivo ja siihen liittyvät vesijohtovedot. Lisäksi kiinteistö vastaa yksin myös tiestä joka alkaa Aholankaaresta ja jatkuu talon ohi.

Eikö olisi mahdollista siirtää tuota reittiä kulkemaan kohti yölammin kangasta jolloin reitti olisi lyhyempikin.

Muistutus sisälsi karttaliitteen.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava. Sähkönsiirron linjaus suunnitellaan tarkemmin hankkeen myöhemmässä vaiheessa ja maakaapelin sijoittamiseen haetaan tarvittavat luvat erikseen.



Suunnittelutarveratkaisuhakemusta koskeva päätös koskee vain hankealueita. Sähkönsiirtoa koskevat muistutukset otetaan huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa.

**Muistutus 2:** Haluan tuoda esiin muutamia asioita koskien suunniteltua alustavaa siirtokaapelireittiä. Aholankaaren 123-126 kohdalla kaapelin sijoittaminen maastoon tulee olemaan erittäin hankalaa. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee em. kiinteistöjen välistä Aholankaaren tietä pitkin. Kyseisen tiealueen kohdalla kulkee useita sähkökaapeleita, useita lämmönkeruuputkistoja, vesijohto- ja viemäriputkistoja, salaojia sekä valokuituverkko. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkisi näiden kaikkien kaapelien ja putkien kohdalla, eikä niitä ole mahdollista kiertää. Näiden ohittaminen/ylittäminen ilman vaurioita on erittäin haasteellista, ellei mahdotonta.

Toinen huomioitava asia on, että kyseisellä tiealueella kallio tulee hyvin lähelle maan pintaa. Tien molemmin puolin kallio on pinnassa. Tämä tuo lisähaasteita ja -kustannuksia siirtokaapelin vetämiseen.

Pyydänkin ystävällisesti, että tutkisitte myös muita vaihtoehtoja siirtokaapelin vetämiseen. Esimerkiksi Torasjoen eteläpuolen kautta kulkevaa reittiä hyödyntäen kenties Vierulantietä ja Yölammentietä siirtoreitti lyhenisi ja olisi myös siltä osin kustannuksiltaan edullisempi vaihtoehto.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava. Sähkönsiirron linjaus suunnitellaan tarkemmin hankkeen myöhemmässä vaiheessa ja maakaapelin sijoittamiseen haetaan tarvittavat luvat erikseen.

Suunnittelutarveratkaisuhakemusta koskeva päätös koskee vain hankealueita. Sähkönsiirtoa koskevat muistutukset otetaan huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa.

**Muistutus 3:** Maankäyttö- ja rakennusasetuksen §86 mukainen muistutus koskien Ilmatar Solar Development Oy:n Hatin aurinkovoimalaitoksen suunnittelutarveratkaisu- ja rakennuslupahakemuksia.

Ilmatar Solar Development Oy:lle ei tule myöntää lupaa voimalaitoksen rakentamiseen seuraavien seikkojen vuoksi:

1. Kouvola kaupungin toimeksiannosta hankkeesta toteutettu luontoselvitys suosittaa, että hanketta ei toteuteta alueille 1-4. (Osa-alueet A, B ja C).
2. Luontoselvityksen mukaan kohteesta on tehty havainto liito-oravista, ja löydetty niiden jätöksiä. Liito-orava on uhanalainen laji, ja luonnonsuojelualin perusteella tiukasti suojeltu.
3. Alueen läheisyydessä sijaitseva luonnontilainen noro on vesilain 11 § mukaisesti suojeltava kohde.
4. Suomen voimassa oleva hallitusohjelma suosittaa, että aurinkovoimaa ei rakenneta viljelyskelpoisille pelloille. (Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.5.2023)
5. Anttilan alue ja Pihlajasaaren kylä on Kymenlaakson liiton maisema-alueiden inventoinnissa vuonna 2014 todettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.
6. Kymenlaakson maakuntakaavassa myös Pihlajasaaren kylä on merkitty nimikkeellä ”Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue”.
7. Kymmenien hehtaarien alueen kattavista useita metrejä korkeista aurinkopaneelirivistoista aiheutuu asukkailla pysyvä ja merkittävä maisemahaitta. Näin suuren voimala-alueen maisemointi ei ole mahdollista.
8. Kohdealueen mahdollisesta aitaamisesta alueen asukkaille aiheutuva pysyvä estehaitta.
9. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi paikalliselle hiekkatiestölle ja tietä reunustavalle puustolle merkittävää rakentamisaikaista ympäristöhaittaa. Rakennusvaihe vaatii myös alueen puuston hakkuita.
10. Kiinteistön [REDACTED] rakennusaikainen melu- ja estehaitta. Pirttiahontie kulkee kiinteistön pihapiirin läpi n. 15 metrin etäisyydellä asuinrakennuksesta ja 2 metrin etäisyydellä autokatoksesta. Pihapiirin tieosuus ei kestä hankkeen rakennusvaiheen raskasta liikennettä, ja raskas rekkaliikenne heikentäisi pihapiirin turvallisuutta.
11. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi merkittävän haitan alueen virkistyskäytölle. Alue on asukkaiden säännöllisessä virkistyskäytössä.
12. Hankkeen taustalla on ulkomainen venture capital -sijoitusyhtiö Omnes Capital. Toimiala on uusi ja volatiili, joka lisää hankkeen taloudellisia riskejä.
13. Mahdollisessa konkurssitilanteessa varaton konkurssipesä ei vastaa miljoonien eurojen kustannuksista, jotka se jättää jälkeensä. ”Ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 1 §:n mukaan ympäristövahinkona korvataan tietyllä alueella harjoitetusta toiminnasta

aiheutunut vahinko, joka on ympäristössä aiheutunut mm. veden tai maaperän pilaantumisesta. – Lain 7 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan korvausvelvollisuus on sillä, jonka harjoittamisesta toiminnasta ympäristövahinko johtuu. Vallitsevan tulkinnan mukaan konkurssipesä ei olisi massavelkaisessa vastuussa velallisen toiminnassa aiheutetusta ympäristövahingosta.” (Lainauksen lähde: Poliisiammattikorkeakoulun Ympäristöseminaari, konkurssiylitarkastaja Antti Kurikka 28.11.2019.)

14. Yrityksen taloudellisten ongelmien tai toimialan murroksen aiheuttaman toiminnan lakkaamisen myötä lasku lankeaa Kouvolan asukkaille maksettavaksi, ja haitat jäävät paikallisille asukkaille kärsittäväksi.

15. Alue ja sen ympäristö on ollu viime vuosina Puolustusvoimien säännöllisessä harjoituskäytössä.

16. Maankäyttö- ja rakennuslain 4 § säättää kansallisesta turvallisuudesta alueidenkäytössä seuraavaa: ”Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä.”

17. Aurinkopaneelien kierrätys ei ole tällä hetkellä taloudellisesti kannattavalla tavalla lainkaan mahdollista. Paneelien oikeaoppinen kierrätys ei ole mahdollista ilman paneelien purkamista osiin, joka on erittäin kallista.

18. Aurinkopaneelien telineet vaativat betoniset perustukset peltomaahan upotettuna. Hankkeen suunnitelmassa on esitelty paneelien maanpäälliset rakenteet, mutta peltomaahan paalutettavien perustusten rakennetta ei ole selvitetty.

19. Suomen huoltovarmuus heikentyy, jos hanke toteutetaan. Jos oletettavasti tuhansia betonisia perustusrakenteita ei pureta, pelloilla ei voida enää koskaan viljellä mitään.

20. Aurinkopaneelien epäeettisyys ja tuotantoon liittyvä pakkotyön riski. Kiinassa tuotettu paneelimateriaali polypii on lisätty Yhdysvaltojen työministeriön ylläpitämälle listalle pakkotyöllä tuotetuista tuotteista.

21. Yhdenvertaisuuslaki 5 § - Viranomaisen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Viranomainen ei voi asettaa yhden kiinteistönomistajan etuja alueen muiden kiinteistönomistajien etujen edelle.

22. Alueen muiden kiinteistöjen arvo alenee merkittävästi, jos hanke toteutetaan. Alueen omakotitalokiinteistöt eivät ole houkuttelevia ostokohteita, jos naapurissa on kymmenien hehtaarien aurinkovoimala.

23. Teollisen mittakaavan aurinkovoimaloiden vaikutuksista ihmisten terveyteen ei ole pitkäkestoisissa tutkimuksissa tutkittua tietoa.

24. Rikkoitunut aurinkopaneeli on jätettä, eikä jäte kuulu luontoon. Yrityksen ei kuitenkaan ole taloudellisesti kannattavaa poistaa tai korjata yksittäisiä paneeleita voimalassa, joka käsittää kymmeniä tuhansia paneeliyksiköitä. Aurinkopaneelien jäteongelmat tulevat tietoisuuteen ja suureksi ongelmaksi lähivuosikymmeninä.

25. Suomen perustuslaki 20 §: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

**Valmistelijan vastine:** Vastine on kirjattu vastaamaan muistutuksen numerointia. *Päätöksen perustelut* -osio sisältää kattavat perustelut suunnittelutarveratkaisulle.

1-3.: Alueelle on tehty luontoselvitys, jonka hakija Ilmatar Solar Development Oy on tilannut ja liittänyt suunnittelutarveratkaisuhakemukseen. Kouvola kaupunki ei ole antanut toimeksiantoa luontoselvityksen tekemisestä. Luontoselvityksessä arvokkaiksi havaitut kohteet on jätetty rakentamistoimenpiteiden ulkopuolelle, eivätkä ne ole vaarassa suunnitellun rakentamisen myötä.

4. Hallitusohjelma ei muodosta valtakunnallisia rajoitteita aurinkovoimaloiden sijoittelulle, eikä hallitusohjelmaa voida ottaa huomioon lupaharkinnassa esimerkiksi siten, että yksinomaan hallitusohjelmaan vedoten jonkin rakennushankkeen lupa evättäisiin. Kielteisen lupapäätöksen perusteleminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa lupa-asioissa hallitusohjelman kirjauksilla olisi selkeä menettelyvirhe.

5-6.: Maiseman arvoalueet sijaitsevat tämän suunnittelutarveratkaisuhakemuksen alueen ulkopuolella, eikä suunniteltu rakentaminen uhkaa muistutuksessa mainittujen kulttuuriympäristöjen arvoja.

7. Muistuttajan asuinrakennus sijaitsee useiden satojen metrien päässä voimala-alueesta. Muistuttajan pihapiirin ja voimalaitosalueen välissä on runsaasti metsää, eikä asuinpihapiiristä ole näköyhteyttä voimala-alueelle. Maisemavaikutukset muistuttajan asuinpaikalle ovat vähäisiä.

8. ja 11. Suunnitellut voimalat sijaitsevat pelloilla. Viljelyspelloilla liikkuminen kasvukauden aikana ei kuulu

jokaisenoikeuksiin. Voimalat eivät muodosta kovin laajoja maastoesteitä ja ne on mahdollista kiertää. Liikkuminen alueella virkistystarkoituksissa voi käytännössä tapahtua kasvukauden ulkopuolella ja talviaikaan. Voimala-alueet on helppo kiertää esim. hiihtäen liikkuesssa.

9-10. Rakentamisaikaisia hättävähäikutuksia voi esiintyä. Rakentamisaikaisista kuljetusreiteistä yms. on neuvoteltava erikseen.

12-14. Suunnittelutarveratkaisua koskevassa harkinnassa käsitellään maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaisia rakennuslupan erityisiä edellytyksiä. Kaikkeen rakentamiseen liittyy taloudellinen riski. Taloudellisen riskin arviointi ei kuulu MRL 137 §:n mukaiseen rakennuslupan erityisten edellytysten harkintaan.

15-16. Puolustusvoimilta on pyydetty lausunto suunnittelutarvehakemuksesta, eikä Puolustusvoimilla ole lausuttavaa asiasta. Hanke ei vaikeuta Puolustusvoimien toimintaa, rajavalvontaa, väestönsuojelua tai huoltovarmuutta. Toteutuessaan aurinkovoimala parantaa Suomen kansallista huoltovarmuutta, sillä alueella tuotettaisiin kotimaista sähköä.

17-19. Rakennusten ja rakenteiden omistaja vastaa niiden käyttöiän päättymisen jälkeisestä purkamisesta ja kierrätyksestä.

20. Käytettyjen materiaalien eettisyyden arviointi ei kuulu MRL 137 §:n mukaiseen rakennuslupan erityisten edellytysten harkintaan.

21-22. Tämän suunnittelutarveratkaisun harkinnassa on arvioitu, että aurinkovoimalan toteuttaminen ko. alueelle ei aiheuta kohtuutonta hättää naapurikiinteistöjen maanomistajille.

23. Aurinkovoimaloista ei aiheudu sellaisia häiriöitä, joilla olisi suoraa ihmisten terveyteen tai turvallisuuteen kohdistuvia hättöjä kuten melu-, tärinä-, pöly-, ilmansaaste- tai hajuhättöjä.

24. Rakennuksen ja rakenteiden omistaja vastaa niiden turvallisuudesta.

25. Suunnittelutarveratkaisua koskevassa arvioinnissa on huomioitu luonnon monimuotoisuus ja kulttuuriperintöarvot. Osallistaminen on suoritettu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, mikä takaa

oikeuden ja mahdollisuuden vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

**Hakijan vastine:** Alustavalla hankealueella ja sen ympäristössä toteutettiin Ilmatar Oy:n toimesta luontoselvitykset kesällä 2023. Luontoselvityksen tuloksien perusteella on suunnittelusta rajattu pois alueita (STR-hakemuksessa nimetty 1–3), jotka jätetään rakentamisen ulkopuolelle eikä hankkeella arvioida olevan niihin vaikutusta. Hankkeessa ei siis toteuteta rakentamista liito-oravan elinympäristöön. Luontoselvitys on ollut nähtävillä hakemuksen liitteenä. A-alueen koillispuolelle sijoittuva luonnontilaisen kaltainen noro ei sijoitu hankealueelle eikä hankkeella ole siihen vaikutuksia.

Hankkeesta on laadittu maisemaselvitys, joka on ollut hakemuksen liitteenä nähtävillä. Selvityksessä hankkeella ei ole todettu olevan vaikutuksia maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. Metsäpalstat estävät näkymiä hankealueen ympäristössä ja osa-alueen A pohjoispuolelle on suunniteltu maisemointivyöhyke.

Mahdollisen aitaamisen ei katsota aiheuttavan alueen asukkaille merkittävää este- tai virkistyskäyttöhaittaa, koska viljelykäytössä olevilla pelloilla liikkuminen ei jokaisenoikeuksien mukaan ole sallittua.

Alueen kaikkiin maanvuokrasopimuksiin on kirjattu ennallistamisvakuus, joka kattaa energiantuotannon päättymisen jälkeisen alueen ennallistamisen, sekä myös konkurssin kaltaisen poikkeustilanteen.

Ilmatar Solar Development Oy sopii yksityisteiden käytöstä tienhoitokuntien kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta koko hankkeen elinkaaren ajan. Toiminta-aikana aurinkovoimaloilla käydään harvakseltaan huoltokäynneillä.

Hankealue ei ole Puolustusvoimien käyttämää harjoitusaluetta. Puolustusvoimilta on pyydetty lausunto hankkeen suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta, ja Puolustusvoimat on arvioinut aurinkovoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimilla ei ollut lausuttavaa Hatin aurinkovoimahankkeeseen. Uusiutuvan energian tuotanto edesauttaa Suomen huoltovarmuutta ja kasvattaa Suomen energiaomavaraisuutta.

Aurinkovoimapaneelien telineet ovat pääosin sinkittyä terästä, ja ne voidaan kierrättää käyttöön päätteeksi. Maahan asennetut kaapelit voidaan poistaa maasta ja kierrättää. Paneeleista eroteltu pii, alumiini, hopea ja lasi saadaan hyvin kierrätettyä, mutta muiden osien kierrätyksessä on vielä kehitettävää. Paneeleista ei synny vaaralliseksi luokiteltavaa jätettä, ja niiden kierrätyksestä säädetään sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivissä (ns. SER/WEEE-direktiivi). Käytöstä poistettujen aurinkopaneelien kierrätys kehittyy jatkuvasti. Hankkeen pitkä elinkaari huomioiden, ei voida täysin ennustaa materiaalien kierrätettävyyttä 40 vuoden kuluttua, mutta oletus on, että materiaalien kierrätettävyyden tehostuu tulevaisuudessa nykytilanteeseen verrattuna. Käyttöön päätyttyä paneelit ja laitteistot voidaan uusia ja aurinkoenergian tuotantoa jatkaa tai rakenteet voidaan purkaa ja alueet ennallistaa.

Paneelien toimintaa ja kuntoa valvotaan tarkasti. Mahdolliset vialliset paneelit tai komponentit vaihdetaan viipymättä uusiin, jotta alueen energiantuotanto pysyy mahdollisimman korkeana.

Ilmatar Solar Development Oy noudattaa kaikessa toiminnassaan (mm. aurinkopaneelien hankinnassa) yrityksen eettistä ohjeistusta. Osana laaduntarkkailua ja ympäristö- ja yritys vastuuta valvotaan laite- ja komponenttien toimittajia sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Paneelien tuotantoa ja laatua valvotaan tarkasti. Ilmattaren yritys vastuun periaatteet on nähtävillä yrityksen verkkosivuilla osoitteessa <https://ilmatar.fi/meista/vastuullisuus/>.

**Muistutus 4:** Rakennusvaiheesta aiheutuvat haitat. Rakentamisen alkuvaiheessa käynnistyvä rekkojen liikenne tulee aiheuttamaan ongelmia kapealla Pirttiahonttiellä, jota ei ole tarkoitettu raskaan liikenteen käyttöön.

Pirttiahontie kulkee kiinteistön [REDACTED] pihapiirin läpi n. 15 metrin etäisyydellä asuinrakennuksesta ja 2 metrin etäisyydellä navetasta joka toimii autokatoksena ja varastona.

Pihapiirin tieosuus ei kestä hankkeen rakennusvaiheen raskasta liikennettä, ja raskas rekkaliikenne heikentäisi pihapiirin turvallisuutta.

Maataloutta harjoittavan tilan tiellä liikkuu tilan omia, tilan yhteistyökumppaneiden sekä muiden alueen viljelijöiden traktoreita sekä maatalouskoneita, joten rekkaliikenne tulee häiritsemään näitä toimintoja.

Omalla piha-alueellamme, sekä Pirttiahonttiellä liikkuu lapsia, ulkoilijoita, pyöräilijöitä, sekä muuta kevyttä liikennettä, joten lisääntyvä liikenne tiellä heikentää tien turvallisuutta.

Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi paikalliselle hiekkatiestölle ja tietä reunustavalle puustolle merkittävää rakennusaikaista ympäristöhaittaa. Rakennusvaihe vaatii myös alueen puuston hakkuuta.

Rakennusvaiheessa paneelien betonipylväiden maahan upottamisesta koituu välttämättä melu- ja sekä tärinähaittaa.

Pysyvät haitat. Kymmenien hehtaarien alueen kattavista useita metrejä korkeista aurinkopaneelirivistöistä aiheutuu pysyvä ja merkittävä maisemahaitta. Näin suuren voimala-alueen maisemointi ei ole mahdollista.

Kohdealueen mahdollisesta aitaamisesta aiheutuva pysyvä estehaitta asukkaille.

Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi merkittävän haitan alueen virkistyskäytölle. Alue on asukkaiden säännöllisessä virkistyskäytössä.

Kiinteistöjen arvo alenee merkittävästi, jos hanke toteutetaan. Alueen omakotitalokiinteistöt eivät ole houkuttelevia ostokohteita, jos naapurissa on kymmenien hehtaarien aurinkovoimala.

Myöskään mahdollista uudisrakentamista voimalan tulo alueelle ei edistä.

Teollisen mittaluokan aurinkovoimaloiden vaikutuksista ihmisten terveyteen ei ole pitkäkestoisissa tutkimuksissa tutkittua tietoa, joten luonnollisesti sellaisen sijoittaminen asutuksen välittämään läheisyyteen aiheuttaa ahdistusta.

Olemme valinneet asua maaseudulla rauhassa luonnon keskellä, emme teollisuusalueen naapurissa, ja siksi vetoankin Suomen perustuslain 20 §: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

**Valmistelijan vastine:** Huomautuksessa mainittuja rakennusaikaisia väliaikaisia haittoja voi esiintyä. Rakentamisvaiheen jälkeen liikennöinti alueelle on melko vähäistä.

Maiseman muutos on hankkeen pysyvä vaikutus. Viereisiltä asuinrakennuspaikoilta voi olla osittainen näkymä hankealueelle. Asuinrakennuspaikkojen ja voimalan välillä oleva puusto pehmentää vaikutusta jonkin verran.



Suunnitellut voimalat sijaitsevat pelloilla. Viljelyspelloilla liikkuminen kasvukauden aikana ei kuulu jokaisenoikeuksiin. Voimalat eivät muodosta kovin laajoja maastoesteitä ja ne on mahdollista kiertää. Liikkuminen alueella virkistystarkoituksissa voi käytännössä tapahtua kasvukauden ulkopuolella ja talviaikaan. Voimala-alueet on helppo kiertää esim. hiihtäen liikkuesssa.

Aurinkovoimalasta ei aiheudu suoraan ihmisen terveydelle tai turvallisuudelle haitallisia vaikutuksia kuten melua, tärinää tai ilmansaasteita. Voimalan aiheuttama viihtyisyyshaitta liittyy palautteessa esiin tuotuun maisemahaittaan ja alueen luonteen muutokseen. Päätöksen perusteluissa on arvioitu hankkeen vaikutuksia.

**Hakijan vastine:** Ilmatar sopii yksityisteiden käytöstä ja kunnossapidosta tienhoitokunnan kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta aurinkopuiston koko elinkaaren ajan. Rakennusvaiheen lisääntynyt liikenne sekä rakentamisesta mahdollisesti aiheutuva melu on väliaikaista. Rakennusvaiheessa liikennettä voidaan tarvittaessa ohjata ja rajoittaa nopeusrajoituksin ja varoitusmerkinnöin. Toiminta-aikana voimala-alueella käydään muutamia kertoja vuodessa.

Maisemointivyyhyke on suunniteltu A-alueen pohjoispuolelle ja metsäkaistaleet A- ja B-alueiden ympäristössä vähentävät paneelien näkymistä ympäristöön. Viljelyksessä olevat peltoalueet eivät ole tarkoitettu kulkureiteiksi tai virkistyskäyttöön, joten hankealueen käyttötarkoituksen muuttumisen ei katsota aiheuttavan merkittäviä vaikutuksia virkistyskäyttöön eikä aiheuttavan merkittävää estehaittaa lähiseudun asukkaille.

Hankealueelle on laadittu kattava luontoselvitys, jonka tulosten perusteella tietyt alueet jätetään rakentamisen ulkopuolelle. Asukkaille on annettu mahdollisuus vaikuttaa hankkeen suunnitteluun järjestämällä hankkeesta asukastilaisuus. Lisäksi osallisilla on ollut mahdollisuus jättää muistutus suunnittelutarveratkaisuhakemukseen.

**Muistutus 5:** Alustava sähkönsiirtoreitti on piirretty aktiiviviljelyksessä olevan salaojitetulle peltolohkolleni. Alueella on lukuisia salaojia ja tulevaisuudessa on tarvetta niiden korjaus. ja uudistusojitukselle. Ehdotettu reitti haittaa näitä toimintoja huomattavasti, tai jopa estää ne. Tämä teksti koskee molempia vierekkäisiä kiinteistöjäni koska alustavasta siirtoreittikartasta ei selviä kumpaaako kiinteistöä tarkoitetaan.

Korvaavaksi reitiksi ehdotan toisen, viereisen, kiinteistöni ylitystä kohtisuoraan kapeimmalta/korkeimmalta kohdalta etelän suuntaan kiinteistölle ja sieltä lounaaseen alkuperäisen reitin suuntaan. Ehdotus on piirretty liitekartalle.

Tuossa kapeimmalla/korkeimmalla kohdalla minun puolella ei ole salaojia ollenkaan.

Muutoinkin siirtoreitiksi ehdotan pohjoisempaa reitti Romputietä Pihlajasaarentielle, jota myötäillen Anttilan kylään Vierulantielle yhtyen alkuperäiseen suunnitelmaan. Kaapeli olisi isomman/paremman tien varressa ja matkakin pysyisi samana.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Muistutus 6:** En hyväksy teollisen voimalaitoksen rakentamista naapuriini. Mielestäni kyseisistä hankkeista ei ole julkaistua luotettavaa riippumatonta tutkimustietoa, miten ko. hankkeet vaikuttavat eläimiin, luontoon ja ihmisiin.

En ole ostanut maatilaa 24 v. sitten ja muuttanut maalle saadakseni katsella ja kuunnella teollisuuslaitosta vieressäni. Parempiakin paikkoja varmaan löytyisi ko. voimalaitoksille ja eritoten muualta kuin ruokatuotantoon soveltuvilta pelloilta. Ja turha väittää maita tuottamattomiksi, ne tehtiin tuottamattomiksi kun [REDACTED]

[REDACTED] sekä kaupungin himo suurista kiinteistöveroista. Me asukkaat saamme sitten ne haitat päällemme, mutta tuntuu että tämä asia ei kiinnosta ketään. Lisäksi ulkomainen po-sijoittaja tuo vielä mukavasti riskiä hankkeeseen.

Lisäksi kiinteistöjen ja maatilojen arvo tulee laskemaan. Täällä on yritetty hiki päässä pitää paikkoja kunnossa ja uhrattu niihin aikaa ja rahaa, senkin yritätte vesittää nyt huolella.

Ja sitten jopa kaikista tärkein asia, papereissa aikomus käyttää Pirttiahontietä kulkuun rakennustyömaille/peltoihin. Pelkästään tämä rakennusaikainen rekkaralli kestäisi minimissään vuoden! (sanoi hankeyhtiön edustaja elokuun kokouksessa) Onko kukaan teistä päättäjistä käynyt täällä?? Nyt sovitaankin, että tullette kaikki tästä asiasta päättävät, omilla autoillanne käymään ja minä masinoin tuttuja rekkafirmoja paukuttamaan randomisti vastaan tuossa tiellä. Tulee olemaan ahdasta/mahdotonta. Kehotan ottamaan mukaan puhtaat alusvaatteet ja suojaamaan autonne penkit ja henkivakuutukset kuntoon. Olen keskustellut useamman rekkayrittäjän kanssa, ketkä ovat ajaneet tuota tietä, ja jokainen ollut sitä mieltä, että tulee olemaan

hengenvaarallista. Hanke vaarantaa tämän kaavaillon tienkäytön osalta kaikkien tielläliikkujien turvallisuuden. Mukaan lukien ne maanviljelijät koneineen, jotka vielä urhoollisesti meille ruokaa tuottavat näillä lähipelloilla. Käsittääkseni yksityistielaisissa sanotaan, että tien käyttöä ei saa sallia, jos käyttö vaarantaisi tieturvallisuutta.

Kehottaisin tutkimaan esim. Rompuntien kautta kulkua, siellä ei asu ketään! Rompuntieltä lähtee hyvä peltotie suoraan näille kaavailluille lohkoille, ainoastaan viimeiselle lohkolle täytyisi tehdä joen ylitys/silta.

**Valmistelijan vastine:** Huomautuksessa mainittuja rakennusaikaisia väliaikaisia haittoja voi esiintyä. Rakentamisvaiheen jälkeen liikennöinti alueelle on melko vähäistä. Kulkureittiä aiotulle voimalan rakennuspaikalle on mahdollista vielä tarkastella ja tämän palautteen sisältö välittyy hakijalle osana suunnittelutarveratkaisupäätöstä.

Maiseman muutos on hankkeen pysyvä vaikutus. Viereisiltä asuinrakennuspaikoilta voi olla osittainen näkymä hankealueelle. Asuinrakennuspaikkojen ja voimalan välillä oleva puusto pehmentää vaikutusta jonkin verran.

**Hakijan vastine:** Hankealueen B-osan ympäristöön sijoittuu metsäpalstoja, jotka rajoittavat paneelien näkymistä ympäristöön. Maisemavaikutusten lieventämisestä voi olla myös suoraan yhteydessä hankevastaavan yhteyshenkilöön. Aurinkopaneelit eivät pidä ääntä. Muuntajakontit ja invertterit pitävät vähäistä ääntä, mutta ne sijoitetaan hankealueille siten, ettei niistä aiheudu haittaa lähialueen asuinkiinteistöille.

Ilmatar Solar Development Oy sopii yksityisteiden käytöstä ja kunnossapidosta tienhoito-kunnan kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta aurinkopuiston koko elinkaaren ajan. Rakennusvaiheen lisääntynyt liikenne sekä rakentamisesta mahdollisesti aiheutuva melu on väliaikaista. Rakennusvaiheessa liikennettä voidaan tarvittaessa ohjata ja rajoittaa nopeusrajoituksin ja varoitusmerkinnöin. Toiminnan aikainen liikenne hankealueille on vähäistä, alueille tehdään huoltokäyntejä muutamia kertoja vuodessa.

**Pirttiahontien yksityistie:** Tehtävä kirjallinen sopimus Pirttiahon yksityistien käytöstä.

**Valmistelijan vastine:** Huomautus kirjataan tiedoksi hakijalle.

**Lausunnot**

Tässä osiossa on esitetty tiivistelmät hakemusta koskeneista lausunnoista. Lausunnot välittyvät hakijalle sekä Kouvolan kaupungin rakennusvalvonnalle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle jatkotoimenpiteitä varten tämän päätöksen myötä. Lausunnoissa on jatkosuunnittelun ja -rakentamisen sekä luvituksen kannalta hakijalle ja muille viranomaisille olennaista tietoa.

Hakijalle annettiin mahdollisuus antaa vastineensa lausuntoihin. Lausuntojen yhteydessä on esitetty suunnittelutarveratkaisun valmistelijan sekä hakijan vastineet.

Useat viranomaislausunnot oli laadittu siten, että ne käsittelivät kaikkia hankkeen erillisinä päätöksinä käsiteltäviä osa-alueita A-D. Tähän osioon on poimittu tiivistetysti osa-aluetta A koskevat asiat.

**Kaakkois-Suomen ELY-keskus:** ELY-keskuksen lausunto ja naapurin kuuleminen koskee kaikkia hankkeen neljää nimettyä osa-aluetta A, B, C ja D.

#### *Maankäyttö ja kaavoitus*

Aurinkovoimakenttien suunnittelussa tulee pyrkiä hallittuun alueidenkäyttöön ja arvioida tarvetta ratkaista maankäyttö kaavoituksen kautta. Aurinkovoimakenttien sijoituessa alueelle, jonne kohdistuu myös muuta maankäyttöpainetta, on kaavoitus aina ensisijainen suunnittelukeino. Laajempialaisella maankäytön suunnittelulla voidaan edistää uusiutuvan energiatuotannon mahdollisuuksia ja potentiaalia koko kunnan alueella tai laajemminkin alueellisesti.

Käytettäessä suunnittelutarveratkaisua aurinkovoimaloiden rakennuslupan perusteena tulee erityisesti huomioida, että rakentaminen ei saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Lisäksi rakentamisen tulee täyttää muut maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n asettamat ehdot. Suunnittelutarveratkaisun valmistelua ohjaavat soveltuvien osien poikkeusmenettelyä koskevat säännökset (MRL 173 ja 174 § ja MRA 14 luku). Maanomistajia tulee kohdella kaikessa alueidenkäytön ratkaisussa yhdenvertaisesti. Hankealueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 15.6.2020. Maakuntakaavassa hankealueen C-osa sijoittuu osittain Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen aluevaraukselle. Muilta osin hankealue sijoittuu alueille, joille ei ole osoitettu kaavamerkintöjä. Hankealueella ei ole voimassa yleis- eikä asemakaavaa.

#### *Luonto*

Hankealueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita eikä metsälakikohteita. Hankealue ei sijaitse IBA-, FINIBA- eikä MAALI-alueilla. ELY-keskuksen

tiedossa ei ole sellaisia luontoon liittyviä arvoja, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja luvituksessa.

#### *Maaperä, pohjavesi ja pintavedet*

Hankkeen hakemusasiakirjojen ja karttatarkastelun perusteella ELY-keskuksella ei geologian näkökulmasta ole kommentoitavaa. Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hankkeen eri osa-alueille ei osu mitään geologisesti merkittävää.

#### *Torasjoen vesistö*

Hankealue sijaitsee osittain Torasjoen yläosan varrella. Torasjoki toimii vastaanottavana vesistönä hankealueen hulevesille. Torasjoen ekologinen tila on välttävä. Suunnitelman mukaan hankealueelle ei ole suunnitteilla rakenteita tai toimintoja, jotka lisäävät pintavaluntaa alueella. Selvityksen mukaan hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta hulevesien määrään. Hankkeen voidaan siten olettaa vähentävän Torasjoen kuormitusta maankäyttömuodon vaihtuessa pois aktiivisesta viljelykäytöstä. Torasjokea varjostavaa reunakasvillisuutta suositellaan säilytettäväksi. Mikäli hankkeen edetessä nousee esiin tarve uudisojittaa tai perata vanhoja ojia, tulee vaikutukset sekä vesilainmukainen luvantarve arvioida. Torasjoella ja siihen laskevilla uomilla on ojitusyhteisöjä, ja mahdollisista muutoksista näihin uomiin tehdessä tulee kuulla ojitusyhteisöä. Jos aurinkopaneelikentältä johdetaan lisävesiä yhteisön uomaan, tulee hankevastaavan osallistua uoman kunnossapitoon ja tarvittaessa suurentaa uoma riittävän suureksi siten, että se pystyy vastaanottamaan lisävedet, mikäli vesimäärä sitä edellyttää. Torasjoen rannalle rakennettaessa (osa-alue C) tulee huomioida, ettei joen mahdollisesta tulvimisesta aiheudu vaaraa.

#### *Ilmastovaikutukset*

Suunniteltu aurinkovoimahanke vastaa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä Kymenlaakson maakuntakaavan tavoitteisiin edistämällä uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuutta. Suunnittelutarvehakemuksen mukainen hanke edistää siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan.

#### *Maisemavaikutukset*

Aurinkovoimakentän kaapeloinnit on suunniteltu rakennettavan maakaapeleilla, jolloin maisemaan ei lisätä ilmakaapeleita. Maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia. ELY-keskuksen mielestä hankkeella ei ole vaikutuksia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin eikä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin.

#### *Paloturvallisuudesta huolehtiminen*

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on laatinut aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjeen ([https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien\\_paloturvallisuus\\_ohje\\_S\\_18012023.pdf](https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien_paloturvallisuus_ohje_S_18012023.pdf)) hyödynnettäväksi hankkeiden suunnittelussa. Ohjeen mukaisesti tulee arvioida paloturvallisuusriskit ja mm. huoltotieyhteyksien tarve.

*Tie ja liikenne, lausunto ja naapurin kuuleminen*

Kulku alueelle A tapahtuu maantieltä 14628 kohdasta noin 14628/1/4278. Liittymän nykyinen käyttötarkoitus on tierekisterin mukaan maa- ja metsätalouskäytön ojan yli kulkulaite. Mikäli liittymään tulee aurinkovoimalatoiminnoista aiheutuen muutakin liikennettä kuin voimalan rakentamiseen ja/tai huoltoon liittyvää liikennettä, tulee liittymän käyttötarkoitukseen hakea muutosta Pirkanmaan ely-keskuksen keskitetystä lupapalvelusta. Asiasta löytyy tarkempaa tietoa ohjeineen osoitteesta <https://www.ely-keskus.fi/liittymat>. Kulku muille aurinkovoimalan alueille tapahtuu paikallisen yksityistieverkon kautta.

**Valmistelijan vastine:** Kouvolan kaupungilla ei ole alueella maankäyttötarpeita, joka puoltaisi toimintojen yhteensovittamista kaavoituksen keinoin. Tämän suunnittelutarveratkaisun Päätöksen perustelut -osiossa on seikkaperäisesti käyty läpi MRL 137 §:n mukaiset rakennusluvan erityiset edellytykset ja arvioinnin perusteella voidaan todeta, että merkittäviä vaikutuksia aiheuttavaa rakentamista ei suunnittelutarveratkaisun myötä muodostu. Näin ollen suunnittelutarveratkaisun myöntämiselle ei ole esteitä. Muut ELY-keskuksen lausunnossa esille tuomat seikat kirjataan tiedoksi ja hakijalle ja muille viranomaisille jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston aurinkosähköjärjestelmiä koskeva paloturvallisuusohje ei sellaisenaan täysin sovellu suuren mittakaavan aurinkovoimaloiden suunnittelun ohjeeksi. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto aikoo päivittää ohjetta laajojen voimaloiden osalta.

**Hakijan vastine:** Hatin hankealue sijoittuu pääosin peltoalueelle, jolle ei ole tiedossa muuta maankäyttöpainetta. Hankkeen vaikutukset on arvioitu suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa eikä hankkeen ole arvioitu aiheuttavan merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Hankkeen C-osa sijoittuu vähäiseltä osin Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen aluevaraukselle. Turvetuotantoaluetta voidaan muilta osin tulevaisuudessa hyödyntää turvetuotantoon, vaikka Hatin aurinkovoimahanke toteutuisi suunnitellun mukaisesti.

Torasjokea varjostavaa reunakasvillisuutta ei ole aurinkovoimahankkeen takia tarpeen poistaa ja se voidaan säilyttää nykyisellään. Mahdolliset vaikutukset, vesilain mukainen luvantarve sekä ojitusyhteisöt tullaan huomioimaan, mikäli uudisojittamiselle, ojien perkaamiselle tai vesien johtamiselle ojiin ilmenee tarvetta. Torasjoen mahdollinen tulviminen on huomioitu hankkeen C-osan suunnittelussa.

Pelastuslaitoksen kanssa on käyty keskustelua paloturvallisuuden huomioimisesta hankkeessa.

**Kymenlaakson liitto:** Suunnitelluilla aurinkovoimalan osa-alueilla (A-D) on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Aurinkovoimalan osa-alueet sijaitsevat pääosin maakuntakaavan nk. valkoisella alueella. Lisäksi aurinkovoimalan osa-alue C menee osittain päällekkäin Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen kanssa, joka on turvetuotannolle soveltuva alue. Kymenlaakson maakuntakaava 2040 ja siihen liittyvät merkinnät ja määräykset on hyvin huomioitu suunnitellun aurinkovoimalan hankesuunnitelmassa.

Kymenlaakson liitto katsoo, ettei suunnitellun aurinkovoimalan osa-alueet A-D ole ristiriidassa Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 kanssa. Lisäksi Kymenlaakson liitto haluaa tuoda tiedoksi, että liitto on laatinut Kymenlaakson Vetylaakso-innovaatioalustan investointien edistämiseksi alueidenkäytön suunnittelun keinoin -selvityksen (2023), jossa on tunnistettu mm. maakunnan aurinkovoimalle soveltuvia alueita. Kymenlaakson liitolla ei ole muuta lausuttavaa asiasta.

**Valmistelijan vastine:** Kymenlaakson liiton lausunto kirjataan tiedoksi.

**Kymenlaakson museo:** Museon lausunto käsittää kaikki hankkeen neljä nimettyä osa-aluetta A-D.

#### *Arkeologinen kulttuuriperintö*

Museoviraston ylläpitämän Kulttuuriympäristön palveluikkunan (ks. <https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>) tietojen perusteella suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Lähimmät tunnetut arkeologiset kohteet sijaitsevat alueesta vajaan kahden kilometrin etäisyydellä. Historiallisen kartta- ja ilmapalokuvamateriaalin perusteella aurinkovoimalahankkeelle

varatut alueet ovat olleet suurimmalta osaltaan metsää ja suota aina 1900-luvulle saakka, jolloin hankealueet on raivattu pelloiksi.

Hankealueilla ei ole suoritettu arkeologisia selvityksiä. Paneelientekniikan suunniteltujen peltoalueiden käyttöhistorian perusteella voi niiden arkeologista potentiaalia pitää kuitenkin vähäisenä. Tästä syystä Kymenlaakson museo ei edellytä arkeologisia selvityksiä paneelientekniikka-alueilla hankkeen valmistelun yhteydessä.

Museolle toimitettujen suunnittelutarveratkaisu- ja rakennuslupahakemusten aineistot ovat tienparannustöiden ja sähkönsiirtoreittien osalta vielä alustavia suunnitelmia. Tästä syystä museoon tulee olla yhteydessä arkeologisen selvitystarpeen arvioimiseksi edellä mainituista työhankkeista hyvissä ajoin ennen maaperään kajoavien töiden aloittamista, kun tarkemmat suunnitelmat ovat valmistuneet.

#### *Rakennettu kulttuuriympäristö*

Hankealueita ei ole yleis- tai asemakaavoitettu, eikä seudulta ei ole olemassa ajantasaista rakennetun kulttuuriympäristön selvitystä. Hankealueita lähellä sijaitsevat kolme vanhaa kyläkokonaisuutta, Anttila, Mietunaho ja Pihlajasaari, on nostettu kohteina esiin Kymenlaakson rakennuskulttuuri -inventoinnissa vuodelta 1992 (Kymenlaakson rakennuskulttuuri, Seutukaavaliitto 1992). Hatin aurinkovoimaloiden rakentamisalueet A-D sijoittuvat Anttilan ja Mietunahon kylien kaakkois- ja Pihlajasaaren kylän lounaispuolelle, vanhoille peltoalueille. Kaikki kolme kylää sijaitsevat hankealueista noin 1,4 km päässä.

Anttila on tiiviikhö, rakenteensa hyvin säilyttänyt kyläkokonaisuus Toisen Salpausselän eteläpuoleisella mäki-alueella. Kylässä oli useita taloja jo 1700-luvulla. Mietunaho on peltojen ympäröimälle mälle tiiviisti rakentunut kylä, jolla inventoinnissa katsotaan olevan huomattava maisemallinen arvo. Myös Mietunahossa on ollut asutusta jo 1700-luvulla. Pihlajasaaren kylän kulttuurimaisemaa leimaavat suuret korkeuserot. Kylä on rakentunut rivimäisesti harjumuodostumalle, jota kylätie seurailee. Inventoinnin mukaan erityistä arvoa on kylien kylärakenteilla sekä vanhoilla rakennuksilla, mutta myös vanhat peltoalueet sekä niityt ovat oleellinen osa alueen kulttuurimaisemaa.

Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun maisemaselvityksen (WSP Finland, 2.11.2023) mukaan hankealueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä ei sijaitse arvokkaita valtakunnallisia tai maakunnallisia rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman kohteita.

Maisemaselvityksessä ei käsitellä tarkemmin hankealueiden tai niiden lähiseudun paikallisia kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoja.

Maisemaselvityksen kappaleessa 3.2 Arvio maisemavaikutuksista kuitenkin todetaan, että hankkeen suurimmat vaikutukset kohdistuvat



paikalliseen viljelymaisemaan sekä asutukseen. Taulukossa 1 sivulla 12/15 todetaan, että viljelymaiseman luonne sekä viljelymaiseman ja asuinkiinteistöjen näkymät tulevat aurinkovoimaloiden myötä muuttumaan merkittävästi ja aurinkovoimalat muuttaisivat paikallisen viljelymaiseman luonteen osin ”energiateollisuusmaisemaksi”.

Museo toteaa, että voimaloille suunnitellut alueet eivät sijaitse vanhojen kylien välittömässä läheisyydessä, joten voimala-alueista ei aiheudu maisemallista haittaa kylien kulttuurimaisemille. Museo kuitenkin katsoo, että paikallisesti arvokas, seudun satojen vuosien päähän ulottuva asutus- ja viljelyhistoria tulee myös tuoda esiin suunnittelutarveratkaisu- ja lupahakemusten aineistoissa.

Kymenlaakson museolla ei ole muuta huomioitavaa hankkeesta arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta.

**Valmistelijan vastine:** Maaseutumaisemaan tyypillisesti liitettäviä positiivisia arvoja alueella on koettavissa. Hankealueen ulkopuolella olevat kylät muodostavat arvokkaita kulttuuriympäristöjä, mutta niihin suunnitelluilla rakentamistoimenpiteillä ei ole negatiivisia vaikutuksia. Tieto seudun pitkästä asutus- ja viljelyshistoriasta välittyy tämän suunnittelutarveratkaisun kautta, mutta tässä päätöksessä (kts. kohta *Päätöksen perustelut*) on arvioitu, että suunnitellulla hankkeella ei ole asutus- ja viljelyshistoriaa merkittävästä heikentävää vaikutusta.

**Hakijan vastine:** Hankkeen edetessä Kymenlaakson museolle toimitetaan tarkennetut suunnitelmat sähkönsiirtoreitistä ja tienparannustoista niiden valmistuessa.

Paikallista maisemaa, hankkeen vaikutuksia ja maisemavaikutusten lievennyskeinoja on kuvattu maisemaselvityksessä. A-alueen pohjoispuolelle on jätetty aluevaraus maisemoinnille. Muuten hankekokonaisuuden läheisyydessä olevan asutuksen ja paikallisen tiestön väliin jää useissa kohdissa metsää ja aurinkopaneelien näkyvyys paikallisessa maisemassa rajoittuu pelloille johtaville yksityisteille.

Koska aurinkopaneelientien näkyvyys rajoittuu lähimaisemaan, on arvioinnissa keskitytty läheisen viljelymaiseman muutokseen, kauempana sijaitsevien arvokohteiden sijaan. Maisemaselvityksessä on kuitenkin tuotu esiin hankealueen läheisyydessä sijaitsevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt sekä niihin kohdistuvat muutokset.

**Kymenlaakson hyvinvointialue, Kymenlaakson pelastuslaitos:**

Pelastusviranomaisen kehottaa huomioimaan alueiden suunnittelussa pelastustoiminnan edellytykset, kuten pelastusteiden riittävyys sekä alueiden saavutettavuuden. Pelastuslaitoksen näkökulmasta lohkot on hyvä jakaa riittävän pieniin alueisiin, jotta palo ei pääse leviämään isommalle alueelle. Lohkojen koko voi pelastuslaitoksen näkökulmasta olla yli 80 metriä, mutta toiminnanharjoittajan on syytä huomioida mahdollisen palon sammutus. Mikäli pelastuslaitoksen vesitykkien kantama ei ulotu palo alueelle, niin pelastuslaitoksen tehtäväksi jää palon rajaaminen lohkokoon.

Alueille on oltava kaksi toisistaan riippumatonta reittiä eri suunnista. Tällä varmistetaan, että alue on pelastustoiminnan näkökulmasta käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Alueilla olevien pelastusteiden on oltava riittävän leveitä, jotta ne soveltuvat myös pelastuslaitoksen yksiköille. Pelastusteiden pitää olla riittävän etäällä paneeleista, jotta teillä on turvallista liikkua. Pelastusteiden suunnittelussa on huomioitava myös tien kantavuus.

Asemapiirustuksiin oli piirretty mahdolliset aidat. Pelastusviranomaisen suosittelee aitaamista ilkeiden vuoksi. Lisäksi aidalla varmistetaan se, että kukaan ei vahingossa pääse alueelle. Pelastusviranomaisen pääsy alueelle on huomioitava esimerkiksi putkilukolla. Tällä varmistetaan, että pelastustehtävissä ei synny viiveitä. Lisäksi pelastuslaitokselle on syytä toimittaa kartat, joista selviää kriittisimmät alueet sekä turvakytkimet. Erillisen voimalakentän vaihtosuuntaajat ja kytkimet tulisi sijoittaa paneelikentän reunalle helposti saavutettavaan paikkaan, riittävälle etäisyydelle aurinkopaneeleista.

Alueella olevat turvakytkimet on merkittävä selkeillä ja riittävän isoilla opasteilla. Lisäksi niistä on selvittävä, minkä alueen turvakytkin kattaa.

Alueen suunnittelussa tulee varmistaa sammutusveden saatavuus pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Sammutusveden ottoapaikoiksi voidaan katsoa esimerkiksi luonnonvesilähteet, palopostit sekä sammutusvesiasemat.

Alueiden aluskasvillisuus on hyvä huomioida suunnittelussa. Mikäli paneelien alla ja lähetyvillä on paljon kasvillisuutta on mahdollista, että maastopalo pääsee leviämään paneeleihin.

Muilta osin pelastusviranomaisella ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa suunnitelmiin. Pelastusviranomaisen toivoo vielä suunnittelupalaveria, jossa voisimme käydä läpi alueiden suunnitelmia.

**Valmistelijan vastine:** Pelastusviranomaisen toimiva suunnittelupalaveri järjestettiin 2.2.2024. Kokoukseen osallistui Ilmatar Solar Development Oy:n, Kymenlaakson pelastuslaitoksen ja Kouvola kaupungin kaavoituksen ja

rakennusvalvonnan edustajat. Kokouksessa käytiin läpi pelastuslaitoksen lausunnossa esille tuomat asiat.

**Hakijan vastine:** Pelastustoiminnan edellytykset on huomioitu hankkeen suunnittelussa. Pelastuslaitoksen kanssa on pidetty erillinen palaveri, jossa on käyty läpi hankkeen paloturvallisuutta.

Pelastuslaitoksen kanssa järjestettiin palaveri 2.2.2024 paloturvallisuusasioiden huomioimisesta hankkeessa. Alustavasti pelastuslaitoksen kanssa keskusteltiin pelastusteiden osalta siitä, että kullekin alueelle (A, B, C ja D) järjestetään yksi käyntitie, mutta lisäksi huoltotie ympäröisi sekä halkoisi jokaisen alueen. Näin jokainen hankkeen alue olisi hyvin ja useammasta suunnasta saavutettavissa. Huoltotiet tehdään riittävän leveiksi ja kantaviksi myös pelastustoimintaa ajatellen.

Hankealueet aidataan tarvittaessa. Pelastuslaitokselle tullaan toimittamaan tarvittavat kartat ja tiedot hankkeen edetessä. Turvakytkimet merkitään asianmukaisesti. Pelastuslaitoksen pääsy alueelle varmistetaan (esim. putkilukko).

Sammutusvesien hankinta selvitetään hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Hankealueen lähellä virtaa Torasjoki, jonka hyödyntämismahdollisuutta sammutusvesilähteenä selvitetään tarkemmin.

Aluskasvillisuutta niitetään hankealueilta säännöllisesti.

Tarvittaessa pelastusviranomaisen kanssa järjestetään uusi suunnittelupalaveri.

**Puolustusvoimat, 1. logistiikkarykmentti:** Puolustusvoimat on arvioinut aurinkovoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimilla ei ole lausuttavaa aurinkovoimahankkeeseen.

**Valmistelijan vastine:** Puolustusvoimien 1. logistiikkarykmentin lausunto kirjataan tiedoksi.

**Kouvola Vesi Oy:** Kaikki hankkeen osa-alueet ovat Kouvola Veden toiminta-alueen ulkopuolella. Lähin Kouvola Veden omistama vesijohto sijaitsee osa-alue D:stä noin 2 kilometriä länteen. Hankkeen osa-alueiden läheisyydessä on Keski-Valkealan vesihuolto-osuuskunnan verkostoja. Mikään osa-alueista ei sijaitse pohjavesialueella. Hakemuksen perusteella aurinkovoimaloita ei liitetä viemäriverkostoon ja Kouvola Vesi olettaa, että niitä ei myöskään liitetä vesijohtoverkostoon. Koska hankealueet sijaitsevat kaukana Kouvola

Veden verkostoista eikä aurinkovoimaloita liitetä vesihuoltoverkostoihin, ei Kouvolan Vedellä ole hankkeeseen huomautettavaa.

**Valmistelijan vastine:** Kouvolan Vesi Oy:n lausunto kirjataan tiedoksi.

**KSS Verkko Oy:** Liitemateriaalissa esitetyllä osa-alueella A kulkee KSS Verkko Oy:n 20 kV ja 400 V ilmajohtoja. Muilla osa-alueilla (B, C ja D) ei sijaitse KSS Verkko Oy:n sähköverkkoa. Materiaalissa esitetty alustava sähkönsiirtoreitti risteää KSS Verkko Oy:n jakeluverkkoa eri kohdissa.

#### *Johtoalue*

20 kV ilmajohto sijaitsee 14 metrin johtoalueella, johtoalueen leveys tulee huomioida aurinkovoimalan suunnittelussa. Ilmajohdon ympärillä oleva johtoalue on jätettävä tyhjäksi eikä sille alueelle tule sijoittaa aurinkovoimalaan liittyviä rakenteita. Johtoaluetta ei saa aidata ja johtoalueelle tulee olla vapaa pääsy.

Johtoalueella sijoitettavien aurinkovoimalaan liittyvien kaapeleiden suojauksesta ja niihin liittyvät sähkötekniset vaatimukset tulee tarkentaa KSS Verkon kanssa suunnitelmien tarkennuttua ennen rakentamista.

KSS Verkko Oy pidättää oikeuden tehdä muutoksia kaapeleiden asentamiseen ja aitarakenteisiin, mikäli ne eivät täytä voimassa olevia sähköturvallisuutta koskevia määräyksiä.

Johtoalueella ei saa varastoida mitään.

#### *Sähkönsiirtoreitti*

Liitemateriaalissa oli esitetty alustava sähkönsiirtoreitti. Suunniteltu kaapeleiden sijoitus risteää KSS Verkon sähköverkon kanssa.

Suunniteltavien kaapeleiden tarkemmat suunnitelmat, josta ilmenee sijaintiedot ja kaapeleiden sijoittuminen tulee käydä läpi KSS Verkon kanssa ennen niiden rakentamista. Siirtoreittiin ei pystytä ottamaan kantaa tarkemmin liitemateriaalin pohjalta.

#### *Maadoitukset*

20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *Työskentely ja rakentaminen sähköverkon läheisyydessä*

##### *20 kV / 400 V – ilmajohtot*

20 kV ilmalinjan läheisyydessä työskenneltäessä tulee ilmalinjaan säilyttää pystysuora turvaetäisyys 2 metriä ja vaakasuora etäisyys 3 metriä ja 400 V ilmajohtoon vähintään 0,5 metrin vaaka- ja pystysuuntainen turvaetäisyys. Ilmalinjarakenteille ei saa aiheutua

haittaa. Ilmalinjan rakenteiden läheisyydessä mahdolliset luiskat on muotoiltava niin loivaksi, ettei niiden sortumisesta ole vaaraa pylväsrakenteille (luiskan kaltevuus 1:2). Luiskia ei saa tehdä 3 metriä lähemmäs pylväsrakenteita. 20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *20 kV / 400 V – maakaapelit*

Kaivutyö on suoritettava niin, ettei maakaapelit vahingoitu ja työturvallisuus vaarannu. Maakaapelin läheisyydessä on kaivutyö suoritettava lapiolla. KSS Verkko edellyttää kaapelinäyttöä ennen kaivantojen kaivamista. Kaapeleita ei saa roikottaa tai liikuttaa ja niitä tulee tukea tarpeen vaatiessa. Töiden keskeytyessä päivän päätteeksi jännitteisiä kaapeleita ei saa jäädä näkyviin, vaan ne on peitettävä tai suojattava esimerkiksi halkaistulla suojaputkella. KSS Verkon urakoitsijalta saa tarvittaessa apua kaapeleiden tukemiseen ja suojaamiseen. Yhteydenotto tarvittaessa KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Yhdensuuntaista tekniikkaa tai sen rakenteita ei saa sijoittaa sähkökaapelien päälle tai niin, että se estää maakaapeleiden uusimisen samaan syvyyteen. Asennuksen ja konekaivuun vähimmäisetäisyys sähkömaakaapeleihin on vaakasuorassa vähintään 0,3 metriä (auraamalla 1 metri). Risteämät tulee suorittaa lyhyellä matkalla sähkökaapeleihin nähden ja niiden pystysuora vähimmäisetäisyys on 0,2 metriä. Kaapelinäytöstä saatavan sijaintitiedon tarkkuuden, työturvallisuuden, sähkökaapelin sähkönjakelun kriittisyyden ja vian vaikutusalueen laajuuden myötä, mikäli kyseessä on 20 kV sähkömaakaapeli, on konekaivuun suositeltava vaakasuora vähimmäisetäisyys 1 metri. Risteämät tulisi lähtökohtaisesti suorittaa sähkökaapelien alakautta.

Esiin kaivettuja kaapeleita peitettäessä kaapelia ympäröivän rakennekerroksen oikeellisuus on varmistettava. Mikäli ympäröivä maaines ei täytä suojatäytön vaatimuksia, korvaa työn toteuttaja maainekset ohjeistuksen mukaisilla. Suojatäyttö 200 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa) ja pohjatäyttö 100 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa). Maakaapelin ympärille ei saa jäädä kiviä. Suojatäytön päälle tuleva pintakerros voi olla kaivumaata. Suojatäytön päälle asennetaan varoitusnauha. Vahingoittunut kaapelinvaroitusnauha tulee korvata uudella. Maakaapelin upotussyvyys tulee olla kaivutöiden jälkeenkin 0,7 m kaapelin päältä mitattuna. Jos rakentaessa huomataan, että maakaapelien upotussyvyys jää alle 0,7 m, tulee siitä olla yhteydessä KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Maadoituskupari on asennettu saattomaadoitukseksi suurimmalle osalle 20 kV maakaapeleita ja osalle 400 V maakaapeleita. Maadoitus ei saa

vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *400 V jakokaapit*

Jakokaapit tulee kiertää vähintään 1 metrin etäisyydeltä jakokaapin edestä (avautumissuunta) tai 0,5 metrin etäisyydeltä sen takaa. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet jakokaapin luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Jakokaapin tukirakenteen alapuolista maa-ainesta ei saa poistaa ja jakokaapin ympäröimä maatäyttö on tarvittaessa ennallistettava. Maatäytössä tulee huomioida maan tiivistymisen vaikutus.

#### *Muuntamot*

Muuntamoiden ympärillä kulkee maadoituskupari, eikä se saa vahingoittua. Putkia tai kaivoja ei saa asentaa 3 m lähemmäs muuntamoa. Maadoitukset kulkevat 2 m etäisyydellä muuntamoiden seinästä. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet muuntamon luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Muuntamoiden vieressä voi olla varattu tila huoltoajoneuvolle esimerkiksi nostotöitä varten. Suunnitellun tekniikan sijoittamisen tulee mahdollistaa tämän tilan käyttö.

Lausunnon vastaanottajan tulee huolehtia, että edellä esitetyt ohjeet otetaan huomioon ja tulevat työmaalla työskentelevien tietoon mukaan lukien aliurakoitsijat.

Mikäli tapahtuu sähköverkkoon liittyvä vahinko, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkko Oy:n vikailmoitusnumeroon 05 8851800.

#### *Lausunnon voimassaolo*

Lausunto on voimassa toistaiseksi. Mikäli lait tai vaatimukset sähköturvallisuuden osalta edellyttävät muutoksia lausunnossa annettuihin ehtoihin, johdon omistajalla on oikeus muuttaa lausuntoa.

**Valmistelijan vastine:** Lausunto liitetään osaksi suunnittelutarveratkaisua, jotta sen tiedot välittyvät rakennusvalvonnalle ja hankkeeseen ryhtyvälle.

**Hakijan vastine:** Johtoalue on huomioitu hankkeen suunnitelmissa ja se tullaan jättämään tyhjäksi ja aitaamattomaksi siten, että johtoalueelle on vapaa pääsy. Kaapeleiden suojauksesta ja sähköteknisistä vaatimuksista ollaan KSS:ään yhteydessä hankkeen edetessä.

Hakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava ja se tarkentuu hankkeen edetessä. Tarkemmat suunnitelmat

käydään KSS Verkko Oy:n kanssa läpi ennen rakentamista.

Maadoitusjohtimet huomioidaan suunnittelu- ja rakennustöissä. Sähköverkon läheisyydessä työskentelyä ja rakentamista koskevat ohjeet otetaan huomioon ja huolehditaan, että ne tulevat kaikkien työmaalla työskentelevien tietoon.

**Fingrid Oyj:** Ei tarvetta antaa risteämälausuntoa, koska hankealueen lähetyville ei sijoitu Fingridin voimajohtoja.

**Valmistelijan vastine:** Fingrid Oyj:n lausunto kirjataan tiedoksi.

**MTK-Kaakkois-Suomi ja MHY Kymenlaakso:** Hulevesien hallinnassa tulee tarkasti huomioida vaikutukset ympäröiviin peltoihin ja metsiin. Miten estetään veden nouseminen ympäröiville pelloille ja metsiin?

Hankealue sijaitsee valkoposkianhien ja tundrahanhien (Anser albinfors, läpimuuttaja) syksyn päämuuttoreitillä sekä tundrahanhien ja metsähanhien (Anser fabalis, VU) kevään päämuuttoreitillä. Valkoposkianhanhet voivat laiduntaa pelloilta erilaisia kasveja ravinnokeeseen. Myös tundrahanhi ja metsähanhi saattavat muuttoaikoina etsiä ravintoa pelloilta.

Hankkeen toteuttamisesta huolimatta lähiseudulla sijaitsee kuitenkin edelleen laajoja peltoalueita. Hanhiparvet etsivät uudet ruokailukohteet ja ohjautuvat lähiympäristön aktiiviviljelyksessä oleville pelloille, voimala-alueen perustaminen ei ole ratkaisu hanhiongelmiaan, mutta vaikuttaa asiaan.

Paneelikenttien ja niitä mahdollisesti ympäröivän puuston väliin jätetään suojavyöhyke, jolta puusto on poistettu. Kuuluuko vuokrasopimukseen/suunnittelualueeseen riittävästi suojavyöhykealaa?

Hiililaskelma: Voimalan elinkaaren eri vaiheiden päästöissä ei ole huomioitu maankäytön muutoksesta aiheutuneita päästöjä. Hiililaskelmissa on syytä ottaa huomioon myös alueelta hakattavan puuston ja peltoviljelyn loppumisesta aiheutuvat päästöt.

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin ja ekologiin yhteyksiin: Hankealueen C-osa sijoittuu hyvin lähelle siniviheryhteystarvemerkinä, mutta välttämällä yksittäisten puiden poistoa tien ja peltojen laidoilta sini-viheryhteystarvemerkin läheisyydessä haitallisten vaikutusten muodostuminen voidaan kokonaan estää.

Siniviheryhteystarvemerkin läheisyydessä sijaitsevalle pelto- ja metsämaalle ei tule asettaa käytön rajoituksia eikä erityisiä ohjausta.

**Valmistelijan vastine:** Hakemuksessa ei ole esitetty voimala-alueen maapinta-alan kattamista vettä läpäisemättömillä pinnoilla, joten voidaan arvioida, että hanke ei lisää tulvimisvaaraa.

Vaikutuksista hanhien muuttoreitteihin tai laiduntamiseen ei ole tässä yhteydessä tarkkaa tietoa. Kouvola kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria, joten tämän hankealueen vaikutus hanhien käyttäytymiseen on oletettavasti melko vähäinen.

Suunnittelutarveratkaisu ei anna oikeutta poistaa puustoa suojavyöhyketarkoituksiin naapurikiinteistön puolelta. Rakennuspaikkana on Ilmatar Solar Development Oy:n vuokraama alue.

Siniviheryhteystarvemerkinillä viitattaneen Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 merkintöihin. Yhteystarvemerkinä on viitteellinen, eikä aurinkovoimalahanke luo laajaa maakuntatasoista liikkumisestettä eläimille. Tällä suunnittelutarveratkaisulla käsitellään ainoastaan rakennuspaikaksi vuokratun alueen rakentamisen erityisiä edellytyksiä, eikä tällä suunnittelutarveratkaisulla voida muodostaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia toimenpiderajoituksia po. rakennuspaikan ulkopuolisille kiinteistöille.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemukseen sisältyy hulevesivaikutusten arviointi. Arvion mukaan hulevesien määrä ei nouse merkittävästi rakentamisen myötä. Pelto-ojien toimivuus tullaan huomioimaan sekä rakennustöiden suunnittelussa että käytönaikaisessa toimivuudessa.

Hatin hankealueen ympäristössä on runsaasti peltopinta-alaa, jota muuttolinnut voivat käyttää levähdysalueinaan.

Mahdolliset suojavyöhykkeet toteutetaan hankealueen sisälle ja suojavyöhykkeiden tilantarve on huomioitu hankkeen suunnittelussa.

Hankkeen toteuttaminen ei vaadi puuston poistoa, minkä takia sitä ei ole huomioitu hiilitaselaskelmassa. Paneelitelineiden perustustapa suunnitellaan kiinteistön maaperäolosuhteiden mukaan. Maaperä jätetään nurmi-/niittypeitteiseksi, jota niitetään säännöllisesti. Hankealue jää huoltoteitä lukuun ottamatta kasvillisuuden peittämäksi eikä hankealuetta päällystetä. Tämän takia peltoviljelyn



loppuminen ei ole sellainen merkittävä asia, joka olisi katsottu tarpeelliseksi huomioida hiilitaselaskennassa.

**Maataloustuottajain Valkealan yhdistys MTK Valkeala ry:** Mtk-Valkeala kannattaa aurinkoenergiaa ja muita biopohjaisia energian tuotantomuotoja. Mielestämme ne tulee kuitenkin sijoittaa ja rakentaa olemassa olevien ruoantuotantoon soveltuvien peltojen ulkopuolelle. Onhan uusien peltojen raivaaminen käytännössä jo estetty nykyisessä cap-tuki järjestelmässä. Siksi näemme huoltovarmuuden ja paikkakuntamme kestäväen maatalous rakenteen kannalta tärkeäksi säilyttää nykyiset pellot viljelykelpoisina. Mikäli hanketta viedään eteenpäin, pidämme tärkeänä huomioida seuraavia asioita hankkeen ympärillä:

- Hanke ei saa häiritä alueen naapureita. Esimerkiksi puita ei saa vaatia kaatamaan naapureiden alueelta mahdollisen varjostuksen takia.
- Hanke ei saa haitata metsästystä alueen ympärillä.
- Hanke ei saa rajoittaa yksityisteiden käyttöä. Alueen rakentajien ja huoltajien tulee osallistua tienpidon kustannuksiin ja tarvittaessa korjata aiheuttamansa vahingot.
- Hanke ei saa aiheuttaa metsäkatoa. Metsän kaatoa aurinkovoimalan ympäriltä ja sähkönsiirtolinjojen alta tulee välttää.
- Hanke ei saa aiheuttaa vahinkoa vesistöön. Hankealueiden läpi virtaa Torasjoki, johon ei saa päästä rakentamisvaiheessa tai sen jälkeen haitallisia aineita. Alueen rakentaminen ei saa muuttaa alueen muiden peltojen ja metsien vesitaloutta huonompaan suuntaan. Rakentajan tulee korjata mahdollisesti aiheuttamansa vahingot.
- Sähkön siirtolinjan rakentamisesta aiheutuneet vauriot tulee korvata täysimääräisesti maanomistajille ja sähkölinjan sijoittamisesta tulee maksaa maanomistajalle kunnollinen korvaus.
- Aurinkovoimalan alle jäävät pellot menettävät maataloustukikelpoisuuden ja ovat pois tuotantokäytöstä vuokra-ajan päättymisen jälkeen. Samalla menetetään Kouvolan alueelle tulevaa maataloustukirahaa sekä peltojen viljelystä tulevaa tuottoa, millä on merkitystä alueen muille maatalouteen liittyville elinkeinoille, esim. Kouvola on merkittävä maatalouskauppojen ja huoltoliikkeiden keskittymä.

**Valmistelijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisu ei itsessään oikeuta poistamaan puustoa naapurikiinteistöiltä. Hankealue sijoittuu pelloille, joten se ei aiheuta metsäkatoa. Hanke sijoittuu pelloille. Kouvolan kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria. Hankekokonaisuuden (osa-alueet A-D) osuus

Kouvolan peltoalasta on n. 0,15 %. Näin ollen voidaan katsoa, että viljelyksestä poistuvan peltoalan määrä on hyvin vähäinen. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa.

Voimansiirtolinjojen tai -kaapeleiden sijaintia ei ratkaista suunnittelutarveratkaisussa, eikä tällä päätöksellä voida päättää sähkönsiirtolinjoista mahdollisesti aiheutuvista korvauksista. Alueen yksityisteiden hoitokuntia on tiedotettu hankkeesta ja hoitokunnilta on pyydetty lausunnot.

Maataloustukiin liittyviä asioita ei käsitellä suunnittelutarveratkaisussa. Tukien osalta kyse on maanomistajan tahtotilasta omistamansa maa-alueen käytöstä.

**Hakijan vastine:** Hankkeen toteuttaminen ei vaadi puuston poistoa hankealueelta eikä naapurikiinteistöltä. Naapureilta ei siis tulla vaatimaan puiden kaatamista eikä sellaiseen ole lainsäädännöllistä oikeutta.

Hankkeella ei nähdä olevan vaikutusta lähialueen metsästykseseen eikä hanke rajoita lähialueen yksityisteiden käyttöä.

Ilmatar Solar Development Oy sopii yksityisteiden käytöstä tiekunnan kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta aurinkopuiston koko elinkaaren ajan.

Hankkeella ei arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia Torasjoen vesistöön. Vaikutukset virtavesiin on käsitelty suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa. Alueen rakentamisella ei ole vaikutusta muiden peltojen ja metsäalueiden vesitalouteen. Torasjoen ranta-alue jätetään rakentamisen ulkopuolelle.

Sähkönsiirtolinja suunnitellaan tarkemmin ja sille haetaan tarvittavat luvat hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Hankkeessa ei ole tarkoitus rakentaa uusia suurjännitteisiä voimajohtoja. Hankkeen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan keskijännitemaakaapeleilla, joiden sijoituksesta ja siitä maksettavista korvauksista sovitaan maanomistajien kanssa tehtävillä sijoitussopimuksilla, ellei asiasta ole sovittu maanvuokrasopimuksella. Kaapelit pyritään ensisijaisesti sijoittamaan olemassa olevien teiden viereen tai kiinteistöjen reuna-alueille

Aurinkovoimalat tuottavat koko elinkaarensa ajan maanomistajille maanvuokratuloja sekä kaupungille kiinteistöverotuloja. Maanomistaja voi myös halutessaan palauttaa pellot viljelykäyttöön vuokra-ajan päättymisen jälkeen.

### **Päätöksen perustelut**

Alueella ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavamuotoa, eli asemakaavaa tai sellaista yleiskaavaa, jota voitaisiin käyttää rakennuslupan perusteena. Alue ei ole kaupungin rakennusjärjestyksessä tai yleiskaavassa määriteltyä suunnittelutarvealuetta, mutta rakentamiseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu rakennushankkeen MRL 137 §:ssä säädetyt rakennuslupan myöntämisen erityiset edellytykset.

Myönteinen suunnittelutarveratkaisu edellyttää, että rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta ja on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Tämän päätöksen mukainen aurinkovoimalan osa-alue B kuuluu laajempaan hakijan tavoittelemaan yhteensä n. 67 ha voimalakokonaisuuteen, joka käsittää kaikkiaan neljä toisistaan erillistä osa-aluetta (A, B, C ja D), joista jokaiselle on haettu ja joista jokaiselle tehdään itsenäinen suunnittelutarveratkaisu ja rakennuslupa. Kaikkien osa-alueiden muodostaman aurinkovoimalakokonaisuuden maksimiteho on yhteensä 71,4 MWp ja keskimääräinen sähköntuotanto noin 70 GWh vuodessa. Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee osa-alueen B rakennuslupan erityisten edellytysten arviointia. Hakija on toimittanut hakemusten liitteeksi selvitysaineistoa, jonka perusteella hankkeen osa-alueiden vaikutuksia on voitu arvioida. Selvitykset auttavat hahmottamaan myös neljästä osa-alueesta koostuvan voimalakokonaisuuden yhteisvaikutuksia. Rakennuspaikalle tehtiin maastokäynti 5.12.2023.

*Rakennuspaikan vaatimukset asemakaava-alueen ulkopuolella*

MRL 136 §:n mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueen ulkopuolella on, että

- 1) rakennuspaikka täyttää 116 §:n vaatimukset;
- 2) rakentaminen täyttää sille 117 §:ssä säädettyt sekä muut tämän lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset;
- 3) rakentaminen täyttää 135 §:n 3–6 kohdassa asetetut vaatimukset;
- 4) teiden rakentaminen tai vedensaannin taikka viemäröinnin järjestäminen ei saa aiheuttaa kunnalle erityisiä kustannuksia; sekä
- 5) maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat 33 ja 43 §:n mukaiset mahdolliset rajoitukset otetaan huomioon.

#### 1) Rakennuspaikan MRL 116 § vaatimukset

MRL 116 §:n mukaan rakennuspaikan tulee asemakaava-alueen ulkopuolella olla tarkoitukseen sovelias, rakentamiseen kelvollinen ja riittävän suuri, kuitenkin vähintään 2 000 neliometriä. Rakennuspaikan soveliaisuutta ja kelvollisuutta harkittaessa on muun muassa otettava huomioon, ettei rakennuspaikalla ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Lisäksi rakennukset on voitava sijoittaa riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta.

Rakennuspaikka muodostuu kahdesta kiinteistöstä 286-425-1-13 ja 286-425-1-43, jotka Ilmatar Solar Development Oy on vuokrannut aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikan maapohja on yksityisomistuksessa. Rakennuspaikan pinta-ala on yhteensä n. 21,1 ha. Rakennuspaikka on sovelias, kelvollinen ja riittävän suuri suunniteltua rakentamista varten. Rakennuspaikan soveltuvuutta arvioitiin maastokäynnillä 5.12.2023. Maastokäynnin perusteella alueen todettiin soveltuvan aurinkovoimalan rakennuspaikaksi.

Rakennuspaikka sijaitsee sisämaassa peltoaukealla, eikä sillä ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Aurinkovoimalan rakenteet on esitetty sijoitettavan riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta. Voimala-aluetta mahdollisesti ympäröivä aita on esitetty kaikkialla vähintään viiden metrin päähän rakennuspaikaksi vuokratun alueen reunoista, mikä täyttää MRA 57 §:n vaatimukset. Paneelimuoduuleita sijoittuu rakennuspaikan sisäisten kiinteistörajojen päälle, mikä ei aiheuta poikkeamisen tarvetta sillä hakija on vuokrannut alueet aurinkovoimalan rakentamista varten ja alueen maanomistajat ovat antaneet siihen suostumuksensa. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Pirttiahontien toisella puolella ja joista lähimmän asuinrakennuspaikan pihapiiriin on matkaa noin 230 metriä.

#### 2) Rakentamisen MRL 117 § vaatimukset

MRL 117 §:ssä säädetään rakentamiselle asetettavista vaatimuksista. Osa MRL 117 §:n teknisistä vaatimuksista käsitellään rakennusluvan

yhteydessä. Rakennuksen soveltuminen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimusten täyttäminen käsitellään päätöksen perustelujen kohdassa *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*.

### 3) Rakentamisen MRL 135 §:n 3–6 kohtien vaatimukset

MRL 135 § kohdat 3-6 rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä, joita tulee noudattaa myös asemakaava-alueen ulkopuolella:

3) rakennus soveltuu paikalle;

4) rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen;

5) vedensaanti ja jätevedet voidaan hoitaa tyydyttävästi ja ilman haittaa ympäristölle; sekä

6) rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeettomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.

Rakennus soveltuu paikalle. Alueella ei ole aurinkovoimalan toteuttamista rajoittavia kaavamuuotoja tai alueen ympäristöstä johtuvia seikkoja.

Rakennuspaikalle on mahdollista järjestää käyttökelpoinen pääsytie kts. päätöksen perustelujen kohta *Liikenne*.

Aurinkovoimalaa varten ei tarvita vedensaintia eikä alueelta muodostu jätevesiä.

Aurinkovoimalan rakenteet ovat suunniteltu siten, että ne eivät vaikeuta naapurikiinteistöjen rakentamista. Rakennuspaikkaan välittömästi rajautuvat alueet ovat maa- tai metsätalouskäytössä.

### 4) Teiden, vedensaannin tai viemäroinnin järjestäminen

MRL 136 §:n 4. kohdassa viitatus teiden rakentamiseen tai vedensaintiin taikka viemäroinnin järjestämiseen liittyvät seikat on käsitelty päätöksen perustelujen kohdissa *Liikenne* ja *Yhdyskuntatekniset verkostot*.

### 5) Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset

Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset on käsitelty päätöksen perustelujen kohdassa *Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*. Alueella ei ole maakunta- tai yleiskaavoista johtuvia rajoituksia.

Johtopäätelmänä todettakoon, että suunniteltu rakennuspaikka täyttää MRL 136 §:n mukaiset asemakaavan ulkopuolelle sijoittuvan rakennuspaikan vaatimukset.

*Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*

Alueella voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 ei ole osoitettu rakennuspaikalle aluevarauksia. Maakuntakaava ei osoita rakennuspaikalle MRL 33 §:n mukaisia rakentamisrajoituksia. Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä. Rakennuspaikkaa ja suunniteltua rakentamista koskee erityisesti määräys: *"Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee selvittää edellytyksiä uusiutuvaan energiaan perustuvien järjestelmien käyttöön."* Hatin aurinkovoimalan suunnittelutarvehakemuksessa ja sen liitteissä on selvitetty alueen edellytyksiä uusiutuvan energian käyttöön. Hakemusalueen ulkopuolella pohjoisessa on maakuntakaavassa merkitty Anttilan maakunnallinen maisema-alue (ma/m). Maisema-aluetta kuvataan seuraavasti: *Anttilan maisema-alue rajoittuu pohjoisessa toisen Salpausselän deltamuodostelmaan, Anttilankankaaseen. Anttilan kylän eri viljelyaukeita jakaa aluetta halkovat maantiet. Kylän asutus on pääosin sijoittunut harjumuodostelman suuntaisesti kapean kylätien varteen ja mäkien lakialueille.* Hakemuksen mukainen rakentaminen ei uhkaa maakuntakaavan maisema-alueen arvoja. Rakennuspaikan itäpuolelle on merkitty pohjois-eteläsuunnassa sini-viheryhteystarve, jota kuvataan seuraavasti: *Pohjoisten ja itäisten metsävyöhykkeiden sini-viheryhteystarve. Yhdistää Repoveden kansallispuiston sekä laajat, osin erämaiset metsäalueet, harjualetta, Välväylän puhdasvetisen, ekologisesti, luontomatkailun ja virkistuksen kannalta merkittävän vesistöalueen sekä muita luonnon, matkailun ja virkistuksen alueita. Luo yli maakunnallisen yhteyden Etelä-Savon luontoalueille.* Tavoiteltu aurinkovoimakokonaisuus ei muodosta laajoja eläinten liikkumisesteitä tai aiheuta metsäkatoa, mikä voisi uhata sini-viheryhteystarpeen toteutumista.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikuttavia yleiskaavoja, joten aluetta ei koske MRL 43 §:n rakentamis- tai toimenpiderajoitukset.

Kouvolan kaupungin tekninen lautakunta hyväksyi Kouvolan kaavoituskatsauksen ja -ohjelman 2024 kokouksessaan 20.12.2023. Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle ei ole osoitettu yleis- tai asemakaavoitettavia kohteita. Kouvolan kaupungilla ei ole aikomusta tai tarpeita suunnitella Anttilan kylän itäpuolen alueen maankäyttöä kaavoituksen keinoin. Alueelle ei suuntaudu merkittävää rakennuspainetta, jonka vuoksi olisi tarve laatia yleis- tai asemakaavaa alueidenkäytön tarpeiden yhteensovittamiseksi.

Hakemuksessa esitetty suunniteltu rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle, maakuntakaavan toteutumiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

*Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*

Rakennuspaikalla ei ole olemassa olevia rakennuksia. Kiinteistöllä 286-425-1-13 sijaitsee lato, joka jää aurinkovoimalarakentamisen ulkopuolelle. Rakennuspaikan lähiympäristössä ei sijaitse kulttuuriympäristön arvokohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY-alue) sijaitsee n. 7 km päässä. Rakennuspaikalla ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä. Pihlajasaaren, Mietunahon ja Anttilan seudulla on pitkä ja rikas viljelyshistoria, mitkä ovat hyvin havaittavissa 1800-luvun Senaatin kartastoissa. Olennaiset säilyneet ja arvokkaat kylämiljööt jäävät hankealueen ulkopuolelle.

Hakija on liittänyt hakemukseen maisemaselvityksen (Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun maisemaselvitys, Kouvola Hatti, 2.11.2023, WSP Finland Oy) sekä havainnekuvia. Rakennuspaikka ei sijaitse valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaaksi arvioitulla alueella. Anttilan kylä on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Hankkeella ei ole vaikutusta maiseman arvokohteisiin, vaan maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia kohdistuen lähinnä alueen asukkaisiin ja muihin alueella liikkuviin. Paneelimuodulit asetellaan eteläsuuntaisesti riveihin. Paneelimuodulin korkeus maasta mitattuna on enintään 4,5 metriä. Maan tasalta katsottuna voimala muodostaa etelä-pohjoissuunnassa selkeän näköesteen ja itä-länsi -suunnassa osittaisen näköesteen. Hankkeella ei ole vaikutuksia kaukomaisemaan.

Hatin hankekokonaisuuden kohdalla maisemarakenne on selänteiden ja laaksojen muodostamaa vaihtelevaa ja pienipiirteistä maisemaa. Hankealue sijoittuu laajemmalle alavalle peltoaukealle, jota reunustaa metsäiset selänteet. Maisemaselvityksessä osa-alue B kuvataan seuraavasti: *"Hankealue sijoittuu avoimelle ja tasaiselle peltoalueelle. Hankealueelle sijoittuu yksi talousrakennus. Hankealue rajautuu koillisreunalta metsäiseen selänteeseen ja länsireunalta alavaan metsäsaarekkeeseen. Luoteessa alue rajautuu kapeaan peltotiehen, jonka toisella puolella jatkuu peltoaukea. Muista suunnista hankealue rajautuu avoimeen peltoalueeseen, ja hankealueelta on näkyvyys hankealueelle A. Peltolohkojen välissä kulkevien ojien ja peltotien reunoilla kasvaa satunnaisesti kasvillisuutta. Alueen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat paikalliseen viljelymaisemaan. Hankealue ulottuu nykyisen metsänreunan päälle, peltoaukeaa hieman korkeammalle selänteelle. Mikäli paneelit ulotetaan metsään, rikkoo se alueen luontaista maisemarakennetta, ja johtaa puuston kaatamiseen. B-alueen pohjoispuolelta jätetään luontoselvityksessä suositeltu aluevaraus rakentamisen ulkopuolelle."*

Rakennuspaikka rajautuu metsään koillis- ja lounaisreunoiltaan. Etelässä rakennuspaikka rajautuu osittain hakkuuaukeaan. Muutoin rakennuspaikka rajautuu peltolohkoihin. Rakennuspaikka on paikoin nähtävissä Pirttiahontieltä katsottuna Pirttiahontien ja rakennuspaikan välisen metsän läpi.

Rakennuspaikan sijainnin (metsien rajaama peltoalue) ja ominaisuuksien (alueen asutuksen vähäisyys, alueella ei ole maiseman tai kulttuuriympäristön arvokohteita) perusteella voidaan todeta, että rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä se vaikeuta kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä. Rakennus soveltuu ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää riittävällä tavalla kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset.

#### *Ympäristö- ja luonnonarvot*

Hakija on toimittanut hiilitaselaskelman rakennushankkeesta. Hiilitaselaskelmassa on laskettu aurinkovoimalakokonaisuuden (osa-alueet A,B, C ja D) koko elinkaaren aikana tuottamat hiilipäästöt. Laskelmassa ei huomioida mahdollista materiaalien kierrätystä. Koko Hatin aurinkovoimalakokonaisuuden elinkaaren aikaiset päästöt ovat yhteensä n. 102 000 t CO<sub>2</sub>e, josta 43 % aiheutuu itse aurinkopaneeleista. Selvityksen mukaan aurinkovoimalla tuotetun kWh:n päästökerroin on n. 36 g CO<sub>2</sub>e, kun taas Suomen sähkötuotannon päästökerroin on keskimäärin 128,5 g CO<sub>2</sub>e (vuoden 2019 tieto, Energiavirasto). Päästökertoimella tarkoitetaan syntyvän päästön määrää suhteessa tuotetun tuotteen tai palvelun määrään. Nykypäivän sähköntuotantotapoihin verratessa Hatin aurinkovoimalakokonaisuuden sähköntuotannon päästövähennys on vuodessa noin 6 500 t CO<sub>2</sub>e ja oletetun käyttöajan aikana 40 vuodessa noin 259 000 t CO<sub>2</sub>e. Päästöjä voidaan pienentää kierrättämällä. Hakemuksen mukaan aurinkopaneelit sisältävät mm. lasia, alumiinia, kuparia, piitä ja vähäisiä määriä hopeaa. Hakemuksen hiilitaselaskentaselvityksen mukaan piipohjaisten aurinkokennojen materiaalista suuri osa voidaan kierrättää ja käyttää esimerkiksi uusien paneelien valmistuksessa. Aurinkopaneelien asennustelineet ovat sinkittyä terästä, jota voidaan kierrättää. Myös kuparia ja alumiinia sisältävät kaapelit voidaan kierrättää. Hankkeen ilmastovaikutukset ovat positiivisia.

Hankealueelle on laadittu luontoselvitys (Kouvola, Hatti Aurinkopuistohankkeen luontoselvitys 2023, 28.11.2023 Luontoselvitys Kotkansiipi). Selvityksessä osa-alue B kuvataan mm. seuraavasti: ”--heinäpellot ovat olleet aktiiviviljelyssä. Pelloilla on edelleen pystyssä oleva lato, jonka seinustalla kasvaa kaksi metsähaapaa (*Populus tremula*). Alueen pohjoisimmassa kulmassa on pieni kulttuurivaikutteinen nuorta sekametsää kasvava lehtokuvio.

Pellon reunassa on pieniä kaivettuja altaita, joita ympäröivät nuoret lehtipuut, erityisesti harmaalepät (*Anus incana*), ja pajut (*Salix*). Altailla kasvaa leveäosmankäämiä (*Typha latifolia*), pullosaraa (*Carex rostrata*) sekä kelluslehtisenä uistinvitaa (*Potamogeton natans*).”



Rakennuspaikan pohjoisosassa on kulttuurivaikutteinen lehto, jota luontoselvityksessä kuvataan seuraavasti: *"Pellon reunassa sijaitseva kohde on nuorta metsähaapaa (Populus tremula), koivua (Betula), raitaa (Salix caprea), harmaaleppää (Alnus incana), pihlajaa (Sorbus aucuparia) ja vähän metsäkuusta (Picea abies) kasvavaa kulttuurivaikutteista lehtoa (kuva 11), joka voisi sopia liito-oravan Dir IV, VU ruokailualueeksi. Kohteella esiintyy melko paljon pieniläpimittaista lahoppuuta. Pensaskerroksessa kasvaa lehtotuomea (Prunus padus), lehtokuusamaa (Lonicera xylosteum), näsiä (Daphne mezereum), punaherukkaa (Ribes rubrum) ja vadelmaa (Rubus idaeus). Lehtotuomi kasvaa erityisen runsaana lehdon itäosassa."* Ko. alue on jätetty suunnitellun rakentamisen ulkopuolelle.

Luontoselvitys antaa tarkan kuvan alueen luonnonoloista, jonka arvokohteet on otettu huomioon jo hankkeen suunnitteluvaiheessa. Rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura2000-alueita. Lähin pohjavesialue (Yölamminkangas, 2-luokan pohjavesialue) sijaitsee n. 1,3 km päässä rakennuspaikasta. Rakentaminen vaikuttaa pohjavesialueeseen. Rakennuspaikan alueella ei ole suojelunarvoisia geologisia muodostumia. Hanke ei aiheuta ympäristö- tai luonnonarvojen vähenemistä tai heikkenemistä.

#### *Liikenne*

Liikennöinti alueelle on vähäistä, kun aurinkovoimala on aloittanut sähköntuotannon. Aurinkovoimala-alueelle ei muodostu vakituisia työpaikkoja, vaan liikennöinti koostuu lähinnä paikalla satunnaisesti vierailevasta huolintahenkilöstöstä. Hakemuksessa on esitetty voimala-alueen sisäiset huolto- ja pelastustiet sekä alustava kulkuyhteys rakennuspaikalle.

Asemapiirustuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku pohjoisesta Pirttiahontieltä. Pirttiahontielle kuljetaan Anttilantien kautta. Anttilantie on valtion maantie. Anttilantie on hyvin vähäliikenteinen maantie.

Aurinkovoimalan rakentaminen ei aiheuta kunnalle velvoitteita, tarpeita tai kustannuksia teiden rakentamisesta. Rakentaminen on sopivaa liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden kannalta.

#### *Yhdyskuntatekniset verkostot*

Aurinkovoimalan toteutumisen kannalta olennaista on liittymismahdollisuus sähköverkkoon. Aurinkovoimala on tarkoitus liittää 33 kV:n maakaapelilla KSS Energia Oy:n Koria-Valkeala 110 kV linjaan noin 7 km päähän. Hakemuksen liitteenä on esitetty alustava sähkönsiirtoreitti. Suunnitellut reitit noudattelisivat olemassa olevia ajoväyliä ja kulku-uria. Tällä tavoin toteutettuna rakennuspaikan ulkopuolelle sijoittuvista maakaapeloinneista aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa mm. muille maanomistajille ja metsäkäytölle. Reitti on

kuitenkin vasta alustava esitys, eikä sähkönsiirtoreitin sijaintia päätetä tällä suunnittelutarveratkaisulla.

Aurinkovoimalan alueella ei käytetä vettä eikä alueelta muodostu jätevesiä. Voimala-alueita varten ei ole tarve rakentaa vesi- tai viemärijohtoja. Kouvola Vesi Oy totesi lausunnossaan, että hankealueet sijaitsevat kaukana Kouvola Veden verkostoista eikä aurinkovoimaloita liitetä vesihuoltoverkostoihin, eikä Kouvola Vedellä ole hankkeeseen huomautettavaa.

Rakentaminen on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen toteuttamisen kannalta.

#### *Palvelujen saavutettavuus*

Suunnittelutarveratkaisulla ei ole haettu rakentamista vakituista tai vapaa-ajanasumista tai työpaikka-alueita varten, mistä aiheutuisi palvelujen saavutettavuusvaatimuksia tai jotka muodostaisivat asiakashakuisia palveluja alueelle. Suunnitellulla rakentamisella ei ole merkitystä palvelujen saavutettavuuden suhteen.

#### *Virkistystarpeiden turvaaminen*

Rakennuspaikan alueella ei ole virallisia kaupungin tai valtion virkistyskäyttöön osoittamia alueita, eikä sellaisia ole suunnitteilla. Rakennuspaikka on yksityisomistuksessa olevaa peltoa, jolla liikkuminen virkistystarkoituksissa voi tapahtua jokaisenoikeuksien turvin. Koska kyseessä on pelto, tarkoittaa virkistystarkoituksissa liikkuminen kasvukauden ulkopuolista aikaa ja lähinnä lumipeitteistä talviaikaa. Jokaisenoikeudet ovat tapaoikeutta, eikä niitä käyttämällä saa haitata maanomistajan maankäyttöä tai kulkea viljelyksessä olevilla pelloilla. Aurinkovoimalan rakentamisen jälkeen alueella liikkuminen on rajoitettua. Valkealan pohjoisalue on harvaan asuttua maaseutua, eikä jokaisenoikeuksien perusteella tapahtuva liikkuminen aurinkovoimalan rakentamisen myötä kohtuuttomasti hankaloitu. Seudulle jää erittäin runsaasti pelto-, metsä- ja suomaata samoiltavaksi jatkossakin. Alueella ei ole tarpeita perustaa virkistysalueita. Rakentaminen ei vaikeuta virkistystarpeiden turvaamista.

#### *Vaikutukset ihmisiin ja muut sosiaaliset vaikutukset*

Valtaosa edellä arvioiduista vaikutuksista kohdistuvat monilta osin suoraan ihmisiin. Osa-alueita B lähimmäiset asuinrakennukset sijaitsevat Pirttiahontien pohjoispuolella. Lähin asuinrakennus sijaitsee n. 230 metrin päässä hankealueesta. Pirttiahontien pohjoispuolella olevien asuinrakennusten ja osa-alueen B välillä on metsää. Asuinrakennuspaikoilta saattaa olla hankealueelle osittainen näköyhteys. Asukkaiden henkilökohtainen kokemus aurinkovoimalasta ja siitä aiheutuvasta elinympäristön muutoksesta voi vaihdella.

*Muut vaikutukset*

Hakemuksen mukaan aurinkovoimaloiden palot ovat harvinaisia ja paikallisia. Palot etenevät yleensä maastopaloina paneelikenttien alla. Aurinkovoimalan lasi- ja metallimateriaalit eivät ole erityisen paloherkkiä. Pelastuslaitokselle on varattu pelastustiet. Hankkeen ei arvioida aiheuttavan erityistä paloriskiä.

Hanke sijoittuu peltoalueelle. Hankkeen kokonaislaajuus on noin 68 hehtaaria, josta osa-alueen B laajuus on noin 21,1 hehtaaria. Kouvolan kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria. Kokonaishankkeen osuus Kouvolan peltoalasta on 0,15 %. Rakentamisella ei ole vaikutusta ruokahuoltoon tai merkittävää vaikutusta viljelysalan pienenemiseen.

Metsästämiseen tarvitaan maanomistajan lupa. Maanomistajalla ei ole velvollisuutta sallia metsästystä omistamillaan maa-alueilla, eikä viereisillä kiinteistöillä mahdollisesti tapahtuva metsästysharrastus voi olla peruste rajoittaa toisen maanomistajan maankäyttöä. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa. Seudulla sijaitsee myös haja-asutusta ja muihin maaseutuelinkeinoihin liittyviä rakennuksia, mitkä tulee vastaavalla tavalla huomioida metsästyksen turvallisuudessa. Seutu on harvaan rakennettua, mistä johtuen metsästysharrastukselle on edellytyksiä aurinkovoimalan mahdollisesta rakentamisesta huolimatta. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta metsästysharrastuksen jatkuvuuteen.

Aurinkovoimalasta ei aiheudu pienhiukkaspäästöjä tai muita suoria terveyteen vaikuttavia ympäristövaikutuksia kuten melua, tärinää, päästöjä vesistöön tai ilmaan.

Aurinkovoimalat eivät sisälly sellaisinaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 hankeluetteloon, joten ne eivät automaattisesti vaadi YVA-menettelyä. Päätöksen YVA-menettelyn soveltamistarpeesta tekee hankkeen toimialueen ELY-keskus (Kouvolassa Kaakkois-Suomen ELY-keskus). Kaakkois-Suomen ELY-keskus ei tätä suunnittelutarveratkaisua koskevassa lausunnossaan viitannut mahdolliseen YVA-menettelyn soveltamiseen. Tässä yhteydessä selvyiden vuoksi todettakoon, että YVA-menettelyyn liittyvät asiat ovat kokonaisuudessaan hankkeeseen ryhtyvän ja ELY-keskuksen vastuulla. Kouvolan kaupunki on ELY-keskuksen lausunnon perusteella tehnyt johtopäätöksen, että YVA-lainsäädännön näkökulmasta ei ole esteitä suunnittelutarveratkaisun tekemiselle.

*Yhteenveto*

Suunnittelutarvehakemus ja sen liiteselvitykset antavat selkeän kuvan aiotusta rakentamisesta ja siitä aiheutuvista vaikutuksista.

Hakemusasiakirjojen avulla on voitu arvioida vaikutukset sekä rakennuspaikkakohtaisesti osa-alueittain että kaikki osa-alueet kattavan voimalakokonaisuuden yhteisvaikutusten osalta. Selvitysten perusteella on voitu arvioida, että Hatin aurinkovoimalan osa-alueen B rakentaminen ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä siitä aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Suunnittelutarvealuetta koskevat rakennusluvan erityiset edellytykset on tutkittu ja todettakoon, että rakennusluvan myöntämiselle on olemassa edellytykset, kun huomioidaan päätöksessä luetellut ehdot.

Pääpiirustukset (asemapiirustus, indeksikartta, muuntamon julkisivu-, pohja- ja leikkauspiirustukset, aidan tyyppiirustus, paneelimoduulien tyyppikuva), hakemussuunnitelma, maisemaselvitys ja havainnekuvat, hiilitaselaskenta, luontoselvitys, sijaintikartta **oheismateriaalina**.

### **Maksut ja niiden määräytyminen**

Maksut määräytyvät Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan 13.12.2022 (§ 264) hyväksymän kaavoituksen palvelumaksut ja taksat mukaan (tullut voimaan 1.1.2023).

Suunnittelutarveratkaisupäätös 590 €

Kuuleminen hakemuksen johdosta 70 €/kuultava

Lisäksi peritään kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaisina.

Asiantuntijana kokouksessa ja vastaamassa kysymyksiin on kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi ja kaupunginarkkitehti Anne Kangasniemi-Kuikka, anne.kangasniemi-kuikka(at)kouvola.fi, puh. 020 615 9138

### **Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää myöntää suunnittelutarveratkaisun hakemuksen mukaiselle rakentamiselle seuraavin ehdoin:

- a) Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunnossa esitetyt asiat tulee huomioida rakennushankkeen jatkosuunnittelussa ja luvituksessa.
- b) Voimala-alue voidaan aidata tarpeellisin osin turvallisuusnäkökulma huomioiden
- c) Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja alueella työskentelyssä tulee huomioida alueella sijaitseva sähkönsiirtoverkko. Sähkönsiirtoverkon ja siihen kuuluvien rakenteiden ja laitteiden läheisyydessä toimiessa tulee noudattaa KSS Verkko Oy:n lausunnon mukaista toimintaohjeistusta.

Suunnittelutarveratkaisu on voimassa kaksi vuotta antopäivästä lukien. Sanotun ajan kuluessa on haettava tätä suunnittelutarveratkaisua vastaava rakennuslupa.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Teknisen lautakunnan lupajaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Olli Ruokoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

---

**Suunnittelutarveratkaisupäätös (MRL 137 §), 286-425-24-1, 286-425-7-48, Hatin aurinkovoimala, osa-alue C****6377/10.03.00.03/2023****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 26**

**Valmistelija:** kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi

**Selostus ja perustelut**

Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee aurinkovoimalan rakentamista. Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu MRL 137 §:ssä säädettyjen rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset.

**Hakija**

Ilmatar Solar Development Oy, hankekehityspäällikkö Sanni Kontinen, sanni.kontinen(at)ilmatar.fi, puh. +358 40 675 6088

**Rakennuspaikka**

Hankealue sijaitsee Vuohijärven kaupunginosassa Anttilan kylän itäpuolella. Hankealueen (C) pinta-ala on n. 25,1 ha. Rakennuspaikka muodostuu kiinteistöistä 286-425-24-1 ja 286-425-7-48, joista Ilmatar Solar Development Oy on vuokrannut osia aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikalla ei ole osoitetta. Hakemuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku Pirttiahontieltä.

**Rakennushanke**

Ilmatar Solar Development Oy (myöhemmin 'hakija') hakee Kouvolan kaupungilta suunnittelutarveratkaisua maa-asenteisen aurinkosähkön tuotantoalueen, eli aurinkovoimalan rakentamiseksi. Aurinkovoimala koostuu aurinkopaneelikentistä, keskijännitemuuntajakonteista, huoltoteistä ja kaapeloinneista. Hakijan tavoitteleva voimalakokonaisuus käsittää kaikkiaan neljä toisistaan erillistä osa-aluetta, joista jokaiselle haetaan omaa suunnittelutarveratkaisua. Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee osa-aluetta C, jonka pinta-ala on n. 25,1 ha.

**Kohteen tiedot**

### Kaavatiedot

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa.

Alueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Suurimmalle osalle osa-alueen C rakennuspaikasta ei kohdistu maakuntakaavassa aluevarauksia eikä rakentamisrajoituksia. Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-alueeseen liittyviä mm. Kymijoen, rannikon ja saariston tulvaherkkiä alueita, vesistöjen yhtenäisen rantaviivan säästämistä, uusiutuvan energian järjestelmien edellytysten selvittämistä, tuulivoimaa, vaelluskaloja, seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksiköjä, Natura2000-alueita, muinaisjäännöksiä, kestäviä liikkumistapoja sekä reitistöjen jatkuvuutta koskevia suunnittelumääräyksiä.

Rakennuspaikan eteläosaan kohdistuu maakuntakaavassa turvetuotantoalueen merkintä (EOt). Merkinnällä osoitetaan turvetuotantoalueiksi soveltuvia, luonnontilaltaan pitkälle muuttuneita turvealueita, joiden ottotoiminnan edellytykset on selvitetty. Merkinnän suunnittelumääräys: *Turvetuotantoalueiden käyttöönnoton suunnittelussa on otettava huomioon tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin, turvetuotannon osuus kokonaiskuormituksesta sekä tuotantopinta-alan poistumat.*

Kouvolan kaavoituskatsauksessa ja -ohjelmassa 2024 ei ole esitetty kaavasunnittelukohteita hakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle

### Rakennusjärjestys

Kouvolan rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.2.2021. Muulle kuin asutokäyttöön tarkoitettulle rakennuspaikalle rakennusten/rakennelmien lukumäärä ja rakennusten enimmäiskoko harkitaan rakennuspaikan käyttötarkoituksen ja olosuhteiden perusteella rakennuslupahakemuksen yhteydessä. Rakennusjärjestyksessä ei ole erityisiä suuren mittakaavan aurinkovoimarakentamista koskevia määräyksiä.

### **Mistä päätöstä haetaan**

Haetaan MRL 137 §:n mukaista suunnittelutarveratkaisua. Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Hankkeessa ei ole poikkeamisluvan tarvetta.

### **Päätösvallan peruste**

Suunnittelutarveratkaisu käsittää MRL 137 §:n mukaisen rakennusluvan erityisten edellytysten arvioinnin suunnittelutarvealueella ennen rakennusluvan myöntämistä.

Kouvolan kaupungin 1.6.2023 voimaan tulleen hallintosäännön mukaan teknisen lautakunnan lupajaosto päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä (suunnittelutarveratkaisu) suunnittelutarvealueella MRL 137 §:n mukaisesti. Teknisen lautakunnan lupajaosto on siirtänyt suunnittelutarveratkaisuja koskevaa toimivaltaansa kaupunginarkkitehdille lukuun ottamatta tuuli- ja aurinkovoimaloita koskevia suunnittelutarveratkaisuja. Näin ollen teknisen lautakunnan lupajaosto on päätösvaltainen aurinkovoimalaa koskevassa rakennusluvan erityisten edellytysten arvioinnissa, eli suunnittelutarveratkaisusta päättämisessä.

### **Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset**

Tässä kappaleessa kuvatun hakijan lyhyen selostuksen rakentamistoimenpiteistä, perusteluista ja vaikutuksista lisäksi hakija on liittänyt hakemukseen kattavan hakemussuunnitelman (Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun hakemussuunnitelma, Kouvola Hatti, 15.12.2023, WSP Finland Oy) sekä muita selvityksiä. Hakemussuunnitelma on raporttimuotoinen kuvaus hankkeesta ja suunnitelmassa on seikkaperäinen kuvaus suunnitellusta rakennushankkeesta.

Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset:

*Ilmatar Solar Development Oy rakentaa Hatin aurinkovoimapuiston (aurinkovoimalaitos) Kouvolaan. Hankekokonaisuus koostuu neljästä toisistaan irrallisesta alueesta, joille haetaan suunnittelutarveratkaisuja erillisillä hakemuksilla. Osa-alueet on nimetty kirjaintunnuksin A-D. Tämä hakemus koskee hankealuetta C.*

*Hankealue C sijoittuu kiinteistöille 286-425-24-1 ja 286-425-7-48 ja sen likimääräinen keskipiste 6767335 N, 495496 E koordinaatistossa ETRS-TM35FIN.*

*Aurinkovoimapuisto koostuu aurinkopaneeleista, niitä tukevista paneelitelineistä perustuksineen, inverttereistä, stepup-muuntamoista ja niitä yhdistävistä maakaapeleista sekä huoltoteistä ja näitä alueita mahdollisesti ympäröivistä suoja-aidoista. Aurinkovoimapuisto sijoittuu kokonaisuudessaan liitteessä esitetylle noin 67,9 ha kokoiselle toimenpidealueelle, josta hankealue C on 25,1 ha.*

*Suunnittelutarveratkaisu ei ole ristiriidassa alueen muun maankäytön kanssa, eikä se johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen.*

*Aurinkovoimala ei aiheuta haittaa Kouvolan kaupungin asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle (MRL 137 §).*



*Aurinkovoimala on yhteensovitettavissa muiden maankäytön toimintojen kanssa niin, että se ei haittaa yhdyskuntatekniikan kehittämistä, liikenneväylien toteuttamista tai kunnan palveluiden kehittämistä eikä aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä (MRL 137 §).*

*Aurinkovoimala ei aiheuta merkittävää maisemahaittaa sen jäädessä hyvin paikalliseksi, eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Aurinkovoimala ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. (MRL 137 §).*

*Hankkeen toteutuminen edesauttaisi Suomen energiahuollon omavaraisuutta ja nopeuttaisi siirtymää päästöttömiin energialähteisiin.*

### **Naapureiden kuuleminen ja muistutukset**

Ennen asian ratkaisemista naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Kaupunki on kuullut rakennuspaikan lähinaapurit kirjeitse. Kuuleminen tehtiin sekä suunnittelutarveratkaisua että rakennuslupaa varten. Kaakkois-Suomen ELY-keskusta kuultiin sekä rakennuspaikan naapurina että lausunnon antajana.

Hakemuksesta oli MRL 173 § 1 momentissa tarkoitettujen asianosaisten lisäksi tarve kuulla osallisia laajemmin, joten hakemuksesta kuulutettiin Kouvola Sanomissa ja Kouvola kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 17.1.2024. Osallisilla oli mahdollisuus ilmaista mielipiteensä hakemuksesta 16.2.2024 mennessä. Hakemusaineisto oli 17.1.-16.3.2024 välisenä aikana tutustuttavissa Kouvola kaupungintalon info-pisteessä (Tori-katu 10) sekä Kouvola kaupungin verkkosivuilla osoitteessa [www.kouvola.fi/suunnitelmat](http://www.kouvola.fi/suunnitelmat)

**Muistutus 1:** Huomautus koskien alustavaa sähkönsiirtoreittiä. Pyydämme ystävällisesti teitä huomioimaan punaisella merkityn kohdan alustavassa sähkönsiirtoreitin suunnittelussa, toivoisimme että reitti ei kulkisi tästä kohdasta sillä se on yksityishenkilön piha-aluetta.

Kyseisellä alueella on yksityistie jota pitkin reitti on piirretty, yksityistien reunassa on muun muassa kiinteistön oma käyttövesikaivo ja siihen liittyvät vesijohtovedot. Lisäksi kiinteistö vastaa yksin myös tiestä joka alkaa Aholankaaresta ja jatkuu talon ohi.

Eikö olisi mahdollista siirtää tuota reittiä kulkemaan kohti yölammin kangasta jolloin reitti olisi lyhyempikin.

Muistutus sisälsi karttaliitteen.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien

sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava. Sähkönsiirron linjaus suunnitellaan tarkemmin hankkeen myöhemmässä vaiheessa ja maakaapelin sijoittamiseen haetaan tarvittavat luvat erikseen.

Suunnittelutarveratkaisuhakemusta koskeva päätös koskee vain hankealueita. Sähkönsiirtoa koskevat muistutukset otetaan huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa.

**Muistutus 2:** Haluan tuoda esiin muutamia asioita koskien suunniteltua alustavaa siirtokaapeliteitä. Aholankaaren 123-126 kohdalla kaapelin sijoittaminen maastoon tulee olemaan erittäin hankalaa. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee em. kiinteistöjen välistä Aholankaaren tietä pitkin. Kyseisen tiealueen kohdalla kulkee useita sähkökaapeleita, useita lämmönkeruuputkistoja, vesijohto- ja viemäriputkistoja, salaojia sekä valokuituverkko. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkisi näiden kaikkien kaapelien ja putkien kohdalla, eikä niitä ole mahdollista kiertää. Näiden ohittaminen/ylittäminen ilman vaurioita on erittäin haasteellista, ellei mahdotonta.

Toinen huomioitava asia on, että kyseisellä tiealueella kallio tulee hyvin lähelle maan pintaa. Tien molemmin puolin kallio on pinnassa. Tämä tuo lisähaasteita ja -kustannuksia siirtokaapelin vetämiseen.

Pyydänkin ystävällisesti, että tutkisitte myös muita vaihtoehtoja siirtokaapelin vetämiseen. Esimerkiksi Torasjoen eteläpuolen kautta kulkevaa reittiä hyödyntäen kenties Vierulantietä ja Yölamentietä siirtoreitti lyhenisi ja olisi myös siltä osin kustannuksiltaan edullisempi vaihtoehto.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava. Sähkönsiirron linjaus suunnitellaan tarkemmin hankkeen myöhemmässä vaiheessa ja maakaapelin sijoittamiseen haetaan tarvittavat luvat erikseen.

Suunnittelutarveratkaisuhakemusta koskeva päätös koskee vain hankealueita. Sähkönsiirtoa koskevat muistutukset otetaan huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa.

**Muistutus 3:** Maankäyttö- ja rakennusasetuksen §86 mukainen muistutus koskien Ilmatar Solar Development Oy:n Hatin aurinkovoimalaitoksen suunnittelutarveratkaisu- ja rakennuslupahakemuksia.

Ilmatar Solar Development Oy:lle ei tule myöntää lupaa voimalaitoksen rakentamiseen seuraavien seikkojen vuoksi:

1. Kouvolan kaupungin toimeksiannosta hankkeesta toteutettu luontoselvitys suosittaa, että hanketta ei toteuteta alueille 1-4. (Osa-alueet A, B ja C).
2. Luontoselvityksen mukaan kohteesta on tehty havainto liito-oravista, ja löydetty niiden jätöksiä. Liito-orava on uhanalainen laji, ja luonnonsuojelualin perusteella tiukasti suojeltu.
3. Alueen läheisyydessä sijaitseva luonnontilainen noro on vesilain 11 § mukaisesti suojeltava kohde.
4. Suomen voimassa oleva hallitusohjelma suosittaa, että aurinkovoimaa ei rakenneta viljelyskelpoisille pelloille. (Pääministeri Petteri Orpon hallituksen ohjelma 20.5.2023)
5. Anttilan alue ja Pihlajasaaren kylä on Kymenlaakson liiton maisema-alueiden inventoinnissa vuonna 2014 todettu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi.
6. Kymenlaakson maakuntakaavassa myös Pihlajasaaren kylä on merkitty nimikkeellä ”Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue”.
7. Kymmenien hehtaarien alueen kattavista useita metrejä korkeista aurinkopaneelirivistoista aiheutuu asukkailla pysyvä ja merkittävä maisemahaitta. Näin suuren voimala-alueen maisemointi ei ole mahdollista.
8. Kohdealueen mahdollisesta aitaamisesta alueen asukkaille aiheutuva pysyvä estehaitta.
9. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi paikalliselle hiekkatiestölle ja tietä reunustavalle puustolle merkittävää rakentamisaikaista ympäristöhaittaa. Rakennusvaihe vaatii myös alueen puuston hakkuita.
10. Kiinteistön [REDACTED] rakennusaikainen melu- ja estehaitta. Pirttiahontie kulkee kiinteistön pihapiirin läpi n. 15 metrin etäisyydellä asuinrakennuksesta ja 2 metrin etäisyydellä autokatoksesta. Pihapiirin tieosuus ei kestä hankkeen rakennusvaiheen raskasta liikennettä, ja raskas rekkaliikenne heikentäisi pihapiirin turvallisuutta.
11. Hankkeen toteuttaminen aiheuttaisi merkittävän haitan alueen virkistyskäytölle. Alue on asukkaiden säännöllisessä virkistyskäytössä.

12. Hankkeen taustalla on ulkomainen venture capital -sijoitusyhtiö Omnes Capital. Toimiala on uusi ja volatiili, joka lisää hankkeen taloudellisia riskejä.

13. Mahdollisessa konkurssitilanteessa varaton konkurssipesä ei vastaa miljoonien eurojen kustannuksista, jotka se jättää jälkeensä.

”Ympäristövahinkojen korvaamisesta annetun lain 1 §:n mukaan ympäristövahinkona korvataan tietyllä alueella harjoitetusta toiminnasta aiheutunut vahinko, joka on ympäristössä aiheutunut mm. veden tai maaperän pilaantumisesta. – Lain 7 §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan korvausvelvollisuus on sillä, jonka harjoittamisesta toiminnasta ympäristövahinko johtuu. Vallitsevan tulkinnan mukaan konkurssipesä ei olisi massavelkaisessa vastuussa velallisen toiminnasta aiheutetusta ympäristövahingosta.” (Lainausten lähde: Poliisiammattikorkeakoulun Ympäristöseminaari, konkurssiylitarkastaja Antti Kurikka 28.11.2019.)

14. Yrityksen taloudellisten ongelmien tai toimialan murroksen aiheuttaman toiminnan lakkaamisen myötä lasku lankeaa Kouvola asukkaille maksettavaksi, ja haitat jäävät paikallisille asukkaille kärsittäväksi.

15. Alue ja sen ympäristö on ollut viime vuosina Puolustusvoimien säännöllisessä harjoituskäytössä.

16. Maankäyttö- ja rakennuslain 4 § säättää kansallisesta turvallisuudesta alueidenkäytössä seuraavaa: ”Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava maanpuolustuksen, rajaturvallisuuden ja rajavalvonnan, väestönsuojelun sekä huoltovarmuuden edellyttämät kehittämistarpeet ja varmistettava, ettei niistä vastaavien tahojen toimintamahdollisuuksia heikennetä.”

17. Aurinkopaneelien kierrätys ei ole tällä hetkellä taloudellisesti kannattavalla tavalla lainkaan mahdollista. Paneelien oikeaoppinen kierrätys ei ole mahdollista ilman paneelien purkamista osiin, joka on erittäin kallista.

18. Aurinkopaneelien telineet vaativat betoniset perustukset peltomaahan upotettuna. Hankkeen suunnitelmassa on esitelty paneelien maanpäälliset rakenteet, mutta peltomaahan paalutettavien perustusten rakennetta ei ole selvitetty.

19. Suomen huoltovarmuus heikentyy, jos hanke toteutetaan. Jos oletettavasti tuhansia betonisia perustusrakenteita ei pureta, pelloilla ei voida enää koskaan viljellä mitään.

20. Aurinkopaneelien epäeettisyys ja tuotantoon liittyvä pakkotyön riski. Kiinassa tuotettu paneelimateriaali polypii on lisätty Yhdysvaltojen työministeriön ylläpitämälle listalle pakkotyöllä tuotetuista tuotteista.

21. Yhdenvertaisuuslaki 5 § - Viranomaisen velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta. Viranomainen ei voi asettaa yhden kiinteistönomistajan etuja alueen muiden kiinteistönomistajien etujen edelle.

22. Alueen muiden kiinteistöjen arvo alenee merkittävästi, jos hanke toteutetaan. Alueen omakotitalokiinteistöt eivät ole houkuttelevia ostokohteita, jos naapurissa on kymmenien hehtaarien aurinkovoimala.

23. Teollisen mittakaavan aurinkovoimaloiden vaikutuksista ihmisten terveyteen ei ole pitkäkestoissa tutkimuksissa tutkittua tietoa.

24. Rikkoitunut aurinkopaneeli on jätettä, eikä jäte kuulu luontoon. Yrityksen ei kuitenkaan ole taloudellisesti kannattavaa poistaa tai korjata yksittäisiä paneeleita voimalassa, joka käsittää kymmeniä tuhansia paneeliyksiköitä. Aurinkopaneelien jäteongelmat tulevat tietoisuuteen ja suureksi ongelmaksi lähivuosikymmeninä.

25. Suomen perustuslaki 20 §: "Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperinnöstä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon."

**Valmistelijan vastine:** Vastine on kirjattu vastaamaan muistutuksen numerointia. *Päätöksen perustelut* -osio sisältää kattavat perustelut suunnittelutarveratkaisulle.

1-3.: Alueelle on tehty luontoselvitys, jonka hakija Ilmatar Solar Development Oy on tilannut ja liittänyt suunnittelutarveratkaisuhakemukseen. Kouvola kaupunki ei ole antanut toimeksiantoa luontoselvityksen tekemisestä. Luontoselvityksessä arvokkaiksi havaitut kohteet on jätetty rakentamistoimenpiteiden ulkopuolelle, eivätkä ne ole vaarassa suunnitellun rakentamisen myötä.

4. Hallitusohjelma ei muodosta valtakunnallisia rajoitteita aurinkovoimaloiden sijoittelulle, eikä hallitusohjelmaa voida ottaa huomioon lupaharkinnassa esimerkiksi siten, että yksinomaan hallitusohjelmaan vedoten jonkin rakennushankkeen lupa evättäisiin. Kielteisen lupapäätöksen perusteleminen maankäyttö- ja rakennuslain mukaisissa lupa-asioissa hallitusohjelman kirjauksilla olisi selkeä menettelyvirhe.

5-6.: Maiseman arvoalueet sijaitsevat tämän suunnittelutarveratkaisuhakemuksen alueen ulkopuolella, eikä suunniteltu rakentaminen uhkaa muistutuksessa mainittujen kulttuuriympäristöjen arvoja.

7. Muistuttajan asuinrakennus sijaitsee useiden satojen metrien päässä voimala-alueesta. Muistuttajan pihapiirin ja voimalaitosalueen välissä on runsaasti metsää, eikä asuinpihapiiristä ole näköyhteyttä voimala-alueelle. Maisemavaikutukset muistuttajan asuinpaikalle ovat vähäisiä.

8. ja 11. Suunnitellut voimalat sijaitsevat pelloilla. Viljelyspelloilla liikkuminen kasvukauden aikana ei kuulu jokaisenoikeuksiin. Voimalat eivät muodosta kovin laajoja maastoesteitä ja ne on mahdollista kiertää. Liikkuminen alueella virkistystarkoituksissa voi käytännössä tapahtua kasvukauden ulkopuolella ja talviaikaan. Voimala-alueet on helppo kiertää esim. hiihtäen liikkeessä.

9-10. Rakentamisaikaisia hättävää vaikutuksia voi esiintyä. Rakentamisaikaisista kuljetusreiteistä yms. on neuvoteltava erikseen.

12-14. Suunnittelutarveratkaisua koskevassa harkinnassa käsitellään maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n mukaisia rakennusluvan erityisiä edellytyksiä. Kaikkein rakentamiseen liittyy taloudellinen riski. Taloudellisen riskin arviointi ei kuulu MRL 137 §:n mukaiseen rakennusluvan erityisten edellytysten harkintaan.

15-16. Puolustusvoimilta on pyydetty lausunto suunnittelutarvehakemuksesta, eikä Puolustusvoimilla ole lausuttavaa asiasta. Hanke ei vaikeuta Puolustusvoimien toimintaa, rajavalvontaa, väestönsuojelua tai huoltovarmuutta. Toteutuessaan aurinkovoimala parantaa Suomen kansallista huoltovarmuutta, sillä alueella tuotettaisiin kotimaista sähköä.

17-19. Rakennusten ja rakenteiden omistaja vastaa niiden käyttöänsä päättämisen jälkeisestä purkamisesta ja kierrätyksestä.

20. Käytettyjen materiaalien eettisyyden arviointi ei kuulu MRL 137 §:n mukaiseen rakennusluvan erityisten edellytysten harkintaan.

21-22. Tämän suunnittelutarveratkaisun harkinnassa on arvioitu, että aurinkovoimalan toteuttaminen ko. alueelle ei aiheuta kohtuutonta haittaa naapurikiinteistöjen maanomistajille.

23. Aurinkovoimaloista ei aiheudu sellaisia häiriöitä, joilla olisi suoria ihmisten terveyteen tai turvallisuuteen

kohdistuvia haittoja kuten melu-, tärinä-, pöly-, ilmansaaste- tai hajuhaittoja.

24. Rakennuksen ja rakenteiden omistaja vastaa niiden turvallisuudesta.

25. Suunnittelutarveratkaisua koskevassa arvioinnissa on huomioitu luonnon monimuotoisuus ja kulttuuriperintöarvot. Osallistaminen on suoritettu maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti, mikä takaa oikeuden ja mahdollisuuden vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksentekoon.

**Hakijan vastine:** Alustavalla hankealueella ja sen ympäristössä toteutettiin Ilmatar Oy:n toimesta luontoselvitykset kesällä 2023. Luontoselvityksen tuloksien perusteella on suunnittelusta rajattu pois alueita (STR-hakemuksessa nimetty 1–3), jotka jätetään rakentamisen ulkopuolelle eikä hankkeella arvioida olevan niihin vaikutusta. Hankkeessa ei siis toteuteta rakentamista liito-oravan elinympäristöön. Luontoselvitys on ollut nähtävillä hakemuksen liitteenä. A-alueen koillispuolelle sijoittuva luonnontilaisen kaltainen noro ei sijoitu hankealueelle eikä hankkeella ole siihen vaikutuksia.

Hankkeesta on laadittu maisemaselvitys, joka on ollut hakemuksen liitteenä nähtävillä. Selvityksessä hankkeella ei ole todettu olevan vaikutuksia maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin. Metsäpalstat estävät näkymiä hankealueen ympäristössä ja osa-alueen A pohjoispuolelle on suunniteltu maisemointivyöhyke.

Mahdollisen aitaamisen ei katsota aiheuttavan alueen asukkaille merkittävää este- tai virkistyskäyttöhaittaa, koska viljelykäytössä olevilla pelloilla liikkuminen ei jokaisenoikeuksien mukaan ole sallittua.

Alueen kaikkiin maanvuokrasopimuksiin on kirjattu ennallistamisvakuus, joka kattaa energiantuotannon päättymisen jälkeisen alueen ennallistamisen, sekä myös konkurssin kaltaisen poikkeustilanteen.

Ilmatar Solar Development Oy sopii yksityisteiden käytöstä tienhoitokuntien kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta koko hankkeen elinkaaren ajan. Toiminta-aikana aurinkovoimaloilla käydään harvakseltaan huoltokäynneillä.

Hankealue ei ole Puolustusvoimien käyttämää harjoitusaluetta. Puolustusvoimilta on pyydetty lausunto

hankeen suunnittelutarveratkaisuhakemuksesta, ja Puolustusvoimat on arvioinut aurinkovoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimilla ei ollut lausuttavaa Hatin aurinkovoimahankkeeseen. Uusiutuvan energian tuotanto edesauttaa Suomen huoltovarmuutta ja kasvattaa Suomen energiaomavaraisuutta.

Aurinkovoimapaneelien telineet ovat pääosin sinkittyä terästä, ja ne voidaan kierrättää käyttöön päätteeksi. Maahan asennetut kaapelit voidaan poistaa maasta ja kierrättää. Paneeleista eroteltu pii, alumiini, hopea ja lasi saadaan hyvin kierrätettyä, mutta muiden osien kierrätyksessä on vielä kehitettävää. Paneeleista ei synny vaaralliseksi luokiteltavaa jätettä, ja niiden kierrätyksestä säädetään sähkö- ja elektroniikkalaiteromudirektiivissä (ns. SER/WEEE-direktiivi). Käytöstä poistettujen aurinkopaneelien kierrätys kehittyy jatkuvasti. Hankkeen pitkä elinkaari huomioiden, ei voida täysin ennustaa materiaalien kierrätettävyyttä 40 vuoden kuluttua, mutta oletus on, että materiaalien kierrätettävyys tehostuu tulevaisuudessa nykytilanteeseen verrattuna. Käyttöön päätyttyä paneelit ja laitteistot voidaan uusia ja aurinkoenergian tuotantoa jatkaa tai rakenteet voidaan purkaa ja alueet ennallistaa.

Paneelien toimintaa ja kuntoa valvotaan tarkasti. Mahdolliset vialliset paneelit tai komponentit vaihdetaan viipymättä uusiin, jotta alueen energiantuotanto pysyy mahdollisimman korkeana.

Ilmatar Solar Development Oy noudattaa kaikessa toiminnassaan (mm. aurinkopaneelien hankinnassa) yrityksen eettistä ohjeistusta. Osana laaduntarkkailua ja ympäristö- ja yritys vastuuta valvotaan laite- ja komponenttien toimittajia sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Paneelien tuotantoa ja laatua valvotaan tarkasti. Ilmattaren yritys vastuun periaatteet on nähtävillä yrityksen verkkosivuilla osoitteessa <https://ilmatar.fi/meista/vastuullisuus/>.

**Pirttiahontien yksityistie:** Tehtävä kirjallinen sopimus Pirttiahon yksityistien käytöstä.

**Valmistelijan vastine:** Huomautus kirjataan tiedoksi hakijalle.

**Lausunnot**



Tässä osiossa on esitetty tiivistelmät hakemusta koskeneista lausunnoista. Lausunnot välittyvät hakijalle sekä Kouvolan kaupungin rakennusvalvonnalle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle jatkotoimenpiteitä varten tämän päätöksen myötä. Lausunnoissa on jatkosuunnittelun ja -rakentamisen sekä luvituksen kannalta hakijalle ja muille viranomaisille olennaista tietoa.

Hakijalle annettiin mahdollisuus antaa vastineensa lausuntoihin. Lausuntojen yhteydessä on esitetty suunnittelutarveratkaisun valmistelijan sekä hakijan vastineet.

Useat viranomaislausunnot oli laadittu siten, että ne käsittelivät kaikkia hankkeen erillisinä päätöksinä käsiteltäviä osa-alueita A-D. Tähän osioon on poimittu tiivistetysti osa-aluetta A koskevat asiat.

**Kaakkois-Suomen ELY-keskus:** ELY-keskuksen lausunto ja naapurin kuuleminen koskee kaikkia hankkeen neljää nimettyä osa-aluetta A, B, C ja D.

#### *Maankäyttö ja kaavoitus*

Aurinkovoimakenttien suunnittelussa tulee pyrkiä hallittuun alueidenkäyttöön ja arvioida tarvetta ratkaista maankäyttö kaavoituksen kautta. Aurinkovoimakenttien sijoituessa alueelle, jonne kohdistuu myös muuta maankäyttöpainetta, on kaavoitus aina ensisijainen suunnittelukeino. Laajempialaisella maankäytön suunnittelulla voidaan edistää uusiutuvan energiatuotannon mahdollisuuksia ja potentiaalia koko kunnan alueella tai laajemminkin alueellisesti.

Käytettäessä suunnittelutarveratkaisua aurinkovoimaloiden rakennuslupan perusteena tulee erityisesti huomioida, että rakentaminen ei saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Lisäksi rakentamisen tulee täyttää muut maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n asettamat ehdot. Suunnittelutarveratkaisun valmistelua ohjaavat soveltuvien osien poikkeusmenettelyä koskevat säännökset (MRL 173 ja 174 § ja MRA 14 luku). Maanomistajia tulee kohdella kaikessa alueidenkäytön ratkaisuissa yhdenvertaisesti. Hankealueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 15.6.2020. Maakuntakaavassa hankealueen C-osa sijoittuu osittain Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen aluevaraukselle. Muilta osin hankealue sijoittuu alueille, joille ei ole osoitettu kaavamerkintöjä. Hankealueella ei ole voimassa yleis- eikä asemakaavaa.

#### *Luonto*

Hankealueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita eikä metsälakikohteita. Hankealue ei sijaitse IBA-, FINIBA- eikä MAALI-alueilla. ELY-keskuksen

tiedossa ei ole sellaisia luontoon liittyviä arvoja, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja luvituksessa.

#### *Maaperä, pohjavesi ja pintavedet*

Hankkeen hakemusasiakirjojen ja karttatarkastelun perusteella ELY-keskuksella ei geologian näkökulmasta ole kommentoitavaa. Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hankkeen eri osa-alueille ei osu mitään geologisesti merkittävää.

#### *Torasjoen vesistö*

Hankealue sijaitsee osittain Torasjoen yläosan varrella. Torasjoki toimii vastaanottavana vesistönä hankealueen hulevesille. Torasjoen ekologinen tila on välttävä. Suunnitelman mukaan hankealueelle ei ole suunnitteilla rakenteita tai toimintoja, jotka lisäävät pintavaluntaa alueella. Selvityksen mukaan hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta hulevesien määrään. Hankkeen voidaan siten olettaa vähentävän Torasjoen kuormitusta maankäyttömuodon vaihtuessa pois aktiivisesta viljelykäytöstä. Torasjokea varjostavaa reunakasvillisuutta suositellaan säilytettäväksi. Mikäli hankkeen edetessä nousee esiin tarve uudisojittaa tai perata vanhoja ojia, tulee vaikutukset sekä vesilainmukainen luvantarve arvioida. Torasjoella ja siihen laskevilla uomilla on ojitusyhteisöjä, ja mahdollisista muutoksista näihin uomiin tehdessä tulee kuulla ojitusyhteisöä. Jos aurinkopaneelikentältä johdetaan lisävesiä yhteisön uomaan, tulee hankevastaavan osallistua uoman kunnossapitoon ja tarvittaessa suurentaa uoma riittävän suureksi siten, että se pystyy vastaanottamaan lisävedet, mikäli vesimäärä sitä edellyttää. Torasjoen rannalle rakennettaessa (osa-alue C) tulee huomioida, ettei joen mahdollisesta tulvimisesta aiheudu vaaraa.

#### *Ilmastovaikutukset*

Suunniteltu aurinkovoimahanke vastaa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä Kymenlaakson maakuntakaavan tavoitteisiin edistämällä uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuutta. Suunnittelutarvehakemuksen mukainen hanke edistää siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan.

#### *Maisemavaikutukset*

Aurinkovoimakentän kaapeloinnit on suunniteltu rakennettavan maakaapeleilla, jolloin maisemaan ei lisätä ilmakaapeleita. Maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia. ELY-keskuksen mielestä hankkeella ei ole vaikutuksia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin eikä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin.

#### *Paloturvallisuudesta huolehtiminen*

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on laatinut aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjeen ([https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien\\_paloturvallisuus\\_ohje\\_S\\_18012023.pdf](https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien_paloturvallisuus_ohje_S_18012023.pdf)) hyödynnettäväksi hankkeiden suunnittelussa. Ohjeen mukaisesti tulee arvioida paloturvallisuusriskit ja mm. huoltotieyhteyksien tarve.

*Tie ja liikenne, lausunto ja naapurin kuuleminen*

Kulku alueelle A tapahtuu maantieltä 14628 kohdasta noin 14628/1/4278. Liittymän nykyinen käyttötarkoitus on tierekisterin mukaan maa- ja metsätalouskäytön ojan yli kulkulaite. Mikäli liittymään tulee aurinkovoimalatoiminnoista aiheutuen muutakin liikennettä kuin voimalan rakentamiseen ja/tai huoltoon liittyvää liikennettä, tulee liittymän käyttötarkoitukseen hakea muutosta Pirkanmaan ely-keskuksen keskitetystä lupapalvelusta. Asiasta löytyy tarkempaa tietoa ohjeineen osoitteesta <https://www.ely-keskus.fi/liittymat>. Kulku muille aurinkovoimalan alueille tapahtuu paikallisen yksityistieverkon kautta.

**Valmistelijan vastine:** Kouvolan kaupungilla ei ole alueella maankäyttötarpeita, joka puoltaisi toimintojen yhteensovittamista kaavoituksen keinoin. Tämän suunnittelutarveratkaisun Päätöksen perustelut -osiossa on seikkaperäisesti käyty läpi MRL 137 §:n mukaiset rakennusluvan erityiset edellytykset ja arvioinnin perusteella voidaan todeta, että merkittäviä vaikutuksia aiheuttavaa rakentamista ei suunnittelutarveratkaisun myötä muodostu. Näin ollen suunnittelutarveratkaisun myöntämiselle ei ole esteitä. Muut ELY-keskuksen lausunnossa esille tuomat seikat kirjataan tiedoksi ja hakijalle ja muille viranomaisille jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston aurinkosähköjärjestelmiä koskeva paloturvallisuusohje ei sellaisenaan täysin sovellu suuren mittakaavan aurinkovoimaloiden suunnittelun ohjeeksi. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto aikoo päivittää ohjetta laajojen voimaloiden osalta.

**Hakijan vastine:** Hatin hankealue sijoittuu pääosin peltoalueelle, jolle ei ole tiedossa muuta maankäyttöpainetta. Hankkeen vaikutukset on arvioitu suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa eikä hankkeen ole arvioitu aiheuttavan merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Hankkeen C-osa sijoittuu vähäiseltä osin Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen aluevaraukselle. Turvetuotantoaluetta voidaan muilta osin tulevaisuudessa hyödyntää turvetuotantoon, vaikka Hatin aurinkovoimahanke toteutuisi suunnitellun mukaisesti.

Torasjokea varjostavaa reunakasvillisuutta ei ole aurinkovoimahankkeen takia tarpeen poistaa ja se voidaan säilyttää nykyisellään. Mahdolliset vaikutukset, vesilain mukainen luvantarve sekä ojitussyhteisöt tullaan huomioimaan, mikäli uudisojittamiselle, ojien perkaamiselle tai vesien johtamiselle ojiin ilmenee tarvetta. Torasjoen mahdollinen tulviminen on huomioitu hankkeen C-osan suunnittelussa.

Pelastuslaitoksen kanssa on käyty keskustelua paloturvallisuuden huomioimisesta hankkeessa.

**Kymenlaakson liitto:** Suunnitelluilla aurinkovoimalan osa-alueilla (A-D) on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Aurinkovoimalan osa-alueet sijaitsevat pääosin maakuntakaavan nk. valkoisella alueella. Lisäksi aurinkovoimalan osa-alue C menee osittain päällekkäin Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen kanssa, joka on turvetuotannolle soveltuva alue. Kymenlaakson maakuntakaava 2040 ja siihen liittyvät merkinnät ja määräykset on hyvin huomioitu suunnitellun aurinkovoimalan hankesuunnitelmassa.

Kymenlaakson liitto katsoo, ettei suunnitellun aurinkovoimalan osa-alueet A-D ole ristiriidassa Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 kanssa. Lisäksi Kymenlaakson liitto haluaa tuoda tiedoksi, että liitto on laatinut Kymenlaakson Vetylaakso-innovaatioalustan investointien edistämiseksi alueidenkäytön suunnittelun keinoin -selvityksen (2023), jossa on tunnistettu mm. maakunnan aurinkovoimalle soveltuvia alueita. Kymenlaakson liitolla ei ole muuta lausuttavaa asiasta.

**Valmistelijan vastine:** Kymenlaakson liiton lausunto kirjataan tiedoksi.

**Kymenlaakson museo:** Museon lausunto käsittää kaikki hankkeen neljä nimettyä osa-aluetta A-D.

#### *Arkeologinen kulttuuriperintö*

Museoviraston ylläpitämän Kulttuuriympäristön palveluikkunan (ks. <https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>) tietojen perusteella suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Lähimmät tunnetut arkeologiset kohteet sijaitsevat alueesta vajaan kahden kilometrin etäisyydellä. Historiallisen kartta- ja ilmapalokuvamateriaalin perusteella aurinkovoimalahankkeelle

varatut alueet ovat olleet suurimmalta osaltaan metsää ja suota aina 1900-luvulle saakka, jolloin hankealueet on raivattu pelloiksi.

Hankealueilla ei ole suoritettu arkeologisia selvityksiä. Paneelientekniikan suunniteltujen peltoalueiden käyttöhistorian perusteella voi niiden arkeologista potentiaalia pitää kuitenkin vähäisenä. Tästä syystä Kymenlaakson museo ei edellytä arkeologisia selvityksiä paneelientekniikka-alueilla hankkeen valmistelun yhteydessä.

Museolle toimitettujen suunnittelutarveratkaisu- ja rakennuslupahakemusten aineistot ovat tienparannustöiden ja sähkönsiirtoreittien osalta vielä alustavia suunnitelmia. Tästä syystä museoon tulee olla yhteydessä arkeologisen selvitystarpeen arvioimiseksi edellä mainituista työhankeista hyvissä ajoin ennen maaperään kajoavien töiden aloittamista, kun tarkemmat suunnitelmat ovat valmistuneet.

#### *Rakennettu kulttuuriympäristö*

Hankealueita ei ole yleis- tai asemakaavoitettu, eikä seudulta ei ole olemassa ajantasaista rakennetun kulttuuriympäristön selvitystä. Hankealueita lähellä sijaitsevat kolme vanhaa kyläkokonaisuutta, Anttila, Mietunaho ja Pihlajasaari, on nostettu kohteina esiin Kymenlaakson rakennuskulttuuri -inventoinnissa vuodelta 1992 (Kymenlaakson rakennuskulttuuri, Seutukaavaliitto 1992). Hatin aurinkovoimaloiden rakentamisalueet A-D sijoittuvat Anttilan ja Mietunahon kylien kaakkois- ja Pihlajasaaren kylän lounaispuolelle, vanhoille peltoalueille. Kaikki kolme kylää sijaitsevat hankealueista noin 1,4 km päässä.

Anttila on tiiviikhö, rakenteensa hyvin säilyttänyt kyläkokonaisuus Toisen Salpausselän eteläpuoleisella mäki-alueella. Kylässä oli useita taloja jo 1700-luvulla. Mietunaho on peltojen ympäröimälle mälle tiiviisti rakentunut kylä, jolla inventoinnissa katsotaan olevan huomattava maisemallinen arvo. Myös Mietunahossa on ollut asutusta jo 1700-luvulla. Pihlajasaaren kylän kulttuurimaisemaa leimaavat suuret korkeuserot. Kylä on rakentunut rivimäisesti harjumuodostumalle, jota kylätie seurailee. Inventoinnin mukaan erityistä arvoa on kylien kylärakenteilla sekä vanhoilla rakennuksilla, mutta myös vanhat peltoalueet sekä niityt ovat oleellinen osa alueen kulttuurimaisemaa.

Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun maisemaselvityksen (WSP Finland, 2.11.2023) mukaan hankealueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä ei sijaitse arvokkaita valtakunnallisia tai maakunnallisia rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman kohteita.

Maisemaselvityksessä ei käsitellä tarkemmin hankealueiden tai niiden lähiseudun paikallisia kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoja.

Maisemaselvityksen kappaleessa 3.2 Arvio maisemavaikutuksista kuitenkin todetaan, että hankkeen suurimmat vaikutukset kohdistuvat

paikalliseen viljelymaisemaan sekä asutukseen. Taulukossa 1 sivulla 12/15 todetaan, että viljelymaiseman luonne sekä viljelymaiseman ja asuinkiinteistöjen näkymät tulevat aurinkovoimaloiden myötä muuttumaan merkittävästi ja aurinkovoimalat muuttaisivat paikallisen viljelymaiseman luonteen osin ”energiateollisuusmaisemaksi”.

Museo toteaa, että voimaloille suunnitellut alueet eivät sijaitse vanhojen kylien välittömässä läheisyydessä, joten voimala-alueista ei aiheudu maisemallista haittaa kylien kulttuurimaisemille. Museo kuitenkin katsoo, että paikallisesti arvokas, seudun satojen vuosien päähän ulottuva asutus- ja viljelyhistoria tulee myös tuoda esiin suunnittelutarveratkaisu- ja lupahakemusten aineistoissa.

Kymenlaakson museolla ei ole muuta huomioitavaa hankkeesta arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta.

**Valmistelijan vastine:** Maaseutumaisemaan tyypillisesti liitettäviä positiivisia arvoja alueella on koettavissa. Hankealueen ulkopuolella olevat kylät muodostavat arvokkaita kulttuuriympäristöjä, mutta niihin suunnitelluilla rakentamistoimenpiteillä ei ole negatiivisia vaikutuksia. Tieto seudun pitkästä asutus- ja viljelyhistoriasta välittyy tämän suunnittelutarveratkaisun kautta, mutta tässä päätöksessä (kts. kohta *Päätöksen perustelut*) on arvioitu, että suunnitellulla hankkeella ei ole asutus- ja viljelyhistoriaa merkittävästä heikentävää vaikutusta.

**Hakijan vastine:** Hankkeen edetessä Kymenlaakson museolle toimitetaan tarkennetut suunnitelmat sähkönsiirtoreitistä ja tienparannustoista niiden valmistuessa.

Paikallista maisemaa, hankkeen vaikutuksia ja maisemavaikutusten lievennyskeinoja on kuvattu maisemaselvityksessä. A-alueen pohjoispuolelle on jätetty aluevaraus maisemoinnille. Muuten hankekokonaisuuden läheisyydessä olevan asutuksen ja paikallisen tiestön väliin jää useissa kohdissa metsää ja aurinkopaneelien näkyvyys paikallisessa maisemassa rajoittuu pelloille johtaville yksityisteille.

Koska aurinkopaneelientien näkyvyys rajoittuu lähimaisemaan, on arvioinnissa keskitytty läheisen viljelymaiseman muutokseen, kauempana sijaitsevien arvokohteiden sijaan. Maisemaselvityksessä on kuitenkin tuotu esiin hankealueen läheisyydessä sijaitsevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt sekä niihin kohdistuvat muutokset.

**Kymenlaakson hyvinvointialue, Kymenlaakson pelastuslaitos:**

Pelastusviranomaisen kehottaa huomioimaan alueiden suunnittelussa pelastustoiminnan edellytykset, kuten pelastusteiden riittävyys sekä alueiden saavutettavuuden. Pelastuslaitoksen näkökulmasta lohkot on hyvä jakaa riittävän pieniin alueisiin, jotta palo ei pääse leviämään isommalle alueelle. Lohkojen koko voi pelastuslaitoksen näkökulmasta olla yli 80 metriä, mutta toiminnanharjoittajan on syytä huomioida mahdollisen palon sammutus. Mikäli pelastuslaitoksen vesitykkien kantama ei ulotu palo alueelle, niin pelastuslaitoksen tehtäväksi jää palon rajaaminen lohkoksi.

Alueille on oltava kaksi toisistaan riippumatonta reittiä eri suunnista. Tällä varmistetaan, että alue on pelastustoiminnan näkökulmasta käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Alueilla olevien pelastusteiden on oltava riittävän leveitä, jotta ne soveltuvat myös pelastuslaitoksen yksiköille. Pelastusteiden pitää olla riittävän etäällä paneeleista, jotta teillä on turvallista liikkua. Pelastusteiden suunnittelussa on huomioitava myös tien kantavuus.

Asemapiirustuksiin oli piirretty mahdolliset aidat. Pelastusviranomaisen suosittelee aitaamista ilkeiden vuoksi. Lisäksi aidalla varmistetaan se, että kukaan ei vahingossa pääse alueelle. Pelastusviranomaisen pääsy alueelle on huomioitava esimerkiksi putkilukolla. Tällä varmistetaan, että pelastustehtävissä ei synny viiveitä. Lisäksi pelastuslaitokselle on syytä toimittaa kartat, joista selviää kriittisimmät alueet sekä turvakytkimet. Erillisen voimalakentän vaihtosuuntaajat ja kytkimet tulisi sijoittaa paneelikentän reunalle helposti saavutettavaan paikkaan, riittävälle etäisyydelle aurinkopaneeleista.

Alueella olevat turvakytkimet on merkittävä selkeillä ja riittävän isoilla opasteilla. Lisäksi niistä on selvittävä, minkä alueen turvakytkin kattaa.

Alueen suunnittelussa tulee varmistaa sammutusveden saatavuus pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Sammutusveden ottoapaikoiksi voidaan katsoa esimerkiksi luonnonvesilähteet, palopostit sekä sammutusvesiasemat.

Alueiden aluskasvillisuus on hyvä huomioida suunnittelussa. Mikäli paneelien alla ja lähetyvillä on paljon kasvillisuutta on mahdollista, että maastopalo pääsee leviämään paneeleihin.

Muilta osin pelastusviranomaisella ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa suunnitelmiin. Pelastusviranomaisen toivoo vielä suunnittelupalaveria, jossa voisimme käydä läpi alueiden suunnitelmia.

**Valmistelijan vastine:** Pelastusviranomaisen toimiva suunnittelupalaveri järjestettiin 2.2.2024. Kokoukseen osallistui Ilmatar Solar Development Oy:n, Kymenlaakson pelastuslaitoksen ja Kouvola kaupungin kaavoituksen ja

rakennusvalvonnan edustajat. Kokouksessa käytiin läpi pelastuslaitoksen lausunnossa esille tuomat asiat.

**Hakijan vastine:** Pelastustoiminnan edellytykset on huomioitu hankkeen suunnittelussa. Pelastuslaitoksen kanssa on pidetty erillinen palaveri, jossa on käyty läpi hankkeen paloturvallisuutta.

Pelastuslaitoksen kanssa järjestettiin palaveri 2.2.2024 paloturvallisuusasioiden huomioimisesta hankkeessa. Alustavasti pelastuslaitoksen kanssa keskusteltiin pelastusteiden osalta siitä, että kullekin alueelle (A, B, C ja D) järjestetään yksi käyntitie, mutta lisäksi huoltotie ympäröisi sekä halkoisi jokaisen alueen. Näin jokainen hankkeen alue olisi hyvin ja useammasta suunnasta saavutettavissa. Huoltotiet tehdään riittävän leveiksi ja kantaviksi myös pelastustoimintaa ajatellen.

Hankealueet aidataan tarvittaessa. Pelastuslaitokselle tullaan toimittamaan tarvittavat kartat ja tiedot hankkeen edetessä. Turvakytkimet merkitään asianmukaisesti. Pelastuslaitoksen pääsy alueelle varmistetaan (esim. putkilukko).

Sammutusvesien hankinta selvitetään hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Hankealueen lähellä virtaa Torasjoki, jonka hyödyntämismahdollisuutta sammutusvesilähteenä selvitetään tarkemmin.

Aluskasvillisuutta niitetään hankealueilta säännöllisesti.

Tarvittaessa pelastusviranomaisen kanssa järjestetään uusi suunnittelupalaveri.

**Puolustusvoimat, 1. logistiikkarykmentti:** Puolustusvoimat on arvioinut aurinkovoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimilla ei ole lausuttavaa aurinkovoimahankkeeseen.

**Valmistelijan vastine:** Puolustusvoimien 1. logistiikkarykmentin lausunto kirjataan tiedoksi.

**Kouvola Vesi Oy:** Kaikki hankkeen osa-alueet ovat Kouvola Veden toiminta-alueen ulkopuolella. Lähin Kouvola Veden omistama vesijohto sijaitsee osa-alue D:stä noin 2 kilometriä länteen. Hankkeen osa-alueiden läheisyydessä on Keski-Valkealan vesihuolto-osuuskunnan verkostoja. Mikään osa-alueista ei sijaitse pohjavesialueella. Hakemuksen perusteella aurinkovoimaloita ei liitetä viemäriverkostoon ja Kouvola Vesi olettaa, että niitä ei myöskään liitetä vesijohtoverkostoon. Koska hankealueet sijaitsevat kaukana Kouvola



Veden verkostoista eikä aurinkovoimaloita liitetä vesihuoltoverkostoihin, ei Kouvolan Vedellä ole hankkeeseen huomautettavaa.

**Valmistelijan vastine:** Kouvolan Vesi Oy:n lausunto kirjataan tiedoksi.

**KSS Verkko Oy:** Liitemateriaalissa esitetyllä osa-alueella A kulkee KSS Verkko Oy:n 20 kV ja 400 V ilmajohtoja. Muilla osa-alueilla (B, C ja D) ei sijaitse KSS Verkko Oy:n sähköverkkoa. Materiaalissa esitetty alustava sähkönsiirtoreitti risteää KSS Verkko Oy:n jakeluverkkoa eri kohdissa.

#### *Johtoalue*

20 kV ilmajohto sijaitsee 14 metrin johtoalueella, johtoalueen leveys tulee huomioida aurinkovoimalan suunnittelussa. Ilmajohdon ympärillä oleva johtoalue on jätettävä tyhjäksi eikä sille alueelle tule sijoittaa aurinkovoimalaan liittyviä rakenteita. Johtoaluetta ei saa aidata ja johtoalueelle tulee olla vapaa pääsy.

Johtoalueella sijoitettavien aurinkovoimalaan liittyvien kaapeleiden suojauksesta ja niihin liittyvät sähkötekniset vaatimukset tulee tarkentaa KSS Verkon kanssa suunnitelmien tarkennuttua ennen rakentamista.

KSS Verkko Oy pidättää oikeuden tehdä muutoksia kaapeleiden asentamiseen ja aitarakenteisiin, mikäli ne eivät täytä voimassa olevia sähköturvallisuutta koskevia määräyksiä.

Johtoalueella ei saa varastoida mitään.

#### *Sähkönsiirtoreitti*

Liitemateriaalissa oli esitetty alustava sähkönsiirtoreitti. Suunniteltu kaapeleiden sijoitus risteää KSS Verkon sähköverkon kanssa.

Suunniteltavien kaapeleiden tarkemmat suunnitelmat, josta ilmenee sijaintiedot ja kaapeleiden sijoittuminen tulee käydä läpi KSS Verkon kanssa ennen niiden rakentamista. Siirtoreittiin ei pystytä ottamaan kantaa tarkemmin liitemateriaalin pohjalta.

#### *Maadoitukset*

20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *Työskentely ja rakentaminen sähköverkon läheisyydessä*

##### *20 kV / 400 V – ilmajohdot*

20 kV ilmalinjan läheisyydessä työskenneltäessä tulee ilmalinjaan säilyttää pystysuora turvaetäisyys 2 metriä ja vaakasuora etäisyys 3 metriä ja 400 V ilmajohtoon vähintään 0,5 metrin vaaka- ja pystysuuntainen turvaetäisyys. Ilmalinjarakenteille ei saa aiheutua

haittaa. Ilmalinjan rakenteiden läheisyydessä mahdolliset luiskat on muotoiltava niin loivaksi, ettei niiden sortumisesta ole vaaraa pylväsrakenteille (luiskan kaltevuus 1:2). Luiskia ei saa tehdä 3 metriä lähemmäs pylväsrakenteita. 20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *20 kV / 400 V – maakaapelit*

Kaivutyö on suoritettava niin, ettei maakaapelit vahingoitu ja työturvallisuus vaarannu. Maakaapelin läheisyydessä on kaivutyö suoritettava lapiolla. KSS Verkko edellyttää kaapelinäyttöä ennen kaivantojen kaivamista. Kaapeleita ei saa roikottaa tai liikuttaa ja niitä tulee tukea tarpeen vaatiessa. Töiden keskeytyessä päivän päätteeksi jännitteisiä kaapeleita ei saa jäädä näkyviin, vaan ne on peitettävä tai suojattava esimerkiksi halkaistulla suojaputkella. KSS Verkon urakoitsijalta saa tarvittaessa apua kaapeleiden tukemiseen ja suojaamiseen. Yhteydenotto tarvittaessa KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Yhdensuuntaista tekniikkaa tai sen rakenteita ei saa sijoittaa sähkökaapelien päälle tai niin, että se estää maakaapeleiden uusimisen samaan syvyyteen. Asennuksen ja konekaivuun vähimmäisetäisyys sähkömaakaapeleihin on vaakasuorassa vähintään 0,3 metriä (auraamalla 1 metri). Risteämät tulee suorittaa lyhyellä matkalla sähkökaapeleihin nähden ja niiden pystysuora vähimmäisetäisyys on 0,2 metriä. Kaapelinäytöstä saatavan sijaintitiedon tarkkuuden, työturvallisuuden, sähkökaapelin sähkönjakelun kriittisyyden ja vian vaikutusalueen laajuuden myötä, mikäli kyseessä on 20 kV sähkömaakaapeli, on konekaivuun suositeltava vaakasuora vähimmäisetäisyys 1 metri. Risteämät tulisi lähtökohtaisesti suorittaa sähkökaapelien alakautta.

Esiin kaivettuja kaapeleita peitettäessä kaapelia ympäröivän rakennekerroksen oikeellisuus on varmistettava. Mikäli ympäröivä maa-aines ei täytä suojatäytön vaatimuksia, korvaa työn toteuttaja maa-ainekset ohjeistuksen mukaisilla. Suojatäyttö 200 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa) ja pohjatäyttö 100 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa). Maakaapelin ympärille ei saa jäädä kiviä. Suojatäytön päälle tuleva pintakerros voi olla kaivumaata. Suojatäytön päälle asennetaan varoitusnauha. Vahingoittunut kaapelinvaroitusnauha tulee korvata uudella. Maakaapelin upotussyvyys tulee olla kaivutöiden jälkeenkin 0,7 m kaapelin päältä mitattuna. Jos rakentaessa huomataan, että maakaapelien upotussyvyys jää alle 0,7 m, tulee siitä olla yhteydessä KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Maadoituskupari on asennettu saattomaadoitukseksi suurimmalle osalle 20 kV maakaapeleita ja osalle 400 V maakaapeleita. Maadoitus ei saa

vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *400 V jakokaapit*

Jakokaapit tulee kiertää vähintään 1 metrin etäisyydeltä jakokaapin edestä (avautumissuunta) tai 0,5 metrin etäisyydeltä sen takaa. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet jakokaapin luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Jakokaapin tukirakenteen alapuolista maa-ainesta ei saa poistaa ja jakokaapin ympäröimä maatayttö on tarvittaessa ennallistettava. Maatäytössä tulee huomioida maan tiivistymisen vaikutus.

#### *Muuntamot*

Muuntamoiden ympärillä kulkee maadoituskupari, eikä se saa vahingoittua. Putkia tai kaivoja ei saa asentaa 3 m lähemmäs muuntamoa. Maadoitukset kulkevat 2 m etäisyydellä muuntamoiden seinästä. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet muuntamon luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Muuntamoiden vieressä voi olla varattu tila huoltoajoneuvolle esimerkiksi nostotöitä varten. Suunnitellun tekniikan sijoittamisen tulee mahdollistaa tämän tilan käyttö.

Lausunnon vastaanottajan tulee huolehtia, että edellä esitetyt ohjeet otetaan huomioon ja tulevat työmaalla työskentelevien tietoon mukaan lukien aliurakoitsijat.

Mikäli tapahtuu sähköverkkoon liittyvä vahinko, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkko Oy:n vikailmoitusnumeroon 05 8851800.

#### *Lausunnon voimassaolo*

Lausunto on voimassa toistaiseksi. Mikäli lait tai vaatimukset sähköturvallisuuden osalta edellyttävät muutoksia lausunnossa annettuihin ehtoihin, johdon omistajalla on oikeus muuttaa lausuntoa.

**Valmistelijan vastine:** Lausunto liitetään osaksi suunnittelutarveratkaisua, jotta sen tiedot välittyvät rakennusvalvonnalle ja hankkeeseen ryhtyvälle.

**Hakijan vastine:** Johtoalue on huomioitu hankkeen suunnitelmissa ja se tullaan jättämään tyhjäksi ja aitaamattomaksi siten, että johtoalueelle on vapaa pääsy. Kaapeleiden suojauksesta ja sähköteknisistä vaatimuksista ollaan KSS:ään yhteydessä hankkeen edetessä.

Hakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava ja se tarkentuu hankkeen edetessä. Tarkemmat suunnitelmat

käydään KSS Verkko Oy:n kanssa läpi ennen rakentamista.

Maadoitusjohtimet huomioidaan suunnittelu- ja rakennustöissä. Sähköverkon läheisyydessä työskentelyä ja rakentamista koskevat ohjeet otetaan huomioon ja huolehditaan, että ne tulevat kaikkien työmaalla työskentelevien tietoon.

**Fingrid Oyj:** Ei tarvetta antaa risteämälausuntoa, koska hankealueen lähetyville ei sijoitu Fingridin voimajohtoja.

**Valmistelijan vastine:** Fingrid Oyj:n lausunto kirjataan tiedoksi.

**MTK-Kaakkois-Suomi ja MHY Kymenlaakso:** Hulevesien hallinnassa tulee tarkasti huomioida vaikutukset ympäröiviin peltoihin ja metsiin. Miten estetään veden nouseminen ympäröiville pelloille ja metsiin?

Hankealue sijaitsee valkoposkianhien ja tundrahanhien (Anser albinfors, läpimuuttaja) syksyn päämuuttoreitillä sekä tundrahanhien ja metsähanhien (Anser fabalis, VU) kevään päämuuttoreitillä. Valkoposkianhanhet voivat laiduntaa pelloilta erilaisia kasveja ravinnokeeseen. Myös tundrahanhi ja metsähanhi saattavat muuttoaikoina etsiä ravintoa pelloilta.

Hankkeen toteuttamisesta huolimatta lähiseudulla sijaitsee kuitenkin edelleen laajoja peltoalueita. Hanhiparvet etsivät uudet ruokailukohteet ja ohjautuvat lähiympäristön aktiiviviljelyksessä oleville pelloille, voimala-alueen perustaminen ei ole ratkaisu hanhiongelmiaan, mutta vaikuttaa asiaan.

Paneelikenttien ja niitä mahdollisesti ympäröivän puuston väliin jätetään suojavyöhyke, jolta puusto on poistettu. Kuuluuko vuokrasopimukseen/suunnittelualueeseen riittävästi suojavyöhykealaa?

Hiililaskelma: Voimalan elinkaaren eri vaiheiden päästöissä ei ole huomioitu maankäytön muutoksesta aiheutuneita päästöjä. Hiililaskelmissa on syytä ottaa huomioon myös alueelta hakattavan puuston ja peltoviljelyn loppumisesta aiheutuvat päästöt.

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin ja ekologiin yhteyksiin: Hankealueen C-osa sijoittuu hyvin lähelle siniviheryhteystarvemerkinä, mutta välttämällä yksittäisten puiden poistoa tien ja peltojen laidoilta sini-viheryhteystarvemerkin läheisyydessä haitallisten vaikutusten muodostuminen voidaan kokonaan estää.

Siniviheryhteystarvemerkin läheisyydessä sijaitsevalle pelto- ja metsämaalle ei tule asettaa käytön rajoituksia eikä erityisiä ohjausta.

**Valmistelijan vastine:** Hakemuksessa ei ole esitetty voimala-alueen maapinta-alan kattamista vettä läpäisemättömillä pinnoilla, joten voidaan arvioida, että hanke ei lisää tulvimisvaaraa.

Vaikutuksista hanhien muuttoreitteihin tai laiduntamiseen ei ole tässä yhteydessä tarkkaa tietoa. Kouvola kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria, joten tämän hankealueen vaikutus hanhien käyttäytymiseen on oletettavasti melko vähäinen.

Suunnittelutarveratkaisu ei anna oikeutta poistaa puustoa suojavyöhyketarkoituksiin naapurikiinteistön puolelta. Rakennuspaikkana on Ilmatar Solar Development Oy:n vuokraama alue.

Siniviheryhteystarvemerkinillä viitattaneen Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 merkintöihin. Yhteystarvemerkinä on viitteellinen, eikä aurinkovoimalahanke luo laajaa maakuntatasoista liikkumisestettä eläimille. Tällä suunnittelutarveratkaisulla käsitellään ainoastaan rakennuspaikaksi vuokratun alueen rakentamisen erityisiä edellytyksiä, eikä tällä suunnittelutarveratkaisulla voida muodostaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia toimenpiderajoituksia po. rakennuspaikan ulkopuolisille kiinteistöille.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemukseen sisältyy hulevesivaikutusten arviointi. Arvion mukaan hulevesien määrä ei nouse merkittävästi rakentamisen myötä. Pelto-ojien toimivuus tullaan huomioimaan sekä rakennustöiden suunnittelussa että käytönaikaisessa toimivuudessa.

Hatin hankealueen ympäristössä on runsaasti peltopinta-alaa, jota muuttolinnut voivat käyttää levähdysalueinaan.

Mahdolliset suojavyöhykkeet toteutetaan hankealueen sisälle ja suojavyöhykkeiden tilantarve on huomioitu hankkeen suunnittelussa.

Hankkeen toteuttaminen ei vaadi puuston poistoa, minkä takia sitä ei ole huomioitu hiilitaselaskelmassa. Paneelitelineiden perustustapa suunnitellaan kiinteistön maaperäolosuhteiden mukaan. Maaperä jätetään nurmi-/niittypeitteiseksi, jota niitetään säännöllisesti. Hankealue jää huoltoteitä lukuun ottamatta kasvillisuuden peittämäksi eikä hankealuetta päällystetä. Tämän takia peltoviljelyn

loppuminen ei ole sellainen merkittävä asia, joka olisi katsottu tarpeelliseksi huomioida hiilitaselaskennassa.

**Maataloustuottajain Valkealan yhdistys MTK Valkeala ry:** Mtk-Valkeala kannattaa aurinkoenergiaa ja muita biopohjaisia energian tuotantomuotoja. Mielestämme ne tulee kuitenkin sijoittaa ja rakentaa olemassa olevien ruoantuotantoon soveltuvien peltojen ulkopuolelle. Onhan uusien peltojen raivaaminen käytännössä jo estetty nykyisessä cap-tuki järjestelmässä. Siksi näemme huoltovarmuuden ja paikkakuntamme kestäväen maatalous rakenteen kannalta tärkeäksi säilyttää nykyiset pellot viljelykelpoisina. Mikäli hanketta viedään eteenpäin, pidämme tärkeänä huomioida seuraavia asioita hankkeen ympärillä:

- Hanke ei saa häiritä alueen naapureita. Esimerkiksi puita ei saa vaatia kaatamaan naapureiden alueelta mahdollisen varjostuksen takia.
- Hanke ei saa haitata metsästystä alueen ympärillä.
- Hanke ei saa rajoittaa yksityisteiden käyttöä. Alueen rakentajien ja huoltajien tulee osallistua tienpidon kustannuksiin ja tarvittaessa korjata aiheuttamansa vahingot.
- Hanke ei saa aiheuttaa metsäkatoa. Metsän kaatoa aurinkovoimalan ympäriltä ja sähkönsiirtolinjojen alta tulee välttää.
- Hanke ei saa aiheuttaa vahinkoa vesistöön. Hankealueiden läpi virtaa Torasjoki, johon ei saa päästä rakentamisvaiheessa tai sen jälkeen haitallisia aineita. Alueen rakentaminen ei saa muuttaa alueen muiden peltojen ja metsien vesitaloutta huonompaan suuntaan. Rakentajan tulee korjata mahdollisesti aiheuttamansa vahingot.
- Sähkön siirtolinjan rakentamisesta aiheutuneet vauriot tulee korvata täysimääräisesti maanomistajille ja sähkölinjan sijoittamisesta tulee maksaa maanomistajalle kunnollinen korvaus.
- Aurinkovoimalan alle jäävät pellot menettävät maataloustukikelpoisuuden ja ovat pois tuotantokäytöstä vuokra-ajan päättymisen jälkeen. Samalla menetetään Kouvola alueelle tulevaa maataloustukirahaa sekä peltojen viljelystä tulevaa tuottoa, millä on merkitystä alueen muille maatalouteen liittyville elinkeinoille, esim. Kouvola on merkittävä maatalouskauppojen ja huoltoliikkeiden keskittymä.

**Valmistelijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisu ei itsessään oikeuta poistamaan puustoa naapurikiinteistöiltä. Hankealue sijoittuu pelloille, joten se ei aiheuta metsäkatoa. Hanke sijoittuu pelloille. Kouvola kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria. Hankekokonaisuuden (osa-alueet A-D) osuus

Kouvolan peltoalasta on n. 0,15 %. Näin ollen voidaan katsoa, että viljelyksestä poistuvan peltoalan määrä on hyvin vähäinen. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa.

Voimansiirtolinjojen tai -kaapeleiden sijaintia ei ratkaista suunnittelutarveratkaisussa, eikä tällä päätöksellä voida päättää sähkönsiirtolinjoista mahdollisesti aiheutuvista korvauksista. Alueen yksityisteiden hoitokuntia on tiedotettu hankkeesta ja hoitokunnilta on pyydetty lausunnot.

Maataloustukiin liittyviä asioita ei käsitellä suunnittelutarveratkaisussa. Tukien osalta kyse on maanomistajan tahtotilasta omistamansa maa-alueen käytöstä.

**Hakijan vastine:** Hankkeen toteuttaminen ei vaadi puuston poistoa hankealueelta eikä naapurikiinteistöltä. Naapureilta ei siis tulla vaatimaan puiden kaatamista eikä sellaiseen ole lainsäädännöllistä oikeutta.

Hankkeella ei nähdä olevan vaikutusta lähialueen metsästykseseen eikä hanke rajoita lähialueen yksityisteiden käyttöä.

Ilmatar Solar Development Oy sopii yksityisteiden käytöstä tiekunnan kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta aurinkopuiston koko elinkaaren ajan.

Hankkeella ei arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia Torasjoen vesistöön. Vaikutukset virtavesiin on käsitelty suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa. Alueen rakentamisella ei ole vaikutusta muiden peltojen ja metsäalueiden vesitalouteen. Torasjoen ranta-alue jätetään rakentamisen ulkopuolelle.

Sähkönsiirtolinja suunnitellaan tarkemmin ja sille haetaan tarvittavat luvat hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Hankkeessa ei ole tarkoitus rakentaa uusia suurjännitteisiä voimajohtoja. Hankkeen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan keskijännitemaakaapeleilla, joiden sijoituksesta ja siitä maksettavista korvauksista sovitaan maanomistajien kanssa tehtävillä sijoitussopimuksilla, ellei asiasta ole sovittu maanvuokrasopimuksella. Kaapelit pyritään ensisijaisesti sijoittamaan olemassa olevien teiden viereen tai kiinteistöjen reuna-alueille

Aurinkovoimalat tuottavat koko elinkaarensa ajan maanomistajille maanvuokratuloja sekä kaupungille kiinteistöverotuloja. Maanomistaja voi myös halutessaan palauttaa pellot viljelykäyttöön vuokra-ajan päättymisen jälkeen.

### **Suomen luonnonsuojeluliiton Kymenlaakson piiri ry:**

#### *Hankesuunnittelumenettely:*

On valitettavaa, että Kouvola kaupunki valmistelee hanketta suunnittelutarveratkaisun ja rakennuslupamenettelyn kautta.

Esimerkiksi Kymenlaaksossa Miehikkälän ja Virolahden kunnat parhaillaan valmistelevat aurinkovoimahankkeita kaavoitusmenettelyyn tukeutuen. Kun aurinkovoimahankkeiden säätelykeinot ovat toistaiseksi vähäiset, hankkeiden valmistelulle kaavoituksen kautta on erityisen painava peruste.

Kaavasuunnittelun ohittava toimintamalli on ongelmallinen laajemminkin, koska sen myötä muodostuu käytäntöä, jossa kaavoitusmenettely ja sen kytkös maankäytön suunnittelujärjestelmään ja edelleen demokraattiseen yhteiskuntajärjestykseen alkaa kyseenalaistua pala palalta. Kun hankkeet ovat usein ulkomailta käsin rahoitettuja, riski korostuu entisestään. Uuden normaalin syntyä edistää osaltaan päättäjien kilpailu hankkeiden sijoittumisesta, mitä kautta sisäisen kritiikin mahdollisuus kapenee olemattomiin.

Kaavoituksessa hankkeen vaikutusalueen asukkaiden osallisuus olisi ennakoitavampaa. Osa lähiseudun asukkaista saattaa kokea aurinkovoimahankkeet ongelmallisiksi juuri osallisuuden epäsymmetriasta johtuen. Se ilmenee mm. tiedotuksen ja vaikutuskeinojen puutteellisuuksina, kun asiat ovat pitkälti jo sovittu hanketahon, maanomistajan ja kunnan kesken niiden tullessa julki. Hankesuunnitelmassakin vaikutuksia ihmisiin on tarkasteltu vain vähän. Suunnittelumateriaalia yleensä ei ole saatavissa Kouvola kaupungin internetsivuilla.

Taustalla on aurinkovoimarakentamista ohjaavan lainsäädännön puutteellisuudet yhdistyneenä hankkeiden määrään, laajuuteen ja etenemisvauhtiin. Verrattuna esimerkiksi tuulivoimaan (2000m) ja turvetuotantoon (500m) hankkeiden etäisyyttä asutukseen ei säädellä luvituksessa toistaiseksi lainkaan. Hakemussuunnitelmassa aurinkopaneelien minimietäisyydeksi asutukseen esitetään 50 metriä. Mille etäisyydelle muu infra sijoitetaan, tai miten esim. puustoistutuksin tapahtuvalla maisemoinnilla vaikutetaan asiaan, jää avoimeksi.

Asuinympäristön äkillinen muutos ilman, että muutosta voi ennakoida ja siihen käytännössä vaikuttaa, ovat kehityskulkuja, mitä juuri kaavoituksella pyritään lieventämään. Mikäli asukas ei muun ohella koe



hyötyvänsä hankkeesta mitenkään, hänen on vielä vaikeampaa hyväksyä muutosta. Näin, vaikka uusiutuvan energian tuotannon lisääminen sinänsä on tuskin kenenkään mielestä väärä tavoite. Ongelmallista kuitenkin on, mikäli tuotettu energia myydään/kiintiöidään muualle, mahdollisesti maan rajojen ulkopuolella kulutettavaksi.

*Luontoselvitys:*

Luontoselvitys vaikuttaa kattavalta. Sen perustalta voidaan osoittaa, mitkä hankesuunnitelman osa-alueet tai niiden lähialueet eivät sovellu paneelien ja muun infran sijoituspaikoiksi. Luontoselvityksessä esitetyt päätelmät ja suositukset tulee huomioida hankesuunnittelun läpäisevästi.

**Valmistelijan vastine:** Perustelut

suunnittelutarvemenettelyn soveltamiselle tämän aurinkovoimalahankkeen osalta on esitetty tämän päätösehdotuksen perusteluissa. Osallisilla on ollut mahdollisuus antaa muistutus hankkeesta ja päätöksen suunnittelutarveratkaisusta tehdään Kouvola teknisen lautakunnan lupajaostossa. Lausunnossa esitetyt seikat yhtiöiden rahoitusjärjestelystä ja sähkön myynnistä eivät ole tässä suunnittelutarveratkaisussa käsiteltäviä asioita. Luontoselvityksen päätelmät huomioidaan tässä suunnittelutarveratkaisussa.

**Hakijan vastine:** Hatin hankealue sijoittuu

kaavoittamattomalle haja-asutusalueelle. Alueelle laadittujen selvitysten ja Kouvola kaupungin kanssa käytyjen keskustelujen perusteella hankevastaava on päättänyt hakemaan aurinkovoimalahankkeelle suunnittelutarveratkaisua. Kaupunki tekee suunnittelutarveratkaisusta päätöksen voimassa olevan lainsäädännön ja kaupungin omien linjausten mukaisesti.

Hatin aurinkovoimalahankkeessa on järjestetty asukastilaisuus hankealueen lähiasukkaille. Tätä kautta asukkaille on annettu mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa hankkeen suunnitteluun. Myös suunnittelutarveratkaisuhakemuksen aikana on ollut mahdollisuus jättää muistutuksia hankkeesta. Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen materiaali liitteineen oli saatavilla nähtävilläolon ajan Kouvola kaupungin verkkosivuilla ja hakemuksesta on kuulutettu Kouvola sanomissa ja Kouvola kaupungin verkkosivuilla.

**Päätöksen perustelut**

Alueella ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavamuotoa, eli asemakaavaa tai sellaista yleiskaavaa, jota voitaisiin käyttää rakennusluvan perusteena. Alue ei ole kaupungin rakennusjärjestyksessä tai yleiskaavassa määriteltyä suunnittelutarvealuetta, mutta rakentamiseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu rakennushankkeen MRL 137 §:ssä säädetty rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset.

Myönteinen suunnittelutarveratkaisu edellyttää, että rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta ja on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Tämän päätöksen mukainen aurinkovoimalan osa-alue C kuuluu laajempaan hakijan tavoittelemaan yhteensä n. 67 ha voimalakokonaisuuteen, joka käsittää kaikkiaan neljä toisistaan erillistä osa-aluetta (A, B, C ja D), joista jokaiselle on haettu ja joista jokaiselle tehdään itsenäinen suunnittelutarveratkaisu ja rakennuslupa. Kaikkien osa-alueiden muodostaman aurinkovoimalakokonaisuuden maksimiteho on yhteensä 71,4 MWp ja keskimääräinen sähköntuotanto noin 70 GWh vuodessa. Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee osa-alueen A rakennusluvan erityisten edellytysten arviointia. Hakija on toimittanut hakemusten liitteeksi selvitysaineistoa, jonka perusteella hankkeen osa-alueiden vaikutuksia on voitu arvioida. Selvitykset auttavat hahmottamaan myös neljästä osa-alueesta koostuvan voimalakokonaisuuden yhteisvaikutuksia. Rakennuspaikalle tehtiin maastokäynti 5.12.2023.

#### *Rakennuspaikan vaatimukset asemakaava-alueen ulkopuolella*

MRL 136 §:n mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueen ulkopuolella on, että

- 1) rakennuspaikka täyttää 116 §:n vaatimukset;
- 2) rakentaminen täyttää sille 117 §:ssä säädetty sekä muut tämän lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset;
- 3) rakentaminen täyttää 135 §:n 3–6 kohdassa asetetut vaatimukset;

4) teiden rakentaminen tai vedensaannin taikka viemäröinnin järjestäminen ei saa aiheuttaa kunnalle erityisiä kustannuksia; sekä

5) maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat 33 ja 43 §:n mukaiset mahdolliset rajoitukset otetaan huomioon.

#### 1) Rakennuspaikan MRL 116 § vaatimukset

MRL 116 §:n mukaan rakennuspaikan tulee asemakaava-alueen ulkopuolella olla tarkoitukseen sovelias, rakentamiseen kelvollinen ja riittävän suuri, kuitenkin vähintään 2 000 neliometriä. Rakennuspaikan soveliaisuutta ja kelvollisuutta harkittaessa on muun muassa otettava huomioon, ettei rakennuspaikalla ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Lisäksi rakennukset on voitava sijoittaa riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta.

Rakennuspaikka muodostuu kahdesta kiinteistöstä 286-425-24-1 ja 286-425-7-48, jotka Ilmatar Solar Development Oy on vuokrannut aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikan maapohja on yksityisomistuksessa. Rakennuspaikan pinta-ala on yhteensä n. 25,1 ha. Rakennuspaikka on sovelias, kelvollinen ja riittävän suuri suunniteltua rakentamista varten. Rakennuspaikan soveltuvuutta arvioitiin maastokäynnillä 5.12.2023. Maastokäynnin perusteella alueen todettiin soveltuvan aurinkovoimalan rakennuspaikaksi.

Rakennuspaikka sijaitsee sisämaassa peltoaukealla, eikä sillä ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Aurinkovoimalan rakenteet on esitetty sijoitettavan riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta. Voimala-aluetta mahdollisesti ympäröivä aita on esitetty kaikkialla vähintään viiden metrin päähän rakennuspaikaksi vuokratun alueen reunoista, mikä täyttää MRA 57 §:n vaatimukset. Paneelimuoduuleita sijoittuu rakennuspaikan sisäisten kiinteistörajojen päälle, mikä ei aiheuta poikkeamisen tarvetta sillä hakija on vuokrannut alueet aurinkovoimalan rakentamista varten ja alueen maanomistajat ovat antaneet siihen suostumuksensa. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat Pirttiahontien toisella puolella ja joista lähimpään asuinrakennukseen on matkaa noin 540 metriä.

#### 2) Rakentamisen MRL 117 § vaatimukset

MRL 117 §:ssä säädetään rakentamiselle asetettavista vaatimuksista. Osa MRL 117 §:n teknisistä vaatimuksista käsitellään rakennusluvan yhteydessä. Rakennuksen soveltuminen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimusten täyttäminen käsitellään päätöksen perustelujen kohdassa *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*.

#### 3) Rakentamisen MRL 135 §:n 3–6 kohtien vaatimukset

MRL 135 § kohdat 3-6 rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä, joita tulee noudattaa myös asemakaava-alueen ulkopuolella:

3) rakennus soveltuu paikalle;

4) rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen;

5) vedensaanti ja jätevedet voidaan hoitaa tyydyttävästi ja ilman haittaa ympäristölle; sekä

6) rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeettomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.

Rakennus soveltuu paikalle. Alueella ei ole aurinkovoimalan toteuttamista rajoittavia kaavamuotoja tai alueen ympäristöstä johtuvia seikkoja.

Rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie kts. päätöksen perustelujen kohta *Liikenne*.

Aurinkovoimalaa varten ei tarvita vedensaantia eikä alueelta muodostu jätevesiä.

Aurinkovoimalan rakenteet ovat suunniteltu siten, että ne eivät vaikeuta naapurikiinteistöjen rakentamista. Voimalan rakennuspaikan pohjoispuolella on kiinteistö, jolla sijaitsee asuinrakennus. Muutoin ympäröivät kiinteistöt ovat maa- tai metsätalouskäytössä.

#### 4) Teiden, vedensaannin tai viemäroinnin järjestäminen

MRL 136 §:n 4. kohdassa viitattut teiden rakentamiseen tai vedensaantiin taikka viemäroinnin järjestämiseen liittyvät seikat on käsitelty päätöksen perustelujen kohdissa *Liikenne* ja *Yhdyskuntatekniset verkostot*.

#### 5) Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset

Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset on käsitelty päätöksen perustelujen kohdassa *Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*.

Johtopäätelmänä todettakoon, että suunniteltu rakennuspaikka täyttää MRL 136 §:n mukaiset asemakaavan ulkopuolelle sijoittuvan rakennuspaikan vaatimukset.

#### *Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*

Rakennuspaikan eteläosaan kohdistuu Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 turvetuotantoalueen merkintä (EOt). Muutoksen turvetuotannon mahdollistavasta maankäytöstä kohti uusiutuvaa energiantuotantoa voidaan katsoa olevan positiivista kehitystä. Maakuntakaava ei osoita rakennuspaikalle MRL 33 §:n mukaisia rakentamisrajoituksia. Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä. Rakennuspaikkaa ja suunniteltua rakentamista koskee erityisesti

määräys: ”*Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee selvittää edellytyksiä uusiutuvaan energiaan perustuvien järjestelmien käyttöön.*” Hatin aurinkovoimalan suunnittelutarvehakemuksessa ja sen liitteissä on selvitetty alueen edellytyksiä uusiutuvan energian käyttöön. Hakemusalueen ulkopuolella pohjoisessa on maakuntakaavassa merkitty Anttilan maakunnallinen maisema-alue (ma/m). Maisema- aluetta kuvataan seuraavasti: *Anttilan maisema-alue rajoittuu pohjoisessa toisen Salpausselän deltamuodostelmaan, Anttilankankaaseen. Anttilan kylän eri viljelyaukeita jakaa aluetta halkovat maantiet. Kylän asutus on pääosin sijoittunut harjumuodostelman suuntaisesti kapean kylätien varteen ja mäkien lakialueille.* Hakemuksen mukainen rakentaminen ei uhkaa maakuntakaavan maisema-alueen arvoja. Rakennuspaikan itäpuolelle on merkitty pohjois-eteläsuunnassa sini-viheryhteystarve, jota kuvataan seuraavasti: *Pohjoisten ja itäisten metsävyöhykkeiden sini-viheryhteystarve. Yhdistää Repoveden kansallispuiston sekä laajat, osin erämaiset metsäalueet, harjualetta, Välväylän puhdasvetisen, ekologisesti, luontomatkailun ja virkistuksen kannalta merkittävän vesistöalueen sekä muita luonnon, matkailun ja virkistuksen alueita. Luo ylimaakunnallisen yhteyden Etelä-Savon luontoalueille.* Tavoiteltu aurinkovoimakokonaisuus ei muodosta laajoja eläinten liikkumisesteitä tai aiheuta metsäkatoa, mikä voisi uhata sini-viheryhteystarpeen toteutumista.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikuttavia yleiskaavoja, joten aluetta ei koske MRL 43 §:n rakentamis- tai toimenpiderajoitukset.

Hankealue rajautuu Torasjokeen. Hankealueen kohdalla Torasjoki on peltojen keskellä virtaava kapea uoma, joka on aikoinaan muokattu ja suoristettu alkuperäisestä luonnontilastaan muistuttamaan tavallista pelto-ojaa. Hankealueen kohdalla Torasjoki ei houkuttele vesistöä muuta rakentamista kuten vapaa-ajan asumista. Näin ollen Kouvola kaupungin kaavoituksessa on tulkittu, että hankealueen kohdalla Torasjoki ei muodosta sellaista MRL 72 §:n mukaista vesistöä, joka vaatisi rantavyöhykkeelle rakentamisen vuoksi asemakaavaa tai oikeusvaikutteista yleiskaavaa. Hanke ei siis vaadi Torasjoen vuoksi kaavan laatimista tai poikkeamispäätöstä MRL 72 §:n mukaisesta ranta- alueen suunnittelutarpeesta.

Kouvola kaupungin tekninen lautakunta hyväksyi Kouvola kaavoituskatsauksen ja -ohjelman 2024 kokouksessaan 20.12.2023. Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle ei ole osoitettu yleis- tai asemakaavoitettavia kohteita. Kouvola kaupungilla ei ole aikomusta tai tarpeita suunnitella Anttilan kylän itäpuolen alueen maankäyttöä kaavoituksen keinoin. Alueelle ei suuntaudu merkittävää rakennuspainetta, jonka vuoksi olisi tarve laatia yleis- tai asemakaavaa alueidenkäytön tarpeiden yhteensovittamiseksi.

Hakemuksessa esitetty suunniteltu rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle, maakuntakaavan toteutumiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

#### *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*

Rakennuspaikalla ei ole olemassa olevia rakennuksia. Rakennuspaikan lähiympäristössä ei sijaitse kulttuuriympäristön arvokohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY-alue) sijaitsee n. 7 km päässä. Rakennuspaikalla ei ole tiedossa muinaisjäännöksiä. Pihlajasaaren, Mietunahon ja Anttilan seudulla on pitkä ja rikas viljelyshistoria, mitkä ovat hyvin havaittavissa 1800-luvun Senaatin kartastoissa. Olennaiset säilyneet ja arvokkaat kylämiljööt jäävät hankealueen ulkopuolelle.

Hakija on liittänyt hakemukseen maisemaselvityksen (Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun maisemaselvitys, Kouvola Hatti, 2.11.2023, WSP Finland Oy) sekä havainnekuvia. Rakennuspaikka ei sijaitse valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaaksi arvioitulla alueella. Anttilan kylä on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Hankkeella ei ole vaikutusta maiseman arvokohteisiin, vaan maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia kohdistuen lähinnä alueen asukkaisiin ja muihin alueella liikkuihin. Paneelimuodut asetellaan eteläsuuntaisesti riveihin. Paneelimuodut korkeus maasta mitattuna on enintään 4,5 metriä. Maan tasalta katsottuna voimala muodostaa etelä-pohjoissuunnassa selkeän näköesteen ja itä-länsisuunnassa osittaisen näköesteen. Hankkeella ei ole vaikutuksia kaukomaisemaan.

Hatin hankekokonaisuuden kohdalla maisemarakenne on selänteiden ja laaksojen muodostamaa vaihtelevaa ja pienipiirteistä maisemaa. Hanke-alue sijoittuu laajemmalle alavalle peltoaukealle, jota reunustaa metsäiset selänteet. Maisemaselvityksessä osa-alue C kuvataan seuraavasti: *Hankealue sijoittuu avoimelle peltoaukealle. Alueen pitkää luoteisreunaa reunustaa Torasjoki, jonka rantapenkereillä kasvaa vaihtelevaa kasvillisuutta. Joen toisella puolella jatkuu avoin peltoaukea. Alueen koillisreunassa kulkee kapea peltotie. Alueen itäreunalla on vaihtelevaa metsänreunaa, jossa on tehty hakkuita. Alueen lounaiskulmassa on yhtenäinen metsänreuna. Alueen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat paikalliseen viljelymaisemaan.*

Hankealueelle ei ole suoraan näköyhteyttä lähimmiltä asuinrakennuspaikoilta, sillä asuntojen ja hankealueen välillä on metsää. Hankkeen rakennuspaikan sijainnin (metsien rajaama peltoalue) ja ominaisuuksien (alueen asutuksen vähäisyys, alueella ei ole maiseman tai kulttuuriympäristön arvokohteita) perusteella voidaan todeta, että rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä se vaikeuta kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä. Rakennus soveltuu

ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää riittävällä tavalla kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset.

#### *Ympäristö- ja luonnonarvot*

Hakija on toimittanut hiilitaselaskelman rakennushankkeesta. Hiilitaselaskelmassa on laskettu aurinkovoimalakokonaisuuden (osa-alueet A,B, C ja D) koko elinkaaren aikana tuottamat hiilipäästöt. Laskelmassa ei huomioida mahdollista materiaalien kierrätystä. Koko Hatin aurinkovoimalakokonaisuuden elinkaaren aikaiset päästöt ovat yhteensä n. 102 000 t CO<sub>2</sub>e, josta 43 % aiheutuu itse aurinkopaneeleista. Selvityksen mukaan aurinkovoimalla tuotetun kWh:n päästökerroin on n. 36 g CO<sub>2</sub>e, kun taas Suomen sähkötuotannon päästökerroin on keskimäärin 128,5 g CO<sub>2</sub>e (vuoden 2019 tieto, Energiavirasto). Päästökertoimella tarkoitetaan syntyvän päästön määrää suhteessa tuotetun tuotteen tai palvelun määrään. Nykypäivän sähköntuotantotapoihin verratessa Hatin aurinkovoimalakokonaisuuden sähköntuotannon päästövähennys on vuodessa noin 6 500 t CO<sub>2</sub>e ja oletetun käyttöiän aikana 40 vuodessa noin 259 000 t CO<sub>2</sub>e. Päästöjä voidaan pienentää kierrättämällä. Hakemuksen mukaan aurinkopaneelit sisältävät mm. lasia, alumiinia, kuparia, piitä ja vähäisiä määriä hopeaa. Hakemuksen hiilitaselaskentaselvityksen mukaan piipohjaisten aurinkokennojen materiaalista suuri osa voidaan kierrättää ja käyttää esimerkiksi uusien paneelien valmistuksessa. Aurinkopaneelien asennustelineet ovat sinkittyä terästä, jota voidaan kierrättää. Myös kuparia ja alumiinia sisältävät kaapelit voidaan kierrättää. Hankkeen ilmastovaikutukset ovat positiivisia.

Hankealueelle on laadittu luontoselvitys (Kouvola, Hatti Aurinkopuisto-hankkeen luontoselvitys 2023, 28.11.2023 Luontoselvitys Kotkansiipi). Selvityksessä hankealuetta kuvataan mm. seuraavasti: ”--  
*nurmitähkiövaltaista heinäpeltoa, joka oli elokuussa niitetty reunoilta. Alue rajautuu pohjoisreunastaan Torasjokeen, joka on luontotyypiltään havumetsävyöhykkeen pikkujoki EN. Pellon ja joen välissä kasvaa varttunutta puustoa: koivua (Betula), metsäkuusta (Picea abies) ja metsämän-tyä (Pinus sylvestris) sekä pihlajaa (Sorbus aucuparia) ja pajuja (Salix). Osa-alueen kohdalla joessa on myös koskiosuus, Petsankoski. Osa-alueen kahteen osaan jakavan valtaojan reunoilla kasvaa puustona koivua (Betula) ja pensaskeroksessa pajuja (Salix) ja vadelmaa (Rubus idaeus). Kenttäkerroksen valtalajeja ovat isonokkonen (Urtica dioica), pelto-ohdake (Cirsium arvense), niittyjuola (Elytrigia repens) ja pujo (Artemisia vulgaris).”*

Torasjoki on selvityksen mukaan havumetsävyöhykkeen pikkujoki, joka on arvokas elinympäristö. Torasjokea kuvataan selvityksessä seuraavasti: ”-- *pohjoisreunassa virtaava Torasjoki on uomaltaan monin paikoin oiottu, mutta siinä on myös luonnontilaisen kaltaisia osia.*

*Kohteen edustavuus ei ole kovin korkea, mutta se sopisi ainakin saukon (Lutra lutra) Dir IV elinympäristöksi. Petsankoski on mahdollinen koskikaran (Cinclus cinclus) VU talvehtimispaikka.” Suunniteltu rakentaminen ei ulotu Torasjokeen.*

Luontoselvitys antaa tarkan kuvan alueen luonnonoloista, jonka arvokohteet on otettu huomioon jo hankkeen suunnitteluvaiheessa. Rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura2000-alueita. Lähin pohjavesialue (Yölämminkangas, 2-luokan pohjavesialue) sijaitsee noin kilometrin päässä rakennuspaikasta. Rakentaminen vaikuttaa pohjavesialueeseen. Rakennuspaikan alueella ei ole suojelunarvoisia geologisia muodostumia. Hanke ei aiheuta ympäristö- tai luonnonarvojen vähenemistä tai heikkenemistä.

### *Liikenne*

Liikennöinti alueelle on vähäistä, kun aurinkovoimala on aloittanut sähköntuotannon. Aurinkovoimala-alueelle ei muodostu vakituisia työpaikkoja, vaan liikennöinti koostuu lähinnä paikalla satunnaisesti vierailevasta huolintahenkilöstöstä. Hakemuksessa on esitetty voimala-alueen sisäiset huolto- ja pelastustiet sekä alustava kulkuyhteys rakennuspaikalle.

Asemapiirustuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku pohjoisesta Pirttiahontieltä. Pirttiahontielle kuljetaan Anttilantien kautta. Anttilantie on valtion maantie. Anttilantie on hyvin vähäliikenteinen maantie.

Aurinkovoimalan rakentaminen ei aiheuta kunnalle velvoitteita, tarpeita tai kustannuksia teiden rakentamisesta. Rakentaminen on sopivaa liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden kannalta.

### *Yhdyskuntatekniset verkostot*

Aurinkovoimalan toteutumisen kannalta olennaista on liittymismahdollisuus sähköverkkoon. Aurinkovoimala on tarkoitus liittää 33 kV:n maakaapelilla KSS Energia Oy:n Koria-Valkeala 110 kV linjaan. Hakemuksen liitteenä on esitetty alustava sähkönsiirtoreitti. Suunnitellut reitit noudattelisivat olemassa olevia ajoväyliä ja kulku-uria. Tällä tavoin toteutettuna rakennuspaikan ulkopuolelle sijoittuvista maakaapeloinneista aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa mm. muille maanomistajille ja metsäkäytölle. Reitti on kuitenkin vasta alustava esitys, eikä sähkönsiirtoreitin sijaintia päätetä tällä suunnittelutarveratkaisulla.

Aurinkovoimalan alueella ei käytetä vettä eikä alueelta muodostu jätevesiä. Voimala-aluetta varten ei ole tarve rakentaa vesi- tai viemärijohtoja. Kouvola Vesi Oy totesi lausunnossaan, että hankealueet sijaitsevat kaukana Kouvola Veden verkostoista eikä aurinkovoimaloita liitetä vesihuoltoverkostoihin, eikä Kouvola Vedellä ole hankkeeseen huomautettavaa.



Rakentaminen on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen toteuttamisen kannalta.

#### *Palvelujen saavutettavuus*

Suunnittelutarveratkaisulla ei ole haettu rakentamista vakituista tai vapaa-ajanasumista tai työpaikka-aluetta varten, mistä aiheutuisi palvelujen saavutettavuusvaatimuksia tai jotka muodostaisivat asiakashakuisia palveluja alueelle. Suunnitellulla rakentamisella ei ole merkitystä palvelujen saavutettavuuden suhteen.

#### *Virkistystarpeiden turvaaminen*

Rakennuspaikan alueella ei ole virallisia kaupungin tai valtion virkistyskäyttöön osoittamia alueita, eikä sellaisia ole suunnitteilla. Rakennuspaikka on yksityisomistuksessa olevaa peltoa, jolla liikkuminen virkistystarkoituksissa voi tapahtua jokaisenoikeuksien turvin. Koska kyseessä on pelto, tarkoittaa virkistystarkoituksissa liikkuminen kasvukauden ulkopuolista aikaa ja lähinnä lumipeitteistä talviaikaa. Jokaisenoikeudet ovat tapaoikeutta, eikä niitä käyttämällä saa haitata maanomistajan maankäyttöä tai kulkea viljelyksessä olevilla pelloilla. Aurinkovoimalan rakentamisen jälkeen alueella liikkuminen on rajoitettua. Valkealan pohjoisalue on harvaan asuttua maaseutua, eikä jokaisenoikeuksien perusteella tapahtuva liikkuminen aurinkovoimalan rakentamisen myötä kohtuuttomasti hankaloidu. Seudulle jää erittäin runsaasti pelto-, metsä- ja suomaata samoiltavaksi jatkossakin. Alueella ei ole tarpeita perustaa virkistysalueita. Rakentaminen ei vaikeuta virkistystarpeiden turvaamista.

#### *Vaikutukset ihmisiin ja muut sosiaaliset vaikutukset*

Valtaosa edellä arvioiduista vaikutuksista kohdistuvat monilta osin suoraan ihmisiin. Osa-alue C lähimmäiset asuinrakennukset sijaitsevat Pirttiahontien pohjoispuolella. Lähin asuinrakennus sijaitsee n. 530 metrin päässä hankealueesta. Kaksi muuta lähintä asuinrakennusta sijaitsevat n. 800 metrin ja n. 960 metrin päässä. Pirttiahontien pohjoispuolella olevien asuinrakennusten ja osa-alueen C välillä on metsää. Asukkaiden henkilökohtainen kokemus aurinkovoimalasta ja siitä aiheutuvasta elinympäristön muutoksesta voi vaihdella.

#### *Muut vaikutukset*

Hakemuksen mukaan aurinkovoimaloiden palot ovat harvinaisia ja paikallisia. Palot etenevät yleensä maastopaloina paneelikenttien alla. Aurinkovoimalan lasi- ja metallimateriaalit eivät ole erityisen paloherkkiä. Pelastuslaitokselle on varattu pelastustiet. Hankkeen ei arvioida aiheuttavan erityistä paloriskiä.

Hanke sijoittuu peltoalueelle. Hankkeen kokonaislaajuus on noin 68 hehtaaria, josta osa-alueen C laajuus on noin 25,1 hehtaaria. Kouvola kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria. Koko hankkeen osuus Kouvola peltoalasta on 0,15 %. Rakentamisella ei ole vaikutusta ruokahuoltoon tai merkittävää vaikutusta viljelyalan pienenemiseen.

Metsästämiseen tarvitaan maanomistajan lupa. Maanomistajalla ei ole velvollisuutta sallia metsästystä omistamillaan maa-alueilla, eikä viereisillä kiinteistöillä mahdollisesti tapahtuva metsästysharrastus voi olla peruste rajoittaa toisen maanomistajan maankäyttöä. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa. Seudulla sijaitsee myös haja-asutusta ja muihin maaseutuelinkeinoihin liittyviä rakennuksia, mitkä tulee vastaavalla tavalla huomioida metsästyksen turvallisuudessa. Seutu on harvaan rakennettua, mistä johtuen metsästysharrastukselle on edellytyksiä aurinkovoimalan mahdollisesta rakentamisesta huolimatta. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta metsästysharrastuksen jatkuvuuteen.

Aurinkovoimalasta ei aiheudu pienhiukkaspäästöjä tai muita suoria terveyteen vaikuttavia ympäristövaikutuksia kuten melua, tärinää, päästöjä vesistöön tai ilmaan.

Aurinkovoimalat eivät sisälly sellaisinaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 hankeluetteloon, joten ne eivät automaattisesti vaadi YVA-menettelyä. Päätöksen YVA-menettelyn soveltamistarpeesta tekee hankkeen toimialueen ELY-keskus (Kouvolassa Kaakkois-Suomen ELY-keskus). Kaakkois-Suomen ELY-keskus ei tätä suunnittelutarveratkaisua koskevassa lausunnossaan viitannut mahdolliseen YVA-menettelyn soveltamiseen. Tässä yhteydessä selvyyden vuoksi todettakoon, että YVA-menettelyyn liittyvät asiat ovat kokonaisuudessaan hankkeeseen ryhtyvän ja ELY-keskuksen vastuulla. Kouvola kaupunki on ELY-keskuksen lausunnon perusteella tehnyt johtopäätöksen, että YVA-lainsäädännön näkökulmasta ei ole esteitä suunnittelutarveratkaisun tekemiselle.

#### *Yhteenveto*

Suunnittelutarvehakemus ja sen liiteselvitykset antavat selkeän kuvan aiotusta rakentamisesta ja siitä aiheutuvista vaikutuksista. Hakemusasiakirjojen avulla on voitu arvioida vaikutukset sekä rakennuspaikkakohtaisesti osa-alueittain että kaikki osa-alueet kattavan voimalakokonaisuuden yhteisvaikutusten osalta. Selvitysten perusteella on voitu arvioida, että Hatin aurinkovoimalan osa-alueen C rakentaminen ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä siitä aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Suunnittelutarvealuetta koskevat rakennusluvan erityiset edellytykset on tutkittu ja todettakoon, että rakennusluvan myöntämiselle on olemassa edellytykset, kun huomioidaan päätöksessä luetellut ehdot.

Pääpiirustukset (asemapiirustus, indeksikartta, muuntamon julkisivu-, pohja- ja leikkauspiirustukset, aidan tyyppi- ja paneelimuotoilu, paneelimuotoilun tyyppikuva), hakemussuunnitelma, maisemaselvitys ja havainnekuvat, hiilitaselaskenta, luontoselvitys, sijaintikartta **oheismateriaalina**.

### **Maksut ja niiden määräytyminen**

Maksut määräytyvät Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan 13.12.2022 (§ 264) hyväksymän kaavoituksen palvelumaksut ja taksat mukaan (tullut voimaan 1.1.2023).

Suunnittelutarveratkaisupäätös 590 €

Kuuleminen hakemuksen johdosta 70 €/kuultava

Lisäksi peritään kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaisina.

Asiantuntijana kokouksessa ja vastaamassa kysymyksiin on kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi ja kaupunginarkkitehti Anne Kangasniemi-Kuikka, anne.kangasniemi-kuikka(at)kouvola.fi, puh. 020 615 9138

### **Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää myöntää suunnittelutarveratkaisun hakemuksen mukaiselle rakentamiselle seuraavin ehdoin:

- a) Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunnossa esitetyt asiat tulee huomioida rakennushankkeen jatkosuunnittelussa ja luvituksessa.
- b) Voimala-alue voidaan aidata tarpeellisin osin turvallisuusnäkökulma huomioiden
- c) Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja alueella työskentelyssä tulee huomioida alueella sijaitseva sähkönsiirtoverkko. Sähkönsiirtoverkon ja siihen kuuluvien rakenteiden ja laitteiden läheisyydessä toimiessa tulee noudattaa KSS Verkko Oy:n lausunnon mukaista toimintaohjeistusta.

Suunnittelutarveratkaisu on voimassa kaksi vuotta antopäivästä lukien. Sanotun ajan kuluessa on haettava tätä suunnittelutarveratkaisua vastaava rakennuslupa.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Teknisen lautakunnan lupajaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Olli Ruokoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

---

**Suunnittelutarveratkaisupäätös (MRL 137 §), 286-425-1-160, Hatin aurinkovoimala, osa-alue D****6378/10.03.00.03/2023****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 27**

**Valmistelija:** kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, oli.ruokonen(at)kouvola.fi

**Selostus ja perustelut**

Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee aurinkovoimalan rakentamista. Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu MRL 137 §:ssä säädettyjen rakennusluvan myöntämisen erityiset edellytykset.

**Hakija**

Ilmatar Solar Development Oy, hankekehityspäällikkö Sanni Kontinen, sanni.kontinen(at)ilmatar.fi, puh. +358 40 675 6088

**Rakennuspaikka**

Hankealue sijaitsee Vuohijärven kaupunginosassa Anttilan kylän itäpuolella. Hankealueen (D) pinta-ala on n. 8,5 ha. Rakennuspaikka sijaitsee kiinteistöllä 286-425-1-160, josta Ilmatar Solar Development Oy on vuokrannut osan aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikalla ei ole osoitetta. Hakemuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku Yölammentieltä.

**Rakennushanke**

Ilmatar Solar Development Oy (myöhemmin 'hakija') hakee Kouvolan kaupungilta suunnittelutarveratkaisua maa-asenteisen aurinkosähkön tuotantoalueen, eli aurinkovoimalan rakentamiseksi. Aurinkovoimala koostuu aurinkopaneelikentistä, keskijännitemuuntajakonteista, huoltoteistä ja kaapeloinneista. Hakijan tavoitteleva voimalakokonaisuus käsittää kaikkiaan neljä toisistaan erillistä osa- aluetta, joista jokaiselle haetaan omaa suunnittelutarveratkaisua. Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee osa- aluetta D, jonka pinta-ala on n. 8,5 ha.

**Kohteen tiedot**

### Kaavatiedot

Alueella ei ole voimassa asemakaavaa tai yleiskaavaa.

Alueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040.

Rakennuspaikalle ei kohdistu maakuntakaavassa aluevarauksia eikä rakentamisrajoituksia. Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-alueeseen liittyviä mm. Kymijoen, rannikon ja saariston tulvaherkkiä alueita, vesistöjen yhtenäisen rantaviivan säästämistä, uusiutuvan energian järjestelmien edellytysten selvittämistä, tuulivoimaa, vaelluskaloja, seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksiköjä, Natura2000-alueita, muinaisjäännöksiä, kestäviä liikkumistapoja sekä reitistöjen jatkuvuutta koskevia suunnittelumääräyksiä.

Kouvolan kaavoituskatsauksessa ja -ohjelmassa 2024 ei ole esitetty kaavasunnittelukohteita hakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle

### Rakennusjärjestys

Kouvolan rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa 8.2.2021. Muulle kuin asutokäyttöön tarkoitetulle rakennuspaikalle rakennusten/rakennelmien lukumäärä ja rakennusten enimmäiskoko harkitaan rakennuspaikan käyttötarkoituksen ja olosuhteiden perusteella rakennuslupahakemuksen yhteydessä.

Rakennusjärjestyksessä ei ole erityisiä suuren mittakaavan aurinkovoimarakentamista koskevia määräyksiä.

### **Mistä päätöstä haetaan**

Haetaan MRL 137 §:n mukaista suunnittelutarveratkaisua. Hankkeeseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Hankkeessa ei ole poikkeamisluvan tarvetta.

### **Päätösvallan peruste**

Suunnittelutarveratkaisu käsittää MRL 137 §:n mukaisen rakennusluvan erityisten edellytysten arvioinnin suunnittelutarvealueella ennen rakennusluvan myöntämistä.

Kouvolan kaupungin 1.6.2023 voimaan tulleen hallintosäännön mukaan teknisen lautakunnan lupajaosto päättää rakennusluvan erityisistä edellytyksistä (suunnittelutarveratkaisu) suunnittelutarvealueella MRL 137 §:n mukaisesti. Teknisen lautakunnan lupajaosto on siirtänyt suunnittelutarveratkaisuja koskevaa toimivaltaansa kaupunginarkkitehdille lukuun ottamatta tuuli- ja aurinkovoimaloita koskevia suunnittelutarveratkaisuja. Näin ollen teknisen lautakunnan lupajaosto on päätösvaltainen Hatin aurinkovoimalan rakennusluvan

erityisten edellytysten arvioinnissa, eli suunnittelutarveratkaisusta päättämisessä.

### **Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset**

Tässä kappaleessa kuvatus hakijan lyhyen selostuksen rakentamistoimenpiteistä, perusteluista ja vaikutuksista lisäksi hakija on liittänyt hakemukseen kattavan hakemussuunnitelman (Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun hakemussuunnitelma, Kouvola Hatti, 15.12.2023, WSP Finland Oy) sekä muita selvityksiä. Hakemussuunnitelma on raporttimuotoinen kuvaus hankkeesta ja suunnitelmassa on seikkaperäinen kuvaus suunnitellusta rakennushankkeesta.

Hakijan lyhyt selostus rakentamistoimenpiteistä, perustelut ja keskeiset vaikutukset:

*Ilmatar Solar Development Oy rakentaa Hatin aurinkovoimapuiston (aurinkovoimalaitos) Kouvolaan. Hankekokonaisuus koostuu neljästä toisistaan irrallisesta alueesta, joille haetaan suunnittelutarveratkaisuja erillisillä hakemuksilla. Osa-alueet on nimetty kirjaintunnuksin A-D. Tämä hakemus koskee hankealuetta D.*

*Hankealue D sijoittuu kiinteistölle 286-425-1-160 ja sen likimääräinen keskipiste 6766410 N, 492640 E koordinaatistossa ETRS-TM35FIN.*

*Aurinkovoimapuisto koostuu aurinkopaneeleista, niitä tukevista paneelitelineistä perustuksineen, inverttereistä, stepup-muuntamoista ja niitä yhdistävistä maakaapeleista sekä huoltoteistä ja näitä alueita mahdollisesti ympäröivistä suoja-aidoista. Aurinkovoimapuisto sijoittuu kokonaisuudessaan liitteessä esitetylle noin 67,9 ha kokoiselle toimenpidealueelle, josta hankealue D on 8,5 ha.*

*Suunnittelutarveratkaisu ei ole ristiriidassa alueen muun maankäytön kanssa, eikä se johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen.*

*Aurinkovoimala ei aiheuta haittaa Kouvola kaupungin asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle (MRL 137 §).*

*Aurinkovoimala on yhteensovittavissa muiden maankäytön toimintojen kanssa niin, että se ei haittaa yhdyskuntatekniikan kehittämistä, liikenneväylien toteuttamista tai kunnan palveluiden kehittämistä eikä aiheuta haitallista yhdyskuntakehitystä (MRL 137 §).*

*Aurinkovoimala ei aiheuta merkittävää maisemahaittaa sen jäädessä hyvin paikalliseksi, eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Aurinkovoimala ei aiheuta merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. (MRL 137 §).*

*Hankkeen toteutuminen edesauttaisi Suomen energiahuollon omavaraisuutta ja nopeuttaisi siirtymää päästöttömiin energialähteisiin.*

### **Naapureiden kuuleminen ja muistutukset**

Ennen asian ratkaisemista naapureille ja muille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa, on varattu tilaisuus kirjallisen muistutuksen tekemiseen. Kaupunki on kuullut rakennuspaikan lähinaapurit kirjeitse. Kuuleminen tehtiin sekä suunnittelutarveratkaisua että rakennuslupaa varten. Kaakkois-Suomen ELY-keskusta kuultiin sekä rakennuspaikan naapurina että lausunnon antajana.

Hakemuksesta oli MRL 173 § 1 momentissa tarkoitettujen asianosaisten lisäksi tarve kuulla osallisia laajemmin, joten hakemuksesta kuulutettiin Kouvolan Sanomissa ja Kouvolan kaupungin sähköisellä ilmoitustaululla 17.1.2024. Osallisilla oli mahdollisuus ilmaista mielipiteensä hakemuksesta 16.2.2024 mennessä. Hakemusaineisto oli 17.1.-16.3.2024 välisenä aikana tutustuttavissa Kouvolan kaupungintalon info-pisteessä (Torikatu 10) sekä Kouvolan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa [www.kouvola.fi/suunnitelmat](http://www.kouvola.fi/suunnitelmat)

**Muistutus 1:** Huomautus koskien alustavaa sähkönsiirtoreittiä.

Pyydämme ystävällisesti teitä huomioimaan punaisella merkityn kohdan alustavassa sähkönsiirtoreitin suunnittelussa, toivoisimme että reitti ei kulkisi tästä kohdasta sillä se on yksityishenkilön piha-alueetta.

Kyseisellä alueella on yksityistie jota pitkin reitti on piirretty, yksityistien reunassa on muun muassa kiinteistön oma käyttövesikaivo ja siihen liittyvät vesijohtovedot. Lisäksi kiinteistö vastaa yksin myös tiestä joka alkaa Aholankaaresta ja jatkuu talon ohi.

Eikö olisi mahdollista siirtää tuota reittiä kulkemaan kohti yölammin kangasta jolloin reitti olisi lyhyempikin.

Muistutus sisälsi karttaliitteen.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava. Sähkönsiirron linjaus suunnitellaan tarkemmin hankkeen myöhemmässä vaiheessa ja maakaapelin sijoittamiseen haetaan tarvittavat luvat erikseen.

Suunnittelutarveratkaisuhakemusta koskeva päätös koskee vain hankealueita. Sähkönsiirtoa koskevat



muistutukset otetaan huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa.

**Muistutus 2:** Haluan tuoda esiin muutamia asioita koskien suunniteltua alustavaa siirtokaapelireittiä. Aholankaaren 123-126 kohdalla kaapelin sijoittaminen maastoon tulee olemaan erittäin hankalaa. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkee em. kiinteistöjen välistä Aholankaaren tietä pitkin. Kyseisen tiealueen kohdalla kulkee useita sähkökaapeleita, useita lämmönkeruuputkistoja, vesijohto- ja viemäriputkistoja, salaojia sekä valokuituverkko. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti kulkisi näiden kaikkien kaapelien ja putkien kohdalla, eikä niitä ole mahdollista kiertää. Näiden ohittaminen/ylittäminen ilman vaurioita on erittäin haasteellista, ellei mahdotonta.

Toinen huomioitava asia on, että kyseisellä tiealueella kallio tulee hyvin lähelle maan pintaa. Tien molemmin puolin kallio on pinnassa. Tämä tuo lisähaasteita ja -kustannuksia siirtokaapelin vetämiseen.

Pyydänkin ystävällisesti, että tutkisitte myös muita vaihtoehtoja siirtokaapelin vetämiseen. Esimerkiksi Torasjoen eteläpuolen kautta kulkevaa reittiä hyödyntäen kenties Vierulantietä ja Yölammentietä siirtoreitti lyhenisi ja olisi myös siltä osin kustannuksiltaan edullisempi vaihtoehto.

**Valmistelijan vastine:** Tällä suunnittelutarveratkaisulla ei päätetä rakennuspaikan ulkopuolisten kaapelointien sijoittamisesta. Palaute on välitetty huomioon otettavaksi Ilmatar Solar Development Oy:lle jatkosuunnittelua varten.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava. Sähkönsiirron linjaus suunnitellaan tarkemmin hankkeen myöhemmässä vaiheessa ja maakaapelin sijoittamiseen haetaan tarvittavat luvat erikseen.

Suunnittelutarveratkaisuhakemusta koskeva päätös koskee vain hankealueita. Sähkönsiirtoa koskevat muistutukset otetaan huomioon sähkönsiirtoreitin tarkemmassa suunnittelussa.

**Kansikkaan yksityistie:** Hankkeeseen liittyvien sähkönsiirtokaapeleiden sijoittamisiin on myös pyydettävä luvat yksityistiekunnilta/maanomistajilta. Hanketta sinänsä pidetään toteutuskelpoisena.

**Valmistelijan vastine:** Huomautus kirjataan tiedoksi hakijalle.

**Lausunnot**

Tässä osiossa on esitetty tiivistelmät hakemusta koskeneista lausunnoista. Lausunnot välittyvät hakijalle sekä Kouvola kaupungin rakennusvalvonnalle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle jatkotoimenpiteitä varten tämän päätöksen myötä. Lausunnoissa on jatkosuunnittelun ja -rakentamisen sekä luvituksen kannalta hakijalle ja muille viranomaisille olennaista tietoa.

Hakijalle annettiin mahdollisuus antaa vastineensa lausuntoihin. Lausuntojen yhteydessä on esitetty suunnittelutarveratkaisun valmistelijan sekä hakijan vastineet.

Useat viranomaislausunnot oli laadittu siten, että ne käsittelivät kaikkia hankkeen erillisinä päätöksinä käsiteltäviä osa-alueita A-D. Tähän osioon on poimittu tiivistetysti osa-aluetta A koskevat asiat.

**Kaakkois-Suomen ELY-keskus:** ELY-keskuksen lausunto ja naapurin kuuleminen koskee kaikkia hankkeen neljää nimettyä osa-aluetta A, B, C ja D.

#### *Maankäyttö ja kaavoitus*

Aurinkovoimakenttien suunnittelussa tulee pyrkiä hallittuun alueidenkäyttöön ja arvioida tarvetta ratkaista maankäyttö kaavoituksen kautta. Aurinkovoimakenttien sijoituessa alueelle, jonne kohdistuu myös muuta maankäyttöpainetta, on kaavoitus aina ensisijainen suunnittelukeino. Laajempialaisella maankäytön suunnittelulla voidaan edistää uusiutuvan energiatuotannon mahdollisuuksia ja potentiaalia koko kunnan alueella tai laajemminkin alueellisesti.

Käytettäessä suunnittelutarveratkaisua aurinkovoimaloiden rakennuslupan perusteena tulee erityisesti huomioida, että rakentaminen ei saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia. Lisäksi rakentamisen tulee täyttää muut maankäyttö- ja rakennuslain 137 §:n asettamat ehdot. Suunnittelutarveratkaisun valmistelua ohjaavat soveltuvien osien poikkeamismenettelyä koskevat säännökset (MRL 173 ja 174 § ja MRA 14 luku). Maanomistajia tulee kohdella kaikessa alueidenkäytön ratkaisuissa yhdenvertaisesti. Hankealueella on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040, joka on hyväksytty maakuntavaltuustossa 15.6.2020. Maakuntakaavassa hankealueen C-osa sijoittuu osittain Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen aluevaraukselle. Muilta osin hankealue sijoittuu alueille, joille ei ole osoitettu kaavamerkintöjä. Hankealueella ei ole voimassa yleis- eikä asemakaavaa.

#### *Luonto*

Hankealueella ei sijaitse luonnonsuojelualueita eikä metsälakikohteita. Hankealue ei sijaitse IBA-, FINIBA- eikä MAALI-alueilla. ELY-keskuksen

tiedossa ei ole sellaisia luontoon liittyviä arvoja, jotka tulee ottaa huomioon hankkeen suunnittelussa ja luvituksessa.

#### *Maaperä, pohjavesi ja pintavedet*

Hankkeen hakemusasiakirjojen ja karttatarkastelun perusteella ELY-keskuksella ei geologian näkökulmasta ole kommentoitavaa. Hankealue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Hankkeen eri osa-alueille ei osu mitään geologisesti merkittävää.

#### *Torasjoen vesistö*

Hankealue sijaitsee osittain Torasjoen yläosan varrella. Torasjoki toimii vastaanottavana vesistönä hankealueen hulevesille. Torasjoen ekologinen tila on välttävä. Suunnitelman mukaan hankealueelle ei ole suunnitteilla rakenteita tai toimintoja, jotka lisäävät pintavaluntaa alueella. Selvityksen mukaan hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta hulevesien määrään. Hankkeen voidaan siten olettaa vähentävän Torasjoen kuormitusta maankäyttömuodon vaihtuessa pois aktiivisesta viljelykäytöstä. Torasjokea varjostavaa reunakasvillisuutta suositellaan säilytettäväksi. Mikäli hankkeen edetessä nousee esiin tarve uudisojittaa tai perata vanhoja ojia, tulee vaikutukset sekä vesilainmukainen luvantarve arvioida. Torasjoella ja siihen laskevilla uomilla on ojitusyhteisöjä, ja mahdollisista muutoksista näihin uomiin tehdessä tulee kuulla ojitusyhteisöä. Jos aurinkopaneelikentältä johdetaan lisävesiä yhteisön uomaan, tulee hankevastaavan osallistua uoman kunnossapitoon ja tarvittaessa suurentaa uoma riittävän suureksi siten, että se pystyy vastaanottamaan lisävedet, mikäli vesimäärä sitä edellyttää. Torasjoen rannalle rakennettaessa (osa-alue C) tulee huomioida, ettei joen mahdollisesta tulvimisesta aiheudu vaaraa.

#### *Ilmastovaikutukset*

Suunniteltu aurinkovoimahanke vastaa valtakunnallisiin alueidenkäyttötavoitteisiin sekä Kymenlaakson maakuntakaavan tavoitteisiin edistämällä uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuutta. Suunnittelutarvehakemuksen mukainen hanke edistää siirtymistä vähähiiliseen yhteiskuntaan.

#### *Maisemavaikutukset*

Aurinkovoimakentän kaapeloinnit on suunniteltu rakennettavan maakaapeleilla, jolloin maisemaan ei lisätä ilmakaapeleita. Maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia. ELY-keskuksen mielestä hankkeella ei ole vaikutuksia valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaisiin maisema-alueisiin eikä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin.

#### *Paloturvallisuudesta huolehtiminen*

Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto on laatinut aurinkosähköjärjestelmien paloturvallisuusohjeen ([https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien\\_paloturvallisuus\\_ohje\\_S\\_18012023.pdf](https://pelastuslaitokset.fi/sites/default/files/2023-01/Aurinkos%C3%A4hk%C3%B6j%C3%A4rjestelmien_paloturvallisuus_ohje_S_18012023.pdf)) hyödynnettäväksi hankkeiden suunnittelussa. Ohjeen mukaisesti tulee arvioida paloturvallisuusriskit ja mm. huoltotieyhteyksien tarve.

*Tie ja liikenne, lausunto ja naapurin kuuleminen*

Kulku alueelle A tapahtuu maantieltä 14628 kohdasta noin 14628/1/4278. Liittymän nykyinen käyttötarkoitus on tierekisterin mukaan maa- ja metsätalouskäytön ojan yli kulkulaite. Mikäli liittymään tulee aurinkovoimalatoiminnoista aiheutuen muutakin liikennettä kuin voimalan rakentamiseen ja/tai huoltoon liittyvää liikennettä, tulee liittymän käyttötarkoitukseen hakea muutosta Pirkanmaan ely-keskuksen keskitetystä lupapalvelusta. Asiasta löytyy tarkempaa tietoa ohjeineen osoitteesta <https://www.ely-keskus.fi/liittymat>. Kulku muille aurinkovoimalan alueille tapahtuu paikallisen yksityistieverkon kautta.

**Valmistelijan vastine:** Kouvolan kaupungilla ei ole alueella maankäyttötarpeita, joka puoltaisi toimintojen yhteensovittamista kaavoituksen keinoin. Tämän suunnittelutarveratkaisun Päätöksen perustelut -osiossa on seikkaperäisesti käyty läpi MRL 137 §:n mukaiset rakennusluvan erityiset edellytykset ja arvioinnin perusteella voidaan todeta, että merkittäviä vaikutuksia aiheuttavaa rakentamista ei suunnittelutarveratkaisun myötä muodostu. Näin ollen suunnittelutarveratkaisun myöntämiselle ei ole esteitä. Muut ELY-keskuksen lausunnossa esille tuomat seikat kirjataan tiedoksi ja hakijalle ja muille viranomaisille jatkosuunnittelussa huomioitavaksi.

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston aurinkosähköjärjestelmiä koskeva paloturvallisuusohje ei sellaisenaan täysin sovellu suuren mittakaavan aurinkovoimaloiden suunnittelun ohjeeksi. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto aikoo päivittää ohjetta laajojen voimaloiden osalta.

**Hakijan vastine:** Hatin hankealue sijoittuu pääosin peltoalueelle, jolle ei ole tiedossa muuta maankäyttöpainetta. Hankkeen vaikutukset on arvioitu suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa eikä hankkeen ole arvioitu aiheuttavan merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Hankkeen C-osa sijoittuu vähäiseltä osin Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen aluevaraukselle. Turvetuotantoaluetta voidaan muilta osin tulevaisuudessa hyödyntää turvetuotantoon, vaikka Hatin aurinkovoimahanke toteutuisi suunnitellun mukaisesti.

Torasjokea varjostavaa reunakasvillisuutta ei ole aurinkovoimahankkeen takia tarpeen poistaa ja se voidaan säilyttää nykyisellään. Mahdolliset vaikutukset, vesilain mukainen luvantarve sekä ojitusyhteisöt tullaan huomioimaan, mikäli uudisojittamiselle, ojien perkaamiselle tai vesien johtamiselle ojiin ilmenee tarvetta. Torasjoen mahdollinen tulviminen on huomioitu hankkeen C-osan suunnittelussa.

Pelastuslaitoksen kanssa on käyty keskustelua paloturvallisuuden huomioimisesta hankkeessa.

**Kymenlaakson liitto:** Suunnitelluilla aurinkovoimalan osa-alueilla (A-D) on voimassa Kymenlaakson maakuntakaava 2040. Aurinkovoimalan osa-alueet sijaitsevat pääosin maakuntakaavan nk. valkoisella alueella. Lisäksi aurinkovoimalan osa-alue C menee osittain päällekkäin Tuonsaarensuon turvetuotantoalueen kanssa, joka on turvetuotannolle soveltuva alue. Kymenlaakson maakuntakaava 2040 ja siihen liittyvät merkinnät ja määräykset on hyvin huomioitu suunnitellun aurinkovoimalan hankesuunnitelmassa.

Kymenlaakson liitto katsoo, ettei suunnitellun aurinkovoimalan osa-alueet A-D ole ristiriidassa Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 kanssa. Lisäksi Kymenlaakson liitto haluaa tuoda tiedoksi, että liitto on laatinut Kymenlaakson Vetylaakso-innovaatioalustan investointien edistämiseksi alueidenkäytön suunnittelun keinoin -selvityksen (2023), jossa on tunnistettu mm. maakunnan aurinkovoimalle soveltuvia alueita. Kymenlaakson liitolla ei ole muuta lausuttavaa asiasta.

**Valmistelijan vastine:** Kymenlaakson liiton lausunto kirjataan tiedoksi.

**Kymenlaakson museo:** Museon lausunto käsittää kaikki hankkeen neljä nimettyä osa-aluetta A-D.

#### *Arkeologinen kulttuuriperintö*

Museoviraston ylläpitämän Kulttuuriympäristön palveluikkunan (ks. <https://www.kyppi.fi/palveluikkuna/portti/read/asp/default.aspx>) tietojen perusteella suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) rauhoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä tai muuta arkeologista kulttuuriperintöä. Lähimmät tunnetut arkeologiset kohteet sijaitsevat alueesta vajaan kahden kilometrin etäisyydellä. Historiallisen kartta- ja ilmapalokuvamateriaalin perusteella aurinkovoimalahankkeelle

varatut alueet ovat olleet suurimmalta osaltaan metsää ja suota aina 1900-luvulle saakka, jolloin hankealueet on raivattu pelloiksi.

Hankealueilla ei ole suoritettu arkeologisia selvityksiä. Paneelientekniikan suunniteltujen peltoalueiden käyttöhistorian perusteella voi niiden arkeologista potentiaalia pitää kuitenkin vähäisenä. Tästä syystä Kymenlaakson museo ei edellytä arkeologisia selvityksiä paneelientekniikka-alueilla hankkeen valmistelun yhteydessä.

Museolle toimitettujen suunnittelutarveratkaisu- ja rakennuslupahakemusten aineistot ovat tienparannustöiden ja sähkönsiirtoreittien osalta vielä alustavia suunnitelmia. Tästä syystä museoon tulee olla yhteydessä arkeologisen selvitystarpeen arvioimiseksi edellä mainituista työhankkeista hyvissä ajoin ennen maaperään kajoavien töiden aloittamista, kun tarkemmat suunnitelmat ovat valmistuneet.

#### *Rakennettu kulttuuriympäristö*

Hankealueita ei ole yleis- tai asemakaavoitettu, eikä seudulta ei ole olemassa ajantasaista rakennetun kulttuuriympäristön selvitystä. Hankealueita lähellä sijaitsevat kolme vanhaa kyläkokonaisuutta, Anttila, Mietunaho ja Pihlajasaari, on nostettu kohteina esiin Kymenlaakson rakennuskulttuuri -inventoinnissa vuodelta 1992 (Kymenlaakson rakennuskulttuuri, Seutukaavaliitto 1992). Hatin aurinkovoimaloiden rakentamisalueet A-D sijoittuvat Anttilan ja Mietunahon kylien kaakkois- ja Pihlajasaaren kylän lounaispuolelle, vanhoille peltoalueille. Kaikki kolme kylää sijaitsevat hankealueista noin 1,4 km päässä.

Anttila on tiiviikhö, rakenteensa hyvin säilyttänyt kyläkokonaisuus Toisen Salpausselän eteläpuoleisella mäki-alueella. Kylässä oli useita taloja jo 1700-luvulla. Mietunaho on peltojen ympäröimälle mälle tiiviisti rakentunut kylä, jolla inventoinnissa katsotaan olevan huomattava maisemallinen arvo. Myös Mietunahossa on ollut asutusta jo 1700-luvulla. Pihlajasaaren kylän kulttuurimaisemaa leimaavat suuret korkeuserot. Kylä on rakentunut rivimäisesti harjumuodostumalle, jota kylätie seurailee. Inventoinnin mukaan erityistä arvoa on kylien kylärakenteilla sekä vanhoilla rakennuksilla, mutta myös vanhat peltoalueet sekä niityt ovat oleellinen osa alueen kulttuurimaisemaa.

Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun maisemaselvityksen (WSP Finland, 2.11.2023) mukaan hankealueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä ei sijaitse arvokkaita valtakunnallisia tai maakunnallisia rakennetun kulttuuriympäristön tai maiseman kohteita.

Maisemaselvityksessä ei käsitellä tarkemmin hankealueiden tai niiden lähiseudun paikallisia kulttuuriympäristö- ja maisema-arvoja.

Maisemaselvityksen kappaleessa 3.2 Arvio maisemavaikutuksista kuitenkin todetaan, että hankkeen suurimmat vaikutukset kohdistuvat

paikalliseen viljelymaisemaan sekä asutukseen. Taulukossa 1 sivulla 12/15 todetaan, että viljelymaiseman luonne sekä viljelymaiseman ja asuinkiinteistöjen näkymät tulevat aurinkovoimaloiden myötä muuttumaan merkittävästi ja aurinkovoimalat muuttaisivat paikallisen viljelymaiseman luonteen osin ”energiateollisuusmaisemaksi”.

Museo toteaa, että voimaloille suunnitellut alueet eivät sijaitse vanhojen kylien välittömässä läheisyydessä, joten voimala-alueista ei aiheudu maisemallista haittaa kylien kulttuurimaisemille. Museo kuitenkin katsoo, että paikallisesti arvokas, seudun satojen vuosien päähän ulottuva asutus- ja viljelyhistoria tulee myös tuoda esiin suunnittelutarveratkaisu- ja lupahakemusten aineistoissa.

Kymenlaakson museolla ei ole muuta huomioitavaa hankkeesta arkeologisen kulttuuriperinnön tai rakennetun kulttuuriympäristön ja maiseman osalta.

**Valmistelijan vastine:** Maaseutumaisemaan tyypillisesti liitettäviä positiivisia arvoja alueella on koettavissa. Hankealueen ulkopuolella olevat kylät muodostavat arvokkaita kulttuuriympäristöjä, mutta niihin suunnitelluilla rakentamistoimenpiteillä ei ole negatiivisia vaikutuksia. Tieto seudun pitkästä asutus- ja viljelyhistoriasta välittyy tämän suunnittelutarveratkaisun kautta, mutta tässä päätöksessä (kts. kohta *Päätöksen perustelut*) on arvioitu, että suunnitellulla hankkeella ei ole asutus- ja viljelyhistoriaa merkittävästä heikentävää vaikutusta.

**Hakijan vastine:** Hankkeen edetessä Kymenlaakson museolle toimitetaan tarkennetut suunnitelmat sähkönsiirtoreitistä ja tienparannustoista niiden valmistuessa.

Paikallista maisemaa, hankkeen vaikutuksia ja maisemavaikutusten lievennyskeinoja on kuvattu maisemaselvityksessä. A-alueen pohjoispuolelle on jätetty aluevaraus maisemoinnille. Muuten hankekokonaisuuden läheisyydessä olevan asutuksen ja paikallisen tiestön väliin jää useissa kohdissa metsää ja aurinkopaneelien näkyvyys paikallisessa maisemassa rajoittuu pelloille johtaville yksityisteille.

Koska aurinkopaneelientien näkyvyys rajoittuu lähimaisemaan, on arvioinnissa keskitytty läheisen viljelymaiseman muutokseen, kauempana sijaitsevien arvokohteiden sijaan. Maisemaselvityksessä on kuitenkin tuotu esiin hankealueen läheisyydessä sijaitsevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristöt sekä niihin kohdistuvat muutokset.

**Kymenlaakson hyvinvointialue, Kymenlaakson pelastuslaitos:**

Pelastusviranomaisen kehottaa huomioimaan alueiden suunnittelussa pelastustoiminnan edellytykset, kuten pelastusteiden riittävyys sekä alueiden saavutettavuuden. Pelastuslaitoksen näkökulmasta lohkot on hyvä jakaa riittävän pieniin alueisiin, jotta palo ei pääse leviämään isommalle alueelle. Lohkojen koko voi pelastuslaitoksen näkökulmasta olla yli 80 metriä, mutta toiminnanharjoittajan on syytä huomioida mahdollisen palon sammutus. Mikäli pelastuslaitoksen vesitykkien kantama ei ulotu palo alueelle, niin pelastuslaitoksen tehtäväksi jää palon rajaaminen lohkoon.

Alueille on oltava kaksi toisistaan riippumatonta reittiä eri suunnista. Tällä varmistetaan, että alue on pelastustoiminnan näkökulmasta käytettävissä ja helposti saavutettavissa. Alueilla olevien pelastusteiden on oltava riittävän leveitä, jotta ne soveltuvat myös pelastuslaitoksen yksiköille. Pelastusteiden pitää olla riittävän etäällä paneeleista, jotta teillä on turvallista liikkua. Pelastusteiden suunnittelussa on huomioitava myös tien kantavuus.

Asemapiirustuksiin oli piirretty mahdolliset aidat. Pelastusviranomaisen suosittelee aitaamista ilkeiden vuoksi. Lisäksi aidalla varmistetaan se, että kukaan ei vahingossa pääse alueelle. Pelastusviranomaisen pääsy alueelle on huomioitava esimerkiksi putkilukolla. Tällä varmistetaan, että pelastustehtävissä ei synny viiveitä. Lisäksi pelastuslaitokselle on syytä toimittaa kartat, joista selviää kriittisimmät alueet sekä turvakytkimet. Erillisen voimalakentän vaihtosuuntaajat ja kytkimet tulisi sijoittaa paneelikentän reunalle helposti saavutettavaan paikkaan, riittävälle etäisyydelle aurinkopaneeleista.

Alueella olevat turvakytkimet on merkittävä selkeillä ja riittävän isoilla opasteilla. Lisäksi niistä on selvittävä, minkä alueen turvakytkin kattaa.

Alueen suunnittelussa tulee varmistaa sammutusveden saatavuus pelastuslaitoksen tarpeisiin sammutusvesisuunnitelmassa määritellyllä tavalla. Sammutusveden ottoapaikoiksi voidaan katsoa esimerkiksi luonnonvesilähteet, palopostit sekä sammutusvesiasemat.

Alueiden aluskasvillisuus on hyvä huomioida suunnittelussa. Mikäli paneelien alla ja lähetyvillä on paljon kasvillisuutta on mahdollista, että maastopalo pääsee leviämään paneeleihin.

Muilta osin pelastusviranomaisella ei ole tässä vaiheessa lausuttavaa suunnitelmiin. Pelastusviranomaisen toivoo vielä suunnittelupalaveria, jossa voisimme käydä läpi alueiden suunnitelmia.

**Valmistelijan vastine:** Pelastusviranomaisen toimiva suunnittelupalaveri järjestettiin 2.2.2024. Kokoukseen osallistui Ilmatar Solar Development Oy:n, Kymenlaakson pelastuslaitoksen ja Kouvola kaupungin kaavoituksen ja



rakennusvalvonnan edustajat. Kokouksessa käytiin läpi pelastuslaitoksen lausunnossa esille tuomat asiat.

**Hakijan vastine:** Pelastustoiminnan edellytykset on huomioitu hankkeen suunnittelussa. Pelastuslaitoksen kanssa on pidetty erillinen palaveri, jossa on käyty läpi hankkeen paloturvallisuutta.

Pelastuslaitoksen kanssa järjestettiin palaveri 2.2.2024 paloturvallisuusasioiden huomioimisesta hankkeessa. Alustavasti pelastuslaitoksen kanssa keskusteltiin pelastusteiden osalta siitä, että kullekin alueelle (A, B, C ja D) järjestetään yksi käyntitie, mutta lisäksi huoltotie ympäröisi sekä halkoisi jokaisen alueen. Näin jokainen hankkeen alue olisi hyvin ja useammasta suunnasta saavutettavissa. Huoltotiet tehdään riittävän leveiksi ja kantaviksi myös pelastustoimintaa ajatellen.

Hankealueet aidataan tarvittaessa. Pelastuslaitokselle tullaan toimittamaan tarvittavat kartat ja tiedot hankkeen edetessä. Turvakytkimet merkitään asianmukaisesti. Pelastuslaitoksen pääsy alueelle varmistetaan (esim. putkilukko).

Sammutusvesien hankinta selvitetään hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Hankealueen lähellä virtaa Torasjoki, jonka hyödyntämismahdollisuutta sammutusvesilähteenä selvitetään tarkemmin.

Aluskasvillisuutta niitetään hankealueilta säännöllisesti.

Tarvittaessa pelastusviranomaisen kanssa järjestetään uusi suunnittelupalaveri.

**Puolustusvoimat, 1. logistiikkarykmentti:** Puolustusvoimat on arvioinut aurinkovoimahankkeen mahdollisia vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan. Puolustusvoimilla ei ole lausuttavaa aurinkovoimahankkeeseen.

**Valmistelijan vastine:** Puolustusvoimien 1. logistiikkarykmentin lausunto kirjataan tiedoksi.

**Kouvola Vesi Oy:** Kaikki hankkeen osa-alueet ovat Kouvola Veden toiminta-alueen ulkopuolella. Lähin Kouvola Veden omistama vesijohto sijaitsee osa-alue D:stä noin 2 kilometriä länteen. Hankkeen osa-alueiden läheisyydessä on Keski-Valkealan vesihuolto-osuuskunnan verkostoja. Mikään osa-alueista ei sijaitse pohjavesialueella. Hakemuksen perusteella aurinkovoimaloita ei liitetä viemäriverkostoon ja Kouvola Vesi olettaa, että niitä ei myöskään liitetä vesijohtoverkostoon. Koska hankealueet sijaitsevat kaukana Kouvola

Veden verkostoista eikä aurinkovoimaloita liitetä vesihuoltoverkostoihin, ei Kouvolan Vedellä ole hankkeeseen huomautettavaa.

**Valmistelijan vastine:** Kouvolan Vesi Oy:n lausunto kirjataan tiedoksi.

**KSS Verkko Oy:** Liitemateriaalissa esitetyllä osa-alueella A kulkee KSS Verkko Oy:n 20 kV ja 400 V ilmajohtoja. Muilla osa-alueilla (B, C ja D) ei sijaitse KSS Verkko Oy:n sähköverkkoa. Materiaalissa esitetty alustava sähkönsiirtoreitti risteää KSS Verkko Oy:n jakeluverkkoa eri kohdissa.

#### *Johtoalue*

20 kV ilmajohto sijaitsee 14 metrin johtoalueella, johtoalueen leveys tulee huomioida aurinkovoimalan suunnittelussa. Ilmajohdon ympärillä oleva johtoalue on jätettävä tyhjäksi eikä sille alueelle tule sijoittaa aurinkovoimalaan liittyviä rakenteita. Johtoaluetta ei saa aidata ja johtoalueelle tulee olla vapaa pääsy.

Johtoalueella sijoitettavien aurinkovoimalaan liittyvien kaapeleiden suojauksesta ja niihin liittyvät sähkötekniset vaatimukset tulee tarkentaa KSS Verkon kanssa suunnitelmien tarkennuttua ennen rakentamista.

KSS Verkko Oy pidättää oikeuden tehdä muutoksia kaapeleiden asentamiseen ja aitarakenteisiin, mikäli ne eivät täytä voimassa olevia sähköturvallisuutta koskevia määräyksiä.

Johtoalueella ei saa varastoida mitään.

#### *Sähkönsiirtoreitti*

Liitemateriaalissa oli esitetty alustava sähkönsiirtoreitti. Suunniteltu kaapeleiden sijoitus risteää KSS Verkon sähköverkon kanssa.

Suunniteltavien kaapeleiden tarkemmat suunnitelmat, josta ilmenee sijaintiedot ja kaapeleiden sijoittuminen tulee käydä läpi KSS Verkon kanssa ennen niiden rakentamista. Siirtoreittiin ei pystytä ottamaan kantaa tarkemmin liitemateriaalin pohjalta.

#### *Maadoitukset*

20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *Työskentely ja rakentaminen sähköverkon läheisyydessä*

##### *20 kV / 400 V – ilmajohdot*

20 kV ilmalinjan läheisyydessä työskenneltäessä tulee ilmalinjaan säilyttää pystysuora turvaetäisyys 2 metriä ja vaakasuora etäisyys 3 metriä ja 400 V ilmajohtoon vähintään 0,5 metrin vaaka- ja pystysuuntainen turvaetäisyys. Ilmalinjarakenteille ei saa aiheutua

haittaa. Ilmalinjan rakenteiden läheisyydessä mahdolliset luiskat on muotoiltava niin loivaksi, ettei niiden sortumisesta ole vaaraa pylväsrakenteille (luiskan kaltevuus 1:2). Luiskia ei saa tehdä 3 metriä lähemmäs pylväsrakenteita. 20 kV ilmalinjapylväiden läheisyydessä on maadoitusjohtimia, jotka on asennettu noin 0,7 metrin syvyyteen, maadoitus ei saa vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *20 kV / 400 V – maakaapelit*

Kaivutyö on suoritettava niin, ettei maakaapelit vahingoitu ja työturvallisuus vaarannu. Maakaapelin läheisyydessä on kaivutyö suoritettava lapiolla. KSS Verkko edellyttää kaapelinäyttöä ennen kaivantojen kaivamista. Kaapeleita ei saa roikottaa tai liikuttaa ja niitä tulee tukea tarpeen vaatiessa. Töiden keskeytyessä päivän päätteeksi jännitteisiä kaapeleita ei saa jäädä näkyviin, vaan ne on peitettävä tai suojattava esimerkiksi halkaistulla suojaputkella. KSS Verkon urakoitsijalta saa tarvittaessa apua kaapeleiden tukemiseen ja suojaamiseen. Yhteydenotto tarvittaessa KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Yhdensuuntaista tekniikkaa tai sen rakenteita ei saa sijoittaa sähkökaapelien päälle tai niin, että se estää maakaapeleiden uusimisen samaan syvyyteen. Asennuksen ja konekaivuun vähimmäisetäisyys sähkömaakaapeleihin on vaakasuorassa vähintään 0,3 metriä (auraamalla 1 metri). Risteämät tulee suorittaa lyhyellä matkalla sähkökaapeleihin nähden ja niiden pystysuora vähimmäisetäisyys on 0,2 metriä. Kaapelinäytöstä saatavan sijaintitiedon tarkkuuden, työturvallisuuden, sähkökaapelin sähkönjakelun kriittisyyden ja vian vaikutusalueen laajuuden myötä, mikäli kyseessä on 20 kV sähkömaakaapeli, on konekaivuun suositeltava vaakasuora vähimmäisetäisyys 1 metri. Risteämät tulisi lähtökohtaisesti suorittaa sähkökaapelien alakautta.

Esiin kaivettuja kaapeleita peitettäessä kaapelia ympäröivän rakennekerroksen oikeellisuus on varmistettava. Mikäli ympäröivä maaines ei täytä suojatäytön vaatimuksia, korvaa työn toteuttaja maainekset ohjeistuksen mukaisilla. Suojatäyttö 200 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa) ja pohjatäyttö 100 mm (0-8 mm raekoko hienoa hiekkaa). Maakaapelin ympärille ei saa jäädä kiviä. Suojatäytön päälle tuleva pintakerros voi olla kaivumaata. Suojatäytön päälle asennetaan varoitusnauha. Vahingoittunut kaapelinvaroitusnauha tulee korvata uudella. Maakaapelin upotussyvyys tulee olla kaivutöiden jälkeenkin 0,7 m kaapelin päältä mitattuna. Jos rakentaessa huomataan, että maakaapelien upotussyvyys jää alle 0,7 m, tulee siitä olla yhteydessä KSS Verkon yhteyshenkilöön.

Maadoituskupari on asennettu saattomaadoitukseksi suurimmalle osalle 20 kV maakaapeleita ja osalle 400 V maakaapeleita. Maadoitus ei saa

vahingoittua ja mikäli se katkeaa, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkolle.

#### *400 V jakokaapit*

Jakokaapit tulee kiertää vähintään 1 metrin etäisyydeltä jakokaapin edestä (avautumissuunta) tai 0,5 metrin etäisyydeltä sen takaa. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet jakokaapin luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Jakokaapin tukirakenteen alapuolista maa-ainesta ei saa poistaa ja jakokaapin ympäröimä maatäyttö on tarvittaessa ennallistettava. Maatäytössä tulee huomioida maan tiivistymisen vaikutus.

#### *Muuntamot*

Muuntamoiden ympärillä kulkee maadoituskupari, eikä se saa vahingoittua. Putkia tai kaivoja ei saa asentaa 3 m lähemmäs muuntamoa. Maadoitukset kulkevat 2 m etäisyydellä muuntamoiden seinästä. Lisäksi on huomioitava tarvittavat etäisyydet muuntamon luona oleviin sähkökaapeleihin ja muihin rakenteisiin. Muuntamoiden vieressä voi olla varattu tila huoltoajoneuvolle esimerkiksi nostotöitä varten. Suunnitellun tekniikan sijoittamisen tulee mahdollistaa tämän tilan käyttö.

Lausunnon vastaanottajan tulee huolehtia, että edellä esitetyt ohjeet otetaan huomioon ja tulevat työmaalla työskentelevien tietoon mukaan lukien aliurakoitsijat.

Mikäli tapahtuu sähköverkkoon liittyvä vahinko, tulee siitä ilmoittaa välittömästi KSS Verkko Oy:n vikailmoitusnumeroon 05 8851800.

#### *Lausunnon voimassaolo*

Lausunto on voimassa toistaiseksi. Mikäli lait tai vaatimukset sähköturvallisuuden osalta edellyttävät muutoksia lausunnossa annettuihin ehtoihin, johdon omistajalla on oikeus muuttaa lausuntoa.

**Valmistelijan vastine:** Lausunto liitetään osaksi suunnittelutarveratkaisua, jotta sen tiedot välittyvät rakennusvalvonnalle ja hankkeeseen ryhtyvälle.

**Hakijan vastine:** Johtoalue on huomioitu hankkeen suunnitelmissa ja se tullaan jättämään tyhjäksi ja aitaamattomaksi siten, että johtoalueelle on vapaa pääsy. Kaapeleiden suojauksesta ja sähköteknisistä vaatimuksista ollaan KSS:ään yhteydessä hankkeen edetessä.

Hakemuksessa esitetty sähkönsiirtoreitti on alustava ja se tarkentuu hankkeen edetessä. Tarkemmat suunnitelmat

käydään KSS Verkko Oy:n kanssa läpi ennen rakentamista.

Maadoitusjohtimet huomioidaan suunnittelu- ja rakennustöissä. Sähköverkon läheisyydessä työskentelyä ja rakentamista koskevat ohjeet otetaan huomioon ja huolehditaan, että ne tulevat kaikkien työmaalla työskentelevien tietoon.

**Fingrid Oyj:** Ei tarvetta antaa risteämälausuntoa, koska hankealueen lähetyville ei sijoitu Fingridin voimajohtoja.

**Valmistelijan vastine:** Fingrid Oyj:n lausunto kirjataan tiedoksi.

**MTK-Kaakkois-Suomi ja MHY Kymenlaakso:** Hulevesien hallinnassa tulee tarkasti huomioida vaikutukset ympäröiviin peltoihin ja metsiin. Miten estetään veden nouseminen ympäröiville pelloille ja metsiin?

Hankealue sijaitsee valkoposkianhien ja tundrahanhien (Anser albinfors, läpimuuttaja) syksyn päämuuttoreitillä sekä tundrahanhien ja metsähanhien (Anser fabalis, VU) kevään päämuuttoreitillä. Valkoposkianhanhet voivat laiduntaa pelloilta erilaisia kasveja ravinnokeeseen. Myös tundrahanhi ja metsähanhi saattavat muuttoaikoina etsiä ravintoa pelloilta.

Hankkeen toteuttamisesta huolimatta lähiseudulla sijaitsee kuitenkin edelleen laajoja peltoalueita. Hanhiparvet etsivät uudet ruokailukohteet ja ohjautuvat lähiympäristön aktiiviviljelyksessä oleville pelloille, voimala-alueen perustaminen ei ole ratkaisu hanhiongelman, mutta vaikuttaa asiaan.

Paneelikenttien ja niitä mahdollisesti ympäröivän puuston väliin jätetään suojavyöhyke, jolta puusto on poistettu. Kuuluuko vuokrasopimukseen/suunnittelualueeseen riittävästi suojavyöhykealaa?

Hiililaskelma: Voimalan elinkaaren eri vaiheiden päästöissä ei ole huomioitu maankäytön muutoksesta aiheutuneita päästöjä. Hiililaskelmissa on syytä ottaa huomioon myös alueelta hakattavan puuston ja peltoviljelyn loppumisesta aiheutuvat päästöt.

Vaikutukset luonnonsuojelualueisiin ja ekologiin yhteyksiin: Hankealueen C-osa sijoittuu hyvin lähelle siniviheryhteystarvemerkinä, mutta välttämällä yksittäisten puiden poistoa tien ja peltojen laidoilta sini-viheryhteystarvemerkin läheisyydessä haitallisten vaikutusten muodostuminen voidaan kokonaan estää.

Siniviheryhteystarvemerkin läheisyydessä sijaitsevalle pelto- ja metsämaalle ei tule asettaa käytön rajoituksia eikä erityisiä ohjausta.

**Valmistelijan vastine:** Hakemuksessa ei ole esitetty voimala-alueen maapinta-alan kattamista vettä läpäisemättömillä pinnoilla, joten voidaan arvioida, että hanke ei lisää tulvimisvaaraa.

Vaikutuksista hanhien muuttoreitteihin tai laiduntamiseen ei ole tässä yhteydessä tarkkaa tietoa. Kouvolan kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria, joten tämän hankealueen vaikutus hanhien käyttäytymiseen on oletettavasti melko vähäinen.

Suunnittelutarveratkaisu ei anna oikeutta poistaa puustoa suojavyöhyketarkoituksiin naapurikiinteistön puolelta. Rakennuspaikkana on Ilmatar Solar Development Oy:n vuokraama alue.

Siniviheryhteystarvemerkinillä viitattaneen Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 merkintöihin. Yhteystarvemerkinä on viitteellinen, eikä aurinkovoimalahanke luo laajaa maakuntatasoista liikkumisestettä eläimille. Tällä suunnittelutarveratkaisulla käsitellään ainoastaan rakennuspaikaksi vuokratun alueen rakentamisen erityisiä edellytyksiä, eikä tällä suunnittelutarveratkaisulla voida muodostaa maankäyttö- ja rakennuslain mukaisia toimenpiderajoituksia po. rakennuspaikan ulkopuolisille kiinteistöille.

**Hakijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisuhakemukseen sisältyy hulevesivaikutusten arviointi. Arvion mukaan hulevesien määrä ei nouse merkittävästi rakentamisen myötä. Pelto-ojien toimivuus tullaan huomioimaan sekä rakennustöiden suunnittelussa että käytönaikaisessa toimivuudessa.

Hatin hankealueen ympäristössä on runsaasti peltopinta-alaa, jota muuttolinnut voivat käyttää levähdysalueinaan.

Mahdolliset suojavyöhykkeet toteutetaan hankealueen sisälle ja suojavyöhykkeiden tilantarve on huomioitu hankkeen suunnittelussa.

Hankkeen toteuttaminen ei vaadi puuston poistoa, minkä takia sitä ei ole huomioitu hiilitaselaskelmassa. Paneelitelineiden perustustapa suunnitellaan kiinteistön maaperäolosuhteiden mukaan. Maaperä jätetään nurmi-/niittypeitteiseksi, jota niitetään säännöllisesti. Hankealue jää huoltoteitä lukuun ottamatta kasvillisuuden peittämäksi eikä hankealuetta päällystetä. Tämän takia peltoviljelyn

loppuminen ei ole sellainen merkittävä asia, joka olisi katsottu tarpeelliseksi huomioida hiilitaselaskennassa.

**Maataloustuottajain Valkealan yhdistys MTK Valkeala ry:** Mtk-Valkeala kannattaa aurinkoenergiaa ja muita biopohjaisia energian tuotantomuotoja. Mielestämme ne tulee kuitenkin sijoittaa ja rakentaa olemassa olevien ruoantuotantoon soveltuvien peltojen ulkopuolelle. Onhan uusien peltojen raivaaminen käytännössä jo estetty nykyisessä cap-tuki järjestelmässä. Siksi näemme huoltovarmuuden ja paikkakuntamme kestäväan maatalous rakenteen kannalta tärkeäksi säilyttää nykyiset pellot viljelykelpoisina. Mikäli hanketta viedään eteenpäin, pidämme tärkeänä huomioida seuraavia asioita hankkeen ympärillä:

- Hanke ei saa häiritä alueen naapureita. Esimerkiksi puita ei saa vaatia kaatamaan naapureiden alueelta mahdollisen varjostuksen takia.
- Hanke ei saa haitata metsästystä alueen ympärillä.
- Hanke ei saa rajoittaa yksityisteiden käyttöä. Alueen rakentajien ja huoltajien tulee osallistua tienpidon kustannuksiin ja tarvittaessa korjata aiheuttamansa vahingot.
- Hanke ei saa aiheuttaa metsäkatoa. Metsän kaatoa aurinkovoimalan ympäriltä ja sähkönsiirtolinjojen alta tulee välttää.
- Hanke ei saa aiheuttaa vahinkoa vesistöön. Hankealueiden läpi virtaa Torasjoki, johon ei saa päästä rakentamisvaiheessa tai sen jälkeen haitallisia aineita. Alueen rakentaminen ei saa muuttaa alueen muiden peltojen ja metsien vesitaloutta huonompaan suuntaan. Rakentajan tulee korjata mahdollisesti aiheuttamansa vahingot.
- Sähkön siirtolinjan rakentamisesta aiheutuneet vauriot tulee korvata täysimääräisesti maanomistajille ja sähkölinjan sijoittamisesta tulee maksaa maanomistajalle kunnollinen korvaus.
- Aurinkovoimalan alle jäävät pellot menettävät maataloustukikelpoisuuden ja ovat pois tuotantokäytöstä vuokra-ajan päättymisen jälkeen. Samalla menetetään Kouvolan alueelle tulevaa maataloustukirahaa sekä peltojen viljelystä tulevaa tuottoa, millä on merkitystä alueen muille maatalouteen liittyville elinkeinoille, esim. Kouvolaassa on merkittävä maatalouskauppojen ja huoltoliikkeiden keskittymä.

**Valmistelijan vastine:** Suunnittelutarveratkaisu ei itsessään oikeuta poistamaan puustoa naapurikiinteistöiltä. Hankealue sijoittuu pelloille, joten se ei aiheuta metsäkatoa. Hanke sijoittuu pelloille. Kouvolan kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria. Hankekokonaisuuden (osa-alueet A-D) osuus

Kouvolan peltoalasta on n. 0,15 %. Näin ollen voidaan katsoa, että viljelyksestä poistuvan peltoalan määrä on hyvin vähäinen. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa.

Voimansiirtolinjojen tai -kaapeleiden sijaintia ei ratkaista suunnittelutarveratkaisussa, eikä tällä päätöksellä voida päättää sähkönsiirtolinjoista mahdollisesti aiheutuvista korvauksista. Alueen yksityisteiden hoitokuntia on tiedotettu hankkeesta ja hoitokunnilta on pyydetty lausunnot.

Maataloustukiin liittyviä asioita ei käsitellä suunnittelutarveratkaisussa. Tukien osalta kyse on maanomistajan tahtotilasta omistamansa maa-alueen käytöstä.

**Hakijan vastine:** Hankkeen toteuttaminen ei vaadi puuston poistoa hankealueelta eikä naapurikiinteistöltä. Naapureilta ei siis tulla vaatimaan puiden kaatamista eikä sellaiseen ole lainsäädännöllistä oikeutta.

Hankkeella ei nähdä olevan vaikutusta lähialueen metsästykseseen eikä hanke rajoita lähialueen yksityisteiden käyttöä.

Ilmatar Solar Development Oy sopii yksityisteiden käytöstä tiekunnan kanssa ja vastaa tarvittavista teiden perusparannuksesta ja ylläpidosta aurinkopuiston koko elinkaaren ajan.

Hankkeella ei arvioida olevan kielteisiä vaikutuksia Torasjoen vesistöön. Vaikutukset virtavesiin on käsitelty suunnittelutarveratkaisuhakemuksessa. Alueen rakentamisella ei ole vaikutusta muiden peltojen ja metsäalueiden vesitalouteen. Torasjoen ranta-alue jätetään rakentamisen ulkopuolelle.

Sähkönsiirtolinja suunnitellaan tarkemmin ja sille haetaan tarvittavat luvat hankkeen myöhemmässä vaiheessa. Hankkeessa ei ole tarkoitus rakentaa uusia suurjännitteisiä voimajohtoja. Hankkeen sisäinen sähkönsiirto toteutetaan keskijännitemaakaapeleilla, joiden sijoituksesta ja siitä maksettavista korvauksista sovitaan maanomistajien kanssa tehtävillä sijoitussopimuksilla, ellei asiasta ole sovittu maanvuokrasopimuksella. Kaapelit pyritään ensisijaisesti sijoittamaan olemassa olevien teiden viereen tai kiinteistöjen reuna-alueille



Aurinkovoimalat tuottavat koko elinkaarensa ajan maanomistajille maanvuokratuloja sekä kaupungille kiinteistöverotuloja. Maanomistaja voi myös halutessaan palauttaa pellot viljelykäyttöön vuokra-ajan päättymisen jälkeen.

### **Päätöksen perustelut**

Alueella ei ole voimassa rakentamiseen oikeuttavaa kaavamuotoa, eli asemakaavaa tai sellaista yleiskaavaa, jota voitaisiin käyttää rakennuslupan perusteena. Alue ei ole kaupungin rakennusjärjestyksessä tai yleiskaavassa määriteltyä suunnittelutarvealuetta, mutta rakentamiseen sovelletaan MRL 16 §:n suunnittelutarvealuetta koskevia säännöksiä, sillä hanke edellyttää ympäristövaikutustensa merkittävyyden vuoksi tavanomaista lupamenettelyä laajempaa harkintaa. Rakentaminen edellyttää ennen rakennuslupakäsittelyä tehtävää suunnittelutarveratkaisua. Tässä suunnittelutarveratkaisussa on arvioitu rakennushankkeen MRL 137 §:ssä säädetyt rakennuslupan myöntämisen erityiset edellytykset.

Myönteinen suunnittelutarveratkaisu edellyttää, että rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle, on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen ja liikenneväylien toteuttamisen sekä liikenneturvallisuuden ja palvelujen saavutettavuuden kannalta ja on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä vaikeuta erityisten luonnon- tai kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä eikä virkistystarpeiden turvaamista. Rakentaminen suunnittelutarvealueella ei myöskään saa johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Tämän päätöksen mukainen aurinkovoimalan osa-alue D kuuluu laajempaan hakijan tavoittelemaan yhteensä n. 67 ha voimalakokonaisuuteen, joka käsittää kaikkiaan neljä toisistaan erillistä osa-aluetta (A, B, C ja D), joista jokaiselle on haettu ja joista jokaiselle tehdään itsenäinen suunnittelutarveratkaisu ja rakennuslupa. Kaikkien osa-alueiden muodostaman aurinkovoimalakokonaisuuden maksimiteho on yhteensä 71,4 MWp ja keskimääräinen sähköntuotanto noin 70 GWh vuodessa. Tämä suunnittelutarveratkaisu koskee osa-alueen D rakennuslupan erityisten edellytysten arviointia. Hakija on toimittanut hakemusten liitteeksi selvitysaineistoa, jonka perusteella hankkeen osa-alueiden vaikutuksia on voitu arvioida. Selvitykset auttavat hahmottamaan myös neljästä osa-alueesta koostuvan voimalakokonaisuuden yhteisvaikutuksia. Rakennuspaikalle tehtiin maastokäynti 5.12.2023.

*Rakennuspaikan vaatimukset asemakaava-alueen ulkopuolella*

MRL 136 §:n mukaan rakennusluvan myöntämisen edellytyksenä asemakaava-alueen ulkopuolella on, että

- 1) rakennuspaikka täyttää 116 §:n vaatimukset;
- 2) rakentaminen täyttää sille 117 §:ssä säädettyt sekä muut tämän lain mukaiset tai sen nojalla asetetut vaatimukset;
- 3) rakentaminen täyttää 135 §:n 3–6 kohdassa asetetut vaatimukset;
- 4) teiden rakentaminen tai vedensaannin taikka viemäröinnin järjestäminen ei saa aiheuttaa kunnalle erityisiä kustannuksia; sekä
- 5) maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat 33 ja 43 §:n mukaiset mahdolliset rajoitukset otetaan huomioon.

#### 1) Rakennuspaikan MRL 116 § vaatimukset

MRL 116 §:n mukaan rakennuspaikan tulee asemakaava-alueen ulkopuolella olla tarkoitukseen sovelias, rakentamiseen kelvollinen ja riittävän suuri, kuitenkin vähintään 2 000 neliometriä. Rakennuspaikan soveliaisuutta ja kelvollisuutta harkittaessa on muun muassa otettava huomioon, ettei rakennuspaikalla ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Lisäksi rakennukset on voitava sijoittaa riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta.

Rakennuspaikka on tarkoitus muodostaa kiinteistöllä 286-425-1-160 sijaitsevalle n. 8,5 ha kokoiselle määräalalle, jonka hakija on vuokrannut aurinkovoimalan rakentamista varten. Rakennuspaikan maapohja on yksityisomistuksessa. Rakennuspaikka on sovelias, kelvollinen ja riittävän suuri suunniteltua rakentamista varten. Rakennuspaikan soveltuvuutta arvioitiin maastokäynnillä 5.12.2023. Maastokäynnin perusteella alueen todettiin soveltuvan aurinkovoimalan rakennuspaikaksi. Rakennuspaikka sijaitsee sisämaassa peltoaukealla, eikä sillä ole tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa. Aurinkovoimalan rakenteet on esitetty sijoitettavan riittävälle etäisyydelle kiinteistön rajoista, yleisistä teistä ja naapurin maasta. Voimala-alueella mahdollisesti ympäröivä aita on esitetty kaikkialla vähintään viiden metrin päähän rakennuspaikaksi vuokratun alueen reunoista, mikä täyttää MRL 57 §:n vaatimukset. Lähin asuinrakennus sijaitsee Lammasahonmäen takana noin 420 m päässä luoteessa.

#### 2) Rakentamisen MRL 117 § vaatimukset

MRL 117 §:ssä säädetään rakentamiselle asetettavista vaatimuksista. Osa MRL 117 §:n teknisistä vaatimuksista käsitellään rakennusluvan yhteydessä. Rakennuksen soveltuminen rakennettuun ympäristöön ja maisemaan sekä kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimusten täyttäminen käsitellään päätöksen perustelujen kohdassa *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*.

3) Rakentamisen MRL 135 §:n 3–6 kohtien vaatimukset

MRL 135 § kohdat 3-6 rakennusluvan myöntämisen edellytyksistä, joita tulee noudattaa myös asemakaava-alueen ulkopuolella:

3) rakennus soveltuu paikalle;

4) rakennuspaikalle on käyttökelpoinen pääsytie tai mahdollisuus sellaisen järjestämiseen;

5) vedensaanti ja jätevedet voidaan hoitaa tyydyttävästi ja ilman haittaa ympäristölle; sekä

6) rakennusta ei sijoiteta tai rakenneta niin, että se tarpeettomasti haittaa naapuria tai vaikeuttaa naapurikiinteistön sopivaa rakentamista.

Rakennus soveltuu paikalle. Alueella ei ole aurinkovoimalan toteuttamista rajoittavia kaavamuotoja tai alueen ympäristöstä johtuvia seikkoja.

Rakennuspaikalle on mahdollista järjestää käyttökelpoinen pääsytie kts. päätöksen perustelujen kohta *Liikenne*.

Aurinkovoimalaa varten ei tarvita vedensaantia eikä alueelta muodostu jätevesiä.

Aurinkovoimalan rakenteet ovat suunniteltu siten, että ne eivät vaikeuta naapurikiinteistöjen rakentamista. Rakennuspaikkaan välittömästi rajautuvat alueet ovat maa- tai metsätalouskäytössä.

4) Teiden, vedensaannin tai viemäröinnin järjestäminen

MRL 136 §:n 4. kohdassa viitatu teiden rakentamiseen tai vedensaantiin taikka viemäröinnin järjestämiseen liittyvät seikat on käsitelty päätöksen perustelujen kohdissa *Liikenne* ja *Yhdyskuntatekniset verkostot*.

5) Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset

Maakuntakaavasta tai yleiskaavasta johtuvat rajoitukset on käsitelty päätöksen perustelujen kohdassa *Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*. Alueella ei ole maakunta- tai yleiskaavoista johtuvia rajoituksia.

Johtopäätelmänä todettakoon, että suunniteltu rakennuspaikka täyttää MRL 136 §:n mukaiset asemakaavan ulkopuolelle sijoittuvan rakennuspaikan vaatimukset.

*Kaavoitus ja alueiden käytön muu järjestäminen*

Alueella voimassa olevassa Kymenlaakson maakuntakaavassa 2040 ei ole osoitettu rakennuspaikalle aluevarauksia. Maakuntakaava ei osoita rakennuspaikalle MRL 33 §:n mukaisia rakentamisrajoituksia.

Maakuntakaavassa on osoitettu koko maakuntakaava-aluetta koskevia suunnittelumääräyksiä. Rakennuspaikkaa ja suunniteltua rakentamista koskee erityisesti määräys: *"Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee selvittää edellytyksiä uusiutuvaan energiaan perustuvien järjestelmien käyttöön."* Hatin aurinkovoimalan suunnittelutarvehakemuksessa ja sen liitteissä on selvitetty alueen edellytyksiä uusiutuvan energian käyttöön. Hakemusalueen ulkopuolella pohjoisessa on maakuntakaavassa merkitty Anttilan maakunnallinen maisema-alue (ma/m). Maisema-aluetta kuvataan seuraavasti: *Anttilan maisema-alue rajoittuu pohjoisessa toisen Salpausselän deltamuodostelmaan, Anttilankankaaseen. Anttilan kylän eri viljelyaukeita jakaa aluetta halkovat maantiet. Kylän asutus on pääosin sijoittunut harjumuodostelman suuntaisesti kapean kylätien varteen ja mäkien lakialueille.* Hakemuksen mukainen rakentaminen ei uhkaa maakuntakaavan maisema-alueen arvoja. Rakennuspaikan itäpuolelle on merkitty pohjois-eteläsuunnassa sini-viheryhteystarve, jota kuvataan seuraavasti: *Pohjoisten ja itäisten metsävyöhykkeiden sini-viheryhteystarve. Yhdistää Repoveden kansallispuiston sekä laajat, osin erämaiset metsäalueet, harjuaueita, Väliväylän puhdasvetisen, ekologisesti, luontomatkailun ja virkistykseen kannalta merkittävän vesistöalueen sekä muita luonnon, matkailun ja virkistykseen alueita. Luo ylimaakunnallisen yhteyden Etelä-Savon luontoalueille.* Tavoiteltu aurinkovoimakokonaisuus ei muodosta laajoja eläinten liikkumisesteitä tai aiheuta metsäkatoa, mikä voisi uhata sini-viheryhteystarpeen toteutumista.

Alueella ei ole voimassa oikeusvaikutteisia yleiskaavoja, joten aluetta ei koske MRL 43 §:n rakentamis- tai toimenpiderajoitukset.

Kouvola kaupungin tekninen lautakunta hyväksyi Kouvola kaavoituskatsauksen ja -ohjelman 2024 kokouksessaan 20.12.2023. Suunnittelutarveratkaisuhakemuksen mukaiselle rakennuspaikalle ei ole osoitettu yleis- tai asemakaavoitettavia kohteita. Kouvola kaupungilla ei ole aikomusta tai tarpeita suunnitella Anttilan kylän itäpuolen alueen maankäyttöä kaavoituksen keinoin. Alueelle ei suuntaudu merkittävää rakennuspainetta, jonka vuoksi olisi tarve laatia yleis- tai asemakaavaa alueidenkäytön tarpeiden yhteensovittamiseksi.

Hakemuksessa esitetty suunniteltu rakentaminen ei aiheuta haittaa asemakaavoitukselle, yleiskaavoitukselle, maakuntakaavan toteutumiselle tai alueiden käytön muulle järjestämiselle.

#### *Kulttuuriympäristön arvot ja maisema*

Rakennuspaikalla ei ole olemassa olevia rakennuksia. Rakennuspaikan lähiympäristössä ei sijaitse kulttuuriympäristön arvokohteita. Lähin valtakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (RKY-alue) sijaitsee n. 7 km päässä. Rakennuspaikalla ei ole tiedossa

muinaisjäännöksiä. Pihlajasaaren, Mietunahon ja Anttilan seudulla on pitkä ja rikas viljelyshistoria, mitkä ovat hyvin havaittavissa 1800-luvun Senaatin kartastoissa. Olennaiset säilyneet ja arvokkaat kylämiljööt jäävät hankealueen ulkopuolelle.

Hakija on liittänyt hakemukseen maisemaselvityksen (Aurinkovoimalan suunnittelutarveratkaisun maisemaselvitys, Kouvola Hatti, 2.11.2023, WSP Finland Oy) sekä havainnekuvia. Rakennuspaikka ei sijaitse valtakunnallisesti, maakunnallisesti tai paikallisesti arvokkaaksi arvioitulla alueella. Anttilan kylä on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi maisema-alueeksi. Hankkeella ei ole vaikutusta maiseman arvokohteisiin, vaan maisemalliset vaikutukset ovat paikallisia kohdistuen lähinnä alueen asukkaisiin ja muihin alueella liikkuviin. Paneelimoduulit asetellaan eteläsuuntaisesti riveihin. Paneelimoduulin korkeus maasta mitattuna on enintään 4,5 metriä. Maan tasalta katsottuna voimala muodostaa etelä-pohjoissuunnassa selkeän näköesteen ja itä-länsisuunnassa osittaisen näköesteen. Hankkeella ei ole vaikutuksia kaukomaisemaan.

Hatin hankekokonaisuuden kohdalla maisemarakenne on selänteiden ja laaksojen muodostamaa vaihtelevaa ja pienipiirteistä maisemaa. Hankealue sijoittuu laajemmalle alavalle peltoaukealle, jota reunustaa metsäiset selänteet. Maisemaselvityksessä osa-alue D kuvataan seuraavasti: *"Hankealue sijoittuu rajatulle peltoalueelle, jota ympäröi yhtenäinen metsänreuna. Alueen eteläreunalla on metsähakkuualue. Alueelle johtaa yksittäisiä kapeita peltoteitä. Alueen merkittävimmät vaikutukset kohdistuvat paikalliseen viljelymaisemaan."*

Rakennuspaikan sijainnin (metsän rajaama peltoalue) ja ominaisuuksien (ei näköyhteyttä asunnoista, alueella ei ole maiseman tai kulttuuriympäristön arvokohteita) perusteella voidaan todeta, että rakentaminen on sopivaa maisemalliselta kannalta eikä se vaikeuta kulttuuriympäristön arvojen säilyttämistä. Rakennus soveltuu ympäristöön ja maisemaan sekä täyttää riittävällä tavalla kauneuden ja sopusuhtaisuuden vaatimukset.

#### *Ympäristö- ja luonnonarvot*

Hakija on toimittanut hiilitaselaskelman rakennushankkeesta. Hiilitaselaskelmassa on laskettu aurinkovoimalakokonaisuuden (osa-alueet A,B, C ja D) koko elinkaaren aikana tuottamat hiilipäästöt. Laskelmassa ei huomioida mahdollista materiaalien kierrätystä. Koko Hatin aurinkovoimalakokonaisuuden elinkaaren aikaiset päästöt ovat yhteensä n. 102 000 t CO<sub>2</sub>e, josta 43 % aiheutuu itse aurinkopaneeleista. Selvityksen mukaan aurinkovoimalla tuotetun kWh:n päästökerroin on n. 36 g CO<sub>2</sub>e, kun taas Suomen sähkötuotannon päästökerroin on keskimäärin 128,5 g CO<sub>2</sub>e (vuoden 2019 tieto, Energiavirasto). Päästökertoimella tarkoitetaan syntyvän

päästön määrää suhteessa tuotetun tuotteen tai palvelun määrään. Nykypäivän sähköntuotantotapoihin verratessa Hatin aurinkovoimalakokonaisuuden sähköntuotannon päästövähennys on vuodessa noin 6 500 t CO<sub>2</sub>e ja oletetun käyttöiän aikana 40 vuodessa noin 259 000 t CO<sub>2</sub>e. Päästöjä voidaan pienentää kierrättämällä. Hakemuksen mukaan aurinkopaneelit sisältävät mm. lasia, alumiinia, kuparia, piitä ja vähäisiä määriä hopeaa. Hakemuksen hiilitaselaskentaselvityksen mukaan piipohjaisten aurinkokennojen materiaalista suuri osa voidaan kierrättää ja käyttää esimerkiksi uusien paneelien valmistuksessa. Aurinkopaneelien asennustelineet ovat sinkittyä terästä, jota voidaan kierrättää. Myös kuparia ja alumiinia sisältävät kaapelit voidaan kierrättää. Hankkeen ilmastovaikutukset ovat positiivisia.

Hankealueelle on laadittu luontoselvitys (Kouvola, Hatti Aurinkopuistohankkeen luontoselvitys 2023, 28.11.2023 Luontoselvitys Kotkansiipi). Selvityksessä osa-alueita D kuvataan mm. seuraavasti: *"Pelloilla kasvaa heinäkasvillisuuden lisäksi paljon puna-apilaa (Trifolium pratense) ja alsikeapilaa (T. hybridum) sekä syysmaitiaista (Scorzoneroidea autumnalis). Reunaosissa esiintyy runsaasti peltosauniota (Tripleurospermum inodorum) ja paikoin pujoa (Artemisia vulgaris). Pellolla ruokaili elokuun 2023 maastokäynnillä kurkipari (Grus grus). Pellon reunoissa kasvaa keräpäävihvilää (Juncus conglomeratus), leveäosmankäämiä (Typha latifolia) sekä vähän matalia vihvilöitä."*

Luontoselvitys antaa tarkan kuvan alueen luonnonoloista, jonka arvokohteet on otettu huomioon jo hankkeen suunnitteluvaiheessa. Rakennuspaikalla tai sen läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita tai Natura2000-alueita. Lähin pohjavesialue (Yölämminkangas, 2-luokan pohjavesialue) sijaitsee n. 520 m päässä rakennuspaikasta. Rakentaminen vaikuttaa pohjavesialueeseen. Rakennuspaikan alueella ei ole suojelunarvoisia geologisia muodostumia. Hanke ei aiheuta ympäristö- tai luonnonarvojen vähenemistä tai heikkenemistä.

### Liikenne

Liikennöinti alueelle on vähäistä, kun aurinkovoimala on aloittanut sähköntuotannon. Aurinkovoimala-alueelle ei muodostu vakituisia työpaikkoja, vaan liikennöinti koostuu lähinnä paikalla satunnaisesti vierailevasta huolintahenkilöstöstä. Hakemuksessa on esitetty voimala-alueen sisäiset huolto- ja pelastustiet sekä alustava kulkuyhteys rakennuspaikalle.

Asemapiirustuksessa rakennuspaikalle on esitetty kulku alueelle olemassa olevien urien kautta Yölämmentielle.

### Yhdyskuntatekniset verkostot

Aurinkovoimalan toteutumisen kannalta olennaista on liittymismahdollisuus sähköverkkoon. Aurinkovoimala on tarkoitus liittää 33 kV:n maakaapelilla KSS Energia Oy:n Korja-Valkeala 110 kV linjaan. Hakemuksen liitteenä on esitetty alustava sähkönsiirtoreitti. Suunnitellut reitit noudattelisivat olemassa olevia ajoväyliä ja kulku-uria. Tällä tavoin toteutettuna rakennuspaikan ulkopuolelle sijoittuvista maakaapeloinneista aiheutuisi mahdollisimman vähän haittaa mm. muille maanomistajille ja metsänkäytölle. Reitti on kuitenkin vasta alustava esitys, eikä sähkönsiirtoreitin sijaintia päätetä tällä suunnittelutarveratkaisulla.

Aurinkovoimalan alueella ei käytetä vettä eikä alueelta muodostu jätevesiä. Voimala-aluetta varten ei ole tarve rakentaa vesi- tai viemärijohtoja. Kouvolan Vesi Oy totesi lausunnossaan, että hankealueet sijaitsevat kaukana Kouvolan Veden verkostoista eikä aurinkovoimaloita liitetä vesihuoltoverkostoihin, eikä Kouvolan Vedellä ole hankkeeseen huomautettavaa.

Rakentaminen on sopivaa yhdyskuntateknisten verkostojen toteuttamisen kannalta.

#### *Palvelujen saavutettavuus*

Suunnittelutarveratkaisulla ei ole haettu rakentamista vakituista tai vapaa-ajanasumista tai työpaikka-aluetta varten, mistä aiheutuisi palvelujen saavutettavuusvaatimuksia tai jotka muodostaisivat asiakashakuisia palveluja alueelle. Suunnitellulla rakentamisella ei ole merkitystä palvelujen saavutettavuuden suhteen.

#### *Virkistystarpeiden turvaaminen*

Rakennuspaikan alueella ei ole virallisia kaupungin tai valtion virkistyskäyttöön osoittamia alueita, eikä sellaisia ole suunnitteilla. Rakennuspaikka on yksityisomistuksessa olevaa peltoa, jolla liikkuminen virkistystarkoituksissa voi tapahtua jokaisenoikeuksien turvin. Koska kyseessä on pelto, tarkoittaa virkistystarkoituksissa liikkuminen kasvukauden ulkopuolista aikaa ja lähinnä lumipeitteistä talviaikaa. Jokaisenoikeudet ovat tapaoikeutta, eikä niitä käyttämällä saa haitata maanomistajan maankäyttöä tai kulkea viljelyksessä olevilla pelloilla. Aurinkovoimalan rakentamisen jälkeen alueella liikkuminen on rajoitettua. Valkealan pohjoisalue on harvaan asuttua maaseutua, eikä jokaisenoikeuksien perusteella tapahtuva liikkuminen aurinkovoimalan rakentamisen myötä kohtuuttomasti hankaloidu. Seudulle jää erittäin runsaasti pelto-, metsä- ja suomaata samoiltavaksi jatkossakin. Alueella ei ole tarpeita perustaa virkistysalueita. Rakentaminen ei vaikeuta virkistystarpeiden turvaamista.

#### *Vaikutukset ihmisiin ja muut sosiaaliset vaikutukset*

Valtaosa edellä arvioiduista vaikutuksista kohdistuvat monilta osin suoraan ihmisiin. Osa-aluetta D lähimmäiset asuinrakennukset sijaitsevat luoteessa n. 420 metrin ja koillisessa noin 510 metrin päässä päässä hankealueesta. Näiltä asuinrakennuspaikalta ei ole maastonmuotojen ja metsäisyyden vuoksi näköyhteyttä aurinkovoimalan osa-alueelle D. Asukkaiden henkilökohtainen kokemus aurinkovoimalasta ja siitä aiheutuvasta elinympäristön muutoksesta voi vaihdella.

#### *Muut vaikutukset*

Hakemuksen mukaan aurinkovoimaloiden palot ovat harvinaisia ja paikallisia. Palot etenevät yleensä maastopaloina paneelikenttien alla. Aurinkovoimalan lasi- ja metallimateriaalit eivät ole erityisen paloherkkiä. Pelastuslaitokselle on varattu pelastustiet. Hankkeen ei arvioida aiheuttavan erityistä paloriskiä.

Hanke sijoittuu peltoalueelle. Hankkeen kokonaislaajuus on noin 68 hehtaaria, josta osa-alueen D laajuus on noin 8,5 hehtaaria. Kouvolan kaupungin alueella peltoalan pinta-ala on yli 46 000 hehtaaria. Hankekokonaisuuden osuus Kouvolan peltoalasta on 0,15 %. Rakentamisella ei ole vaikutusta ruokahuoltoon tai merkittävää vaikutusta viljelysalan pienenemiseen.

Metsästämiseen tarvitaan maanomistajan lupa. Maanomistajalla ei ole velvollisuutta sallia metsästystä omistamillaan maa-alueilla, eikä viereisillä kiinteistöillä mahdollisesti tapahtuva metsästysharrastus voi olla peruste rajoittaa toisen maanomistajan maankäyttöä. Kaikessa metsästyksessä on huomioitava, ettei toisen kiinteistölle tai kiinteistöllä oleville rakennuksille missään olosuhteissa aiheuteta vahinkoa. Seudulla sijaitsee myös haja-asutusta ja muihin maaseutuelinkeinoihin liittyviä rakennuksia, mitkä tulee vastaavalla tavalla huomioida metsästyksen turvallisuudessa. Seutu on harvaan rakennettua, mistä johtuen metsästysharrastukselle on edellytyksiä aurinkovoimalan mahdollisesta rakentamisesta huolimatta. Hankkeella ei ole merkittävää vaikutusta metsästysharrastuksen jatkuvuuteen.

Aurinkovoimalasta ei aiheudu pienhiukkaspäästöjä tai muita suoria terveyteen vaikuttavia ympäristövaikutuksia kuten melua, tärinää, päästöjä vesistöön tai ilmaan.

Aurinkovoimalat eivät sisälly sellaisinaan ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain liitteen 1 hankeluetteloon, joten ne eivät automaattisesti vaadi YVA-menettelyä. Päätöksen YVA-menettelyn soveltamistarpeesta tekee hankkeen toimialueen ELY-keskus (Kouvolassa Kaakkois-Suomen ELY-keskus). Kaakkois-Suomen ELY-keskus ei tätä suunnittelutarveratkaisua koskevassa lausunnossaan viitannut mahdolliseen YVA-menettelyn soveltamiseen. Tässä yhteydessä selvyyden vuoksi todettakoon, että YVA-menettelyyn



liittyvät asiat ovat kokonaisuudessaan hankkeeseen ryhtyvän ja ELY-keskuksen vastuulla. Kouvolan kaupunki on ELY-keskuksen lausunnon perusteella tehnyt johtopäätöksen, että YVA-lainsäädännön näkökulmasta ei ole esteitä suunnittelutarveratkaisun tekemiselle.

#### *Yhteen veto*

Suunnittelutarvehakemus ja sen liiteselvitykset antavat selkeän kuvan aiotusta rakentamisesta ja siitä aiheutuvista vaikutuksista. Hakemusasikirjojen avulla on voitu arvioida vaikutukset sekä rakennuspaikkakohtaisesti osa-alueittain että kaikki osa-alueet kattavan voimalakokonaisuuden yhteisvaikutusten osalta. Selvitysten perusteella on voitu arvioida, että Hatin aurinkovoimalan osa-alueen D rakentaminen ei johda vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen eikä siitä aiheudu merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia.

Suunnittelutarvealuetta koskevat rakennusluvan erityiset edellytykset on tutkittu ja todettakoon, että rakennusluvan myöntämiselle on olemassa edellytykset, kun huomioidaan päätöksessä luetellut ehdot.

Pääpiirustukset (asemapiirustus, indeksikartta, muuntamon julkisivu-, pohja- ja leikkauspiirustukset, aidan tyyppi- ja paneelimuodulien tyyppikuva), hakemussuunnitelma, maisemaselvitys ja havainnekuvat, hiilitaselaskenta, luontoselvitys, sijaintikartta **ohjeismateriaalina**.

#### **Maksut ja niiden määräytyminen**

Maksut määräytyvät Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan 13.12.2022 (§ 264) hyväksymän kaavoituksen palvelumaksut ja taksat mukaan (tullut voimaan 1.1.2023).

Suunnittelutarveratkaisupäätös 590 €

Kuuleminen hakemuksen johdosta 70 €/kuultava

Lisäksi peritään kuulutuskustannukset todellisten kustannusten mukaisina.

Asiantuntijana kokouksessa ja vastaamassa kysymyksiin on kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen.

Lisätietoja: kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen, puh. 020 615 9235, olli.ruokonen(at)kouvola.fi ja kaupunginarkkitehti Anne Kangasniemi-Kuikka, anne.kangasniemi-kuikka(at)kouvola.fi, puh. 020 615 9138

#### **Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää myöntää suunnittelutarveratkaisun hakemuksen mukaiselle rakentamiselle seuraavin ehdoin:

- a) Kymenlaakson pelastuslaitoksen lausunnossa esitetyt asiat tulee huomioida rakennushankkeen jatkosuunnittelussa ja luvituksessa.

- b) Voimala-alue voidaan aidata tarpeellisin osin turvallisuuskulma huomioiden
- c) Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja alueella työskentelyssä tulee huomioida alueella sijaitseva sähkönsiirtoverkko. Sähkönsiirtoverkon ja siihen kuuluvien rakenteiden ja laitteiden läheisyydessä toimiessa tulee noudattaa KSS Verkko Oy:n lausunnon mukaista toimintaohjeistusta.

Suunnittelutarveratkaisu on voimassa kaksi vuotta antopäivästä lukien. Sanotun ajan kuluessa on haettava tätä suunnittelutarveratkaisua vastaava rakennuslupa.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

Teknisen lautakunnan lupajaosto myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden kaavoitusinsinööri Olli Ruokoselle. Hän oli asiantuntijana läsnä kokouksessa tämän asian käsittelyn aikana.

---

**Lausunto Vaasan hallinto-oikeudelle valituksesta koskien teknisen lautakunnan lupajaoston päätöstä 17.1.2024 § 3****7291/11.01.00.00/2021****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 28**

**Valmistelija:** ympäristötarkastaja Ulla Rantanen, puh. 020 615 8085, ulla.rantanen2(at)kouvola.fi

Vaasan hallinto-oikeus pyytää 25.4.2024 mennessä Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaostolta lausuntoa [REDACTED] [REDACTED] valituksesta (asian diaarinumero 218/2024), joka koskee Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaoston 17.1.2024 tekemää päätöstä (§ 3) [REDACTED] vaatimuksesta ympäristöluvan muuttamiseksi kiinteistöllä 286-424-6-442. Lausunnon antamiselle on saatu lisää aikaa 17.5.2024 saakka.

Vaasan hallinto-oikeudelle tehdyssä valituksessa pyydetään, että Vaasan hallinto-oikeus kumoaisi teknisen lautakunnan lupajaoston päätöksen olla muuttamatta ympäristölupaa ja määräisi asian palautettavaksi teknisen lautakunnan lupajaostolle.

Valituksessa todetaan, että lautakunnan lupajaoston esittämät hajun kiistävät perusteet eivät perustu lakiin, luotettavaan todennukseen eivätkä KHO:n esittämiin velvoitteisiin ja asettamiin raja-arvoihin sallitusta hajusta. Näin ollen lupajaoston esittämät perusteet on hylättävä ja asukkaiden vaatimus kohtuutonta viihtyvyyshaittaa aiheuttavan hajun poistamiseksi on hyväksyttävä.

Lisäksi valituksessa pyydetään hallinto-oikeutta kirjaamaan päätökseensä velvoittavana eläinsuoja-asetuksen (138/2019) noudattaminen hajuhaittaongelman ratkaisemiseksi.

Vaasan hallinto-oikeudelle tehty valitus liitteineen sekä Vaasan hallinto-oikeuden valittajalle osoittama täydennyspyyntö ja valittajan toimittama täydennys ovat **oheismateriaalina**.

Valitusta koskeva teknisen lautakunnan lupajaosto 17.1.2024 tekemä päätös olla muuttamatta voimassa olevaa eläinsuojan ympäristölupaa, oli perusteltu seuraavasti:

*"Hajuhaittojen selvittäminen*

*Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksen (10.6.2022) mukaisesti kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on ajalla 1.3.–31.8.2023 selvittänyt sikalan toiminnasta aiheutuvia hajuhaittoja hajumittaukseen*

*perustuvan hajumallinnuksen sekä sikalan naapurikiinteistöissä suoritettujen subjektiivisten hajuseurantojen avulla.*

*Hajumallinnuksen suorittanutta yritystä voidaan pitää riittävän asiantuntemuksen omaavana sekä sikalarakennuksen poistoilmanvaihdesta tehtyjä hajumittauksia lähtökohtaisesti luotettavina ja riittävänä lähtökohtana hajumallinnuksen tekemiselle.*

*Sikalan naapurikiinteistöjen asukkaiden tekemät hajupäiväkirjaseurannat ovat subjektiivisia ja niihin liittyy epävarmuustekijöitä. Epävarmuustekijät johtuvat siitä, että hajua aistittaessa (asteikolla 1–5) eri ihmiset voivat kokea saman hajun lievempänä tai voimakkaampana. Sikalan naapurikiinteistöjen asukkaiden laatimissa yksilöllisissä hajuaistimuksissa ei ole seurantamenetelmästä johtuen karsittu asteikon 1–5 ääripäitä pois kuten virallisessa hajupaneelissa (SFS-EN17325) ja A-insinöörit Oy:n suorittamassa sikalan hajumallinnuksen mittauksessa on tehty. Lisäksi sääilmiöt ja tuuli saattavat aiheuttaa suurta vaihtelua hajun esiintymiseen sikalan naapurikiinteistöjen alueilla.*

*Hajuhaittojen selvittämisessä on huomioitava myös hajuselvitysten mittaus- ja tekoajankohdat. Sikalalla tehty hajumittaus sekä osittain naapurikiinteistöjen asukkaiden itse suorittamat hajuseurannat ajoittuivat kesäajalle, jolloin sikalan poistoilmanvaihto A-Insinöörit Oy:n raportin mukaan toimi täydellä teholla. Koska sikalan ilmanvaihdon pienentämisestä talviaikana seuraa pienempi hajupäästö ulos, vuositasolla sikalasta ympäristöön leviävän hajun voidaan olettaa jäävän vielä hajuselvityksissä saatuja arvoja pienemmiksi.*

*Sikalan hajun leviämisessä kaikkiin ympäristöluvan muuttamista vaativiin sikalan naapurikiinteistöihin (11 kpl) on huomioitava, että viisi (5) sikalan naapurikiinteistöä yhdestätoista palautti hajuseurantalomakkeet kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Viidestä palautetusta hajuseurannasta vain kolmessa omaan hajuaistiin perustuvan asteikon hajuarvo 5 ylittyi. Lähtökohtaisesti pieni palautettujen hajuseurantojen määrä (viisi kappaletta yhdestätoista) ja subjektiiviset hajuseurannat, joissa vain osassa (kolmessa viidestä) hajuarvo 5 ylittyi, eivät kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen arvion mukaan riittävästi tue sikalan naapurikiinteistöjen asukkaiden vaatimusta siitä, että Lukkarin Maatila Oy:n ympäristölupaa tulisi muuttaa.*

*Etäisyydet naapurikiinteistöihin*

*Lukkarin Maatila Oy:n sikalalle on myönnetty ympäristölupa 5.9.2012 silloisen ympäristönsuojelulain mukaisesti ja sikalan etäisyys naapurikiinteistöihin on tuolloin harkittu riittäväksi perustuen silloiseen Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeeseen (ympäristöhallinnon*

ohjeita 1/2010). Tuona ajankohtana ympäristönsuojelulaissa ei ollut säädetty vähimmäisetäisyysvaatimuksista naapurikiinteistöihin.

1.2.2019 on tullut voimaan uusi valtioneuvoston asetus ilmoituksenvaraisista eläinsuojista (138/2019), jonka 2 §:n mukaiset vähimmäisetäisyydet koskevat vain asetuksen voimaantulon jälkeen rakennettavia uusia eläinsuojia, uusia eläinsuojien laajennusosia ja uusia lannan varastointiin tarkoitettuja rakennuksia tai rakennelmia. Asetuksen vähimmäisetäisyyksiä voidaan kuitenkin käyttää myös Lukkarin Maatila Oy:n sikalan hajun leviämisen arvioinnissa apuna käsiteltäessä ympäristöluvan muuttamisvaatimusta.

Asetuksen mukaan Lukkarin Maatila Oy:n kaltaisen sikalan vähimmäisetäisyys lähimmästä loma- tai asuinrakennuksesta tulisi olla vähintään 250 metriä. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään (10.6.2022 taltionumero 27, diaarinumero 16/1/21) tuonut esille, että lähin muutoksenhakijoille kuuluva asuin- tai lomarakennus sijaitsee kiinteistöllä 286-424-6-250 ja sen etäisyys sikalarakennuksesta on karttatarkastelun perusteella noin 215 metriä. Muut muutoksenhakijoiden omistamilla kiinteistöillä sijaitsevat asuinrakennukset ovat karttatarkastelun perusteella yli 270 metrin etäisyydellä sikalarakennuksesta.

Sikalaa lähimpänä sijaitsevan kiinteistön 286-424-6-250 osalta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen tuo esille, että asetuksen 2 §:n mukaan etäisyys mitataan eläinsuojan, eläinsuojan laajennusosan tai lannan varastointitilan ulkoseinästä hajusta häiriintyvän kohteen (rakennuksen) ulkoseinään, jolloin etäisyys karttatarkastelun perusteella on noin 230 metriä kiinteistön rajasta mitatun 215 metrin sijaan. Vaikka kyseisen talon sijainnin vähimmäisetäisyys ei asetuksen mukaisen 250 metrin vähimmäisetäisyysvaatimuksen mukaan täyty, on huomioitavaa, että kysymyksessä on päärakennus, jota ei kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tarkistamien tietojen mukaan käytetä vakituiseen asumiseen tai loma-asumistarkoituksessa eikä rakennukseen ole merkitty asukkaita. Kyseisen kiinteistön toinen omistaja on ollut yksi muutoksenhakijoista, mutta kiinteistön hajuseurantalomakkeita ei ole palautettu kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Hajuhaitan kohtuuttomuuden arviointi

Hajuhaitan kohtuuttomuuden arviointiin vaikuttaa mm. hajun jatkuvuus, pysyvyys, säännöllinen tai sattumanvarainen toistuminen sekä hajun vuorokautinen tai vuodenaikainen ajoittuminen.

Sikalasta koneellisen ilmanvaihdon kautta ulos tulevan hajun voidaan olettaa olevan suhteellisesti samansuuruista siten, että talviaikana sikalan ilmanvaihdon ollessa puoliteholla, on ulkoilmaan leviävän hajun määrä kesäaikana ulkoilmaan leviävää hajua vähäisempi. Sen sijaan

*sääolosuhteista, varsinkin tuulen suunnasta ja voimakkuudesta riippuen, hajun esiintyminen sikalan naapurikiinteistöjen alueella ei ole jatkuvaa tai voimakkuudeltaan samansuuruista.*

*Hajun kohtuuttomuuden arvioiminen ei ole yksiselitteistä, koska hajun kohtuuttomuutta tulee arvioida vuotuisen ajanjakson perusteella lyhyemmän ajanjakson sijaan. Lisäksi voidaan olettaa, että vuositasolla sikalan hajupäästöt naapurikiinteistöjen alueella jäisivät haitaltaan suoritettua puolen vuoden seuranta-ajanjaksoa vähäisemmiksi.*

*Lukkarin Maatila Oy:n sikalaa koskevassa korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä (10.6.2022, taltionumero 27, diaarinumero 16/1/21) on viitattu Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeeseen (ympäristöministeriön julkaisuja 2021:17), jonka mukaan eläinsuojien hajupäästöjen leviämisen ja suojaetäisyyksien mallintamisen hyväksyttävänä tasona on käytetty arvoa 5 hy/m<sup>3</sup> (hajuyksikkö) 30 sekunnin jaksoissa ja korkeintaan 2 % vuoden tunneista. Nyt Lukkarin Maatila Oy:n eläinsuojan hajupäästö on mallinnettu Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen mukaisesti, eivätkä rajahajuarvot ylitä vuositasolla sikalan naapurikiinteistöjen alueilla. Lisäksi tulee huomioda, että hajuhaitan hyväksytty yksikkö 5 hy/m<sup>3</sup> on annettu hajun leviämisen ja suojaetäisyyksien mallintamista varten, josta seuraa, ettei sen soveltaminen yksittäisen hajuaistimuksen kohdalla ole suoraan vertailukelpoinen ja luotettava mittari hajuhaitan kohtuuttomuutta arvioitaessa.*

*Naapuruussuhdelain (26/1920) 17 §:n mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta rasitusta ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista. Arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta sekä muut vastaavat seikat.*

*Rasituksen kohtuuttomuutta arvioitaessa tulee huomioda, että voimassa olevassa oikeusvaikutteisessa Anjalankosken taajamayleiskaavassa, (hyväksytty Anjalankosken kaupunginhallituksessa 24.3.2003 (§18) ja tullut voimaan 20.1.2004), sikalan alue on osoitettu maatalousalueeksi (MT). Merkinnällä osoitetaan maatalouteen hyvin soveltuvia, maaperältään, ilmastoltaan ja maatilojen kannalta parhaita alueita, yleisimmin peltoalueita sekä joissakin tapauksissa niihin liittyviä metsäalueita. Tarkoituksena on ominaisuuksiltaan parhaiden viljelyalueiden pitäminen nykyisessä käytössään. Lukkarin Maatila Oy:n eläinsuoja lantaloineen sijoittuu kaavan osoittamalle MT-alueelle ja toiminnanharjoittamiselle on voimassa oleva ympäristölupa.*

*Edellä esitettyjen selvitysten, esille tuotujen seikkojen ja epävarmuustekijöiden perusteella voidaan olettaa, ettei sikalan toiminnasta aiheudu sellaista hajuhaittaa, mitä voitaisiin naapurikiinteistöjen alueella pitää erityisesti naapuruussuhdelain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettuna kohtuuttomana rasituksena.”*

Esitys lausunnoksi Vaasan hallinto-oikeudelle

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (tekni- sen lautakunnan lupajaosto) viittaa lausunnossaan valituksen kohteena olevan päätöksen edellä oleviin perusteluihin todeten sen olevan edelleen relevantti sekä itse päätöksen perusteluiksi että vastaamaan moniin valituksessa esitettyihin seikkoihin alla olevien täsmennysten lisäksi.

Teknisen lautakunnan lupajaoston näkemyksen mukaan ja käytettävissä olevan tiedon pohjalta ympäristönsuojelulain 89 §:n 2 momentin 1, 2 ja 3 kohdissa mainitut edellytykset, jotka voisivat johtaa ympäristöluvan muuttamiseen, eivät täyty. Toiminnasta aiheutuva pilaantuminen tai sen vaara ei poikkea olennaisesti ennalta arvioidusta. Toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulaissa kiellettyä seurausta. Myöskään parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisen vuoksi sikalan päästöjä ei voida olennaisesti vähentää ilman kohtuuttomia kustannuksia. Jo aikaisemmin toiminnanharjoittajalta saadun selvityksen (päivätty 6.8.2019) mukaiset mahdollisuudet hajun vähentämiseksi voidaan katsoa kustannuksiltaan kohtuuttomiksi.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätöksessä on viitattu mahdollisuuteen huomioida ympäristöluvan myöntämisen jälkeen voimaan tullut eläinsuoja-asetus (138/2019), mutta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tulkinnan mukaan sitä tulisi soveltaa velvoittavasti vain silloin, jos tässä tapauksessa sikalasta aiheutuvan hajun sikalan naapurikiinteistöjen alueella todettaisiin aiheuttavan kohtuutonta hajuhaittaa tai viihtyvyshaittaa. Sikalan toiminnasta viranhaltijoiden tekemien hajuhavaintojen perusteella sekä vuonna 2023 tehtyjen hajuselvitysten perusteella em. haittoja sikalan naapurikiinteistöjen alueella voi esiintyä ja esiintyy, mutta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ei pidä niitä kohtuuttomina.

Valituksen etäisyystarkastelun osalta kunnan ympäristönsuojeluviranomainen viittaa edellä olevaan tekni- sen lautakunnan lupajaoston 17.1.2024 tekemän päätöksen perustelutekstiin, eikä siihen ole lisättävää.

Valituksessa on kyseenalaistettu sikamäärän virheen korjaus raporttiin sekä sikalan hajuseurantajakson luotettavuus mm. sillä, että sikalan sikamäärää olisi vaihdeltu seurantajakson aikana. Valituksessa on esitetty myös, että sikalan hajumittausta tehtäessä 10.8.2023 sikala olisi ollut tyhjä. Teknisen lautakunnan lupajaosto toteaa, että mittauspäivän

eläinmäärän korjaaminen oikeaksi raporttiin ei ole aiheuttanut muutosta itse raporttiin eikä asian käsittelylle ja toteaa, että sikalan tarkat kulloisetkin sikamäärät ovat tarkistettavissa sikarekisteristä. Myös sikojen lukumäärän vaihtuvuus kuuluu sikalan normaaliin toimintaan.

Mittausjakson aikana sikalan naapurikiinteistöjen itse suorittamien hajuseurantojen mukaan sikalasta on levinnyt hajua sikalan naapurikiinteistöjen alueelle vaihtelevasti. Valituksessa on esitetty, että mittausjakson aikana sikojen määrää olisi sikalassa tarkoituksella vähennetty, mikä olisi vaikuttanut hajuseurantatuloksiin hajuarvoa vähentävästi. Kuitenkin seurantajakson ajalta naapurikiinteistöjen alueelta saadut hajuseurantojen mittaukset osoittavat selvästi, että hajua on esiintynyt viiden valituksen tehneen naapurikiinteistön alueella.

Ennen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksentekoa (17.1.2024) sekä ajanjaksoa 1.3.-31.8.2023 koskevista että päätökseen vaikuttaneista ja johtaneista hajutiedoista suoritettiin kuuleminen siten, että toiminnanharjoittajaa kuultiin sikalan naapureiden suorittamista hajukirjanpidoista (YSL 89 § 4 mom.). Kuulemisen jälkeen valituksen tehneille sikalan naapurikiinteistöjen omistajille annettiin mahdollisuus esittää muistutuksia ja mielipiteitä (YSL 43 §) sikalan hajun leviämistä koskevasta hajumallinnuksesta.

Valituksen osalta tuodaan lisäksi esille, että valitustekstissä oleva viittaus hajukonsultin valintaprosessiin on normaalia käytäntöä viranomaistoiminnassa: viranomainen velvoittaa toiminnanharjoittajaa suorittamaan tarvittavat selvitykset kustannuksellaan ja viranomainen katsoo, että selvityksen laatijalla on riittävät referenssit työn tekemiseen. Valituksen valvontaa koskevassa liitteessä vanha kirjeenvaihto vuodelta 2019 on ajalta, jolloin asian käsittely oli kesken Vaasan hallinto-oikeudessa, joten sinä aikana ei muita asiaa koskevia päätöksiä ole tehty. Lisäksi todetaan, että teknisen lautakunnan lupajaoston 17.1.2024 esittelijänä on toiminut vs. ympäristöjohtaja eikä kaupungin ympäristötarkastaja, kuten valituksen perusteluissa on mainittu.

Lisätietoja: ympäristöjohtaja Hannu Friman, puh. 020 615 7900, hannu.friman(at)kouvola.fi, ympäristötarkastaja Ulla Rantanen, puh. 020 615 8085, ulla.rantanen2(at)kouvola.fi

#### **Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää antaa edellä esitetyn lausunnon Vaasan hallinto-oikeudelle valituksesta koskien [REDACTED] vaatimusta teknisen lautakunnan lupajaoston 17.1.2024 tekemän päätöksen kumoamiseksi ja asian palauttamiseksi lupajaostolle ja esittää, että valitus hylätään.

#### **Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.



---

**Maa-aineslupahakemus kiinteistöille 286-409-6-32 ja 286-409-6-74****6330/11.01.00.04/2023****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 29**

**Valmistelija:** ympäristötarkastaja Sanna Jattu-Mattila, puh. 020 615 7995, sanna.jattu-mattila(at)kouvola.fi

Maa-ainesten ottamislupahakemuksesta on laadittu seuraava päätösehdotus, josta ilmenee hakemuksen sisältö, asian käsittely ja ehdotus lupajaoston ratkaisuksi perusteluineen.

**Kohta 1. Asia**

Päätös maa-aineslain 4 §:n mukaisesta lupahakemuksesta sekä maa-aineslain 21 §:n mukaisesta pyynnöstä aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta.

**Luvan hakija**

Destia Oy, Kiviaines  
Firdonkatu 2 T 151  
00520 Helsinki  
Y-tunnus: 2163026-3  
Yhteyshenkilöt: [REDACTED]  
[REDACTED]

**Ottamispaikka**

Kouvola kaupunki, Keltti, Vieristönmäen sora- ja kallioalue, kiinteistöt 286-409-6-32 (Pamppu) ja 286-409-6-74 (Risula).

**Kiinteistön omistaja**

Kiinteistöt 286-409-6-32 ja 286-409-6-74 omistaa [REDACTED].

**Lupaviranomainen**

Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian maa-aineslain 7 §:n mukaan.

**Kohta 2. Hakemus****Hakemuksen vireilletulo**

Hakemus on saapunut teknisen lautakunnan lupajaostolle 8.12.2023.

**Hakemuksen sisältö**

Hakemukseen sisältyvät hakemuslomake, johtamisjärjestelmäsertifikaatti sekä ottamissuunnitelma, jonka liitteinä

ovat yleiskartat (sijaintikartta 1:200 000, peruskartta 1:20 000), lainhuutotodistukset ja maanomistajan suostumus, rekisterikartta, sijaintipaikan rajanaapurit ja lähimmät asuinrakennukset, alueen kaavoitustilanne, kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, pohjavesi- ja suojelualuekartta sekä suunnitelmapiirustukset (nykytilanne 1:2000, maastonmuotoilu 1:2000 ja pituus- ja poikkileikkaukset 1:2000/1:500).

### **Aluetta koskevat luvat**

Kouvolan kaupungin Rakennus- ja ympäristölautakunta on 3.9.2014 (§ 109) myöntänyt Destia Oy:lle maa-ainesluvan kiinteistöille 286-409-6-32 (Pamppu) ja 286-409-6-74 (Risula). Luvan voimassaoloaika päättyy 16.10.2024. Luvassa myönnetty kokonaisottomäärä oli 378 000 k-m<sup>3</sup> sora- ja kalliokiviaineksia. Notto-järjestelmään raportoitujen tietojen mukaan lupa-aikana ei ole ollut ottoa.

Lisäksi Kouvolan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunta on 1.10.2014 (§ 116) myöntänyt toistaiseksi voimassa olevan ympäristöluvan kallion louhintaan ja louheen murskaukseen sekä muualta tuotavan louheen ja purkuasfaltin välivarastointiin ja hyödyntämiseen.

Asfalttiasema on rekisteröity 12.12.2014.

### **Ottamistoiminta**

Hakemuksen mukainen ottomäärä koko 6,83 ha:n ottamisalueelta on 350 000 m<sup>3</sup> (150 000 k-m<sup>3</sup> soraa, hiekkaa, moreenia ja 200 000 k-m<sup>3</sup> kalliokiviainesta). Laskennallinen vuosittainen ottamismäärä on 35 000 k-m<sup>3</sup>, mutta määrä kuitenkin vaihtelee merkittävästi vuosittain markkina- ja työtilanteen mukaan.

Lupaa haetaan kymmeneksi vuodeksi. Luvan voimassaoloaika haetaan alkavaksi nykyisen luvan päätyttyä. Hakemuksen mukainen toiminta koskee toiminnan jatkamista alueella, jolla on ollut lupa vastaavaan toimintaan noin kymmenen vuoden ajan.

Otettava kiviaines jalostetaan rakennusmateriaaliksi murskaamalla se eri kokoisiksi lajikkeiksi. Soraa, hiekkaa ja moreenia käytetään myös jalostamattomana rakentamiseen.

Suunnitelma-alueen pinta-ala on noin 9,65 ha ja ottoalueen pinta-ala on noin 6,83 ha. Ottoalue on suunniteltu hyödynnettäväksi kahdella eri ottotasolla, jotta alueelle ei pääse muodostumaan liian korkeita seinämiä. Soraa, hiekkaa ja moreenia on kairaustulosten perusteella saatavissa ottoalueen pohjoisosista yhteensä noin 150 000 k-m<sup>3</sup> ottotasoon +62,0 m (N2000). Määrä voi poiketa edellä mainitusta, koska soraisen maa-aineksen ja kallion rajapintaa ei voida tarkalleen tietää. Tämän vuoksi alueen keskiosan luiskaa +62,0 m–+75,0 m paikka määräytyy oton edetessä. Kalliota louhitaan ottotasolla +75,0 m

(N2000). Ottoalueelta saatavan kalliokiviaineksen laskennallinen määrä on noin 550 000 k-m<sup>3</sup>. Suunniteltu ottaminen etenee koillisesta lounaaseen. Ottoalueen pohja muotoillaan niin, että pintavettä kerääviä lammikoita ei muodostu alueelle.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman mukaan kiviaineksen ja pintamaiden käsittely tapahtuu ottamisalueella. Pintamaita poistetaan ottamisen edistymisen mukaan ja ne varastoidaan ottoalueen reunoille. Poistettavaa pintamaata on arviolta noin 20 000 k-m<sup>3</sup>. Ottamisen edetessä pintamaat käytetään alueen maisemointiin. Ottamisalueella mahdollisesti olevat kannot, jotka eivät mene hyötykäyttöön, käytetään alueen jälkihoitotöiden yhteydessä. Ottamistoiminta järjestetään siten, ettei siitä synny ylimääräistä kaivannaisjätettä, vaan kaikki otettava kiviaines joko jalostetaan murskeeksi tai käytetään suoraan rakennusmateriaaliksi. Kaikki pintamaa on peräisin ottamisalueelta.

Ottamistoiminnassa käytetään tavanomaisia maanrakennuskoneita, eli kaivinkoneita ja pyöräkuormaajia. Maa-aineksen kuljetuksen tehdään kuorma-autoilla. Murskauslaitos on siirrettävä, eli laitos tuodaan alueelle jokaista toimintakertaa varten ja viedään pois urakan päätyttyä.

Alue pidetään siistinä koko toiminnan ajan. Suunnitelma-alueen ja ottoalueen rajan merkitään maastoon. Alin ottotaso merkitään korkokolmioon tai -merkein siten, että ottamissyvyyttä ja ottamistasoa voidaan ottotoiminnan yhteydessä seurata ja valvoa. Toiminnan aikana jyrkät rintaukset suojataan lippusiimalla tai vastaavalla turvallisuuden varmistamiseksi. Asiaton kulku alueelle estetään ja työmaa-alueesta varoitetaan kylteillä.

### **Alueen kaavoitustilanne**

Kouvolan keskeisen kaupunkialueen osayleiskaavassa suunnitelma-alueelle sijoittuvat kaavamerkinnot T- Teollisuus- ja varastoalue, M- Maa- ja metsätalousvaltainen alue ja MA-2- Maisemallisesti arvokas peltoalue, paikallisesti arvokas yhtenäinen peltoalue.

Kymenlaakson liiton maakuntakaavassa suunnitelma-alueella on kaavamerkintä T- Teollisuus- ja varastoalue ja ma/v, ma/e, ma/m- Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue.

### **Sijaintipaikka ja sen ympäristö**

Vieristönmäen sora- ja kallioalue sijaitsee Kouvolan kaupungin Keltissä valtatie 12 läheisyydessä. Alueelle rakennetaan noin 500 m pitkä uusi tieyhteys kiinteistölle Pamppu (286-409-6-32). Tie rakennetaan kiinteistön etelärajaa pitkin länsipuolella olevalle maa-ainesalueelle, josta on liittymä valtatielle. Aluetta lähinnä oleva osoite on Lahdentie 1207, 45610 Kouvola.

Suunnitelma-alue on ollut maa-ainesten ottoalueena noin kymmenen vuoden ajan. Ottoalueelta on poistettu puustoa ja kuorittu alueen keskiosasta kallion päältä pintamaita. Varsinaista ottamistoimintaa ei ole aloitettu.

Lähin asuinrakennus sijaitsee itäpuolella, noin 350 m etäisyydellä suunnitelma-alueen rajasta. Varsinaiselta louhinta-alueelta etäisyys lähimpään asuinrakennukseen on yli 500 m.

Kotkansiipi (Petri Parkko) on tehnyt alueelle luontoselvityksen vuonna 2014. Alueelta ei löytynyt uhanalaisia lajeja eikä niiden esiintyminen alueella ole todennäköistä. Alueella ei myöskään ole arvokkaiksi elinympäristöiksi luokiteltavia kohteita, joten alue sopii luontoarvojen puolesta maa-ainestenottoon. Alueelle on tehty uusi maastotarkistus kangasvuokon ja kirjoverkkoperhosen esiintymisen selvittämiseksi 26.4.2024. Raportti on **oheismateriaalina**.

Alue rajoittuu eteläosasta maa-ainestenottoalueeseen, muutoin lähiympäristö on metsätalouskäytössä olevaa sekametsää ja peltoja. Soran, hiekan ja moreenin peite kallion päällä vaihtelee suunnitelma-alueella noin 1–15 m kerroksena. Maanpinnan korkeus on alueen lounaisosassa noin +89 nousten alueen länsiosassa tasolle noin +99, josta maanpinta laskee koillista kohti tasolle noin +60.

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole luonnonsuojelualueita, Natura-alueita, suojeltavia luontotyyppejä, arvokkaita elinympäristöjä tai valtakunnallisesti arvokkaita maisemia, muinaisjäännekohteita tai rakennettuja ympäristöjä. Lähimmät suojelukohteet ovat muinaisjäännekohteita lähimmillään 1,1 km päässä. Lähimmät luonnonsuojelukohteet ovat Kymijoen rannassa olevia luonnonsuojelualueita, jotka sijaitsevat lähimmillään noin 1,2 km päässä suunnitelma-alueesta.

Suunniteltu alue ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella eikä alueen välittömässä läheisyydessä sijaitse talousvesikaivoja. Lähimmät pohjavesialueet ovat Napan vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue (1-luokka, 0504405), joka sijaitsee suunnitelma-alueesta noin 1,5 km etelään sekä n. 700 päässä sijaitseva E-luokan pohjavesialue (Simolanmäki, 0530609).

Suunnitelma-alue sijaitsee Salpausselän pohjoisreunalla, joten pintavedet valuvat kohti pohjoista. Alueelle ei ole havaittu kertyvän sade- ja sulamisvesiä, vaan vesi imeytyy maaperään. Alueella ei ole havaintoja pohjavedestä.

### **Liikennöinti**

Suunnitelma-alue sijaitsee Kouvolan kaupungin Keltissä valtatie 12 läheisyydessä. Alueelle rakennetaan noin 500 m pitkä uusi tieyhteys kiinteistölle Pamppu (286-409-6-32). Tie rakennetaan kiinteistön

etelärajaa pitkin länsipuolella olevalle maa-ainesalueelle, josta on liittymä valtatielle. Aluetta lähinnä oleva osoite on Lahdentie 1207, 45610 Kouvola.

### **Jälkihoitotoimenpiteet**

Toiminnan loputtua kaikki rakennelmat ja laitteet puretaan ja viedään alueelta pois ja alue siistitään. Jälkihoidon tavoitteena on tehdä alueesta turvallinen ihmisille, eläimille ja ympäristölle.

Alue pyritään muotoilemaan maastonmuotokartan mukaisesti. Reunaluiskat muotoillaan soran, hiekan ja moreenin osalta kaltevuuteen noin 1:3 ja kallioluiskat noin 1:2. Ottamisaikalle voidaan tuoda tarvittaessa muualta puhtaita maa-aineksia, joita käytetään alueen maisemointiin. Lopullinen muotoilu määräytyy alueelta saatavan soran, hiekan ja moreenin määrän ja alueella olevien ja mahdollisesti sinne läjitettävien leikkausmaiden määrän mukaan.

Jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä on mahdollista tehdä myös kivikko- ja paahdealueita. Paahteisilla alueilla viihtyy useita vaateliaita kasvi- ja hyönteislajeja, jotka eivät menesty muunlaisessa ympäristössä. Kivikot sopivat mm. kettujen ja käärmeiden elinympäristöksi. Pesimärauha törmäpääskyille varatuissa varastokasoissa turvataan, ja jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä on myös mahdollista tehdä törmäpääskyjen pesintään sopiva, hienoainespitoinen luiskaamaton penkka. Pintamaille tehdään kasvualusta niihin osiin, joita ei jätetä kivikko- ja paahdealueiksi.

Maisemointia tehdään mahdollisuuksien mukaan jatkuvasti ottamisen yhteydessä. Metsittymisen annetaan tapahtua luontaisesti, mutta mikäli luontainen taimettuminen ei lähde alkuun, metsittymistä täydennetään lisäistutuksilla.

Mikäli alueen kaavoitukseen tai muuhun maankäytön suunnitteluun tulee oleellisia muutoksia luvan aikana, jälkihoitosuunnitelma päivitetään muutosten mukaiseksi ottamistoiminnan loppuvaiheessa.

### **Kohta 3. Hakemuksen käsittely**

#### **Tiedottaminen**

Hakemuksesta on kuulutettu ja hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Kouvolan kaupungin internetsivuilla 10.1.–9.2.2024. Kuulutuksesta on ilmoitettu Kouvolan Sanomissa 10.1.2024. Hakemuksen nähtävillä olosta on ilmoitettu kirjeitse ottamisalueen sijainti ja etäisyydet huomioiden tarpeelliseksi katsotuille rajanaapureille ja muille asianosaisille.

**Tarkastukset ja neuvottelut**

Alueelle ei ole tehty tarkastusta lupahakemuksen käsittelyn aikana. Viimeisin voimassa olevan maa-ainesluvan valvontaohjelman mukainen tarkastus on tehty 1.11.2023.

**Lausunnot**

Hakemuksesta on pyydetty lausuntoa Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja Kymenlaakson liitolta.

Kymenlaakson liitto on 6.2.2024 saapuneessa lausunnossaan todennut mm., että koska kyseessä on jatkohakemus olemassa olevalle maa-ainestenottoalueelle, ei suunniteltu toiminta aiheuta merkittävää ristiriitaa Kymenlaakson maakuntakaavan 2040 merkintöjen kanssa. Kymenlaakson liitto korostaa, että maa-ainestenottoalueen jälkihoidossa tulee ottaa alueen maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen erityisesti huomioon.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuuri -vastuualue on 12.2.2024 saapuneessa lausunnossaan todennut seuraavaa: Ottosuunnitelmassa on esitetty yksityisen kiinteistön kautta rakennettavaksi uusi reitti maa-ainesten ottamisalueelle. Kulku otto- ja käsittelyalueelle tapahtuu nykyisen Keltin asfalttiaseman kautta. Keltin asfalttiaseman liittymän kautta kulkiessa tulee välttää irtoainesten kulkeutumista mt 3623:lle (Kivistentie) ja valtatielle 12. Mikäli maa-ainesten otto paikalta kulkeutuu irtoainesta em. teille, tulee otto paikan toimijan, eli Destian, huolehtia liittymien puhtaana pidosta.

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristö- ja luonnonvarat -vastuualue on 12.2.2024 saapuneessa lausunnossaan todennut mm., että maa-ainesten ottamisessa tulee huomioida maa-aineslain 3 §:n 4 momentti, jonka mukaan ottamispaidat on sijoitettava ja ainesten ottaminen järjestettävä siten, että ottamistoiminnan vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi eikä toiminnasta aiheudu asutukselle ja toiminnalle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Ottamisalueeseen ei liity ELY-keskuksen tiedossa olevia merkittäviä geologisia muodostumia, erikoisia luonnonesiintymiä tai maisemallisia erityisarvoja. Ottoalue kuuluu Kymenlaakson POSKI-projektissa arvioituun maa-ainesten ottoon soveltuvaan alueeseen. Ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole Natura 2000 -verkostoon kuuluvia alueita.

Aiemmassa luontoselvityksessä on todettu rauhoitettujen kangasvuokon ja kirjoverkkoperhosen mahdollisesti esiintyvän alueella. Kirjoverkkoperhosen ja kangasvuokon osalta tulee tehdä tarkemmat selvitykset ja lajien mahdollinen esiintyminen on huomioitava.

Lupahakemuksessa haetaan lupaa aloittaa toiminta tarvittaessa ennen päätöksen lainvoimaisuutta. ELY-keskus arvioi, että toiminta on mahdollista aloittaa mahdollisista valituksista huolimatta.

Lisäksi maa-ainesten ottamisessa tulee huomioida muinaismuistolain (295/1963) säädökset.

Lausunnot kokonaisuudessaan ovat **oheismateriaalina**.

### **Muistutukset ja mielipiteet**

Maa-aineslupahakemuksesta ei tullut muistutuksia eikä mielipiteitä.

### **Hakija kuuleminen ja vastine**

Destia Oy ei jättänyt vastinetta annettuihin lausuntoihin.

### **Kohta 4. Lupajaoston ratkaisu**

Kouvolan kaupungin teknisen lautakunnan lupajaosto on tarkastanut Destia Oy:n maa-aineslupahakemuksen. Toiminnan tulee tapahtua lupahakemuksen, ottamissuunnitelman ja seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

### **Lupamääräykset**

#### *Toiminnan aloittaminen*

1. Ennen ottamistoiminnan aloittamista on alueelle suoritettava aloitustarkastus. Aloitustarkastuksen suorittaa valvontaviranomainen pyydettäessä. (Maa-ainesA 7 §)
2. Ennen ottamistoiminnan aloittamista tulee vakuuden olla hyväksytty. (MAL 12 §)

#### *Ottamistoiminta*

3. Ottamissuunnitelman mukaiselta 6,83 ha ottoalueelta saa ottaa soraa ja hiekkaa sekä kalliokiviainesta ottosuunnitelman mukaisesti yhteensä enintään 350 000 k-m<sup>3</sup>. Lisäksi ottamisalueella saa tehdä ottamiseen liittyviä oheistoimintoja. (MAL 11 §)
4. Ennen ottotoiminnan aloittamista kirjoverkkoperhosen osalta tulee noudattaa uudessa maastotarkastusraportissa esitettyjä rajoituksia ja toimenpiteitä. (MAL 11 §)
5. Ottamista ei saa ulottaa ottamissuunnitelmassa esitettyjä alimpia ottotasoja +62,0 m (sora ja hiekka) ja +75,0 m (kalliokiviaines) (N2000) alemmaksi. Mikäli pohjavesi tulee maa-ainesten otossa vastaan, tulee kaivu kuitenkin lopettaa välittömästi ja jättää vähintään 2 m suojakerros pohjaveden ja alimman ottotason välille. (MAL 11 §)
6. Ottamisalue on merkittävä maastoon selvästi näkyvin merkein siten, että merkit säilyvät paikoillaan koko ottamistoiminnan ajan. (MAL 11 §, Maa-ainesA 7 §)



7. Ottamistoiminnan valvomista varten ottoalueella on oltava näkyvillä korkeusasema selkeästi havaittavissa lähellä pohjatasoa. (MAL 11 §, Maa-ainesA 7 §)
8. Maa-ainesten ottaminen on järjestettävä ja toteutettava niin, että esiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti sekä myös muilta osin kestävän käytön periaatteiden mukaisesti. (MAL 1 a §)

*Maaperän sekä pohja- ja pintavesien suojele*

9. Toiminnasta ei saa aiheutua maaperän eikä pohja- tai pintavesien pilaantumisen vaaraa. Alueella ei saa varastoida polttoaineita, öljytuotteita tai muita kemikaaleja. Polttoaineiden väliaikainenkin säilytys edellyttää kaksoisvaippasäiliötä tai suoja-altaalla ja katoksella varustettua säiliötä. Tankkaustilanteissa ja muiden kemikaalien käsittelyssä tulee noudattaa varovaisuutta. Alueella tulee olla varattuna riittävästi imeytysainetta ja muuta torjuntakalustoa öljyvahinkojen varalta. (MAL 11 §)
10. Työkoneiden tarpeetonta säilytystä alueella tulee välttää. Koneiden huoltotoimenpiteet tulee pääsääntöisesti tehdä muualla kuin toiminta-alueella. Mikäli alueella on poikkeuksellisesti tarpeen tehdä koneiden huoltoja tai tilapäisesti säilyttää työkoneita, tulee käyttää imeytysmattoja tai vastaavia alustoja, jotka estävät polttonesteiden pääsyn maaperään. Työkoneita tai kuljetuskalustoa ei saa pestä ottoalueella. (MAL 11 §)
11. Mikäli öljyä tai muuta haitallista ainetta suojatoimenpiteistä huolimatta pääsee maaperään tai pohjaveteen, tulee toiminnanharjoittajan välittömästi ryhtyä tarpeellisiin toimiin haitan poistamiseksi ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Mahdollinen pilaantunut maa-aines tulee kerätä kokonaisuudessaan talteen ja toimittaa viipymättä luvalliseen vastaanottoipaikkaan. Ympäristövaaraa aiheuttavasta tapahtumasta tulee viipymättä ilmoittaa pelastuslaitokselle ja ympäristönsuojeluviranomaiselle. (MAL 11 §)

*Turvallisuus ja haittojen estäminen*

12. Maa-ainesten otto on järjestettävä siten, että ulkopuolisten pääsy alueelle on estetty. Mikäli alueelle muodostuu jyrkkiä ja korkeita rintauksia, tulee ne suojata aidalla tai muulla rakenteella ja varustaa varoitustauluilla siten, että alueella liikkuvien turvallisuus ei vaarannu. (MAL 11 §)
13. Toiminnassa tulee noudattaa louhinnan ja murskauksen ympäristöluvassa annettuja määräyksiä. Toiminnasta ei saa aiheutua kohtuutonta melu-, pöly-, värinä- tai muuta haittaa ympäristöön. (MAL 11 §)
14. Liikenteen ja ottamistoiminnan sekä varastokasojen aiheuttamaa pölyämistä tulee tarvittaessa vähentää vedellä kastelemalla ja kasojen sijoittelulla. Kasteluun ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia kemikaaleja. (MAL 11 §)

15. Luvan haltijan tulee huolehtia siitä, että alue ei roskaannu eikä siellä varastoida jätteitä. Maa-ainesten ottamisaluetta ei saa käyttää koneiden, laitteiden tai muun tavaran varastoalueena. (MAL 11 §)
16. Ottamisaluetta ei saa käyttää muualta tuotujen maa-ainesten varasto- tai sijoituspaikkana ilman lupaviranomaisen kirjallista suostumusta. (MAL 11 §)
17. Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä valvontaviranomaiselle. Jätehuoltosuunnitelmaa on muutettava, jos kaivannaisjätteen määrä tai laatu taikka jätteen loppukäsittelyn tai hyödyntämisen järjestelyt muuttuvat merkittävästi. (MAL 5 a, 11 ja 16 b §)
18. Luvan haltijan tulee vastata kaikista lähikiinteistöille aiheuttamistaan haitoista, ellei niitä ole pidettävä vähäisinä. (MAL 9 §)
19. Maa-ainesten ottamisessa tulee huomioida muinaismuistolain (295/1963) säädökset Kymenlaakson museon mahdollisia ohjeita noudattaen. (MAL 11 §)

#### *Liikennöinti*

20. Liikennöinti alueelle tulee järjestää rakennettavan tieyhteyden kautta. Keltin asfalttiaseman liittymän kautta kulkiessa tulee välttää irtoainesten kulkeutumista mt 3623:lle (Kivistentie) ja valtatielle 12. Mikäli maa-ainesten ottopaikalta kulkeutuu irtoainesta em. teille, tulee ottopaikan toimijan, eli Destian, huolehtia liittymien puhtaana pidosta.

#### *Raportointi*

21. Maa-ainesten vuotuisesta ottamismäärästä tulee tehdä kirjallinen ilmoitus vuosittain tammikuun loppuun mennessä. Ottamisilmoitus tehdään myös silloin, kun maa-aineksen ottaminen on päättynyt tai keskeytynyt. Esisijaisesti sähköisesti täytettävä ilmoituslomake on noudettavissa osoitteesta <https://anon.ahtp.fi/> kirjaamalla hakukenttään "MAL 23". Tarvittaessa ottomäärän voi ilmoittaa myös suoraan valvontaviranomaiselle. (MAL 23 a §, Maa-ainesA 9 §)

#### *Jälkihoito ja maisemointi*

22. Toiminta-alue on saatettava toiminnan loputtua sellaiseen kuntoon, ettei siitä aiheudu ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa eikä turvallisuusriskiä. Alue on siistittävä ja jätteet toimitettava hyödynnettäviksi tai käsiteltäviksi. (MAL 11 §, Maa-ainesA 8 §)
23. Jälkihoito on suoritettava hakemuksessa esitetyn mukaisesti luvan voimassaolon aikana. Jälkihoitoa tulee tehdä jo ottamistoiminnan aikana vaiheittain sitä mukaa, kun ottamisen eteneminen sen mahdollistaa. Maisemoinnissa käytettävien maa-ainesten tulee olla puhtaita ja tarkoitukseen sopivia, jotta pohjaveden pilaantumista ei tapahdu. Lopulliset rintaukset on muotoiltava turvallisiksi ja näkyviin jäävät rintaukset tarvittaessa suojattava. Maa-ainestenottoalueen jälkihoidossa tulee ottaa alueen maisema- ja kulttuuriarvojen

säilyminen erityisesti huomioon. Mahdolliset myöhemmin tarkentuvat suunnitelmat jälkihoitotoimenpiteistä tulee hyväksyttää valvontaviranomaisella. (MAL 11 §, Maa-ainesA 8 §)

*Toiminnan lopettaminen ja toiminnanharjoittajan vaihtuminen*

24. Kun maa-ainesten otto tai maa-aineslupan voimassaolo on päättynyt, tulee luvan haltijan pyytää valvontaviranomaiselta lopputarkastusta viimeistään kuukauden (1 kk) kuluttua em. ajankohdista. (Maa-ainesA 7 §)
25. Jos maa-aineslupa perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen siirretään toiselle, on siirrosta viipymättä ilmoitettava lupaviranomaiselle. Myös muusta toiminnan pysyvistä tai pitkäaikaisesta muutoksesta tai lopettamisesta on ilmoitettava hyvissä ajoin. Luvan aikaisempi haltija vastaa kaikista lupaan liittyvistä velvoitteista, kunnes hänen tilalleen on hakemuksesta hyväksytty toinen tai lupa on ympäristönsuojeluviranomaisen päätöksellä toiminnanharjoittajan hakemuksesta lopetettu. (MAL 13 a ja 16 §)
26. Jos luvan haltija on asetettu konkurssiin eikä lupaa kuuden kuukauden (6 kk) kuluessa konkurssin alkamisesta ole siirretty toiselle tai konkurssipesä ole ilmoittanut jatkavansa ottamistoimintaa, lupaan perustuva oikeus maa-ainesten ottamiseen raukeaa ja lupaan liittyvät velvoitteet on täytettävä jo otetun maa-ainesmäärän osalta. Mikäli konkurssipesä jatkaa ottamistoimintaa, tehdään jatkamisesta ilmoitus lupaviranomaiselle. (MAL 16 a §)

**Kohta 5. Ratkaisun perustelut**

**Luvan myöntämisen edellytykset**

Lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Hakija on esittänyt asianmukaisen hakemuksen ja ottamissuunnitelman. Hakemuksen, ottamissuunnitelman ja lupamääräysten mukaisesti toteutettuna maa-ainesten oton voidaan katsoa olevan maa-aineslain mukaista. Ottaminen ei aiheuta kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa eikä tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantumista.

Ottaminen sijoittuu jo olemassa olevalle maa-ainesten ottoalueelle. Ottamisalue ei sijoitu luokitellulle pohjavesialueelle. Maa-ainesten otto ei ole ristiriidassa alueella voimassa olevien kaavojen kanssa.

**Lupamääräysten perustelut**

Määräykset on annettu mm. niistä seikoista, jotka eivät käy ilmi ottamissuunnitelmasta tai ovat muita hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi tarpeellisia toimenpiteitä.

Luontoarvojen huomioimiseksi on annettu määräys riittävän luontoselvityksen tekeminen kirjo verkkoperhosen esiintymisen selvittämiseksi. Alueella ei esiinny ELY-keskuksen lausunnossa mainittua kangasvuokkoa.

Ottoalueen merkinnöillä varmistetaan, ettei ottotoiminta leviä luvan mukaisen alueen ulkopuolelle.

Työntekijöiden ja mahdollisten ulkopuolisten turvallisuus on huomioitu määräämällä mm. jyrkkien ottorintausten merkitsemisessä.

Ympäristönsuojelun näkökulmasta on annettu määräykset mm. kemikaalien säilytyksestä ja koneiden huolloista.

Maa-aineslaki edellyttää maa-ainesten käyttöä ympäristön kestävää kehitystä tukevalla tavalla, eli aineiden säästeliästä ja taloudellista käyttöä ja mm. sitä, ettei aineksia tuhjata toisarvoisiin käyttökohteisiin. Maa-ainesten saatavuus ja maa-ainesmuodostumissa esiintyvä pohjavesi tulee turvata sekä määrällisesti että laadullisesti myös tulevien sukupolvien käyttöön luonnon monimuotoisuutta vaarantamatta. Kestävään maa-ainesten ottamiseen kuuluu myös jälkihoidosta huolehtiminen.

**Lausuntojen ja muistutusten huomiointi**

ELY-keskuksen ja Kymenlaakson liiton lausunnot on huomioitu lupavalmistelussa.

**Sovelletut säädökset**

Maa-aineslaki (555/1981)

Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005)

**Kohta 6. Lupapäätöksen voimassaolo**

Päätös on voimassa 10 vuotta päätöksen antopäivästä lukien.

Jälkihoitotoimenpiteet on suoritettava lupapäätöksen voimassaoloaikana.

**Kohta 7. Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta**

Hakija on pyytänyt maa-aineslain 21 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta. Hakijan mukaan toiminnan aloittaminen ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, koska hakemuksen mukainen toiminta koskee maa-ainesten oton jatkamista alueella, jolla on ollut lupa vastaavaan toimintaan noin kymmenen vuoden ajan.

## Kohta 8. Maksut ja niiden määräytyminen

Lupahakemuksen maksut ja vakuus määräytyvät Kouvola kaupungin teknisen lautakunnan 13.12.2022 (§ 262) hyväksymän maa-ainestaksan mukaan (tullut voimaan 1.1.2023).

### Luvan käsittelymaksu

| Käsittelymaksun peruste                                                            | euroa           |
|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Hakemuksen tarkastaminen, ottamissuunnitelmaa kohti                                | 350,00 €        |
| Maa-ainesmäärän mukainen maksu:<br>0,017 €/m <sup>3</sup> x 350 000 m <sup>3</sup> | 5 950,00 €      |
| Vakuuden hyväksyminen                                                              | 140,00 €        |
| Lupa maa-aineksen ottamisen aloittamiseen ennen päätöksen lainvoimaisuutta         | 130,00 €        |
| Naapureiden kuuleminen: 9 kpl x 40 €/kuultava                                      | 360,00 €        |
| Kuulutuskustannukset (Kouvolan Sanomat)                                            | 332,01          |
| <b>Yhteensä</b>                                                                    | <b>7 262,01</b> |

Tämän maa-ainesluvan käsittelymaksu on **7 262,01 €**. Lupamaksu laskutetaan, kun asiaa koskeva päätös on annettu.

### Maa-ainesvakuus

Hakijan tulee ennen ainesten ottamista asettaa lupamääräysten suorittamisesta hyväksyttävä vakuus, joka kalliokiviaineksen, soran ja hiekan osalta määräytyy seuraavasti:

| Vakuuden määräytymisperuste                             | euroa           |
|---------------------------------------------------------|-----------------|
| 5 600 €/ha x 6,83 ha                                    | 38 248 €        |
| lisäksi 0,111 €/m <sup>3</sup> x 350 000 m <sup>3</sup> | 38 850 €        |
| <b>Yhteensä</b>                                         | <b>77 098 €</b> |

Maa-ainesvakuus on yhteensä **77 098 €**. Vakuus tulee toimittaa 30 vuorokauden kuluessa päätöksen antamisesta. Vakuuden tulee olla voimassa vuoden ajan lupapäätöksen viimeisestä voimassaolopäivästä.

Vanhan maa-ainesluvan vakuus palautetaan, kun tämä lupapäätös on saanut lainvoiman.

### Vakuus toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta

Hakijan tulee asettaa aloittamisluvan vakuus niiden vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voivat aiheuttaa.

Aloittamisluvan vakuudeksi määrätään **7 709 €**. Kyseinen vakuussumma on ympäristönsuojeluviranomaisen yleisen käytännön mukainen ja riittävä kattamaan mahdolliset muutoksenhaun aiheuttamat kustannukset huomioiden, että aloituslupa koskee olemassa olevaa

toimintaa. Vakuus on asetettava heti, kun päätös on annettu. Vakuus palautetaan luvan saatua lainvoiman.

### **Vuotuinen valvontamaksu**

Ottamissuunnitelman valvonnasta perittävät maksut määräytyvät kulloinkin voimassa olevan maa-ainestaksan mukaisesti.

### **Kohta 9. Päätöksestä tiedottaminen**

Lupajaosto tiedottaa päätöksestä seuraavasti:

#### **Päätös kirjallisena**

Hakija

#### **Päätös sähköpostilla**

Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue  
Kymenlaakson liitto

#### **Ilmoitus päätöksestä kirjallisena**

Toiminnan sijoituspaikan naapurit ja muut asianosaiset, joille on lähetetty tieto lupahakemuksen vireilletulosta

#### **Ilmoittaminen internetsivuilla**

Päätöksestä kuulutetaan Kouvola kaupungin internetsivuilla.

Lisätietoja: ympäristöjohtaja Hannu Friman, puh. 020 615 7900, hannu.friman(at)kouvola.fi ja ympäristötarkastaja Sanna Jattu-Mattila, puh. 020 615 7995, sanna.jattu-mattila(at)kouvola.fi

#### **Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää

1. myöntää Destia Oy:lle maa-aineslain 4 §:n mukaisen maa-ainestenottoluvan soran, hiekan ja kalliokiviaineksen ottoon Kouvola kaupungissa sijaitseville kiinteistöille 286-409-6-32 (Pamppu) ja 286-409-6-74 (Risula) esityksen mukaisesti
2. myöntää hakijalle maa-aineslain 21 §:n mukaisen luvan toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

#### **Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

---

**Rakennuslupapäätös, 286-10-4-20, kuljetustermiinaali, Moreenitie 2, 45200 Kouvola**  
**7154/10.03.00.01/2024**

**Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 30**

**Valmistelija:** rakennusvalvontapäällikkö Risto Mikkola, puh. 020 615 8237, risto.mikkola(at)kouvola.fi

Kuljetusliike Y. Auramaa Oy (0203703-4) on jättänyt 26.03.2024 rakennusvalvontaan lupahakemuksen, jolla haetaan lupaa rakentaa maaliikennetermiinaali ja kylmä pvc-hallirakennus

Hankkeen laajuus tiedot: termiinaalirakennus 4428m<sup>2</sup>, pvc-halli 1815m<sup>2</sup>.

Luvan yhteydessä haetaan hankkeelle aloittamisoikeutta rakennustöiden aloittamiseen ennen rakennusluvan lainvoimaisuutta.

**Päätöksen perustelu**

Lupahakemus täyttää maankäyttö- ja rakennuslain (MRL) mukaiset rakennusluvan edellytykset asemakaava-alueella.

Rakennuslupapäätös 286-2024-183 on **liitteenä**.

Pääpiirustukset ja havainnekuvat ovat **oheismateriaalina**.

Lisätietoja: rakennusvalvontapäällikkö Risto Mikkola, puh. 020 615 8237, risto.mikkola(at)kouvola.fi

**Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää myöntää liitteenä olevan rakennusluvan 286-2024-183.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

---

Liitteet

Liite 1 Rakennuslupapäätös 286-2024-183\_Lupajaosto08052024

**Teknisen lautakunnan lupajaoston kokoontumisaika ja -paikka syyskaudella 2024****6259/00.02.04/2023****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 31**

**Valmistelija:** ympäristöjohtaja Hannu Friman, puh. 020 615 7900, han-nu.friman(at)kouvola.fi

Hallintosäännön 128 §:n mukaan toimitella päätää kokousten ajan ja paikan. Kokous pidetään myös, milloin puheenjohtaja katsoo kokouksen tarpeelliseksi tai enemmistö toimitellimen jäsenistä tekee puheenjohtajalle esityksen kokouksen pitämisestä ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Tällöin puheenjohtaja määrää kokousajan.

Teknisen lautakunnan lupajaosto kokoontuu varsinaisena kokouksena läsnä kokouspaikalla tai sähköisenä kokouksena. (Hallintosääntö §:t 125-126).

Puheenjohtaja voi perustellusta syystä peruuttaa kokouksen.

Lisätietoja: ympäristöjohtaja Hannu Friman, puh. 020 615 7900, han-nu.friman(at)kouvola.fi

**Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto kokoontuu kaupungintalolla tai sähköisesti alkaen klo 16. Syyskauden 2024 kokouspäivät ovat keskiviikko 14.8., tiistai 10.9., tiistai 8.10., keskiviikko 6.11. ja keskiviikko 4.12.

Puheenjohtaja oikeutetaan päättämään kokouspaikasta tai sähköisestä kokouksesta sekä poikkeuksista kokousaikaan.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto hyväksyi päätösehdotuksen.

---



**Ilmoitusasiat****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 32****Saapuneet kirjeet**

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 294/2024, 14.3.2024: Suomen Pakkauskierrätys RINKI Oy, valitus ympäristönsuojelulain mukaisessa valvonta-asiassa. Päätös on saanut lainvoiman.

**Muut**

Itä-Suomen hallinto-oikeuden päätös 5.3.2024 FinnHemsin suunnittelutarveratkaisua koskevassa valitusasiassa on saanut lainvoiman.

**Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää merkitä asiat tiedoksi.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto merkitsi asiat tiedoksi.

---

**Muut asiat****Teknisen lautakunnan lupajaosto 08.05.2024 § 33**

Kaavoitusinsinööri Olli Ruokonen esitteli kokouksen alussa teknisen lautakunnan 2.5.2024 hyväksymän suuren mittakaavan aurinkovoimaloiden sijoittumista koskevan ohjeistuksen.

**Viranhaltijoiden asiat:**

Seuraava teknisen lautakunnan lupajaoston kokous on tiistaina 11.6.2024.

Kouvolan kaupungin rakennusjärjestyksen uudistamistyö on käynnistynyt.

Teknisen lautakunnan ja teknisen lautakunnan lupajaoston yhteinen tutustumiskierros 30.5.2024 yritystontteihin ym.

**Ympäristöjohtajan ehdotus:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto päättää merkitä esille tuodut asiat tiedoksi.

**Teknisen lautakunnan lupajaoston päätös:**

Teknisen lautakunnan lupajaosto merkitsi asiat tiedoksi.

---

**Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 22, § 23, § 28, § 31, § 32, § 33**

**Muutoksenhakukielto**

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevaan päätöksen ei saa hakea muutosta.

Sovellettava lainkohta: Kuntalaki 136 §.

**Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 24, § 25, § 26, § 27**

**Valitusosoitus, Hallintovalitus**

**Suunnittelutarveratkaisupäätös**

**Muutoksenhaku pääasian osalta**

Pääasian osalta tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

**Valitusoikeus**

Valitusoikeus suunnittelutarveratkaisua koskevasta 137 ja 137 a §:n mukaisesta päätöksestä on:

- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla
- sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa
- sillä, jonka asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin hanke saattaa huomattavasti vaikuttaa
- sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa
- kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa
- toimialueellaan sellaisella rekisteröidyllä yhdistyksellä, jonka tarkoituksena on luonnon- tai ympäristönsuojelun tai kulttuuriarvojen suojelun edistäminen taikka elinympäristön laatuun muutoin vaikuttaminen
- viranomaisella toimialaansa kuuluvissa asioissa

**Valitusaika**

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

**Valitusviranomainen**

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

|                   |                               |
|-------------------|-------------------------------|
| Postiosoite:      | PL 1744, 70101 Kuopio         |
| Käyntiosoite:     | Minna Canthin katu 64, Kuopio |
| Sähköpostiosoite: | ita-suomi.hao@oikeus.fi       |
| Faksinumero:      | 029b564 2501                  |

Puhelinnumero: 029 564 2500

Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on ma-pe klo 8.00 – 16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

### Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa niin, että valitus on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valittajan vastuulla asiakirjat saa lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postin kuljetettavaksi asiakirjat on annettava niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

### Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisesta

- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään [tuomioistuinmaksulaissa 1455/2015](#) ja [oikeusministeriön asetuksessa 16.12.2021/1122](#). Maksu on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulain 9 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

### Pöytäkirja

Päätöksestä ja sen liitteistä voi pyytää kopioita Kouvola kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola

Katuosoite: Torikatu 10, 2 krs. Kouvola

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi

Faksinumero: 020 615 3054

Puhelinnumero: 020 615 6200

Aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00

**Oikaisuvaatimusohje (Kuntalaki)****Muutoksenhaku maksun osalta**

Maksun määrittämisen osalta tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Maksuun ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

**Oikaisuvaatimusoikeus**

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*)

**Oikaisuvaatimusaika**

Määräaika oikaisuvaatimuksen tekemiseen on 14 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

Oikaisuvaatimus on toimitettava oikaisuvaatimusviranomaiselle viimeistään oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen oikaisuvaatimusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

**Oikaisuvaatimusviranomainen**

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Tekninen lautakunta

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola

Katuosoite: Torikatu 10, 2 krs. Kouvola

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi

Faksinumero: 020 615 3054

Puhelinnumero: 020 615 6200

Aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00

**Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö**

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- se, millaista oikaisua vaaditaan

- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimuspäätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

### **Pöytäkirja**

Päätöksestä ja sen liitteistä voi pyytää kopioita Kouvola kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola

Katuosoite: Torikatu 10, 2 krs. Kouvola

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi

Faksinumero: 020 615 3054

Puhelinnumero: 020 615 6200

Aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00



## Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 29

### Valitusosoitus, Hallintovalitus

#### Maa-ainesten ottamisluvat

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

#### Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa asianosaiset, kunnan jäsen, rekisteröity yhdistys tai säätiö, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnon-suojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät, toiminnan sijaintikunta ja muu kunta, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä toiminnan vaikutusalueen kunnan ympäristönsuodeluviranomainen ja asiassa yleistä etua valvova viranomainen.

#### Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

#### Valitusviranomainen

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio

Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, Kuopio

Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi

Faksinumero: 029 564 2501

Puhelinnumero: 029 564 2500

Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on ma-pe klo 8.00 – 16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

### **Valituksen toimittaminen**

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa niin, että valitus on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valittajan vastuulla asiakirjat saa lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postin kuljetettavaksi asiakirjat on annettava niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

### **Valituksen muoto ja sisältö**

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

### **Oikeudenkäyntimaksu**

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään [tuomioistuinmaksulaissa 1455/2015](#) ja [oikeusministeriön asetuksessa 16.12.2021/1122](#). Maksu on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulain 9 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

**Pöytäkirja**

Päätöksestä ja sen liitteistä voi pyytää kopioita Kouvolan kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola

Katuosoite: Torikatu 10, 2 krs. Kouvola

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi

Faksinumero: 020 615 3054

Puhelinnumero: 020 615 6200

Aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00

## Muutoksenhakuohje koskee pykälää: § 30

### Valitusosoitus, Hallintovalitus

#### Rakennus-,toimenpidelupa-, maisematyölupa- ja purkamislupapäätöksestä

Tähän päätökseen haetaan muutosta hallintovalituksella.

#### Valitusoikeus

Valitusoikeus **rakennus- ja toimenpidelupapäätöksestä** on:

- viereisen tai vastapäätä olevan alueen omistajalla ja haltijalla;
- sellaisen kiinteistön omistajalla ja haltijalla, jonka rakentamiseen tai muuhun käyttämiseen päätös voi olennaisesti vaikuttaa;
- sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa; sekä kunnalla.

Valitusoikeus **maisematyölupaa** ja **rakennuksen purkamislupaa** koskevasta päätöksestä on:

- sillä, jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa;
- kunnan jäsenellä;
- kunnalla ja naapurikunnalla, jonka maankäytön suunnitteluun päätös vaikuttaa; sekä alueellisella ympäristökeskuksella.

#### Valitusaika

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä.

Määräaika valituksen tekemiseen on 30 päivää tämän päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon silloin, kun se on annettu.

#### Valitusviranomainen

Valitus tehdään Itä-Suomen hallinto-oikeudelle.

|                   |                               |
|-------------------|-------------------------------|
| Postiosoite:      | PL 1744, 70101 Kuopio         |
| Käyntiosoite:     | Minna Canthin katu 64, Kuopio |
| Sähköpostiosoite: | ita-suomi.hao@oikeus.fi       |
| Faksinumero:      | 029b564 2501                  |
| Puhelinnumero:    | 029 564 2500                  |

Hallinto-oikeuden kirjaamon aukioloaika on ma-pe klo 8.00 – 16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet/#/>

### **Valituksen toimittaminen**

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle valitusajan kuluessa niin, että valitus on perillä viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Valittajan vastuulla asiakirjat saa lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postin kuljetettavaksi asiakirjat on annettava niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.

### **Valituksen muoto ja sisältö**

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa, joka on osoitettava valitusviranomaiselle, on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituksessa on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituksessa on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite, puhelinnumero ja muut tarvittavat yhteystiedot. Jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valitus. Sähköistä asiakirjaa ei kuitenkaan tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjästä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Valitukseen on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisesta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

**Oikeudenkäyntimaksu**

Hallinto-oikeus voi periä muutoksenhakuasian käsittelystä oikeudenkäyntimaksun. Maksuista säädetään [tuomioistuinmaksulaissa 1455/2015](#) ja [oikeusministeriön asetuksessa 16.12.2021/1122](#). Maksu on 270 euroa. Tuomioistuinmaksulain 9 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi.

**Pöytäkirja**

Päätöksestä ja sen liitteistä voi pyytää kopioita Kouvolan kaupungin kirjaamosta.

Postiosoite: PL 85, 45101 Kouvola

Katuosoite: Torikatu 10, 2 krs. Kouvola

Sähköpostiosoite: kirjaamo@kouvola.fi

Faksinumero: 020 615 3054

Puhelinnumero: 020 615 6200

Aukioloaika: ma-pe klo 9.00-15.00